

ПІДСУМКИ РОБОТИ КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У 2019–2020 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ ТА ЗАВДАННЯ НА НАСТУПНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Харків
ХНМУ
2020

**Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет**

**ПІДСУМКИ РОБОТИ КОЛЕКТИВУ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
У 2019–2020 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ
ТА ЗАВДАННЯ НА НАСТУПНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Харків
2020

РОЗДІЛ І

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА ДОДИПЛОМНОМУ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПАХ ОСВІТИ

У звітному навчальному році в університеті продовжували впровадження заходів, які були задекларовані Міністерством охорони здоров'я України та спрямовані на реформування системи додипломної та післядипломної медичної освіти з метою приведення якості медичної освіти у відповідність до європейських освітніх стандартів. У впровадженні цих заходів брали активну участь усі підрозділи університету, які відповідають за проведення навчально-методичної роботи.

Основні зусилля були спрямовані на впровадження сучасних освітніх технологій, а саме: розвиток нових форм та засобів надання освітніх послуг, у т. ч. за рахунок розширення та розвитку симуляційної бази навчальних закладів та впровадження інтерактивних технологій, належної організації освітнього процесу, впровадження нових форм контролю якості навчання та загальне підвищення рівня надання освітніх послуг у медичних ЗВО держави. Окремим напрямком у минулому році став розвиток дистанційних форм надання освітніх послуг різного рівня, що було пов'язано зі введенням карантинних заходів у державі.

У 2019–2020 н. р. навчально-виховний процес в університеті було побудовано відповідно до державних стандартів вищої освіти та за освітніми програмами в галузі вищої медичної освіти. Підготовка здобувачів вищої освіти проводилась відповідно до відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти та на кінець навчального року проходила згідно з освітніми програмами та навчальними планами за наступними спеціальностями:

Освітній ступінь «бакалавр»:

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності:

223 – Медсестринство; 224 – Технології медичної діагностики та лікування; 227 – Фізична реабілітація; 227 – Фізична терапія, ерготерапія;

Галузь знань 23 «Соціальна робота», спеціальність:

231 – Соціальна робота.

Освітній ступінь «спеціаліст»:

Галузь знань 1201 «Медицина», спеціальності:

7.12010001 – Лікувальна справа; 7.12010002 – Педіатрія; 7.12010003 – Медико-профілактична справа; 7.12010005 – Стоматологія.

Освітній ступінь «магістр»:

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності:

221 – Стоматологія; 222 – Медицина; 228 – Педіатрія; 223 – Медсестринство; 224 – Технології медичної діагностики та лікування; 227 – Фізична терапія, ерготерапія; 229 – Громадське здоров'я;

Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальність:

011 – Освітні, педагогічні науки;

Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування», спеціальність: 281 – Публічне управління та адміністрування.

У 2019–2020 н. р. введено в освітній процес спеціальність 229 «Громадське здоров'я» освітнього ступеня магістр, галузі знань 22 «Охорона здоров'я» заочну (дистанційну) форму навчання. Також уперше було проведено весняний набір іноземних студентів та у зв'язку з цим розроблено графік навчального процесу, робочий навчальний план та розклад занять.

Національною агенцією забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) у минулому році було проведено акредитацію освітніх програм. За рівнем магістр було акредитовано три програми: «Освіта/Педагогіка»; «Фізична терапія, ерготерапія»; «Технології медичної діагностики та лікування», а також одна за рівнем бакалавр – «Соціальна робота».

Характеристика та зміни контингенту студентів, які проходили навчання в університеті, виглядають таким чином (табл. І.1):

Таблиця І.1. – Додипломна освіта. **Контингент осіб, що навчалися в університеті протягом 2019–2020 н. р.**

Станом на:	Бюджет	Контракт		Всього
		Вітчизняні	Іноземні	
01.09.2019	2477	1461	3542	7480
01.10.2019	2481	1410	3799	7690
01.11.2019	2478	1404	4190	8072
01.12.2019	2476	1402	4305	8183
01.01.2020	2469	1401	4302	8172
01.02.2020	2454	1337	4324	8115
01.03.2020	2451	1325	4379	8155
01.04.2020	2451	1325	4371	8147
01.05.2020	2449	1324	4371	8144
01.06.2020	2448	1323	4366	8137
01.07.2020	1987	1017	3789	6793

Станом на 01.06.2020 р. загальна кількість студентів ХНМУ – 8 137 осіб, з них громадян України – 3 771 особа, громадян іноземних держав – 4 366 осіб, на 01.07.2020 р. загальна кількість студентів ХНМУ – 6 793 особи, з них громадян України – 3 004 особи, громадян іноземних держав – 3 789 осіб.

Для здійснення освітньої діяльності **розроблені наступні навчальні плани** підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» та «бакалавр» відповідно до освітньо-професійних програм:

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 221 «Стоматологія».

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія».

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування».

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування».

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (4 роки навчання), які здобувають ступінь бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство».

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (1 рік навчання), які здобувають ступінь бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство» відповідно до Освітньо-професійної програми «Сестринська справа» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (1 рік навчання), які здобувають ступінь бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство» відповідно до Освітньо-професійної програми «Сестринська справа» (заочна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2 роки навчання), які здобувають ступінь бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство» відповідно до Освітньо-професійної програми «Сестринська справа» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2 роки навчання), які здобувають ступінь бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство» відповідно до Освітньо-професійної програми «Сестринська справа» (заочна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство» (заочна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 011 «Освітні педагогічні науки» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 011 «Освітні педагогічні науки» (заочна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» (заочна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» (заочна форма навчання).

Для забезпечення на високому рівні якості освіти та ведення навчального процесу було створено програми навчальних дисциплін, що є одним із головних принципів організації навчального процесу. Усі роботи щодо вдосконалення **методичного супроводу навчального процесу** проходили під керівництвом та за активною участю фахівців методичного кабінету ННІ ЯО ХНМУ.

Впродовж року було перероблено та доповнено «Методичні вказівки про порядок ведення та затвердження навчально-методичної документації кафедр університету», які розміщені на сайті університету в розділі «Навчальний процес», «Нормативні документи стосовно організації навчального процесу».

Методичним кабінетом було розроблено наступну нормативну документацію: Наказ «Про структуру та склад Центральної та фахових методичних комісій університету» на 2020–2021 н. р.; «Положення про Центральну та фахові методичні комісії Харківського національного медичного університету» на 2020–2021 н. р.; «Положення про методичний кабінет Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ» на 2020–2021 н. р.; «Положення про Раду методичного кабінету Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ» на 2020–2021 н. р.; Наказ «Про створення робочих груп для організації баз та проведення атестації випускників у формі Об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту у ХНМУ» на 2020–2021 н. р.

Фахівці методичного кабінету організовують та постійно проводять перевірку методичного забезпечення кафедр для роботи зі студентами, фахівцями другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальностями 222 «Медицина» та 221 «Стоматологія»,

228 «Педіатрія»; за спеціальностями: «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», «Стоматологія» та за спеціальностями: 223 «Медсестринство» – бакалаври та магістри; 224 «Технології медичної діагностики та лікування» – бакалаври та магістри, 227 «Фізична терапія та ерготерапія» – бакалаври та магістри, 229 «Громадське здоров'я» – магістри, 231 «Соціальна робота» – бакалаври, 281 «Публічне управління та адміністрування» – магістри, 011 «Освітні, педагогічні науки» – магістри, щодо налагодження та впровадження нових навчальних планів та інформаційних технологій навчання.

Кабінет проводить систематичні заходи щодо навчання, консультування викладацького складу з проблем складання програм навчальних дисциплін, силабусів, оцінювання навчальної діяльності студентів медичних та стоматологічного факультетів, організаційно-методичного забезпечення Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи організації навчального процесу навчання на 1–6-х курсах медичних та на 1–5-х курсах стоматологічного факультетів, а також бакалаврів та магістрів.

Проводився аналіз зауважень Голів ЕК-2020 по всіх факультетах. Складається план реалізації зауважень Голів ЕК-2020 на 2020–2021 н. р. для затвердження на Вченій раді ХНМУ у вересні 2020 р.

У ХНМУ на постійній основі працюють наступні **методичні комісії**: гуманітарна та соціально-економічна (голова – проф. К.І. Карпенко), природничо-наукова (голова – проф. О.А. Наконечна), професійна (голова – проректор з науково-педагогічної роботи, проф. В.Д. Марковський). На базі професійної методичної комісії функціонують методичні комісії з провідних напрямків фахової підготовки: терапевтична (голова – проф. П.Г. Кравчун), хірургічна (голова – проф. В.О. Сипливий), педіатрична (голова – проф. М.О. Гончарь), медико-профілактична (голова – проф. В.А. Огнєв), стоматологічна (голова – проф. Г.П. Рузін) та з проблем підготовки іноземних студентів (голова – проф. І.В. Сорокіна).

Усі комісії працювали за відповідними планами, керувалися рішеннями Ректорату, Вченої ради, відповідних опорних та базових кафедр, що направлені на поліпшення якості навчального процесу. Особлива увага приділялась затвердженню та фаховій експертизі програм навчальних дисциплін (1 500 шт.) – 70 кафедр; удосконаленню теоретичної та практичної підготовки студентів; підготовці студентів до ліцензійних іспитів «Крок 1», «Крок 2», «Крок 3»; оновленню тестових та ситуаційних завдань згідно з вимогами кредитно-трансферної системи, стандартів та протоколів надання невідкладної допомоги.

Також особливу увагу приділяли заходам з усунення зауважень голів ЕК за результатами випускних іспитів 2018–2019 н. р.

Розглядались та доповнювались переліки практичних навичок для випускників, оновлювались екзаменаційні питання.

Розглядались питання удосконалення самостійної роботи студентів.

На засіданнях комісій обговорювались та рекомендувались до друку методичні матеріали: підручники, навчальні посібники, методичні вказівки для студентів (робочі зошити для самостійної роботи) та ін.

З метою координування напрямків методичного забезпечення навчального процесу при методичному кабінеті діє **Рада методичного кабінету** ННІ ЯО ХНМУ (голова – проф. В.А. Огнєв), яка у своєму складі має експертну комісію, що розглядає всі матеріали з кафедр університету до видання на предмет відповідності навчальним програмам, забезпечує перевірку робіт на наявність протоколу аналізу Звіту подібності, урахування кваліфікаційних вимог Державного стандарту Вищої медичної освіти України згідно з Європейською кредитно-трансферною системою. Методичні матеріали: підручники, навчальні посібники, методичні вказівки для студентів (робочі зошити для самостійної роботи) та інші, які готуються до видання – вносяться до методичного модулю Автоматизованої системи управління «Book path».

Наказом МОЗ України № 348 від 22.09.11 р. на базі університету визначено 9 опорних кафедр: «Акушерства та гінекології № 1» – дисципліна «Акушерство» для студентів стомат. факультету, дисципліна «Акушерство і гінекологія» для студентів-іноземців медичних факультетів; «Внутрішніх та професійних хвороб» – дисципліна «Професійні хвороби»; «Клінічна фармакологія» для студентів стомат. факультету; «Клінічної фармакології», «Медичної генетики» – дисципліна «Медична генетика»; «Неврології № 1» – дисципліна «Неврологія»; «Патологічної анатомії» – дисципліни: «Патоморфологія» та «Секційний курс»; «Психіатрії, наркології та медичної психології» – дисципліна «Психіатрія»; «Травматології та ортопедії» – дисципліна «Травматологія і ортопедія»; «Пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки» – дисципліна «Пропедевтика внутрішньої медицини» для студентів-іноземців.

Працюють **опорні кафедри ХНМУ** згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 26 лютого 2003 р. № 86 «Про затвердження Примірного положення про опорну кафедру і переліку опорних кафедр вищих медичних (фармацевтичного) навчальних закладів III–IV рівнів акредитації та закладів післядипломної освіти МОЗ України» зі змінами і доповненнями, внесеними наказами Міністерства охорони здоров'я України від 12 жовтня 2004 р. № 490, від 27 грудня 2005 р. № 762, від 23 серпня 2011 р. № 532, від 29 травня 2013 р. № 443.

Опорні кафедри ХНМУ працюють у парадигмі компетенцій, які дозволяють узагальнювати та впроваджувати передовий досвід викладання однопрофільних дисциплін ЗВО України. Розробляють пропозиції та рекомендації щодо удосконалення методики якості підготовки студентів, інтернів, клінічних ординаторів, магістрів, аспірантів, а також професорсько-викладацького складу, працюють над створенням документів із вищої медичної освіти, особливо у наступних умовах – викладання online. Значна увага опорними кафедрами приділяється удосконаленню навчальних планів і програм, написанню міжкафедральних підручників, посібників, навчальних відеофільмів тощо. У підвищенні якості навчання опорні кафедри впроваджують та контролюють ефективні форми проміжного та підсумкового контролю знань, а також організацію відкритих показових лекцій, практичних занять і обговорення їх методики та змісту на нарадах однопрофільних кафедр.

Усі опорні кафедри ХНМУ проводять фахову експертизу рукописів навчальної літератури, методичної документації, підготовленої на однопрофільних кафедрах і беруть участь у розробці новітніх технологій навчання та державних стандартів освіти.

За згодою завідувачів однопрофільних кафедр співробітники опорних кафедр протягом року відвідують заняття, проводять практичні заняття, читають лекції з метою обміну досвідом.

Узагальнення роботи всіх кафедр проводиться на нарадах-семінарах завідувачів однопрофільних кафедр з обговоренням проблем та завдань у вивченні даної дисципліни.

Результати проведеної роботи опорними кафедрами ХНМУ представлено в *табл. 1.2.*

Таблиця 1.2. – Додипломна освіта. Опорні кафедри університету за переліком навчальних дисциплін

№ пор.	Опорні кафедри	Підручник	Мова	Методичні вказівки, методичні посібники, навчальні посібники	Навчальні програми, нові навчальні дисципліни	Силабуси	Електронні навчальні курси на платформі дистанційного навчання
1	Психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи	2	1 – укр. 1 – англ.	5	22 Доопрацювання – 23	22	24 222 «Медицина» другий (магістерський) рівень. 3-й курс. 22 «Охорона здоров'я» спеціальність 221 «Стоматологія» (другий магістерський рівень). 4-й курс
2	Патологічної анатомії	1	1 – англ.	10	4	5	14
3	Клінічної фармакології та внутрішньої з дисципліни «Клінічна фармакологія» спеціальність «Стоматологія»	1	1 – укр.	1	1	1	5
4	Акушерства та гінекології № 1	–	–	10	1		5
5	Неврології № 1	–	–	1 навчальний посібник 16 – метод. вказівок 3 мовами	–	1	4
6	Внутрішніх та професійних хвороб	1	1 – англ. (під грифом МОЗ України)	3	1	2	4

№ пор.	Опорні кафедри	Підручник	Мова	Методичні вказівки, методичні посібники, навчальні посібники	Навчальні програми, нові навчальні дисципліни	Силабуси	Електронні навчальні курси на платформі дистанційного навчання
7	Травматології і ортопедії	2	2 – укр.	4	2	1	2
8.	Пропедевтики внутрішніх хвороб № 1, основ біоетики та біобезпеки	1	1 – англ.	9 – англ.		2	8
9.	Медичної генетики	–	–	1 довідник, 18 метод. вказівок	2	5	4
Усього		8	8	110	56	39	70

Опорні кафедри проводили значну роботу з рецензування фахової методичної літератури однопрофільних кафедр України. Так, кафедрою психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи прорецензовано 6 джерел методичної літератури, затверджених ХНМУ чи іншими ЗВО; кафедрою патологічної анатомії – 4, в. о. завідувача кафедри, проф. І.В. Сорокіна є редактором першого перекладу підручника «Основи патології за Роббінсом» (2 томи)»; кафедрою неврології № 1 – 27 джерел; клінічної фармакології та внутрішньої медицини з дисципліни «Клінічна фармакологія» спеціальність «Стоматологія» – 3. Кафедра акушерства і гінекології № 1 брала участь у рецензуванні літератури однопрофільних кафедр у кількості 4 методичних посібників, кафедра ортопедії і травматології – 4, кафедра внутрішніх і професійних хвороб – 3.

Таким чином, виконаний значний об'єм методичної та організаційної роботи опорними кафедрами збагачує професійно-інтелектуальні здібності викладачів опорних кафедр за фахом, що сприяє покращанню якості навчання студентів, бакалаврів, інтернів, клінічних ординаторів, магістрів. Значна роль опорних кафедр належить вихованню молодих фахівців, де впроваджуються внутрішньокафедральні форми підвищення кваліфікації у професійній та викладацькій діяльності.

Успішна організація та повноцінне виконання заходів із науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу дозволило гнучко та оперативно вносити необхідні зміни до робочих навчальних планів та робочих програм дисциплін, покращувати рівень інформаційного забезпечення навчання й забезпечити опанування науково-педагогічними працівниками сучасних технологій навчання та оцінювання результатів засвоєння знань, умінь та навичок.

У серпні 2020 р. в університеті відбулася **ЛПІ навчально-методична конференція ХНМУ** на тему: «Студентоцентризований навчальний процес як запорука забезпечення якості вищої медичної освіти». Заслухавши та обговоривши програмну доповідь «Студентоцентризоване освітнє середовище. Сучасна структура та місце здобувача» та доповіді робочих груп із

запровадження парадигми студентоцентрованого навчання, учасники конференції відзначили її відповідність сучасним тенденціям у Європейському освітньому просторі щодо забезпечення якості вищої освіти. Основна увага при цьому приділялася збільшенню можливостей вибору освітніх програм та формуванню такої індивідуальної освітньої траєкторії, яка здатна забезпечити набуття загальних індивідуальних навичок і компетентностей для відповідної практичної діяльності майбутніх фахівців.

Студентоцентрований підхід розглядається в Європейському освітньому просторі не як самоціль, пільги чи поступки студентам, а як важливий фактор формування майбутніх лідерів для успішних і конкурентоспроможних громад, професійних спільнот.

Широке запровадження студентоцентрованого підходу в освітній процес є сучасним, міжнародно визнаним трендом, широке долучення до якого потребує зусиль як з боку студентства, так і з боку професорсько-викладацького складу з метою забезпечення сталого розвитку університету на засадах пріоритету якості результатів навчання. Усі матеріали конференції було наведено у збірнику статей. Їх зміст дає можливість краще зорієнтуватися в студентоцентризованих педагогічних технологіях, які підвищують мотивацію студентів, сприяють активізації навчального процесу та покращанню якості освіти.

Сама конференція була проведена в новому, незвичному форматі постійної участі (завдяки онлайн технологіям) всіх присутніх у розгляді та оцінці тих чи інших аспектів питань, які обговорювались. За результатами роботи конференції прийнято рішення, яке було розіслано по всіх деканатах та кафедрах університету.

Результати навчальної діяльності. Одним із ключових питань успішної діяльності навчального закладу є проблема якості надання освітніх послуг, тобто якості навчання.

За результатами другого семестру 2019–2020 н. р., у цілому в університеті відсоток успішності в реалізації студентами навчальних планів та робочих програм дисциплін склав 62,54 %, у тому числі вітчизняними студентами – 98,89 %, іноземними – 37,61 %. Якісна успішність в університеті склала 11,48 %, у тому числі у вітчизняних студентів – 22,85 %, у іноземних – 3,67 %.

Результати семестрових контролів вітчизняних студентів у 2019–2020 н. р. та стану виконання вимог навчальних планів і робочих програм дисциплін наведено у *табл. 1.3*.

Таким чином, 98,89 % вітчизняних студентів 1–5-х курсів медичних та 1–4-х курсів стоматологічного факультетів успішно виконали вимоги навчального плану та робочих програм із дисциплін. Академічну заборгованість мали 4 студенти перших курсів (0,78 % контингенту), 5 студентів других курсів (1,03 % контингенту), 7 студентів третіх курсів (1,14 % контингенту), 0 студентів четвертих курсів (0 % контингенту) та 2 студенти п'ятих курсів (0,38 % контингенту). Успішність студентів дещо покращилась порівняно з аналогічним періодом минулого навчального року.

Таблиця І.3 – Додипломна освіта. Показники підсумкової успішності вітчизняних студентів 1–5-х курсів медичних та 1–4-х курсів стоматологічного факультетів у 2019–2020 н. р. (за результатами оцінювання дисциплін)

Форма навчання	Усього студентів	В акад. відпустці	Зобов'язані складати	Склали	Результати					Якісна успішність, %	Абсолютна успішність, %
					«5»	«5», «4»	«5», «4», «3»	«3»	«2»		
Осінній семестр											
Бюджетна	1615	10	1605	1599	53	575	852	119	10	39,13	99,63
					3,30	35,83	53,08	7,41	0,62		
					11	139	263	246	109		
					1,43	18,08	34,20	31,99	14,17		
Контрактна	783	14	769	659	64	714	1115	362	120	19,51	85,70
					2,70	30,08	46,97	15,25	5,05		
У цілому по університету											
Весняний семестр											
Бюджетна	1989	6	1983	1974	66	466	1285	157	7	26,83	99,55
					3,33	23,50	64,80	7,92	0,35		
					7	76	456	148	11		
					0,99	10,73	64,41	20,90	1,55		
Контрактна	726	18	708	687	73	542	1741	305	18	11,72	97,03
					2,71	20,14	64,70	11,33	0,67		
У цілому по університету											
98,89											

37,61 % іноземних студентів 1–5-х курсів спеціальностей «Медицина» та «Лікувальна справа» та 1–4-х курсів спеціальності «Стоматологія» успішно виконали вимоги навчальних планів та робочих програм із дисциплін. Академічну заборгованість мали 2 448 іноземних студентів (62,42 % контингенту). Порівняно з аналогічним періодом минулого навчального року спостерігається незначне покращання успішності іноземних студентів (табл. І.4).

Таблиця І.4 – **Додипломна освіта. Показники підсумкової успішності іноземних студентів на кінець 2019–2020 н. р. (за результатами оцінювання дисциплін)**

Факультет	Результати					Якісна успішність, %	Абсолютна успішність, %
	«5»	«5», «4»	«5», «4», «3»	«3»	«2»		
V	0	2	157	133	171	0,43	63,20
	0	0,43	33,98	28,79	37,01		
VI	11	94	302	88	1328	5,76	27,15
	0,60	5,16	16,57	4,83	72,85		
VII	1	36	404	247	949	2,26	42,03
	0,06	2,20	24,68	15,09	57,97		
Разом	12	132	863	468	2448	3,67	37,61
	0,31	3,37	22,00	11,93	62,42		

Аналіз загальних показників успішності вітчизняних та іноземних студентів університету 1–5-х курсів медичних та 1–4-х курсів стоматологічного факультетів у весняному семестрі 2019–2020 н. р. демонструє наявність незначного зниження показників якісної успішності порівняно з осіннім семестром 2019–2020 н. р. (11,48 проти 14,91 %).

Дуже великим залишається рівень розбіжностей в академічних показниках семестрового контролю між вітчизняним та іноземним контингентом. Результати, що отримані іноземними студентами, свідчать про подальше накопичення проблем, пов'язаних із забезпеченням виконання вимог робочих планів та програм дисциплін. Так, за показниками семестрових контролів на час термінів їх завершення академічну заборгованість мали 2 695 студентів-іноземців (71,24 %) в осінньому семестрі та 2 448 (62,42 %) – у весняному.

Один із важливих моментів діяльності університету у плані оцінювання якості навчання є кінцевий результат навчання – **результати випускних іспитів**. Саме вони дозволяють провести оцінку якості отриманих освітніх послуг та оцінити рівень знань та вмінь студентів університету.

Однією з форм незалежного тестування є проведення ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок» різного рівня. У минулому навчальному році внаслідок впровадження карантинних заходів було значно змінено графік їх проведення. Іспити «Крок 2» й «Крок 3» для випускників та лікарів-інтернів випускних курсів було проведено на декілька місяців пізніше за звичний термін та в умовах суворо дотримання протиепідемічних заходів, а «Крок 1» взагалі перенесено на осінь 2020 р. Іспити «Крок 2» проводились під час складання випускних іспитів, що значно збільшило навантаження на студентів.

Іспит «Крок 2. Загальна лікарська підготовка» у 2020 р. складало 565 вітчизняних студентів I, II та III медичних факультетів, 97 російськомовних іноземних студентів V медичного факультету та 291 англомовний студент VI та VII медичних факультетів, загалом – 953 студенти випускних курсів.

Безпосередньому проведенню ліцензійного іспиту передувала значна підготовча робота під головуванням деканату II медичного факультету, який відповідає за загальні результати підготовки університету до ліцензійних іспитів. Було створено методичну комісію з проблем забезпечення ЛПІ «Крок 2. Загальна лікарська підготовка», а також розроблено наскрізну програму підготовки до ліцензійного іспиту, що дозволило провести на кафедрах великий обсяг навчальної роботи, а також контролювати рівень сформованості знань із подальшим їх коригуванням. На випускаючих кафедрах широко застосовується тестування, обов'язкове при проведенні поточного та підсумкового контролів, як складова частина атестації.

Було проведено ретельний аналіз та обговорення результатів тестування в 2019 р. У межах виконання рішень ректорату та вченої ради університету проведено заходи щодо переформування відповідальних профільних кафедр за напрямками змісту ліцензійного іспиту «Крок 2. ЗЛПІ», призначені керівники та відповідальні особи окремих профілів. Установлено уніфіковані вимоги щодо змісту та обсягів кафедральних тестових банків.

Деканатами було організовано підготовку випускників до складання ліцензійного іспиту, головною метою якої було забезпечення безперервного режиму тестового навчання під час аудиторних занять та самостійної позааудиторної роботи. У процесі підготовки випускників кафедрами було застосовано буклети ЦТ МОЗ попередніх років. За результатами практичних занять при проведенні поточної та підсумкової атестації з відповідних профільних циклів було забезпечено тестовий контроль вихідного та кінцевого рівня сформованості знань.

На випускних курсах було проведено пілотне тестування для встановлення вихідного рівня сформованості знань із відповідних профілів та виявлення «групи ризику». За результатами тестування було внесено корективи в індивідуальні плани підготовки випускників.

Проведення пілотних тестувань дозволило змодельовати процедуру проведення ліцензійного іспиту як за критерієм часу, так і за мінімальним рівнем знань.

Результати складання офіційного іспиту наведено у *табл. I.5 та I.6*.

Аналіз результатів складання ЛПІ «Крок 2» студентами – громадянами України свідчить про те, що за загальним показником (середнє по ВНЗ) та за всіма профілями показник ХНМУ у 2020 р. має дещо нижче значення порівняно як з 2018, так і з 2019 рр.

Такі результати свідчать про те, що при відповідях студентів на тестові завдання ЛПІ «Крок 2» у 2020 р. у них виникли деякі труднощі, які були пов'язані з навчанням у дистанційному форматі.

**Таблиця І.5 – Додипломна освіта. Показник результатів складання
ЛПІ «Крок 2» студентами – громадянами України за субтестами.
Порівняльна характеристика упродовж трьох років**

Контингент студентів	Середнє по ВНЗ, %	Субтести, %. Показник ХНМУ					Не склали (кіль-ть студентів)
		Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерство та гінекологія	Гігієнічний профіль	
Студенти – громадяни України: I, II та III медичні ф-ти ХНМУ	Показник ХНМУ						
	2018 (при критерії 60,5 %)						
	78,2	75,4	77,2	78,8	78,4	84,5	23
	2019 (при критерії 60,5 %)						
	72,13	71,17	74,4	66,43	71,57	77,63	25
	2020 (при критерії 60,5 %)						
	76,37	80,43	71,3	76,97	71,8	74,77	22

**Таблиця І.6 – Додипломна освіта. Результати складання
ліцензійних іспитів «Крок 2. ЗЛП» за всіма рівнями підготовки
та динаміка змін результатів упродовж трьох років (вісь 2)**

Контингент студентів	Загальний показник, %	Субтести, %					Не склали (кіль-ть)
		Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерство та гінекологія	Гігієнічний профіль	
I мед. ф-ту	2018						
	79,3	76,7	77,6	80,6	78,9	85,5	8
	2019						
	72,5	72,1	73,8	66,4	72,8	76,9	12
	2020						
II мед. ф-ту	77,0	78,1	77,3	75,6	78,9	72,7	13
	2018						
	79,2	76,3	78,9	78,9	79,9	85,4	8
	2019						
	73,1	72	75,9	67,2	72,7	78,3	11
III мед. ф-ту	2020						
	78,2	84,1	70,8	78,1	71,8	76,9	7
	2018						
	73	69,8	71,9	74,4	73,1	80	7
	2019						
III мед. ф-ту	70,8	69,4	73,5	65,7	69,2	77,7	2
	2020						
	73,9	79,1	65,8	77,2	64,7	74,7	2

Контингент студентів	Загальний показник, %	Субтести, %					Не склали (кіль-ть)
		Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерство та гінекологія	Гігієнічний профіль	
V мед. ф-ту (російськомовні іноземні студенти)	2018						
	68,3	66,8	70	65,2	70,5	68,7	20
	2019						
	67,2	65,3	68,9	68,6	74,3	61,7	26
	2020						
	65,8	66,6	66,8	69,7	66,0	55,6	20
VI та VII мед. ф-тів (англомовні іноземні студенти)	2018						
	75	75,8	73,4	76	72,8	72,3	27
	2019						
	72,8	74,3	73,4	70,6	80,9	61,2	16
	2020						
	71,1	71,4	72,4	76,8	70,0	62,1	20
В цілому по університету	2018						
	73,8	72,7	73,5	73,3	73,9	75,2	70
	2019						
	71,28	70,62	73,1	67,7	73,98	71,16	67
	2020						
	73,2	75,86	70,62	75,48	70,28	68,4	62

Як свідчать дані *табл. I.5* щодо результатів складання ліцензійних іспитів «Крок 2. ЗЛП» за всіма рівнями підготовки та динаміки змін результатів, у цілому у 2020 р. показник успішності іспиту по університету склав 73,2 %, що нижче, ніж у 2018 р. – 73,8 %, але вище, ніж у 2019 р. – 71,28 %. За значеннями загального показника у 2020 р. на першій позиції студенти II мед. ф-ту з результатом 78,2 %. Студенти I мед. ф-ту посіли друге місце (77,0 %); третє місце посіли студенти III мед. ф-ту (73,9 %); на четвертому місці студенти VI та VII мед. ф-тів (71,1 %); на п'ятому місці – студенти V мед. ф-ту (65,8 %).

Найбільший приріст за дисциплінами (12,1 %) порівняно з попереднім роком показали студенти II мед. ф-ту з терапевтичного профілю – 84,1 % проти 72,0 % у 2019 р.

Найнижчий результат та найбільше зниження показників (–10,9 %) серед профілів виявився у студентів VI та VII мед. ф-тів з акушерсько-гінекологічного профілю – 70,0 % проти минулорічного показника – 80,9 %, що свідчить про їх недостатню підготовку. Це, на наш погляд, пов'язано з недостатньою увагою самих студентів до вивчення цього напрямку медичної підготовки.

У цілому, за результатами субтестів, найвищий показник у студентів усіх факультетів із терапевтичного профілю (75,86 %), на другому місці – педіатричний профіль (75,48 %), на третьому – хірургічний (70,62 %), на четвертому – акушерсько-гінекологічний (70,28 %) й останнє, п'яте місце, посідає гігієнічний профіль (70,0 %).

Студентів, що не склали «Крок 2. ЗЛП» у 2020 р., – 62, що менше, ніж у 2018 та 2019 рр. (табл. І.6). Слід зазначити, що найбільша кількість студентів, які не склали «Крок 2» у 2020 р., – це студенти V ф-ту – 20 осіб та VI і VII мед. ф-тів – 20 осіб. На I мед. ф-ті не склало 13 студентів, на II – 7, на III – 2 студенти.

Таблиця І.7 – Додипломна освіта. Кількість студентів, які не склали ліцензійний іспит «Крок 2. ЗЛП» (у динаміці)

№ пор.	Рік	Кількість студентів, які не склали державний ліцензійний іспит
1	2018	70
2	2019	67
3	2020	62

Результати ліцензійного іспиту «Крок 2. ЗЛП» свідчать про те, що випускаючими кафедрами проведено необхідний обсяг роботи, у переважній більшості випускники показали достатній рівень знань. Проте 62 випускники не склали ліцензійний іспит «Крок 2. ЗЛП» і, відповідно, не отримали диплом спеціаліста.

Таким чином, аналіз результатів «Крок 2. ЗЛП» у цілому та за субтестами свідчить про те, що в цьому році є тенденція до їх покращання. Був досягнутий досить високий показник – відсоток правильних відповідей у ХНМУ складає 73,2. Тому завдання випускаючих кафедр полягає в тому, щоб закріпити та поліпшити досягнутий результат у новому навчальному році. Профільним методичним комісіям слід звернути увагу на подальше підвищення якості навчання та контролю засвоєння знань, підсилити відповідальність викладачів за здобуття студентами необхідних науково-теоретичних знань та навичок.

Для покращання результатів ліцензійного іспиту в наступному році планується створити буклети з питаннями попередніх років на платформі дистанційної освіти Moodle. Це забезпечить можливість безперервного навчання і постійного вдосконалення теоретичного матеріалу. Також важливим є питання зворотного зв'язку викладачів і студентів, тому планується забезпечити можливість постійного поточного та підсумкового контролю освіти студентів із викладенням обов'язкових коментарів та отриманих балів, планується збільшення асинхронного виду навчання із постійним консультуванням викладачами через коментарі та зауваження.

Аналіз результатів складання ліцензійного іспиту «Крок 2. Стоматологія» у 2019 та 2020 р. виявив здебільшого позитивні зміни показників відсотку вірних відповідей (табл. І.8–І.10).

Так, при порівнянні результатів складання іспиту «Крок 2» вітчизняними студентами можна сказати, що загальний відсоток вірних відповідей з деяких дисциплін дещо зменшився, але з інших – збільшився, тільки 3 (2,78 %) студенти з випуску не склали цей іспит.

**Таблиця І.8 – Додипломна освіта. Загальна інформація
про підсумки складання ліцензійного інтегрованого іспиту
«Крок 2. Стоматологія» вітчизняними студентами у 2020 р.**

Рік	Складали	Не склали	Підсумки складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2»							
			Загальний тест, %	Терапевтична стоматологія	Хірургічна стоматологія	Ортопедична стоматологія	Дитяча стоматологія	Дитяча терапевтична стоматологія	Дитяча хірургічна стоматологія	Ортодонція
2018	129	2	77,8	87,1	72,8	76,5	77,6	81,9	79,9	64,8
2019	142	7	76,0	80,6	73,3	71,9	75,0	81,4	71,1	63,2
2020	108*	3*	76,9	79,8	81,6	68,5	75,4	78,5	77,9	65,2

Примітка. * студентів випуску 2020 р.

**Таблиця І.9 – Додипломна освіта. Загальна інформація
про підсумки складання ліцензійного інтегрованого іспиту
«Крок 2. Стоматологія» іноземними студентами V факультету
з підготовки іноземних студентів у 2020 р.**

Рік	Складали	Не склали	Підсумки складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2»							
			Загальний тест, %	Терапевтична стоматологія	Хірургічна стоматологія	Ортопедична стоматологія	Дитяча стоматологія	Дитяча терапевтична стоматологія	Дитяча хірургічна стоматологія	Ортодонція
2018	77	20	66,3	71,0	64,3	66,9	64,8	71,3	62,4	50,8
2019	87	16	69,0	72,8	67,4	66,0	68,0	74,0	63,4	59,8
2020	23*	5*	63,2	64,0	65,2	57,5	64,1	65,9	64,6	59,0

Примітка. * студентів випуску 2020 р.

**Таблиця І.10 – Додипломна освіта. Загальна інформація
про підсумки складання ліцензійного інтегрованого іспиту
«Крок 2. Стоматологія» іноземними студентами VI факультету
з підготовки іноземних студентів у 2020 р.**

Рік	Складали	Не склали	Підсумки складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2»							
			Загальний тест, %	Терапевтична стоматологія	Хірургічна стоматологія	Ортопедична стоматологія	Дитяча стоматологія	Дитяча терапевтична стоматологія	Дитяча хірургічна стоматологія	Ортодонція
2018	54	5	69,3	73,9	68,3	69,8	67,8	74,8	61,3	68,2
2019	50	8	67,0	70,4	66,7	63,2	66,0	72,8	61,4	54,4
2020	37*	3*	71,0	75,6	66,8	66,6	71,8	76,6	65,4	67,4

Примітка. * студентів випуску 2020 р.

Щодо студентів V факультету, у цьому році не склали іспит 5 студентів із 23 (21,7 %), тоді як у минулому році із 87 студентів іспит не склали 16 (18,4 %). Однак, відмічається незначне зниження, від 1 до 5 %, показників результатів іспиту у співвідношенні із 2019 р. практично з усіх стоматологічних дисциплін.

Дещо позитивні зміни відмічаються при аналізі показників, що отримали студенти VI факультету. Так, із 37 студентів 3 (8,7 %) не подолали критерій «склав» на рівні 60,5 %, тоді як у минулому році із 50 студентів «Крок 2» не склали 8 (16,0 %).

Аналізуючи **загальні показники результатів складання випускних іспитів** вітчизняними та іноземними студентами університету у 2019–2020 н. р. освітнього ступеня «спеціаліст» (*табл. I.11*), можна зробити висновок, що ситуація залишається майже незмінною: середній бал: 3,61 у 2019–2020 н. р. проти 3,60 у 2018–2019 н. р.; показники якісної успішності – 35,37 % у 2019–2020 н. р. проти 34,89 % у 2018–2019 н. р. Зокрема, аналіз показників результатів складання атестації вітчизняними студентами демонструє незначне покращання показників середнього балу: 4,18 у 2019–2020 н. р. проти 4,10 у 2018–2019 н. р. (бюджет) та 3,68 у 2019–2020 н. р. проти 3,58 у 2018–2019 н. р. (контракт). На відміну від результатів успішності вітчизняних студентів, аналіз показників успішності іноземних студентів демонструє наявне зниження якісної успішності: 10 % у 2019–2020 н. р. проти 18,97 % у 2018–2019 н. р. та незначне зниження показників середнього балу: 3,35 у 2019–2020 н. р. проти 3,40 у 2018–2019 н. р.

Щодо результатів складання атестації вітчизняними студентами освітніх ступеней «магістр» та «бакалавр» (*табл. I.12*), спостерігається незначне зниження показників середнього балу: 4,32 у 2019–2020 н. р. проти 4,39 у 2018–2019 н. р., та вже більш значне зменшення показників якісної успішності: 69,92 % у 2019–2020 н. р. проти 85,06 % у 2018–2019 н. р.

Також спостерігається незначне зростання кількості відмінників у 2019–2020 н. р. порівняно з минулим навчальним роком: 33 проти 29 – спеціалісти та 50 проти 43 – бакалаври та магістри. Що стосується студентів, які отримали дипломи з відзнакою, тут також спостерігається зростання кількості у 2019–2020 н. р. порівняно з минулим навчальним роком: 32 проти 23.

Заходи з підготовки до складання ЛП «Крок». Для підготовки студентів до складання ліцензійних іспитів різного рівня було заплановано та проведено багаточисельні та різноманітні заходи, у тому числі на базі Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ. У зв'язку зі зміною складових та формату проведення ЛП «Крок» у 2019–2020 н. р. були змінені й умови підготовки до його складання.

Таблиця І.11 – Додипломна освіта.

Результати складання випускних іспитів студентами ХНМУ у 2019–2020 н. р.

(Спеціалісти)

Рік випуску 2020	Кіль-ть студентів, зобов'язаних складати АВ	Допущено до складання АВ	Склали	Результати складання АВ на оцінки (абс.кількість/відсоток)						Абсолютна успішність	Якісна успішність	Отримали диплом з відзнакою					
				Тільки на «Б»		На «Б» і «4», тільки «4»		На «Б», «4» і «3»				Тільки на «3»		Отримали «2»			
				Кіль-к-сть	%	Кіль-к-сть	%	Кіль-к-сть	%			Кіль-к-сть	%	Кіль-к-сть	%		
І медичний факультет («Лікувальна справа»)																	
Б	192	192	192	11	5,73	89	46,35	91	47,40	1	0,52	0	0,00	3,99	52,08	10	5,21
К	53	53	53	0	0,00	10	18,87	35	66,04	8	15,09	0	0,00	3,50	100,00	18,87	0
Всього	245	245	245	11	4,49	99	40,41	126	51,43	9	3,67	0	0,00	3,88	100,00	44,90	10
II медичний факультет («Лікувальна справа»)																	
Б	202	202	202	7	3,47	98	48,51	92	45,54	5	2,48	0	0,00	3,95	100,00	51,98	5
К	38	38	38	0	0,00	11	28,95	24	63,16	3	7,89	0	0,00	3,64	100,00	28,95	0
Всього	240	240	240	7	2,92	109	45,42	116	48,33	8	3,33	0	0,00	3,90	100,00	48,33	5
III медичний факультет («Педіатрія»)																	
Б	59	59	59	2	3,39	36	61,02	21	35,59	0	0,00	0	0,00	4,01	100,00	64,41	0
К	5	5	5	0	0,00	0	0,00	3	60,00	2	40,00	0	0,00	3,60	100,00	0,00	0
Всього	64	64	64	2	3,13	36	56,25	24	37,50	2	3,13	0	0,00	4,01	100,00	59,38	0
Стоматологічний факультет																	
2020 Б	4	4	4	3	75,0	1	25,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,75	100,00	100,00	2
2020 К	104	104	104	7	6,73	69	66,35	24	23,08	4	3,85	0	0,00	3,96	100,00	73,08	2
Всього	108	108	108	10	9,26	70	64,81	24	22,22	4	3,70	0	0,00	3,99	100,00	74,07	4
V факультет з підготовки іноземних студентів («Лікувальна справа»)																	
2020	90	90	90	0	0,00	6	6,67	36	40,00	48	53,33	0	0,00	3,25	100,00	6,67	0
VI факультет з підготовки іноземних студентів («Лікувальна справа»)																	
2020	160	160	160	1	0,63	10	6,25	79	49,38	70	43,75	0	0,00	3,33	100,00	6,88	0

VII факультет з підготовки іноземних студентів («Лікувальна справа»)																		
2020	130	130	130	2	1,54	13	10,00	49	37,69	66	50,77	0	0,00	3,32	100,00	11,54	0	0,00
V факультет з підготовки іноземних студентів («Стоматологія»)																		
2020	23	23	23	0	0,00	3	13,04	9	39,13	11	47,83	0	0,00	3,3	100,00	13,04	0	0,00
VI факультет з підготовки іноземних студентів («Стоматологія»)																		
2020	37	37	37	0	0,00	9	24,32	24	64,86	4	10,81	0	0,00	3,55	100,00	24,32	0	0,00
2020	440	440	440	3	0,68	41	9,32	197	44,77	199	45,23	0	0,00	3,35	100,00	10,00	0	0,00
Всього ІІІІІ.																		
Всього по університету																		
2019	1135	1135	1135	29	2,56	367	32,33	470	41,41	269	23,70	0	0,00	3,60	100,00	34,89	19	1,67
2020	1097	1097	1097	33	3,01	355	32,36	487	44,39	222	20,24	0	0,00	3,61	100,00	35,37	19	1,73
Всього																		
2020 Б	457	457	457	23	5,03	224	49,02	204	44,64	6	1,31	0	0,00	4,18	100,00	54,05	17	3,72
2020 К	200	200	200	7	3,50	90	45,00	86	43,00	17	8,50	0	0,00	3,68	100,00	48,50	2	1,00
2020																		
2020 К+ІІІ	640	640	640	10	1,56	131	20,47	283	44,22	216	33,75	0	0,00	3,49	100,00	22,03	2	0,31

Таблиця 1.12 – Додипломна освіта.
Результати складання кінцевої атестації студентами ХНМУ у 2019–2020 н. р.

(Бакалаври, магістри)

Рік випуску 2020	Кіл-сть студентів, зобов'язаних складати АВ	Допущено до складання АВ	Склали	Результати складання АВ на оцінки (абс.кількість/відсоток)								Середній бал	Абсолютна успішність	Отримали диплом з відзнакою				
				Тільки на «Б»		На «Б» і «4», Тільки «4»		На «Б», «4» і «3»		Тільки на «3»				Отримали «2»				
				Кіль-кість	%	Кіль-кість	%	Кіль-кість	%	Кіль-кість	%			Кіль-кість	%			
III медичний факультет («Медсестринство») Бакалаври																		
Б	5	5	5	0	0,00	2	40,00	3	60,00	0	0,00	0	0,00	4,50	100,00	40,00	0	0,00
К	48	48	48	2	4,17	20	41,67	23	47,92	3	6,25	0	0,00	4,02	100,00	45,83	0	0,00
Всього	53	53	53	2	3,77	22	41,51	26	49,06	3	5,66	0	0,00	4,00	100,00	45,28	0	0,00
III медичний факультет («Медсестринство») Маістри																		
К	7	7	7	4	57,14	3	42,86	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,50	100,00	100,00	0	0,00
Всього	7	7	7	4	57,14	3	42,86	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,50	100,00	100,00	0	0,00

III медичний факультет («Соціальна робота») Бакалаври												
К	1	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Всього	1	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
IV медичний факультет («Технології медичної діагностики та лікування») Бакалаври												
К	16	16	0	0,00	6	37,50	8	50,00	2	12,50	0	0,00
Всього	16	16	0	0,00	6	37,50	8	50,00	2	12,50	0	0,00
IV медичний факультет («Технології медичної діагностики та лікування») Магістри												
К	12	12	8	66,67	3	25,00	0	0,00	1	8,33	0	0,00
Всього	12	12	8	66,67	3	25,00	0	0,00	1	8,33	0	0,00
IV медичний факультет («Фізична реабілітація») Бакалаври												
К	20	20	1	5,00	14	70,00	5	25,00	0	0,00	0	0,00
Всього	20	20	1	5,00	14	70,00	5	25,00	0	0,00	0	0,00
IV медичний факультет («Фізична терапія, ерготерапія») Магістри												
К	10	10	7	70,00	3	30,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Всього	10	10	7	70,00	3	30,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти («Публічне управління та адміністрування») Магістри												
К	15	15	10	66,67	5	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Всього	15	15	10	66,67	5	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти («Освітні педагогічні науки») Магістри												
К	30	30	26	86,67	4	13,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Всього	30	30	26	86,67	4	13,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Всього по університету												
2019	87	87	43	49,43	31	35,63	12	13,79	1	1,15	0	0,00
2020	133	133	50	37,59	43	32,33	34	25,56	6	4,51	0	0,00
Всього	5	5	0	0,00	2	40,00	3	60,00	0	0,00	0	0,00
2020 Б	128	128	50	39,06	41	32,03	31	24,22	6	4,69	0	0,00
2020 К												

Як завжди, провідну роль у підготовці до складання ЛПІ відігравала система Ректорських контролів (РК), що проводились на базі лабораторії моніторингу якості освіти ННІ ЯО ХНМУ. Всі умови та терміни проведення РК та навчально-тренувальних занять нормувалися відповідно до наказів ХНМУ про «Проведення ректорського контролю з підготовки до складання ЄДКІ студентів 3-го курсу за спеціальністю «Стоматологія» у 2019–2020 н. р.», «Про проведення навчально-тренувальних занять щодо підготовки до складання Міжнародного іспиту з основ медицини (IFOM) студентів 3-го курсу за спеціальністю «Медицина» у 2019–2020 н. р.», «Про проведення ректорського контролю з підготовки до складання ЄДКІ студентів 3-го курсу за спеціальністю «Медицина» у 2019–2020 н. р.» та «Про додаткові заходи щодо підвищення якості підготовки студентів стоматологічного факультету, V та VI факультетів з підготовки іноземних студентів, які навчаються за спеціальністю «Стоматологія» до складання ЄДКІ 1-й етап «Стоматологія» у 2020 р.».

З початку року лабораторія проводила підготовку до складання ЄДКІ 1-й етап «Крок 1» та «Англійська мова професійного спрямування». Такий перелік РК пов'язано з планами ННІ ЯО, які були складені на початку року, а також з невизначеністю термінів, порядку та складової ЛПІ Центром тестування МОЗ України практично до кінця навчального року. РК проводились у звичайному режимі і лише після введення карантинних заходів була змінена форма проведення РК на дистанційну.

У 2019–2020 н. р. було проведено РК з метою встановлення рівня підготовки до складання ліцензійних іспитів вітчизняних та іноземних студентів 3-го курсу, які навчаються на спеціальностях «Медицина» та «Стоматологія», I–IV медичних факультетів, стоматологічного факультету та V–VII факультетів з підготовки іноземних студентів у форматі комп'ютерного тестування з використанням тестових завдань з відкритих тестових банків Центру тестування України та частково у дистанційному форматі.

Усього в перевірці брали участь 475 (95,6 % від загальної кількості) вітчизняних студентів у складі 36 груп та 542 (77,5 % від загальної кількості) іноземних студентів у складі 55 груп.

Дані проведення РК у *табл. 1.13*, в якій представлено середній відсоток складання тесту за дисциплінами, що входять до складу «Крок 1».

За підсумками проведення РК серед вітчизняних студентів найвищий результат у I медичного факультету (81,6 %); серед іноземних факультетів – VII факультет з підготовки іноземних студентів (66,2 %).

**Таблиця І.13 – Додипломна освіта.
Середній результат складання РК ЄДКІ «Крок 1» по дисциплінах**

Ф-тет (ос)	Дисципліна, %									Всього %
	Анатомія людини	Біохімія	Гістологія	Мед. біологія	Мікро- біологія	фізіологія	Пат. фізіологія	Пат. анатомія	фармакологія	
Вітчизняні студенти										
I (121)	80,9	84,2	84,8	85,2	82,7	80,5	76,6	78,9	81,3	81,6
II (119)	66,1	77,9	69,7	78,0	76,2	71,4	68,3	71,6	67,7	72,1
III(131)	67,3	71,0	72,7	69,5	69,1	68,7	59,9	58,1	61,2	61,6
IV (104)	70,0	78,5	72,1	78,2	80,2	73,5	69,7	67,0	65,6	73,0
Всього (475)	71,2	77,9	74,9	77,7	77,1	73,6	68,7	69,0	69,1	72,2
Іноземні студенти										
V (30)	60,3	69,7	56,0	56,5	51,2	59,7	60,3	46,0	64,5	58,4
VI (261)	60,1	66,7	59,6	67,2	67,2	54,9	49,4	53,2	55,2	58,9
VII (251)	65,3	73,9	64,3	70,9	68,7	61,7	59,7	63,7	66,9	66,2
Всього (542)	61,9	70,1	60,0	64,9	60,9	58,8	56,5	54,3	62,2	61,2
Разом (1017)	66,6	74,0	67,5	71,3	69,0	66,2	62,6	61,7	65,7	66,7

Результати студентів 3-го курсу, які не набрали прохідний бал у 60,5 % за дисциплінами та в цілому по тесту, представлено у *табл. І.14*. Звертаємо увагу, що найбільш складними серед дисциплін у вітчизняних студентів виявилися «фармакологія» (36,4 %) та «анатомія людини» (37,1 %); у іноземних – «патологічна фізіологія» (45,0 %) та «анатомія людини» (41,0 %).

Якщо розглядати результати в усіх студентів 3-го курсу (вітчизняних та іноземних), то 30,7 % (312) не змогли успішно відповісти на тестові завдання, тобто набрати встановлений Центром тестування України прохідний бал при складанні ліцензійних іспитів.

Таблиця І.14 – Додипломна освіта. Кількість студентів (ос/%), які не набрали прохідний бал (60,5 %) за дисциплінами

Факультет	Дисципліна, ос/%									Всього, ос/%
	Анатомія людини	Біохімія	Гістологія	Мед. біологія	Мікро-біологія	фізіологія	Пат. фізіологія	Пат. анатомія	фармакологія	
Вітчизняні студенти										
I	20 (17 %)	15 (12 %)	11 (9 %)	9 (7 %)	15 (12 %)	21 (17 %)	19 (16 %)	15 (12 %)	21 (17 %)	7 (6 %)
II	54 (45 %)	25 (21 %)	41 (35 %)	15 (13 %)	23 (19 %)	37 (31 %)	39 (33 %)	32 (27 %)	42 (35 %)	19 (16 %)
III	59 (45 %)	45 (35 %)	45 (35 %)	47 (36%)	46 (35 %)	55 (42 %)	58 (45 %)	63 (49 %)	62 (48 %)	61 (47 %)
IV	43 (41 %)	21 (20%)	31 (30 %)	19 (18%)	12 (12 %)	27 (26 %)	34 (33 %)	40 (39 %)	48 (46 %)	21 (20 %)
Всього	176 (37,1 %)	106 (22,3 %)	128 (26,9 %)	90 (18,9%)	96 (20,2 %)	140 (29,5 %)	150 (31,6 %)	150 (31,6 %)	173 (36,4 %)	108 (22,7 %)

Іноземні студенти										
V	14 (46,7 %)	6 (20 %)	14 (46,7 %)	14 (46,7 %)	14 (46,7 %)	10 (33,3 %)	12 (40 %)	23 (76,7 %)	11 (36,7 %)	12 (40 %)
VI	119 (45,6 %)	98 (37,5 %)	138 (52,9 %)	81 (31 %)	92 (35,2 %)	138 (52,9 %)	159 (60,1 %)	139 (53,3 %)	126 (48,3 %)	116 (44,4 %)
VII	102 (41 %)	56 (22 %)	99 (39 %)	72 (29 %)	74 (30 %)	99 (39 %)	112 (45 %)	98 (39 %)	90 (36 %)	76 (30 %)
Всього	235 (43,4 %)	160 (29,5 %)	251 (46,3 %)	167 (30,8 %)	180 (33,2 %)	247 (45,6 %)	283 (52,2 %)	260 (48,0 %)	227 (41,9 %)	204 (37,6 %)
Разом	411 (40,4 %)	266 (26,2 %)	379 (37,3 %)	257 (25,3 %)	276 (27,1 %)	387 (38,1 %)	433 (42,6 %)	410 (40,3 %)	400 (39,3 %)	312 (30,7 %)

При підготовці до складання іспиту «Англійська мова професійного спрямування» використовувались тести англійською мовою. Усього в перевірці брали участь 475 (95,6 % від загальної кількості) вітчизняних студентів у складі 36 груп та 542 (77,5 % від загальної кількості) іноземних студентів у складі 55 груп.

Представлені результати у *табл. I.15, I.16* свідчать про те, що більше 80 % студентів, окрім V факультету (67 %), готові до складання іспиту. Лише незначна частка студентів не впоралась із завданнями і не подолати критерій «склав» у 30,5 %.

Таблиця I.15 – Додипломна освіта. Кількість студентів та % вірних відповідей I–IV мед. факультетів (за встановленим критерієм 30,5 %)

Відсоток	I мед.	II мед.	III мед.	IV мед.	Всього
осіб/%					
0–30	11 (9)	11 (9)	19 (15)	8 (8)	49 (10,4)
31–100	110 (91)	108 (91)	110 (85)	96 (92)	424 (89,6)

Таблиця I.16 – Додипломна освіта. Кількість студентів та % вірних відповідей V–VII факультетів з підготовки іноземних факультетів (за встановленим критерієм 30,5 %)

Відсоток	V	VI	VII	Всього
осіб/%				
0–30	9 (33)	38 (18)	18 (9)	65 (14,3)
31–100%	18 (67)	179 (82)	193 (91)	390 (85,5)

Результати проведення РК студентів 3-го курсу стоматологічного факультету, V та VI факультетів з підготовки іноземних студентів спеціальності «Стоматологія».

Студенти 3-го курсу спеціальності «Стоматологія» двічі складали РК у I та II семестрах з дисциплін, що входять до складу тестового іспиту «Крок 1». Перше складання проводилось у комп'ютерному форматі, друге – у комп'ютерному та дистанційному.

У I семестрі в тестуванні брали участь 128 вітчизняних студентів (91,4 % від загальної кількості) у складі груп та 88 іноземних студентів (70,4 % від загальної кількості) у складі 10 груп.

При повторному проведенні РК тест склав 121 вітчизняний студент (89 % від загальної кількості) у складі 11 груп та 43 іноземні студенти (33,6 % від загальної кількості) у складі 10 груп.

Результати загального результату тесту першого та повторного складання представлено у *табл. I.17*.

Таблиця І.17 – Додипломна освіта. Середній відсоток складання РК ЄДКІ «Крок 1» по дисциплінах

Факультет (ос)		Дисципліна, %									Всього, %
		Анатомія людини	Біохімія	Гістологія	Мед. біологія	Мікро- біологія	Фізіологія	Пат. фізіологія	Пат. анатомія	фармакологія	
Вітчизняні студенти											
Стомат.	I сем. (128)	44,3	69,1	46,6	70,3	64,1	61,6	62,9	60,4	48,1	58,7
	II сем (121)	65,3	62,8	69,4	62,3	56,9	60,5	56,3	56	56,3	60
Іноземні студенти											
V	I сем. (33)	27,9	50,3	30,0	47,8	50,9	40,9	53,9	39,1	39,4	42,3
	II сем. (23)	56,5	57,6	53,9	53,3	62,6	51,7	56,5	47,2	56,7	55,2
VI	I сем. (55)	31,3	49,3	47,1	47,7	39,1	39,3	39,6	42,2	39,2	41,5
	II сем. (20)	55	54,3	8,5	56,8	51,5	51	46	44,3	50,5	51
Разом	I сем. (216)	34,5	56,2	41,2	55,3	51,4	47,3	52,1	47,2	42,2	47,5
	II сем. (164)	59,0	58,2	57,3	57,4	57,0	54,4	52,9	49,1	54,5	55,4

Аналіз результатів тестування за дисциплінами показав незначне поліпшення загального результату повторного складання тесту на стоматологічному та V, VI факультетах.

Дані студентів спеціальності «Стоматологія», які не набрали необхідного балу у 60,5 % представлено у *табл. І.18*.

Що стосується окремо результатів за дисциплінами (порівняно з першим та другим складанням), бачимо значне зменшення кількості студентів, які не набрали необхідний % правильних відповідей, це з «анатомії людини» на всіх факультетах.

Загальний результат тесту лише на 17,6 % кращій, ніж при першому складанні.

При підготовці до складання іспиту «Англійська мова професійного спрямування» використовувались тести англійською мовою.

У I семестрі в тестуванні брали участь 128 вітчизняних студентів (91,4 % від загальної кількості) у складі груп та 88 іноземних студентів (70,4 % від загальної кількості) у складі 10 груп.

При повторному проведенні РК тест склали 121 вітчизняний студент (89 % від загальної кількості) у складі 11 груп та 43 іноземні студенти (33,6 % від загальної кількості) у складі 10 груп.

Представлені результати у *табл. І.19* свідчать про те, що більше 80 % студентів, окрім V факультету (67 %), готові до складання іспиту. Лише незначна частка студентів не впоралась із завданнями і не пододала критерій «склав» у 30,5 %.

Таблиця І.18 – Додипломна освіта. Кількість студентів (ос/%), які не набрали прохідний бал (60,5 %) за дисциплінами

факультет (ос)		Дисципліна, ос/%									Всього %
		Анатомія людини	Біохімія	Гістологія	Мед. біологія	Мікро- біологія	Фізіологія	Пат. фізіологія	Пат. анатомія	фармакологія	
Вітчизняні студенти											
Сто- мат.	I сем. (128)	110 (86%)	54 (42%)	93 (73%)	43 (34%)	67 (52%)	67 (52%)	58 (45,3%)	62 (48,4%)	93 (72,7%)	68 (53,1%)
	II сем. (121)	56 (46%)	60 (50%)	49 (41%)	57 (47%)	60 (50%)	60 (50%)	57 (47%)	66 (55%)	62 (51%)	59 (49%)
Іноземні студенти											
V	I сем (33)	32 (97,0%)	26 (78,8%)	32 (97,0%)	21 (63,6%)	27 (81,8%)	27 (81,8%)	19 (57,6%)	28 (84,8%)	26 (78,8%)	32 (97,0%)
	II сем. (23)	13 (57%)	12 (52%)	13 (57%)	15 (65%)	9 (39%)	17 (74%)	12 (52%)	14 (61%)	12 (52%)	12 (52%)
VI	I сем. (55)	53 (96,4%)	40 (72,7%)	38 (69,1%)	38 (69,1%)	42 (76,4%)	45 (81,8%)	44 (80,0%)	40 (72,7%)	47 (85,5%)	46 (83,6%)
	II сем. (20)	11 (55%)	10 (50%)	11 (55%)	10 (50%)	10 (50%)	10 (50%)	11 (55%)	12 (60%)	11 (55%)	11 (55%)
Ра- зом	I сем. (216)	195 (90,3)	120 (55,6)	163 (75,5)	102 (47,2)	136 (63,0)	139 (64,4)	121 (56,0)	130 (60,2)	166 (76,9)	146 (67,6)
	II сем. (164)	80 (48,8)	82 (50,0)	73 (44,5)	82 (50,0)	79 (78,2)	87 (53,0)	80 (48,8)	92 (56,1)	85 (51,8)	82 (50,0)

Таблиця І.19 – Додипломна освіта. Кількість студентів та % вірних відповідей (за встановленим критерієм 30,5 %)

Ф-т %	Стомат (ос/%)		V		VI		Всього (осіб/%)	
	складання							
	перше	повторне	перше	повторне	перше	повторне	перше	повторне
0–30	47 (36,7 %)	55 (45 %)	17 (51,5)	13 (56,5 %)	28 (50,9)	8 (40 %)	83 (38,4)	73 (45,3)
31–100	79 (61,7 %)	66 (55 %)	16 (48,5)	10 (43,5 %)	27 (49,1)	12 (60 %)	122 (56,5)	88 (54,7)

Підготовка до складання Міжнародного іспиту з основ медицини (IFOM). У зв'язку з Постановою Кабміну про «Порядок здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я», на базі ННІ ЯО організовано та проведено навчально-тренувальні заняття щодо підготовки до складання Міжнародного іспиту з основ медицини (IFOM). Співробітниками кафедр на базі американських тестів розроблено та адаптовано під навчальні плани університету тестові завдання українською, російською та англійською мовами для проведення занять 3-го курсу спеціалізації «Медицина».

У заняттях брали участь студенти I–IV медичних факультетів та V–VII факультетів з підготовки іноземних студентів.

Кількість студентів, які проходили заняття, становить 477 вітчизняних (95 % від загальної кількості студентів) та 573 іноземних (80,8 % від загальної кількості студентів).

Результати вірних відповідей (%) представлено у *табл. І.20*.

**Таблиця І.20 – Додипломна освіта.
Середній відсоток складання іспиту з основ медицини (IFOM)**

Факультет (ос)	Дисципліна, %									Всього %
	Анатомія людини	Біохімія	Гістологія	Мед. біологія	Мікро- біологія	фізіологія	Пат. фізіологія	Пат. анатомія	фармакологія	
Вітчизняні студенти										
I (125)	35,7	28,3	29,6	36,3	51,7	35,1	39,8	24,0	20,2	33,5
II (117)	35,8	27,6	28,6	34,5	50,5	24,9	35,0	24,3	19,5	31,4
III (134)	38,2	27,4	28,5	34,2	50,1	30,1	39,5	22,8	20,3	32,6
IV (101)	39,6	27,7	35,4	38,0	56,0	33,9	41,9	24,3	18,6	35,4
Всього (477)	37,3	27,8	30,5	35,8	52,1	31,0	39,1	23,8	19,6	33,2
Іноземні студенти										
V (36)	27,1	17,4	24,3	27,5	34,7	27,8	25,0	24,7	22,5	25,7
VI (266)	32,0	27,3	28,8	29,7	43,6	35,1	23,1	17,0	20,8	29,1
VII (271)	30,1	27,5	32,5	32,8	44,1	38,0	27,0	18,9	23,7	30,9
Всього (573)	29,7	24,0	28,5	30,0	40,8	33,6	25,0	20,2	22,3	28,6
Разом (1050)	33,9	26,1	29,6	33,2	47,1	32,2	32,8	22,2	20,8	31,2

Як бачимо, дані по факультетах ледь перевищують 30,0 % вірних відповідей, окрім V та VI факультетів, де результат менше, ніж 30,0 %.

Середній результат складання іспиту в усіх студентів 3-го курсу складає 31,2 %. У зв'язку з відсутністю встановленого критерію «склав», неможливо визначити готовність студентів до проходження цього іспиту.

Також у цьому навчальному році Навчально-науковим інститутом якості освіти ХНМУ з метою перевірки якості засвоєння знань студентами вперше було проведено РК студентів спеціальностей «Соціальна робота», «Педагогіка», «Фізична терапія, ерготерапія» та «Лабораторна діагностика».

Підбиваючи підсумки, зауважимо, що постійний моніторинг у форматі проведення ректорських контролів є необхідною складовою частиною при підготовці студентів до складання ліцензійних іспитів як для деканатів, так і для самих студентів. Деканати мають можливість постійної підготовки студентів; студент має можливість ознайомитись із процедурою проведення ліцензійних іспитів, визначити свій рівень залишкових знань.

Дистанційна форма навчання. Основним етапом перевірки якості діяльності університету є проведення випускної компанії. У цьому році випускні іспити проходили у незвичному дистанційному форматі, що було пов'язано зі введенням карантинних заходів в Україні.

Рішення про розвиток дистанційної форми навчання та організацію Центру дистанційної освіти було обговорено на зібранні у серпні минулого

року у контексті майбутнього розвитку заочної форми навчання за окремими спеціальностями. Організаційні заходи щодо розширення та запровадження нових форм технологій дистанційного навчання в університеті розпочалось практично восени 2019 р. Згідно з визначеним планом було організовано роботу освітньо-інформаційного порталу «Дистанційне навчання ХНМУ» на платформі MOODLE, розроблено та впроваджено пілотний навчальний курс «Основи методології розробки електронних курсів у сфері медичної освіти» (розробник – канд. мед. наук Наталія Андріївна Лопіна), до навчання на якому долучилось більше 300 викладачів із 55 кафедр, з яких 105 успішно його завершили та в червні 2020 р. отримали сертифікати. Активно робота усіх складових дистанційного навчання в університеті почалася зі введенням карантинних заходів.

Уже 1 квітня 2020 р. в університеті в структурі ННІ ЯО було створено Центр дистанційного навчання (ДН), організовано навчання викладачів роботи на базі інформаційних платформ.

Центром ДН було виконано наступні завдання:

- організовано проведення занять у синхронному режимі зі студентами за допомогою онлайн-сервісів (Zoom, Moodle) у період з квітня по червень 2020 р.;
- проведено організаційні заходи з підготовки та проведення державної атестації випускників 2020 р.

Указані заходи потребували великої кількості організаційного, кадрового, матеріально-технічного забезпечення, а саме:

- на платформі Moodle було створено структуру, на якій розміщені відповідні кафедри, деканати, інші розділи для проведення нарад та онлайн зустрічей;
- на кожній кафедрі створено курси та веб-кімнати для проведення занять;
- створено окремі категорії для прийняття випускних іспитів трьома мовами з розподілом з відповідними напрямками (терапія, хірургія, акушерство, педіатрія, гігієна та соц. медицина);
- у кожній категорії було створено банк екзаменаційних запитань загальною кількістю більше 10 тис, налаштовано систему створення білетів, які в подальшому використовувались під час прийняття іспитів;
- підготовлено електронні форми для підрахунку, обробки та збереження результатів іспитів, додатково залучені та підготовлені викладачі, які у ролі модераторів працювали зі студентами-випускниками;
- проведено організацію робочих місць для усіх категорій учасників випускних іспитів і членів екзаменаційних комісій; налагоджено інформаційний та технічний супровід проведення випускних іспитів як для студентів, так і для екзаменаторів;
- керівництвом університету для організації проведення як занять у період карантину, так і державної атестації було виділено 35 ноутбуків, 20 пар відеокамер і гарнітур та придбано новий сервер.

Саме наполеглива робота членів ректорату, працівників Центру ДН та інших підрозділів ННІ ЯО, деканатів та кафедральних колективів університету допомогла в найкоротший термін переорієнтувати всі складові навчальної діяльності в дистанційний простір, закінчити навчальний рік та зберегти контингент здобувачів освіти. На сьогодні викладачами кафедр вже насичено базу освітньо-інформаційного порталу «Дистанційне навчання ХНМУ» близько 100 електронними курсами.

16–17 червня відбулося урочисте вручення педагогічним та науково-педагогічним працівникам університету Сертифікатів про успішне проходження дистанційного курсу «Основи методології розробки електронних курсів у сфері медичної освіти».

Керівництво університету дуже високо оцінило перших випускників курсу, тому що ці викладачі розпочали активне впровадження на кафедрах отриманих знань. Результати викладачів відкривають шлях до професійного розвитку й формують престиж нашого університету в сучасному освітньому просторі.

Незважаючи на незвичну форму проведення підсумкової атестації, випускники університету показали непогані результати порівняно з минулими роками. За результатами практично орієнтованих державних іспитів комісії та їх голови відзначили, що випускники показали достатній рівень оволодіння встановленим обов'язковим мінімумом знань. Випускники достатньо засвоїли етапність визначення програми лікування, проведення діагностики та надання допомоги при захворюваннях. Рівень науково-теоретичної підготовки випускників дозволив їм досить вільно орієнтуватись у питаннях етіології та патогенезу захворювань, сучасних методах діагностики, диференційної діагностики захворювань, обґрунтовано формулювати сучасні принципи патогенетичного лікування хворих.

За рекомендаціями голів екзаменаційних комісій було сформовано зауваження, які були озвучені у їх звітах на засіданні Вченої ради ХНМУ у червні 2020 р. та на які необхідно звернути увагу колективам профільних кафедр при організації підготовки фахівців у наступному році.

При аналізі результатів ПОІ у студентів, що займались на спеціальності «Медицина», було вказано на такі недоліки:

І. Кафедрам терапевтичного профілю (дисципліна «Внутрішні, професійні та інфекційні хвороби»):

1. Випускники цього року продемонстрували недостатній рівень знань щодо загальних принципів антикоагулянтної терапії при хронічних формах серцево-судинних захворювань.

2. Студенти недостатньо визначають ризик розвитку ускладнень у хворих на гіпертонічну хворобу (згідно з таблицями-пропозиціями Рекомендацій Української Асоціації кардіологів із профілактики та лікування артеріальної гіпертензії).

3. Студенти недостатньо володіють питаннями підбору раціональної терапії при коморбідності захворювань бронхолегеневої та серцево-судинної систем.

4. Необхідно поглибити знання студентів щодо сучасних підходів до діагностики та лікування синдрому дисемінованого внутрішньосудинного згортання.

5. Слід зосередити увагу студентів на знанні сучасних підходів до проведення тромболітичної, антитромбоцитарної та антиагрегантної терапії.

6. Студентам III медичного факультету потрібно більше уваги приділяти таким питанням, як тактика надання медичної допомоги хворим з екstrasистолічною аритмією відповідно до сучасних вимог доказової медицини.

7. Поліпшити практичну підготовку студентів III медичного факультету щодо вивчення особливостей діагностики та лікування системних васкулітів.

II. Кафедрам хірургічного профілю (дисципліна «Хірургічні хвороби з дитячою хірургією»):

1. Випускники в недостатньому обсязі обізнані з правилами проведення першої допомоги на місці події у хворих із закритою травмою грудної клітки.

2. Деякі вітчизняні випускники виявили недостатні знання щодо застосування мініінвазивних методик у хворих із хірургічною патологією органів черевної порожнини.

3. Недостатньо володіють питаннями щодо сучасного визначення SIRS, сепсису і сучасних міжнародних рекомендацій діагностики та лікування з урахуванням останніх консенсусів.

4. Студенти недостатньо обізнані в сучасних поглядах на діагностику та лікування гострого панкреатиту з урахуванням останніх рекомендацій (2019 WSES guidelines for management of severe acute pancreatitis).

5. Студенти не завжди в змозі комплексно обрати алгоритм лікування (мініінвазивних, ангіографічних, хірургічних методів) гострих шлунково-кишкових кровотеч залежно від результатів їх використання.

6. Поглибити знання із засвоєння основних положень у лікуванні хворих із гострою хірургічною патологією органів черевної порожнини.

7. Приділити увагу методам діагностики та лікування післяопераційних тромбоемболічних ускладнень.

III. Кафедрам акушерсько-гінекологічного профілю (дисципліна «Акушерство та гінекологія»):

1. Студенти недостатньо володіють інформацією про сучасні підходи до діагностики та лікування вагітних із недостатньою біологічною готовністю організму до пологів та особливості ведення індукованих пологів.

2. Певні труднощі виникають при визначенні особливостей застосування сучасних лікувальних та діагностичних технологій при проведенні диференційної діагностики різних типів цервікальних неоплазій.

3. Студенти недостатньо володіють інформацією про особливості діагностики і лікування вагітних із захворюваннями печінки і жовчовивідних шляхів, зокрема жовчнокам'яною хворобою та постхолецистектомічним синдромом.

4. Певні труднощі виникають при інтерпретації результатів загального обстеження вагітних та показників лабораторних даних з урахуванням фізіологічних змін в органах та системах за умов вагітності різних термінів.

5. Покращити технічне і фантомне забезпечення бази ННІ ЯО ХНМУ з урахуванням особливостей проведення першої частини випускного іспиту.

IV. Кафедрам педіатричного профілю (дисципліна «Дитячі хвороби з дитячими інфекційними хворобами»):

1. Студенти-випускники мають недостатній рівень знань щодо диференційної діагностики синдрому бронхіальної обструкції.

2. Недостатніми виявилися знання студентів-випускників щодо ранньої діагностики ентеровірусних інфекцій у дітей.

3. Покращити знання студентів-випускників щодо диференційної діагностики хронічних запальних захворювань легень у дітей.

4. Поглибити знання студентів щодо диференційної діагностики екзантем у дітей.

5. Покращити знання студентів з особливостей раціонального харчування дітей.

6. Поглибити знання студентів щодо принципів сучасної лабораторної діагностики, диференційної діагностики та лікування герпесвірусної інфекції у дітей.

V. Кафедрам медико-профілактичного профілю (дисципліна «Гігієна, соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я»):

1. Студенти показали недостатні знання щодо оцінювання достовірності результатів статистичного дослідження в медико-соціальній практиці.

2. Студенти недостатньо можуть інтерпретувати дані лабораторних досліджень мікроклімату та показників повітря лікувально-профілактичних закладів.

3. Студенти не повною мірою визначають основні показники та коефіцієнти, необхідні для оцінювання освітлення в місцях перебування дітей та підлітків.

4. Студенти недостатньо володіють знаннями з показників якості питної води.

5. Студенти недостатньо знають медичну класифікацію погоди.

6. Кафедрі громадського здоров'я та управління охороною здоров'я:

– студенти показали недостатні знання щодо володіння навичками застосування управлінських знань та вимог до прийнятих рішень у сучасній системі надання медичних послуг.

7. Кафедра гігієни та екології № 1 та № 2:

– Приділяти більше уваги студентів щодо вимог облаштування колодязя.

– Звернути увагу студентів на закон України «Про охорону атмосферного повітря».

VI. Кафедрам стоматологічного профілю (дисципліни «Терапевтична стоматологія», «Хірургічна стоматологія», «Ортопедична стоматологія», «Стоматологія дитячого віку»):

1. З розділу дитячої терапевтичної стоматології студенти не в достатньому обсязі орієнтуються в методах обтурації кореневих каналів, недостатньо обізнані щодо сучасних методик, інструментів і матеріалів для цієї маніпуляції.

2. З розділу дитячої хірургічної стоматології студентам бракує знань з різноманітних методів місцевої анестезії та їх особливостей в дитячому віці.

3. Студенти мають певні труднощі з питань вибору та призначення ортодонтичних апаратів залежно від стадії формування прикусу.

4. З розділу «Терапевтична стоматологія» має місце недостатній рівень знань етіопатогенезу передракових захворювань слизової оболонки порожнини рота, а також з питань диференційованого вибору пломбувальних матеріалів та сучасних методів лікування захворювань пародонту.

5. З розділу «Ортопедична стоматологія» виявлено недостатній рівень знань з питань індивідуалізованого вибору конструкції протезу при протезуванні на імплантах, а також з питань функціональної діагностики функції жування, скронево-нижньощелепного суглоба та оцінки стану оклюзії.

6. З розділу «Хірургічна стоматологія» виявлено недостатній рівень знань репаративних процесів та їх регуляції при переломах кісток щелепно-лицевої ділянки, а також з питань онконастороженості та методик зубозберегаючих операцій.

7. Підготовка студентів із питань загальномедичного профілю, зокрема з питань надання невідкладної допомоги на амбулаторному стоматологічному прийомі, потребує певної уваги з боку вдосконалення викладання та збільшення обсягу навчального часу з цієї дисципліни.

VII. Кафедрам, відповідальним за підготовку студентів за напрямом «Медсестринство» (освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»), більше уваги необхідно приділяти наступним питанням:

1. Поліпшити знання студентів-бакалаврів із питань клінічної картини та діагностики вроджених вад серця у дітей.

2. Поглибити знання щодо медсестринської діагностики інфаркту міокарда та лейкозів.

3. Необхідно покращити знання в практичних навиках із питань невідкладних станів у хірургії та наданні першої допомоги, особливу увагу приділити поєднаним станам.

4. Поліпшити знання з питань діагностики гострих захворювань органів дихання у дітей.

VIII. Кафедрам, відповідальним за підготовку студентів за напрямом «Лабораторна діагностика» (освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»), необхідно:

1. У процесі підготовки фахівців із лабораторної діагностики приділяти більше уваги вивченню та інтерпретації результатів клінічних досліджень, а саме рідин серозних порожнин та кіст.

2. Поглибити знання та покращити підготовку студентів із дисципліни «Мікробіологія, вірусологія та імунологія з мікробіологічною діагностикою», а саме питання мікробіологічної діагностики бактеріальних інфекцій.

3. Покращити підготовку студентів із дисципліни «Гігієна з гігієнічною експертизою», а саме питання санітарно-протиепідемічного режиму та виробничого середовища в лабораторно-діагностичних установах різного профілю.

4. Поглибити знання студентів щодо санітарно-гігієнічного обстеження промислових підприємств (інструментальні дослідження та відбір проб повітря).

5. Приділити більше уваги питанням використання інструментальних та лабораторних методів дослідження для оцінки умов праці медичних працівників із демонстрацією необхідних для цього приладів.

6. Поглибити знання студентів щодо диференційної діагностики шигельозів.

7. Приділити більше уваги питанням мікробіологічної діагностики інфекційних захворювань, обумовлених вірусами.

За спеціальністю «Соціальна робота» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»:

1. Студенти недостатньо орієнтуються в питаннях з основних підходів до корекційно-реабілітаційної роботи з учасниками бойових дій.

ІХ. Виходячи з аналізу результатів складання практично орієнтованих іспитів випускниками V, VI та VII факультетів з підготовки іноземних студентів «Лікувальна справа», екзаменаційна комісія вважає за необхідне внести пропозиції щодо подальшого удосконалення якості практичної (теоретичної) підготовки випускників.

Кафедрам терапевтичного профілю (дисципліна «Внутрішні, професійні та інфекційні хвороби»):

1. Студенти недостатньо володіють сучасними методами ранньої діагностики системних захворювань сполучної тканини.

2. Випускники недостатньо знають стандарти протоколів діагностики та лікування захворювань кишечника.

3. Певні труднощі у студентів-іноземців викликають питання диференційної діагностики вірусних гепатитів.

Кафедрам хірургічного профілю (дисципліна «Хірургічні хвороби з дитячою хірургією»):

1. Членами комісії було виявлено, що студенти V факультету недостатньо володіють методикою клінічного обстеження хірургічних хворих при ургентній та плановій хірургічній патології.

2. У частки іноземних випускників під час курації хворих виникають труднощі в обґрунтовуванні вибору лікувальної тактики при ургентній хірургічній патології.

Кафедрам акушерсько-гінекологічного профілю (дисципліна «Акушерство та гінекологія»):

1. Деякі студенти мали труднощі щодо визначення основних принципів надання амбулаторної допомоги вагітним та сучасних підходів до спостереження за вагітними в жіночих консультаціях.

2. Частина студентів продемонструвала недостатні знання діагностичної цінності та інтерпретації результатів кольпоскопічного дослідження.

Кафедрам педіатричного профілю (дисципліна «Дитячі хвороби з дитячими інфекційними хворобами»):

1. Частина студентів продемонструвала недостатні знання щодо диференційної діагностики запальних захворювань нирок.

2. Деякі студенти погано орієнтувалися в питаннях диференційної діагностики гепатитів у дітей.

Кафедрам медико-профілактичного профілю (дисципліна «Гігієна, соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я»):

Кафедрі «Громадського здоров'я та управління охороною здоров'я»: студенти мають недостатній рівень знань щодо організації стаціонарозамінних форм надання медичної допомоги населенню на базі амбулаторно-поліклінічних закладів та стаціонарів на дому.

Розвиток бази навчального симуляційного обладнання (у т. ч. високотехнологічного) – це ще один напрямок роботи ННІ ЯО ХНМУ, без якого не може існувати сучасний заклад вищої освіти. Оновлення бази симуляторів та тренажерів в університеті також було одним із трендів минулого навчального року. Цей розвиток було закріплено рішенням зборів трудового колективу у серпні 2019 р. На виконання цього рішення у 2019–2020 н. р. було закуплено симулятори та медичне обладнання для моделювання різних клінічних ситуацій у медицині невідкладних станів, акушерстві та гінекології, терапії, хірургії та педіатрії для забезпечення на сучасному рівні практичної підготовки студентів 3–6-х курсів усіх факультетів із відпрацювання практичних навичок, типових вмінь та маніпуляції техніки на певними напрямками, а саме:

1. Багатоцільовий симулятор життєдіяльності пацієнта при бойовій травмі і травматичних кровотечах Trauma HAL S3040.10 – 1 шт.

2. Віртуальний 3D пацієнт для навчання і контролю студентів «Dr Sim» – інтерактивний клінічний симулятор пацієнта – 1 шт.

3. Віртуальний лапараскопічний симулятор Lap Mentor – 1 шт.

4. Симулятор новонародженого пацієнта Super-Tory S2220 – 1 шт.

5. Тренажер руки для внутрішньовенних ін'єкцій – 5 шт.

6. Тренажер для відпрацювання навичок накладання хірургічних швів на шкіру (нога) – 5 шт.

7. Віртуальний симулятор пацієнта «Body Interact» – 1 шт.

8. Аускультация дитини – 1 шт.

9. Кардіологічний симулятор пацієнта – 1 шт.

10. Манекен плоду для народження – 1 шт.

11. Візки для транспортування ВМп4 – 1 шт.

12. Ноші транспортувальні «Біомед» А18 – 3 шт.

13. Ліжко функціональне з матрацем ЛФМ-4 – 1 шт.

14. Ендоскопічна стійка СТ-ЕЯ – 3 шт.

Для покращання якості роботи симуляційних клінік за напрямками «Хірургія», «Терапія», «Педіатрія», «Акушерство та гінекологія», «Медицина невідкладних станів» та впровадження на їх базі надсучасних методик викладання практичних прийомів і маніпуляційних навичок професійної лікарської діяльності з надбанням досвіду в умовах, наближених до реальних, наказом ХНМУ були призначені інструктори з методики симуляційного навчання за відповідними напрямками.

Незважаючи на ведення карантинних заходів у другому півріччі, загальна кількість проведених занять із техніки виконання практичних прийомів та маніпуляційних навичок зі студентами I–VII факультетів 1–6-х курсів циклу «Невідкладні стани та маніпуляційна техніка» склала досить велику кількість. В осінньому семестрі в класах ННІ ЯО було проведено заняття із 133 групами, кількість студентів у яких становила 1 723 особи; у весняному семестрі в класах займалися 114 груп з кількістю 1 432 студенти.

У 2019–2020 н. р. на базі міжкафедральних симуляційних класів ННІ ЯО було проведено:

- навчально-тренувальні заняття для викладачів кафедр із використання в навчальному процесі нових сучасних високотехнологічних фантомів на базі ННІ ЯО за участю фахівців із симуляційного обладнання (11–12.11.2019 р.);
 - ознайомчі екскурсії для вступників у рамках Дня відкритих дверей ХНМУ (14.12.2019 р.), в тому числі в режимі онлайн (19.05.2020 р.).
- Також ННІ ЯО був представлений у наступних заходах:
- «Ніч науки у Харкові» (20.09.2019 р.);
 - майстер-класі з надання першої медичної допомоги зі студентами медичного коледжу ХНМУ (5–7.02.2020 р.);
 - педагогічний вебінар у стилі Edcamp на конференції «Інтерактивні технології навчання у практиці сучасного викладача» (20–21.11.2020 р.);
 - заходи на спеціалізованій виставці «Освіта Слобожанщини – 2019 (7–9.11.2020 р.);
 - профорієнтаційний захід «Обирай професію за покликанням» (02.11.2020 р.).

Певні труднощі наприкінці року були при проведенні деяких випускових іспитів, які були присвячені практичній частині ПОДІ. На підставі наказу ХНМУ № 525 від 24.12.19 р. «Про організацію та порядок проведення атестації випускників у весняному семестрі 2019–2020 н. р. із використанням технологій дистанційного навчання» співробітниками ННІ ЯО було проведено підготовчу роботу разом із викладачами випускаючих кафедр, а саме перевірені та підготовлені для розміщення навчально-методичні матеріали з формулюваннями, які давали можливість максимально оцінити практичну складову знань студентів.

Для допомоги студентам був сформований графік консультацій (з 11.05.2020 р. по 15.05.2020 р.) щодо першої частини ПОДІ. Консультації для студентів були проведені в дистанційному форматі у вигляді веб-конференцій на платформі Moodle.

Робота Лабораторії психологічних і соціологічних досліджень ННІ ЯО ХНМУ. Крім уже згаданих напрямів роботи, фахівці ННІ ЯО проводять роботу щодо забезпечення соціологічних досліджень особливостей навчального процесу та психологічного супроводу освітньої діяльності в університеті.

Так, у 2019–2020 н. р. лабораторія психологічних та соціологічних досліджень реалізувала 2 напрями соціологічної роботи:

1. Практично-теоретичні заняття для студентів з розвитку особистості і конструктивних навичок спілкування. Теми, які стосуються розуміння власних емоційних станів і керування ними, розглянуті на заняттях в університеті. Додатково учасники НТГ через додаток Viber отримали інформаційні листи з керування емоційним станом і техніками подолання прокрастинації. Слід зазначити, що приблизно 30 % учасників НТГ працювали у групі другий рік, тож порівняно з новачками демонстрували більш високу емоційну компетентність.

2. Дитяча психологія (теоретичні заняття). Об'єм цих занять було збільшено і поглиблено. Учасники НТГ отримували лекції у групі, у додатку Viber, їх обговорення відбувалося на конференціях за допомогою навчальної платформи Zoom. Теми курсу: 1. Прихильність і її роль у житті кожної людини. Поведінка прихильності з боку дорослого і з боку дитини. Хороша прихильність. 2. Порушення прихильності. 3. Дитина від народження до року. 4. Діти від року до трьох. 5. Криза трьохрічного віку. 6. Діти дошкільного віку. 7. Дитина у початковій школі. 8. Допідлітковий вік. 9. Діти у підлітковому віці.

3. Розвивальні, ігрові заняття, що проводять волонтери (учасники НТГ) з дітьми-пацієнтами лікувальних і оздоровчих закладів. У рамках співробітництва зі студентською радою (сектор громадського виховання та волонтерства) 13 студентів, учасників НТГ, працювали волонтерами у КНП ХОР «Обласний багатопрофільний дитячий санаторій». Студентами відпрацьовано більше 40 год.

У 2019–2020 н. р. продовжив свою роботу цикл внутрішньовузівської системи підвищення кваліфікації викладачів «Школа молодого викладача». 27 співробітників різних кафедр при Навчально-науковому інституті якості освіти ХНМУ прослухали курс лекцій, взяли участь у проведенні майстер-класів та тренінгів.

Цикл лекцій та семінарів об'єднує викладачів-початківців навколо обговорень питань комунікації зі студентством, взаємодії в колективі, емоційного вигорання та його ефективної профілактики, харизми викладача.

Пандемія COVID-19 та карантин внесли свої корективи у звичний формат роботи школи. Частина занять проходила дистанційно в форматі онлайн-зустрічей, що дозволило також на практиці опрацювати переваги та недоліки такої форми роботи. По результатах курсу слухачі заповнили анкету, яка містила питання та пропозиції зворотного зв'язку. Відзначено високу кваліфікацію викладацького складу школи – А.М. Горецької, О.А. Марущенка, О.А. Мірончук, актуальність тем та доступність викладення матеріалу.

Провідним психологом лабораторії А.М. Горецькою на засіданні Вченої ради ХНМУ було проведено майстер-клас «Засади профілактики булінгу та мобінгу в колективах різного рівня», а також розроблено план заходів із запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ (відповідно до Наказу № 480 від 02.12.2019 р.).

У найближчих планах служби розширення подальшої діяльності лабораторії до функціонування повноцінної Психологічної служби університету, яка включатиме впровадження заходів щодо адаптації першокурсників; психоедукаційні заходи, спрямовані на попередження залежностей (онлайн/офлайн майстер-класи, інформування через старост груп та курсів у месенджерах); заходи, спрямовані на профілактику булінгу, мобінгу, дискримінації у ХНМУ (онлайн/офлайн майстер-класи, інформування через старост груп та курсів у месенджерах); профорієнтаційну роботу зі студентами 4–5-х курсів (дві–три зустрічі, тривалістю 1,5 год, включаючи профорієнтаційні тести та обговорення їх результатів); майстер-класи для студентів та викладачів щодо налагодження продуктивної дистанційної роботи («Цифровий етикет»).

Передумовою створення конкурентного середовища у сфері освітніх послуг є дотримання діючого законодавства та подальшого формування культури якості освіти, одним з аспектів якого є дотримання положень академічної доброчесності.

За ініціативою директора Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ, відповідно до діючого законодавства, враховуючи рекомендації Національного агентства забезпечення якості вищої освіти, затверджені рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 р. Протокол № 11, в університеті було створено робочу групу з проведення аналізу стану академічної доброчесності, етики та управління конфліктами.

Важливу складову в системі академічної доброчесності університету відіграє Кодекс академічної доброчесності Харківського національного медичного університету, затверджений наказом ХНМУ від 27.08.2019 № 305, завдяки якому стало можливим подальше розроблення та впровадження необхідних документів.

Для систематизації роботи університету, спрямованої на дотримання стандартів академічної доброчесності, робочою групою підготовано План заходів із подальшого розвитку політики академічної доброчесності, етики та управління конфліктами в ХНМУ. Планом передбачено: систематичне оновлення нормативної бази університету з питань академічної доброчесності відповідно до чинного законодавства України; внесення до договорів на надання освітніх послуг та до трудових договорів (контрактів) наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників положень щодо дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин; реалізація програм підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників; друк та розповсюдження наочного матеріалу: буклетів, постерів, розробка та поширення відеороликів та інша діяльність з промоції принципів академічної доброчесності; використання інструментів контролю додержання академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності університету, які, зокрема, передбачають:

– анкетування учасників наукового та освітнього процесів на предмет порушень академічної доброчесності;

– обов’язкову перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на наявність ознак академічного плагіату відповідно до створеної нормативної бази.

Розроблено та затверджено низку нормативних документів, а саме: Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Харківському національному медичному університеті, яке визначає систему сприяння дотриманню принципів академічної доброчесності та етичних стандартів, організацію та заходи щодо попередження, виявлення та відповідальності за їх порушення; Положення про комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами Харківського національного медичного університету, яке зумовлює організацію роботи та повноваження комісії.

Для подальшого розвитку та вдосконалення роботи університету з цього напрямлення створено постійно діючу групу сприяння академічній доброчесності, до складу якої увійшли представники з науково-педагогічних працівників, співробітників Наукової бібліотеки, Навчально-наукового інституту якості освіти, студентського самоврядування, гаранті освітніх програм спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців в університеті. Основними завданнями визначено загальну координацію з дотримання та популяризації академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, а також формування свідомого ставлення до академічної доброчесності серед усіх учасників освітньої та наукової діяльності.

Рубрика «Академічна доброчесність» на сайті ХНМУ доповнена затвердженими документами для загального ознайомлення та використання в роботі. Розміщений буклет презентація SAIUP.ORG.UA., матеріали якого присвячені інформаційній грамотності та попередженню плагіату, що створені спільно з представниками компаній-розробників програм перевірки робіт на унікальність.

З метою забезпечення дотримання вимог академічної доброчесності та належного контролю якості освітнього процесу при перевірці кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня бакалавра або магістра та електронних дистанційних курсів, які розробляються викладачами ХНМУ, ННІ ЯО ініційовано внесення змін до «Положення про порядок перевірки у Харківському національному медичному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень».

Академічна доброчесність є важливим фактором успішності ХНМУ, вона посилює репутацію університету, його працівників і студентів та сприяє стійкому розвитку.

Спроможність університетської спільноти впроваджувати зміни та відповідати вимогам основних моральних і правових норм академічної поведінки – це запорука досягнення лідерства в науковому та освітньому просторах.

Розвиток цих напрямів роботи ННІ ЯО, а саме: методичного супроводу навчального процесу, організації сучасного інформаційного та технологічного навчального простору (симуляторів, фантомів, розвиток високотехнологічних засобів навчання, розвиток інформаційних систем контролю та супроводу навчального процесу), соціологічний та психологічний супровід освітньої діяльності всіх ланок діяльності університету, проведення моніторингових досліджень якості навчання різного рівня та інші складові роботи з організації якісного навчального середовища в університеті повинні допомогти нам у створенні сучасного конкурентноспроможного закладу вищої медичної освіти.

ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ДЛЯ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Останні роки університет постійно проводив масштабні заходи з розширення підготовки лікарів для іноземних держав, які дали певні результати. На даний час кількість іноземних студентів, які навчаються в нашому університеті, складає більше 50 % загального контингенту.

Завдяки виваженій керівній політиці адміністрації ХНМУ за останні роки вдалось досягти значного прогресу в питанні залучення та навчання іноземних громадян і осіб без громадянства в університеті, відборі найбільш добросовісних СПД у частині співпраці щодо організації набору на навчання.

ХНМУ вийшов на лідируючі позиції в Україні за вибором іноземців для здобуття вищої медичної освіти, значно зросла кількість іноземних абітурієнтів, що бажають вступити на навчання.

Для цього ННІ ПІГ ХНМУ проводиться робота з організації набору на навчання іноземних громадян на постійній основі, яка полягає в наступному:

- постійна робота з контрактерами;
- обробка заявок іноземних абітурієнтів на навчання;
- консультування іноземних абітурієнтів у телефонному режимі та за допомогою e-mail;
- оформлення бланків запрошень на навчання;
- реєстрація запрошень на навчання в електронному журналі та їх видача;
- вирішення питань, пов'язаних із візовою підтримкою;
- робота із запитами державної міграційної служби України, державної прикордонної служби України, служби безпеки України;
- робота з набору іноземних громадян та осіб без громадянства на навчання, забезпечення роботи предметних комісій, робота в приймальній комісії університету;
- робота з продовження строків перебування іноземних студентів ХНМУ на території України, оформлення їм посвідок на тимчасове проживання в Україні в ГУ ДМС України в Харківській області, постановка та зняття їх з обліку.

183 випускники). З них 17 – за невиконання навчального плану, 18 – за власним бажанням, 1 – за порушення контракту, 1 – за порушення навчальної дисципліни, 11 – за несплату за навчання, 30 – як такі, що не приступили до занять. Не склали ЛП «Крок 2» 12 осіб із числа студентів (9 за спеціальністю «Лікувальна справа» і 3 за спеціальністю «Стоматологія»). 183 студенти завершили навчання та отримали дипломи (149 за спеціальністю «Лікувальна справа» і 34 за спеціальністю «Стоматологія»).

Навчальні досягнення 1–5-х курсів факультету характеризувалися якісною успішністю на рівні 7,88 % у студентів лікувальної справи та 0,2 % – у стоматологів. Абсолютна успішність складала 35,25 % у медиків та 5,95 % – у стоматологів. Загальні показники факультету становили 27,15 % абсолютна і 5,76 % якісна успішність.

Другий семестр 2019–2020 н. р. характеризувався суттєвими перешкодами для проведення навчального процесу. У зв'язку з поширенням захворюваності на COVID-19 весь навчальний процес було переведено в дистанційний формат, що потребувало значних зусиль всіх кафедральних колективів ННІ ПІГ ХНМУ, а також всіх іноземних студентів для забезпечення високого рівня навчальної дисципліни.

Незважаючи на ці складнощі, протягом 2019–2020 н. р. було досягнуто зниження рівня академічної заборгованості студентів. Якщо за результатами семестрового контролю 2018–2019 н. р. повністю виконали навчальний план у весняному семестрі 19,3 % студентів, то станом на 1.07.2020 р. кількість таких студентів на факультеті зросла до 27,2 %.

Звертають на себе увагу значно гірші показники академічної успішності студентів, які навчаються за спеціальністю «Стоматологія» порівняно із тими, хто навчається за спеціальністю «Медицина». Крім того, слід звернути увагу на достатньо велику кількість студентів, які мають заборгованість лише з 1 дисципліни (25,2 %, у тому числі 33,1 % за спеціальністю «Медицина» і 10,8 % за спеціальністю «Стоматологія»). Таким чином, є дійсні резерви для зростання загальної успішності студентів, перш за все тих, хто навчається за спеціальністю «Медицина».

Результати випускної атестації студентів факультету показали абсолютну успішність – 100 %, якісну – 6,88 з середнім балом – 3,33.

На 1–6-х курсах VII факультету ННІ ПІГ ХНМУ у минулому році навчалось 1 638 студентів. Протягом навчального року з контингенту студентів VII факультету ННІ ПІГ ХНМУ було відраховано 167 (з них 119 випускників). З них 19 – за невиконання навчального плану, 16 – за власним бажанням, 2 – за порушення контракту, 5 – за порушення навчальної дисципліни, 6 – за несплату за навчання. ЛП «Крок 2» не склали 4 особи.

Протягом 2019–2020 н. р. на VII факультеті було досягнуто суттєве зниження рівня академічної заборгованості студентів. Якщо за результатами семестрового контролю на 2018–2019 н. р. повністю виконали навчальний план у весняному семестрі 23,5 % студентів, то станом на 1.07.2020 р. кількість таких студентів зросла майже у два рази – до 42 %. Загальні результати абсолютних досягнень студентів були на рівні 42,03 %,

а якісні – на рівні 2,26 %. 119 студентів VII факультету ННІ ПІГ ХНМУ завершили навчання та отримали дипломи за спеціальністю «Лікувальна справа» із загальним балом 3,32 та показником якісної успішності на рівні 11,54 %.

Останнім часом суттєво змінилися пріоритети освіти в українських вищих медичних навчальних закладах. Конкурентна боротьба за іноземних студентів в умовах пандемії COVID-19 стає все більш жорсткою. Тому стратегічним напрямком діяльності ННІ ПІГ є забезпечення конкурентоспроможності університету на внутрішньому і зовнішньому ринках освітніх послуг, забезпечення високої професійної затребуваності випускників університету на основі високої якості підготовки фахівців, що визначається рівнем їх професійних і загальнокультурних компетенцій, проведення маркетингової роботи з метою збільшення кількості іноземних абітурієнтів з пріоритетних регіонів, які виявили бажання отримувати освіту в університеті, та водночас підвищення вимог до «прохідного балу» з профільних предметів.

Відповідно до рішення Вченої ради ХНМУ, була розроблена «Стратегія інтернаціоналізації Харківського національного медичного університету на 2019–2025 рр.», згідно з якою інтернаціоналізація є невід’ємною складовою життя університету та розглядається як ключовий пріоритет його майбутнього розвитку.

Починаючи з 2023 р. для проходження студентами-випускниками сертифікації у міжнародній організації ECFMG, медичні університети повинні мати акредитацію акредитуючого агентства, визнаного Всесвітньою Федерацією Медичної Освіти. У зв'язку з цим, за дорученням ректора університету, інститут з підготовки іноземних громадян звернувся до Незалежної агенції з акредитації та рейтингу, що отримала визнання Всесвітньої федерації медичної освіти, яка знаходиться в Казахстані, з метою проведення міжнародної інституційної акредитації. Це дозволить нам підвищити авторитет і впізнаваність ХНМУ, його репутацію у світовому освітньому співтоваристві, залучити не тільки талановитих абітурієнтів і студентів з-за кордону, а й підняти імідж університету на національному та міжнародному освітньому ринку.

Відомо, що першочерговими завданнями під час навчання студентів у медичному ЗВО є формування світогляду, а також всебічний розвиток творчої особистості майбутнього лікаря. Але якщо ці студенти є громадянами інших країн, то на перший план висуваються не лише проблеми навчання, а й адаптаційні та соціальні чинники пристосування їхнього життя в Україні. Окремим питанням при цьому є загальна специфіка студентів-іноземців, що вимагає більшої уваги викладачів до навчальних та виховних заходів. Особливо важливим цей аспект постає при формуванні співвідношень викладача ЗВО зі студентами-іноземцями, для яких існування мовного бар'єра, непорозуміння щодо окремих дисциплінарних вимог та традиційних форм вивчення дисциплін є факторами, які ускладнюють процес оволодіння навчальним матеріалом.

Досвід прийому іноземних абітурієнтів в ХНМУ показує, що рівень мовної підготовки кращий у жителів тих країн, де англійська є основною (США, Великобританія) або однією з державних мов (деякі країни центральної та південної Африки, Індія, Канада). Абітурієнти з цих країн, незалежно від їх етнічного походження, як правило, мають вільний рівень володіння англійською мовою, а також міжнародний сертифікат, що підтверджує їх знання англійської мови на дуже високому рівні C1–C2. Представники арабських країн (Єгипет, Марокко, Іран, Ірак, Сирія та ін.) володіють англійською мовою значно гірше, тільки у деяких із них є міжнародні сертифікати, що підтверджують знання англійської мови на рівні B1–B2. Проте мотивація до навчання у медичному ЗВО з отриманням диплому міжнародного зразку після закінчення навчання у майбутньому спонукає студентів із середнім або низьким рівнем володіння англійською мовою до відвідування додаткових курсів з англійської мови під час навчання на 1-му курсі ХНМУ. Покращанню рівня мовної комунікації також сприяє розподіл іноземних студентів в інтернаціональні групи, коли в одній академічній групі навчаються студенти з різних частин світу.

Пандемія COVID-19 змінила підхід до системи навчання та оцінювання результатів в університеті: виникла необхідність в організації дистанційного навчання. Станом на сьогодні Інтернет-технології багато аспектів нашого життя переносять у віртуальний простір, прискорюючи тим самим темпи розвитку інформаційного суспільства і долаючи географічні бар'єри. Дистанційне навчання, поряд із традиційними формами, спроможне розширити освітнє поле, зробити навчання зручнішим та доступнішим.

Використання дистанційної технології в умовах кредитно-трансферної системи організації навчання у вишах можна розглядати як засіб підвищення мобільності студентів. Це дає можливість врахувати всі досягнення останніх: не тільки навчальне навантаження, а також участь у наукових дослідженнях, конференціях, предметних олімпіадах тощо.

За останній час суттєво змінилися пріоритети освіти в українських вищих медичних навчальних закладах та, якщо раніше цінувалися знання самі по собі, то тепер на перше місце висуваються загальнонавчальні вміння, а саме вміння студентів-медиків здобувати та ефективно використовувати знання на практиці. На наш погляд, від того, як іноземний студент зможе застосувати здобуті на кожній кафедрі знання, наскільки він є компетентним у широкому контексті знань, залежить його успіх у майбутній лікарській практиці. У цьому, без сумнівів, йому допоможуть інноваційні методи організації освітнього процесу та інтернаціоналізація ВНЗ, що спостерігається сьогодні в ХНМУ.

Велика кількість іноземних здобувачів вищої освіти англійською мовою в ХНМУ на сьогодні з різним менталітетом, відмінностями у національних та культурних традиціях, різним рівнем загальної підготовки і знанням англійської мови, безперечно, вимагає особливого підходу при організації та проведенні навчально-виховної роботи з ними. Ми вважаємо доцільним ввести підготовку до складання міжнародного іспиту Cambridge

English Language Assessment-Level B2 як складової частини підготовки та атестації всіх викладачів, що виконують науково-дослідницьку роботу і займаються з іноземними студентами; при цьому рівень абітурієнтів, що бажають навчатися в українських ЗВО англійською мовою, також має бути не нижче рівня B1–B2.

Вільне володіння англійською мовою дозволяє, з одного боку, покращити навчально-педагогічний процес з підготовки іноземних студентів у медичних ЗВО України, з іншого – створює умови для збільшення академічної мобільності викладачів (отримання міжнародних грантів, участь у наукових форумах, стажування за кордоном тощо). Усе це надає передумову для подальшої міжнародної інтеграції та проходження Харківським національним медичним університетом Міжнародної акредитації восени 2020 р.

У роботі ННІ ПІГ ХНМУ одним з основних проблемних питань є зменшення контингенту іноземців, які планують здобувати медичну освіту в Україні, оскільки зараз медична освіта зазнає цілу низку не зрозумілих для іноземців реформ, в той час, як інші держави надають більш преферентні можливості їм у цьому, збільшуючи присутність на міжнародному ринку освітніх послуг. Вирішення цих питань можливе за умов прийняття МОЗ та МОН України відповідних змін у законодавчо-правовій базі, що регламентує додипломну освіту в медичних ЗВО.

ПІДСУМКИ РОБОТИ КОЛЕКТИВУ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ ХНМУ

Однією з основних подій у житті коледжу стала зміна його підпорядкування. 9 серпня 2019 р. набрав чинності Закон України «Про фахову передвищу освіту», який встановлює основні правові, організаційні, фінансові засади функціонування системи фахової передвищої освіти. На виконання Закону було перейменовано Медичний коледж ХНМУ на Медичний фаховий коледж ХНМУ (наказ ХНМУ від 20.05.2020 р. № 109).

Відповідно до Розділу XIV Прикінцеві та перехідні положення Закону України «Про фахову передвищу освіту» освітня діяльність з підготовки за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра започатковується у 2020 р. Відповідно до підпункту 12 пункту 2 розділу XIV Прикінцеві та перехідні положення Закону України «Про фахову передвищу освіту» розроблені та затверджені Вченою радою ХНМУ (протокол від 18.06.2020 р. № 5) освітньо-професійні програми освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» спеціальності 223 Медсестринство за спеціалізаціями «Сестринська справа», кваліфікація «сестра медична»; «Лікувальна справа», кваліфікація «фельдшер» та «Акушерська справа», кваліфікація «акушерка». Навчальні плани для зазначених спеціалізацій спеціальності 223 Медсестринство розроблені та затверджені на засіданні педагогічної ради коледжу (протокол від 30.06.2020 р. № 7).

У Медичному фаховому коледжі ХНМУ актуальним є питання збереження контингенту студентів, тому адміністрацією та викладачами постійно ведеться робота, спрямована на збереження контингенту, поліпшення адаптації студентів до умов навчання. Контингент студентів Медичного фахового коледжу ХНМУ станом на 30.06.2020 р. наведено в *табл. 1.22*.

Таблиця І.22 – Додипломна освіта. Контингент студентів МФК ХНМУ

Бюджет	Контракт	Всього
Відділення «Акушерська справа»		
	9	9
Відділення «Сестринська справа»		
	325	325
Відділення «Лікувальна справа»		
	107	107
Всього по коледжу		
	441	441

Освітній процес у Медичному фаховому коледжі ХНМУ забезпечують п'ять циклових комісій: з питань загальноосвітніх дисциплін, з питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, з питань природничо-наукових дисциплін, № 1 з питань професійної та практичної підготовки, № 2 з питань професійної та практичної підготовки. Випускаючими є циклові комісії № 1 з питань професійної та практичної підготовки, № 2 з питань професійної та практичної підготовки.

Характеристика та аналіз успішності студентів Медичного фахового коледжу ХНМУ за всіма дисциплінами є позитивними, абсолютна успішність становить 99–100 %. У табл. І.23–І.25 наведено показники семестрового контролю знань студентів за спеціалізаціями.

Таблиця І.23 – Додипломна освіта. Показники успішності студентів відділення «Сестринська справа» за цикловими комісіями

№ пор.	Циклова комісія	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	з питань загальноосвітніх дисциплін	69	100
2	з питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін	73	100
3	з питань природничо-наукових дисциплін	70	99
4	№ 1 з питань професійної та практичної підготовки	62	100
5	№ 2 з питань професійної та практичної підготовки	53	100

Таблиця І.24 – Додипломна освіта. Показники успішності студентів відділення «Лікувальна справа» за цикловими комісіями

№ пор.	Циклова комісія	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	з питань загальноосвітніх дисциплін	68	100
2	з питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін	89	100
3	з питань природничо-наукових дисциплін	70	99
4	№ 1 з питань професійної та практичної підготовки	72	99
5	№ 2 з питань професійної та практичної підготовки	65	100

**Таблиця І.25 – Додипломна освіта. Показники успішності студентів
відділення «Акушерська справа» за цикловими комісіями**

№ пор.	Циклова комісія	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	з питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін	90	100
2	з питань природничо-наукових дисциплін	89	100
3	№ 1 з питань професійної та практичної підготовки	73	100
4	№ 2 з питань професійної та практичної підготовки	74	100

Ліцензійний інтегрований іспит «Крок М» проводиться відповідно до Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців із вищою освітою напрямів «Медицина» і «Фармація», затвердженого наказом МОЗ України від 14.08.1998 № 251 (zareєстрованого у Міністерстві юстиції України 11.09.1998 № 563/3003). Ліцензійний іспит здійснюється на основі технологій педагогічного тестування, проводиться в письмовій (бланковій) тестовій формі. Екзаменаційний тест складається зі 150 тестових завдань, які пройшли фахову експертизу. У 2019–2020 н. р. іспити проводилися відповідно до графіка: на відділенні «Акушерська справа» – 9 січня 2020 р., на відділенні «Лікувальна справа» – 17 червня 2020 р., на відділенні «Сестринська справа» – 16 червня 2020 р.

Результати складання ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок М» у 2019–2020 н. р. порівняно з результатами складання іспитів у 2017–2018, 2018–2019 н. р., а також результати підсумкової атестації наведено у *табл. І.26–І.28*.

Аналіз результатів заключного контролю знань студентів Медичного фахового коледжу показує високий рівень підготовки, що підтверджується показниками незалежного оцінювання ЛПІ «Крок».

Таблиця І.26 – Додипломна освіта. Результати складання ліцензійного інтегрованого іспиту студентами Медичного фахового коледжу ХНМУ (2017–2018, 2018–2019, 2019–2020 н. р.) «Крок М. Акушерська справа»

Навчальний рік	Кількість студентів	Тест, %	Субтести, %						
			Акушерство	Гнекологія, репродуктивне здоров'я та планування сім'ї	Педіатрія	Внутрішня медицина	Хірургія	Загальний догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка	Інші професійно-зорієнтовані дисципліни
2019–2020	17	78,2	75,4	77,3	83,3	80,4	76,1	79,9	80,8
2018–2019	13	76,8	74,5	74,2	86,8	80,8	75,2	72,4	75,9
2017–2018	20	88,2	86,8	86,2	89,2	89,7	88,2	89,6	91

Таблиця І.27 – Додипломна освіта. Результати складання ліцензійного інтегрованого іспиту студентами Медичного фахового коледжу ХНМУ (2017–2018, 2018–2019, 2019–2020 н. р.) «Крок М. Сестринська справа»

Навчальний рік	Кількість студентів	Тест, %	Субтести, %										
			Основи медсестринства	Медсестринство				Невідкладні стани	Медсестринське обстеження	Медсестринський діагноз	Планування медсестринських втручань	Реалізація плану медсестринських втручань	Інша діяльність та знання медсестри
				у внутрішній медицині	у хірургії	в педіатрії	в акушерстві та гінекології						
2019–2020	97	78,0	78,8	77,8	79,7	72,6	74,6	78,5	78,0	77,9	80,1	78,1	74,1
2018–2019	73	86,9	85,8	89,7	83,8	86,2	88,7	90,4	75,9	89,3	90,9	85,3	86,6
2017–2018	82	87,3	85,5	88,2	89,6	91,4	79,7	82,6	88,1	88,7	86,3	87,7	87,9

Таблиця І.28 – Додипломна освіта. Результати складання ліцензійного інтегрованого іспиту студентами Медичного фахового коледжу ХНМУ (2017–2018, 2018–2019, 2019–2020 н. р.) «Крок М. Лікувальна справа»

Навчальний рік	Кількість студентів	Тест, %	Субтести, %						
			Догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка	Внутрішня медицина	Хірургічні хвороби	Педіатрія	Акушерство і гінекологія	Фельдшер ФАП	Фельдшер ШМД
2019–2020	30	87,9	83,8	88,2	92,5	89,4	84,1	88,5	84,8
2018–2019	29	84,9	89,7	88,4	87,3	85,8	72,1	83,9	84,6
2017–2018	30	84,9	89,2	77,6	91,1	89,3	85,7	83,9	84,1

Комплексний кваліфікаційний іспит зі спеціальності «Медсестринство» дає оцінку теоретичних знань, практичних навичок і умінь студентів та демонструє здатність майбутніх фахівців до самостійного осмислення, синтезу отриманих знань, вміння та застосування їх при розв'язанні конкретних практичних задач як молодшого спеціаліста.

Відповідно до навчальних планів, затверджених Міністерством охорони здоров'я 2011 р., підготовка молодших спеціалістів спеціальності «Медсестринство» завершується комплексним кваліфікаційним іспитом зі спеціальності і складається з теоретичної частини (тестовий контроль) та практичної частини.

Прийом комплексного кваліфікаційного іспиту здійснювався експертною комісією, затвердженою наказом ректора ХНМУ (наказ № 7 від 03.01.2020 р.). Усі студенти коледжу показали досить високий рівень знань як з практичного, так і з теоретичного рівнів підготовки (табл. І.29–І.31).

Таблиця 1.29 – Додипломна освіта.
Підсумки атестації випускників Медичного фахового коледжу ХНМУ
на відділенні «Сестринська справа» у 2020 р.

Комплексний кваліфікаційний екзамен на відділенні «Сестринська справа»	Кіл-ть студентів	Середній бал	% випускників, які отримали відмінні, добрі, задовільні оцінки								Кіл-ть випускників, які отримали дипломи з відзнакою		Кіл-ть випускників, які отримали незадовільні оцінки	
			відмінні		%		добрі		%		задовільні		%	
Теоретична частина	звітний	попередній	звітний	попередній	8,3	77	61	79,3	83,5	7	звітний	попередній	звітний	попередній
	73	4	9	6	9,2	42	30	43,2	41	28	звітний	7,2	4	10
	97	3,9	27	24	27,9	32,8	41	43,2	41	28	звітний	8,3	4	16
	73	4,06	27	24	27,9	32,8	30	43,2	41	28	звітний	8,3	4	16
Практична частина	звітний	попередній	звітний	попередній	8,3	77	61	79,3	83,5	7	звітний	попередній	звітний	попередній
	97	4	27	24	27,9	32,8	30	43,2	41	28	звітний	7,2	4	16
Теоретична частина	звітний	попередній	звітний	попередній	8,3	77	61	79,3	83,5	7	звітний	попередній	звітний	попередній
	97	3,9	27	24	27,9	32,8	30	43,2	41	28	звітний	7,2	4	16
Практична частина	звітний	попередній	звітний	попередній	8,3	77	61	79,3	83,5	7	звітний	попередній	звітний	попередній
	97	4,06	27	24	27,9	32,8	30	43,2	41	28	звітний	7,2	4	16

Таблиця 1.30 – Додипломна освіта.
Підсумки атестації випускників Медичного фахового коледжу ХНМУ
на відділенні «Лікувальна справа» у 2019 р.

Комплексний кваліфікаційний екзамен «Лікувальна справа»	Кіл-ть студентів		Середній бал		% випускників, які отримали відмінні, добрі, задовільні оцінки								Кількість випускників, які отримали дипломи з відзнакою							
					відмінні		%		добрі		%						задовільні		%	
	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний, %	попередній, %				
Теоретична частина	30	29	4,03	3,8	1	–	3,3	0	29	24	96,7	82,7	–	5	0	17,3	9	6	30	21
Практична частина	30	29	4,4	4,03	17	10	56,7	34,4	7	10	23,3	34,4	6	9	20	31,2				

Таблиця 1.31 – Додипломна освіта.
Підсумки атестації випускників Медичного фахового коледжу ХНМУ
на відділенні «Акушерська справа» у 2020 р.

Комплексний кваліфікаційний екзамен «Акушерська справа»	Кіл-сть студентів		Середній бал	% випускників, які отримали відмінні, добрі, задовільні оцінки										Кіл-сть випускників, які отримали дипломи з відзнакою			
				відмінні		%		добрі		%		задовільні		%			
	звітний	попередній	звітний	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний, %	попередній, %
Теоретичний етап	17	13	3,8	-	-	-	15	10	88	77	2	3	12	23	3	18	8
	17	13	4,1	7	5	42	38	4	6	23	46	6	2	35	16		
Практичний етап																	

Умови та характер розподілу студентів у цьому навчальному році, питання працевлаштування. Протягом 2019–2020 н. р. відбувся випуск студентів Медичного фахового коледжу ХНМУ:

- 17 осіб відділення «Акушерська справа» (контрактна форма навчання);
- 93 особи відділення «Сестринська справа» (контрактна форма навчання);
- 30 осіб відділення «Лікувальна справа» (контрактна форма навчання).

Відповідно до п. 4 частини другої ст. 13, ст. 64 частини першої Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України № 376 від 31.05.2017 р. випускники закладів вищої освіти вільні у виборі місця роботи, крім випадків, передбачених цим Законом. Заклади вищої освіти не зобов'язані здійснювати працевлаштування випускників, тому у 2020 р. випускники Медичного фахового коледжу ХНМУ не підлягають обов'язковому працевлаштуванню та отримують пакет документів, які дають право на вільний вибір місця роботи.

ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА

Ліцензований обсяг освітніх послуг ННІПО ХНМУ у 2019–2020 н. р. згідно з рішенням МАК від 04.03.1993, протокол № 2 (вперше) та наказу МОН України від 20.01.2017 № 11-л (переоформлення) складав наступне:

- первинна післядипломна спеціалізація (інтернатура) за 27 спеціальностями (ліцензійний обсяг – 800 осіб);
- підвищення кваліфікації лікарів за 42 спеціальностями шляхом проведення тематичного удосконалення, передатестаційних циклів, спеціалізації, стажування – ліцензійний обсяг – 2 500 осіб;
- підготовка немедичних працівників із надання першої невідкладної медичної допомоги (ліцензійний обсяг – 1 500 осіб);
- отримання другої вищої освіти за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» (ліцензійний обсяг – 15 осіб) та «Освітні, педагогічні науки» (ліцензійний обсяг – 30 осіб).

Характеристика навчального процесу. Освітні послуги, що надавались у Навчально-науковому інституті післядипломної освіти ХНМУ у 2019–2020 н. р. були наступні:

- первинна післядипломна спеціалізація (інтернатура) за 27 спеціальностями, залежно від спеціальності тривалість навчання в інтернатурі складала від 1 до 3 років;
- підвищення кваліфікації лікарів шляхом проведення спеціалізації (тривалість навчання від 2,5 до 10 міс);
- підвищення кваліфікації лікарів шляхом проведення тематичного удосконалення (тривалість циклу від 0,5 до 1 міс);
- стажування;
- підготовка немедичних працівників відповідно до Постанови КМУ № 1115 від 21.11.2012 р.;
- отримання другої вищої освіти за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та «Освітні, педагогічні науки» за ОКР «магістр».

Згідно з витягом щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти обсяг післядипломної підготовки лікарів за акредитованими спеціальностями у галузі знань 1201 «Медицина» шляхом проведення циклів тематичного удосконалення, спеціалізації (перепідготовки), стажування зріс до 2 500.

Розвиток діяльності інституту. Важливе місце в розвитку післядипломної освіти зайняла робота з розширення переліку надання освітніх послуг з отримання другої вищої освіти, зокрема поряд із підготовкою фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» в 2019–2020 н. р. проведено набір та навчання фахівців за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки».

За спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» навчається 15 студентів, ними заплановано та виконуються магістерські роботи.

За спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» навчається 30 студентів, ними заплановано та виконуються магістерські роботи.

У 2019–2020 н. р. у діяльності ННПО ХНМУ особливе місце займала робота з розширення напрямів післядипломної освіти та міжнародне співробітництво. У 2019–2020 н. р. продовжував свою роботу Навчально-тренувальний центр волонтерів із надання невідкладної домедичної допомоги при Координаційній раді студентського самоврядування ХНМУ під керівництвом Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ.

Головною метою роботи центру є необхідність проведення разом із викладачами ХНМУ навчання студентів інших вищих навчальних закладів м. Харкова за програмами Надання першої медичної допомоги за I рівнем «Основи підтримки життя» (12 год), II рівнем «Початкова професійна підтримка життя» (18 та 48 год), а також з надання домедичної допомоги шляхом само- та взаємодопомоги. Волонтери ХНМУ готуються як інструктори-асистенти викладача.

Навчально-науковим інститутом післядипломної освіти ХНМУ проведено велику роботу з підготовки щодо надання першої медичної допомоги немедичних працівників, професійні обов'язки яких пов'язані з наданням першої медичної допомоги.

16.04.2019 р. – 19.04.2019 р. Цикл тематичного удосконалення «Невідкладна допомога при найбільш загрозливих для життя станах», в рамках якого пройшли підвищення кваліфікації 9 лікарів та 10 фельдшерів пенітенціарної системи. Даний захід проходив під егідою Міжнародного комітету Червоного Хреста.

11.06.2019 р. – 13.06.2019 р. та 28.05.2019 р. – 30.05.2019 р. Навчальні заняття з підвищення рівня медичної підготовки, надання першої невідкладної медичної допомоги у військових умовах та теоретично-практичних занять з само- та взаємодопомоги при отриманні поранень за програмою підвищення кваліфікації II рівня (Початкова професійна підтримка життя) для Військовослужбовців строкової служби військової частини 3017 Національної гвардії України. Тривалість навчання – 18 год.

20.06.2019 р. викладачами ХНМУ під керівництвом проф. В.М. Лісового було проведено щорічний поглиблений медичний огляд за спеціальністю «Хірургія» підопічних КУ Харківський геріатричний пансіонат ветеранів праці Харківської обласної ради у кількості 296 осіб. Огляд проводили викладачі кафедри хірургії № 1 за адресою: м. Харків, вул. Ігоря Муратова, 7. До огляду були залучені лікарі-інтерни кафедри хірургії № 1 ХНМУ.

28.10.2019 р. – 31.10.2019 р. Навчальні заняття з підвищення рівня медичної підготовки з елементами тактичної медицини для 32 осіб середнього медичного персоналу військовослужбовців НГУ. Тривалість навчання – 18 год.

У роботі ННІ ПО ХНМУ важливе місце відводиться новим педагогічним технологіям та участі у виставкових заходах Міністерства освіти та науки України. На щорічній міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра – 2019» Харківський національний медичний університет отримав гран-прі у номінації «Інноваційна діяльність зі впровадження організаційно-педагогічних процесів у закладах вищої освіти», а також був удостоєний почесного звання «Лідер післядипломної освіти» та «Лідер вищої освіти України».

15–16 листопада в рамках XXXIII міжнародної спеціалізованої виставки «Освіта та кар'єра – День студента 2019» та виставці закордонних навчальних закладів «Освіта за кордоном» Харківський національний медичний університет отримав почесне звання «Лідер вищої освіти України» та гран-прі в номінації «Розвиток студентської науково-дослідної роботи».

5 лютого 2020 р. у Харківському національному медичному університеті відкрився Ярмарок вакансій для майбутніх медиків. Ярмарок вакансій проходив у рамках проєкту «Ефективна первинна медицина в громаді», що реалізувався в межах програми Європейського Союзу «Підтримка громадянського суспільства, місцевої влади та прав людини» та фінансувався ЄС. Проєкт було створено задля розбудови ефективної первинної медико-санітарної допомоги у громадах Харківської області шляхом підвищення обізнаності громадськості про медичну реформу, навчання та консультування лікарів, керівників медзакладів та представників місцевого самоврядування, надання міні-грантів для покращання медичного сервісу та вивчення краєвих місцевих та міжнародних практик.

Характеристика контингенту осіб, що проводять навчання в ННІ ПО. Підготовка лікарів-інтернів у ХНМУ у 2019–2020 н. р. проводиться згідно з «Положенням про спеціалізацію (інтернатуру) в вищих медичних і фармацевтичних закладах III–IV рівнів акредитації», затвердженого наказом № 291 від 19.09.1996 р. за 23 спеціальностями: акушерство та гінекологія; анестезіологія та інтенсивна терапія; внутрішні хвороби; дитяча хірургія; дитяча анестезіологія; інфекційні хвороби; загальна практика – сімейна медицина; медицина невідкладних станів; неврологія; дерматовенерологія; ортопедія та травматологія; отоларингологія; офтальмологія; патологічна анатомія; психіатрія; педіатрія; радіологія; стоматологія; урологія; хірургія; неонатологія; нейрохірургія; лабораторна діагностика.

До роботи з лікарями-інтернами у 2019–2020 н. р. залучено 148 НПП: професорів – 46, доцентів – 76, асистентів – 26.

На 01.01.2020 р. загальна кількість лікарів-інтернів склала 637 осіб, з них за державним замовленням – 248, за контрактом – 389.

Закінчили навчання та отримали сертифікат спеціаліста 247 осіб, з них за державним замовленням – 83, за контрактом – 164.

Прийом на 1-й рік навчання склав 312 осіб (бюджет – 97, контракт – 215).

Протягом 2019 р. після декретної відпустки або перескладання «Крок 3» було поновлено 19 лікарів-інтернів (за бюджетом – 4 особи, за контрактом – 15).

Відраховано, розірвано договори – 41 лікар-інтерн (за бюджетом – 9 осіб, за контрактом – 32).

31.01.2020 р. відраховані як такі, які не склали ЛП «Крок 3. ЗЛП» – 3 лікарі-інтерни, навчання за бюджетом (за спеціальностями – дерматовенерологія, психіатрії, інфекційних хвороб), за контрактом за спеціальністю радіологія – 1 лікар-інтерн.

31.01.2020 р. закінчили навчання та отримали сертифікат спеціаліста 33 особи, з них за державним замовленням – 26, за контрактом – 7.

**Таблиця І.32 – Післядипломна освіта.
Контингент лікарів-інтернів у 2019–2020 н. р.**

№ пор.	Кафедра	Рік навчання									Всього
		1-й			2-й			3-й			
		Б	К	В-го	Б	К	В-го	Б	К	В-го	
1	Акушерства, гінекології та ДГ	9	9	18	8	9	17	4	8	12	47
2	МНС, анестезіології та ІТ: Анестезіологія: МНС:	7 4	2	9 4	7	2	9				18 4
3	Внутр.медицини № 1	2	2	4	4	3	7				11
4	Внутр.медицини № 2 і КІ та А	5	4	9	4	2	6				15
5	Внутр. медицини № 3	3	1	4	15	4	19				23
6	Дитячої хірургії: дитяча анестезіологія дитяча хірургія	4 5		4 6	11 8		11 8				17 15
7	Інфекційних хвороб										
8	ЗПСМ	4		4	9		9				13
9	Неврології № 2	4		4							4
10	Нейрохірургії				2	2	4	1		1	5
11	ЕНМД, ортопедії та травматології		6	6	1	7	8				14
12	Оториноларингології	5	3	8	4	2	6				14
13	Офтальмології		3	3	6	1	7				10
14	Патологічної анатомії	2	1	3							3
15	Психіатрії, наркології та МП	7	1	8							8

№ пор.	Кафедра	Рік навчання									Всього
		1-й			2-й			3-й			
		Б	К	В-го	Б	К	В-го	Б	К	В-го	
16	Педіатрії № 1 та неонатології Педіатрія Неонатологія	9	2	11	10	3	13				24 8
		4		4	3	1	4				
17	Педіатрії № 2	6		6	7		7				13
18	Радіології	3	2	5							5
19	Стоматології	2	126	128	4	107	111				239
20	Урології, нефрології та андрології	1		1		1	1				2
21	Хірургії № 1	3	13	16	4	1	5	3	11	14	35
22	Хірургії № 2	4	3	7	4		4		2	2	13
23	Дерматол., венерол. і СНІДу	2	3	5							5
24	Дерматол. венерол. і медичної косметол.	1		1							1
25	Клінічної лаб. діагн.		28	28							28
Всього:		96	210	306	111	145	256	10	22	32	594

Слід зауважити, що в цьому навчальному році нами набрано 215 інтернів-контрактників при плані набору на 2019 р. – 170 осіб.

У 2019–2020 н. р. Навчально-науковий інститут післядипломної освіти продовжував надавати освітні послуги, пов'язані з підвищенням кваліфікації та спеціалізацією лікарів.

Слід відзначити, що, починаючи з 2006 р., університет проводить активну роботу щодо участі в реалізації системи безперервного професійного розвитку медичних кадрів. Розроблено навчально-виробничий план Навчально-наукового інституту післядипломної освіти Харківського національного медичного університету, який затверджено МОЗ України та відповідно до якого проводилось підвищення кваліфікації лікарів за 48 лікарськими спеціальностями на 38 кафедрах шляхом проведення циклів тематичного удосконалення (за 48 лікарськими спеціальностями), циклів спеціалізації та стажування (за 10 лікарськими спеціальностями).

ННІ ПО ХНМУ з 2013 р. надає освітні послуги з підвищення кваліфікації на передатестаційних циклах та циклах спеціалізації за акредитованими спеціальностями «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», «Стоматологія» у галузі знань 1201 «Медицина».

Згідно з витягом ЛВ № 00300-000437 з ЄДЕБО від 20 січня 2017 р. обсяг післядипломної підготовки лікарів за акредитованими спеціальностями у галузі знань 1201 «Медицина» шляхом проведення циклів тематичного удосконалення, передатестаційних циклів, спеціалізації (перепідготовки), стажування становить 2 500 осіб.

Згідно з Навчально-виробничим планом ННІ ПО ХНМУ на 2020 р. у 2020 р. на 38 кафедрах університету проведено 158 циклів тематичного удосконалення та 10 циклів спеціалізації та стажування для 1 345 лікарів (навчання за державним замовленням) та 50 лікарів за контрактом.

У 2020 р. (І півріччя) проведено 4 цикли спеціалізації за фахом «Дитяча гінекологія» для 6 лікарів акушерів-гінекологів, для 6 лікарів та для 2 лікарів спеціалістів педіатричного профілю, для 2 лікарів (навчання за державним замовленням), за фахом «Кардіологія» (навчання за контрактом) для 1 лікаря; за фахом «Дерматовенерологія» для 2 лікарів; за фахом «Хірургія» для 1 лікаря та 2 цикли стажування, навчання за контрактом за фахом «Дитяча стоматологія» та «Епідеміологія», які закінчили і одержали сертифікати лікаря-спеціаліста.

У 2020 р. (І півріччя) пройшли підвищення кваліфікації та отримали посвідчення про підвищення кваліфікації 887 фахівців лікувально-профілактичних закладів Харківської області, м. Харкова та інших регіонів України. 804 слухачі пройшли навчання за державним замовленням (цикли тематичного удосконалення – 796, цикли спеціалізації – 8), кількість лікарів, які навчалися за контрактом – 83.

З боку слухачів циклів ТУ, спеціалізації та стажування, а також у відгуках керівників медичних установ надана позитивна оцінка роботи кафедр щодо організації циклів, їх актуальності, наочності та науково-практичного рівня.

Курси тематичного удосконалення, спеціалізації та стажування в 2020 р. буде проведено на 38 кафедрах. До участі у проведенні даних циклів було залучено 72 професори, 134 доцентів, 27 асистентів ХНМУ.

Розроблено проєкт навчально-виробничого плану ННІ ПО ХНМУ на 2021 р., згідно з наказом МОЗ України № 446 від 22.02.2019 р. «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів», згідно з яким планується провести цикли ТУ, спеціалізації та стажування для 1 509 слухачів – навчання за державним замовленням та 50 слухачів – навчання за контрактом.

Загальна характеристика та аналіз успішності інтернів і слухачів. Вагомим засобом підвищення ефективності навчального процесу стало подальше втілення рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів, що дозволило проводити систематичний аналіз поточної успішності, підвищити рівень здійснення поточного контролю з боку ННІ ПО на очному циклі.

На початку навчального року у вересні 2019 р. були проведені виробничі збори з лікарями-інтернами 1-го року навчання, де вони були ознайомлені з «Положенням про організацію поточного контролю та рейтингової системи оцінки навчальної діяльності лікарів-інтернів».

Згідно з «Положенням про організацію поточного контролю» щомісячно викладачі лікарів-інтернів, які навчаються на очному циклі, подають до ННІ ПО підсумки поточної атестації інтернів за місяць, а старости груп лікарів-інтернів – «Журнали обліку відвідування занять очного циклу навчання лікарями-інтернами». Ці дані аналізуються і обговорюються на кожному засіданні Вченої ради ННІ ПО ХНМУ.

На засіданні Вченої ради ННІ ПО від 05.02.2019 р. за № 6 були заслухані підсумки роботи викладачів кафедр ННІ ПО з контролю поточної успішності та забезпечення об'єктивного рейтингу навчальної діяльності

лікарів-інтернів та курсантів в осінньому семестрі 2018–2019 н. р., підсумки рейтингової атестації лікарів-інтернів у першому півріччі.

Організація поточного контролю та рейтингової системи оцінки навчальної діяльності лікарів-інтернів сприяє активізації навчального процесу на кафедрах, об'єктивізації підсумкового результату вивчення дисциплін лікарями-інтернами.

Поточний контроль за набуттям знань та умінь слухачів забезпечується викладачами групи через виставлення оцінок в академічних журналах.

**Таблиця І.33 – Післядипломна освіта.
Підсумки річної атестації лікарів-інтернів за 2019–2020 н. р.**

№ пор.	Назва спеціальності	% здійснення поточного контролю	Показники поточної успішності						Кіл-ть неатестованих
			Відмінно, %	Добре, %	Задовільно, %	Незадовільно, %	Якісна успішність %	Середній бал	
1	Вересень 2019	98,7	12,5	67,7	17,2	0	90,1	3,9	55
2	Жовтень 2019	99	13,8	70,1	15,2	0	90,3	4,0	48
3	Листопад 2019	99	14,1	70,6	15,3	0	90,4	4,1	43
4	Грудень 2019	99,2	14,8	70,7	14,5	0	90,7	4,2	41
5	Січень 2020	99,8	18,7	71,2	10,4	0,03	89,8	4,1	57
6	Лютий 2020	97	20,8	70,7	9,4	0	93,4	4,1	10
7	Березень 2020	98,7	35,8	56,7	8,5	0,04	91,9	4,3	14
8	Квітень 2020	98,7	36,7	57,4	7,3	0	93,3	4,3	20
9	Травень 2020	98,5	39,5	55	5,8	0,04	94,7	3,86	9
10	Червень 2020	99,5	38,9	56,3	4,8	0	95,2	4,3	0
В цілому по ННІ ПО		98,8	24,5	64,6	10,8	0,01	92	4,1	279

Важливе місце в розвитку післядипломної освіти зайняла робота з розширення переліку надання освітніх послуг з отримання другої вищої освіти – підготовка фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки».

У 2020 р. закінчили навчання та отримали диплом магістрів 30 осіб за спеціальністю «Наука про освіту» та 15 осіб за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».

За спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» навчається 15 студентів, ними заплановано та виконуються магістерські роботи.

За спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» навчається 30 студентів, ними заплановано та виконуються магістерські роботи.

Таблиця І.34 – Післядипломна освіта.

Показники успішності у 2019–2020 н. р. за результатами осіннього та весняного семестрів студентів заочної форми навчання 1-го та 2-го курсу за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки», «Публічне управління та адміністрування» у ННІ ПО ХНМУ

Курс, спеціальність, кількість студентів	Середній бал		Якісна успішність		Абсолютна успішність	
Студенти заочної форми навчання						
Семестр	Осінній	Весняний	Осінній	Весняний	Осінній	Весняний
1-й курс «Освітні, педагогічні науки» (30 студентів)	4,2	4,27	100	100	100	100
1-й курс «Публічне управління та адміністрування» (15 студентів)	4,53	4,53	100	100	100	100
Семестр	Осінній					
2-й курс «Освітні, педагогічні науки» (30 студентів)	4,32		100		100	
2-й курс «Публічне управління та адміністрування» (15 студентів)	4,63		100		100	

Характеристика та аналіз успішності лікарів-інтернів при складанні ліцензійних іспитів «Крок 3» (порівняно з попередніми роками). Одним з етапів перевірки якості отриманих знань та підготовки інтернів до самостійної роботи є складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3», який проводиться відповідно до наказів МОЗ України № 762 та № 763 від 20.11.2006 р.

48 лікарів-інтернів, що не змогли скласти іспит у плановий термін, перескладали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» 5 листопада 2019 р., з них повторно не склали 29 осіб.

У 2020 р. іспит «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» складав лише 21 лікар-інтерн. У тестуванні брали участь інтерни 11 спеціальностей. Результати іспиту наведено у *табл. І.35*.

Середні результати інтернів різних спеціальностей коливаються у межах 52,3–80,8 % (діапазон становить 28,5 %). Найкращі результати продемонстрували інтерни зі спеціальності «Патологічна анатомія» (80,8 %, 3 інтерни) та «Офтальмологія» (77,7 %, 2 інтерни).

Найнижчі результати показали інтерни таких спеціальностей: «Дитяча анестезіологія» (52,3 %, 1 інтерн), «Дерматовенерологія» (57,7 %, 1 інтерн) та «Психіатрія» (57,7 % 1 інтерн).

**Таблиця І.35 – Післядипломна освіта. Результати складання
«Крок 3. Загальна лікарська підготовка» протягом 2018–2020 рр.**

Рік	Всього інтернів	Кількість інтернів, які не склали «Крок 3»	Середнє по ВНЗ, %
2018	143	25	76,8
2019	200	48	74,3
2020	21	7	70,8

**Таблиця І.36 – Післядипломна освіта. Результати складання ЛПІ
інтернами за спеціалізаціями «Крок 3. Загальна лікарська підготовка»
2020 р. порівняно з 2019 р.**

Код спеціалізації	Назва спеціалізації	Кількість інтернів	Тест, %		Порівняльні результати, %
			2020	2019	
3	Дерматовенерологія	1	57,7	72,2	-14,5
4	ЗПСМ	1	75,4	76,5	-1,1
5	Інфекційні хвороби	1	73,8	74,8	-1
12	Ортопедія і травматологія	4	71,3	61,3	+10
14	Офтальмологія	2	77,7	75,4	+2,3
15	Патологічна анатомія	3	80,8	80,2	+0,6
16	Психіатрія	1	57,7	72,1	-14,4
24	Дитяча анестезіологія	1	52,3	73,6	-21,3
35	Педіатрія	3	71,3	72,9	-1,6
53	Радіологія	1	63,8	79,4	-15,6
55	Внутрішні хвороби	3	70	76,7	-6,7

Із 21 лікаря-інтерна, які склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» в червні 2020 р., не витримали іспит 7 інтернів (33,3 %), у 2019 – 48 інтернів (24 %).

За останні 3 роки «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» не склали 80 лікарів-інтернів, з них за роками: 2018 – 25, 2019 – 48, 2020 – 7.

23 червня 2020 р. лікарі-інтерни пересклали, окрім чотирьох, ЛПІ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка».

Двадцять п'ять лікарів-інтернів стоматологів пересклали ЛПІ «Крок 3. Стоматологія». Одинадцять інтернів-стоматологів склали іспит позитивно, чотирнадцять не склали: Бондар О.В., Герасімов Д.В., Горланова І.В., Євсіков Є.С., Зоря А.Г., Ковалевський Д.О., Крилов Д.О., Криштопа Д.В., Мартинов В.В., Мартінова Д.С., Папідиха А.І., Ратушний М.І., Тімченко В.В., Топчий Н.В. Четверо інтернів-стоматологів на іспит не з'явилися: Гардашов В.Н., Ігнатюк І.Д., Придятько В.С., Кашуба А.М. (через хворобу).

Двадцять два лікарі-інтерни за спеціальністю «Лабораторна діагностика» пересклали ЛПІ «Крок 3. Лабораторна діагностика». Шість лікарів-інтернів склали іспит позитивно, шістнадцять не склали: Голиш В.А., Денисович А.С., Дерев'янко А.В., Заріцька І.В., Камінська Ю.С., Краюшкіна Т.С., Мороз К.В., Поворознік Д.В., Пономаренко Д.В., Посохова О.В., Роган І.Б., Рогинська В.О., Саніна В.В., Серебрякова Т.В., Струтинська О.Ю., Шапошнік М.І.

Восьмеро лікарів-інтернів на іспит не з'явилися з неповажної причини.

Таблиця І.37 – Післядипломна освіта. Аналіз результатів ЛПІ
«Крок 3. Загальна лікарська підготовка» 23.06.2020 р. за субтестами

Рік	Кількість інтернів	Тест, %	Субтести, %												
			Загальні питання	Невідкладні стани	Організація допомоги в екстремальних ситуаціях	Медична допомога в бойових умовах	Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерсько-гінекологічний профіль	Інфекційний профіль	Діагностика та диференціальна діагностика	Лабораторно-інструментальне обстеження	Ведення пацієнта	Профілактика та прогност стану хворого
2020	21	70,8	73,9	69,7	70,8	69,7	70,6	73,1	72,4	63,8	68	72,6	-	73,2	-
2019	200	74,3	73,4	76,8	65,6	72,8	75,7	74,6	73,9	72,8	79,2	74,6	-	73,5	-
		-3,5	+0,5	-7,1	+5,2	-3,1	-5,1	-1,5	-1,5	-9	-11,2	-2		-0,3	-

5 листопада 2019 р. Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛП «Крок 3. Стоматологія». Іспит проводився у інтернів 2-го року навчання. Усі інтерни-стоматологи склали іспит позитивно, крім 26 (21,6 %).

Показники складання ліцензійного іспиту: інтерни-стоматологи правильно відповіли на 76,2 % при минулорічному показнику 76,3 % (-0,1). Національний показник – 78,1 %. Усього по Україні ЛП «Крок 3. Стоматологія» не склали 17,8 % (табл. І.38–І.39).

**Таблиця І.38 – Післядипломна освіта.
Результати ЛП «Крок 3. Стоматологія» 05.11.2019**

Рік	Всього інтернів	Результат ХНМУ, %
2019	120	76,2
2018	103	76,3
	+17	-0,1

Таблиця І.39 – Післядипломна освіта. Кількість інтернів, які не склали іспит «Крок 3. Стоматологія», порівняно з попередніми роками

Рік	Кількість інтернів	Усього не склали	
		Кількість	Відсоток
2017	90	9	10
2018	103	21	20
2019	120	26	21,6

Із 120 лікарів-інтернів стоматологів при складанні ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Стоматологія» 5 листопада 2019 р. відповіли від 100 до 90 % – 5 інтернів (4,2 %); 89–80 % – 47 (39,2 %); 79–70,5 % – 42 (35 %); 70 % та нижче – 26 (21,6 %).

5 листопада 2019 р. в ХНМУ Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛП «Крок 3. Лабораторна діагностика 2019 рік».

Показники складання ліцензійного іспиту: лікарі-інтерни правильно відповіли на 64,8 % при минулорічному показнику 69,7 % (-4,9). Національний показник – 65,3 %. Усього по Україні ЛП «Крок 3. Лабораторна діагностика» не склали у 2019 р. 60,0 % інтернів.

Із 37 лікарів-інтернів не склали двадцять п'ять.

Таблиця І.40 – Післядипломна освіта. Кількість інтернів, які не склали іспит «Крок 3. Лабораторна діагностика», порівняно з попередніми роками

Рік	Кількість інтернів	Усього не склали	
		Кількість	Відсоток
2017	31	4	12,9
2018	36	15	41
2019	37	25	67,5

Результати атестації в ННІ ПО. У січні 2020 р. була проведена атестація на визначення знань та практичних навичок лікарів-інтернів із 1,5-річним терміном навчання із 6 спеціальностей (неврологія, психіатрія, радіологія, медицина невідкладних станів, дерматовенерологія, інфекційні хвороби).

Атестація на визначення знань та практичних навичок лікарів-інтернів із 6 спеціальностей проводилась згідно з розкладом, затвердженим ректором університету: медицини невідкладних станів (7 інтернів), неврології (6 інтернів), психіатрії (6 інтернів), радіології (6 інтернів), дерматовенерології (6 інтернів), інфекційних хвороб (2 інтерни).

Усі інтерни склали атестацію позитивно. Результати атестації інтернів подано в цифровому звіті про підготовку лікарів-інтернів за 2019–2020 н. р. Середній бал із медицини невідкладних станів – 4,14, неврології – 4,5, психіатрії – 4,5, радіології – 4,83, дерматовенерології – 5,0, інфекційних хвороб – 5,0.

Середній бал атестації на визначення знань та практичних навичок випускників-інтернів у 2020 р. склав 4,66 при 4,45 бала у 2019 р.

Атестація лікарів-інтернів на визначення знань та практичних навичок із 17 спеціальностей проводилась у червні 2020 р. згідно з розкладом, затвердженим ректором університету: акушерства та гінекології (12 інтернів), загальної практики – сімейної медицини (9 інтернів), внутрішніх хвороб (32 інтерни), патологічної анатомії (3 інтерни), ортопедії і травматології (7 інтернів), педіатрії (19 інтернів), анестезіології та інтенсивної терапії (9 інтернів), хірургії (16 інтернів), стоматології (98 інтернів), дитячої хірургії (3 інтерни), дитячої анестезіології (10 інтернів), офтальмології (7 інтернів), неонатології (4 інтерни), отоларингології (6 інтернів), урології (1 інтерн), нейрохірургія (1 інтерн), лабораторної діагностики (12 інтернів).

Проведенню атестації передував значний обсяг робіт щодо удосконалення її методики, яка була обговорена на профільних секціях методичної комісії з післядипломної освіти. Інтерни працювали в комп'ютерних класах із використанням комп'ютерних програм у режимі тренування зі спеціальності, а також комп'ютерної програми «Невідкладної допомоги в медицині» – для інтернів усіх фахів. При проведенні заключної атестації включались також питання із суміжних дисциплін – інфекційних захворювань, фтизіатрії, дитячих інфекційних захворювань, оперативної хірургії та топографічної анатомії, невідкладної допомоги та інтенсивної терапії, опіків та інше, відповідно до тієї чи іншої спеціальності.

Усі інтерни склали атестацію позитивно. Результати атестації інтернів подано в цифровому звіті про підготовку лікарів-інтернів за 2019–2020 н. р. Середній бал з акушерства та гінекології – 4,66; анестезіології та інтенсивної терапії – 4,2; внутрішніх хвороб – 4,46; дитячої хірургії – 4,0; дитячої анестезіології – 4,2; загальної практики – сімейної медицини – 4,3; ортопедії і травматології – 4,14; офтальмології – 4,42; патологічної анатомії – 5,0; педіатрії – 4,47; хірургії – 4,37; стоматології – 3,54; неонатології – 5,0; урології – 4,0; отоларингології – 5,0; нейрохірургії – 5,0; лабораторної діагностики – 4,5.

Середній бал атестації на визначення знань та практичних навичок випускників-інтернів у 2020 р. склав 4,15 при 4,06 бала у 2019 р.

У 2020 р. завершили первинну спеціалізацію в інтернатурі 249 лікарів-інтернів із 1-, 2- та 3-річним терміном навчання за 17 спеціальностями та 33 лікарі з 1,5-річним терміном підготовки за 5 спеціальностями. Таким

чином, у минулому навчальному році в межах надання первинної післядипломної спеціалізації підготовлено 282 лікарі за різними спеціальностями. Найбільша кількість лікарів підготовлена за такими фахами: «Стоматологія» (98), «Внутрішні хвороби» (32), «Акушерство та гінекологія» (12), «Педіатрія» (19), «Загальна практика – сімейна медицина» (9), «Лабораторна діагностика» (12), «Анестезіологія та інтенсивна терапія» (9).

31 січня 2020 р. закінчили навчання, склали державну атестацію та одержали сертифікат лікаря-спеціаліста 23 лікарі-інтерни з 1,5-річною підготовкою в інтернатурі за 6 спеціальностями (26 – за державним замовленням, 7 – за контрактом). За держзамовленням не допущені до державної атестації 5 лікарів-інтернів як такі, що виконали навчальний план та програму спеціалізації в інтернатурі, але не склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» (педіатрія – 1, дитяча анестезіологія – 1, дерматовенерологія – 1, психіатрія – 1, інфекційні хвороби – 1). За контрактом не допущені до державної атестації 12 лікарів-інтернів як такі, що виконали навчальний план та програму спеціалізації в інтернатурі, але не склали «Крок 3. Стоматологія» або «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» (стоматологія – 11, ортопедія та травматологія – 1).

23.06.2020 р. «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» пересклали 1 лікар-інтерн за спеціальністю «інфекційні хвороби», 1 – «Загальна практика – сімейна медицина»; 22 – «Лабораторна діагностика», навчання за контрактом, перескладали ліцензійний інтегрований іспит «Крок 3. Лабораторна діагностика», шестеро лікарів-інтернів склали іспит позитивно, шістнадцять не склали.

29 лютого 2020 р. закінчили навчання, склали державну атестацію та одержали сертифікат лікаря-спеціаліста 12 лікарів-інтернів, навчання за контрактом, за спеціальністю «Лабораторна діагностика». Середній бал атестації – 4,5.

Проте 19 лікарів-інтернів за спеціальністю «Лабораторна діагностика», навчання за контрактом, не були допущені до державної атестації та відраховані як такі, які виконали навчальний план та програму однорічної спеціалізації в інтернатурі за фахом «Лабораторна діагностика», але не склали ліцензійний інтегрований іспит «Крок 3. Лабораторна діагностика».

30.06.2020 р. закінчили навчання, склали державну атестацію та одержали сертифікат лікаря-спеціаліста 237 лікарів-інтернів із 1-, 2- та 3-річним терміном навчання за 16 спеціальностями (95 – за державним замовленням, 142 – за контрактом).

Проведенню заключної атестації передував значний обсяг робіт щодо удосконалення її методики, яка була обговорена на профільних методкомах. Інтерни працювали в комп'ютерних класах із використанням комп'ютерних програм у режимі тренування зі спеціальності, а також комп'ютерної програми «Невідкладна допомога в медицині» – для інтернів всіх фахів. При проведенні заключної атестації включались також питання із суміжних дисциплін – трансплантології, фтизіатрії, психіатрії, радіаційної медицини, трансфузіології та інше, відповідно до програм підготовки тієї чи іншої спеціальності.

Атестація лікарів-інтернів на визначення рівня знань та практичних навичок за кожним фахом проходила в три етапи: комп'ютерний тест-контроль, практична та теоретична частини, які проводила державна комісія одного і того ж складу.

Головами атестаційних комісій позитивно оцінено рівень відповідності сформованості знань, умінь та навичок лікарів-інтернів, досягнутий у результаті засвоєння програм відповідних спеціальностей та суміжних циклів. Проте разом із позитивними сторонами професійної підготовки лікарів-інтернів зроблені зауваження щодо рівнів фахової підготовки з окремих розділів, внесені дійові пропозиції для подальшого покращання професійної підготовки лікарів на післядипломному етапі. Недоліки засвоєння практичних навичок, на погляд атестаційних комісій, обумовлено недостатньою інтеграцією засвоєння практичних навичок на очному та заочному циклах навчання.

Відбір інтернів на навчання доцільно проводили за критеріями фахової придатності, можливо на конкурсній основі, за участю викладачів профільних кафедр.

Вагомим засобом підвищення ефективності навчально-виховного процесу стало подальше втілення рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів, що дозволило проводити систематичний аналіз поточної успішності, підвищити рівень здійснення поточного контролю з боку викладачів на очному циклі.

Велике значення для удосконалення організаційно-методичного забезпечення післядипломної освіти мав випуск збірника наукових праць «Сучасний стан та перспективи підготовки лікарів-інтернів у Харківському національному медичному університеті» для співробітників ХНМУ та працівників органів практичної охорони здоров'я, які є керівниками клінік, лікарень, поліклінік міста, центральних районних лікарень, відповідальними за підготовку лікарів-інтернів на базах стажування.

Робота сектора сприяння працевлаштуванню випускників ХНМУ. На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. № 1726 «Про підвищення рівня працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» у складі Навчально-наукового інституту післядипломної освіти продовжує роботу створений у ННІ ПО ХНМУ сектор сприяння працевлаштуванню випускників, основними завданнями якого є:

- вивчення постійного попиту і пропонування на ринку праці медичних працівників;
- налагодження співпраці з державною службою зайнятості, лікувальними установами та Головним Управлінням охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації;
- надання інформації студентам, випускникам та лікарям-інтернам про вакантні робочі місця відповідно до їх фахової підготовки;
- надання консультацій студентам і випускникам із питань оформлення власного резюме та розміщення їх на сайті ХНМУ;
- інформування деканатів та випускових кафедр про наявні вільні вакансії для подальшого працевлаштування випускників.

Метою діяльності сектора є створення умов для ефективної реалізації права випускників університету на працю, сприяння забезпеченню першим робочим місцем, підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці, а також накопичення та поновлення бази даних вільних вакансій лікарів-спеціалістів у лікувальних установах Харківського регіону та інших регіонів України.

Налагоджена співпраця ХНМУ з державною службою зайнятості Харківської області – Харківським обласним та міським центрами зайнятості, Департаментом у справах молоді та спорту. У межах угоди про «Спільну діяльність» та «Плану спільних дій» між нашим університетом та міським центром зайнятості, центр надсилає на університет інформацію щодо потреби лікувальних закладів Харківського регіону в лікарях-спеціалістах. Ця інформація розміщується на сайті ХНМУ та доводиться до інтернів та випускників ХНМУ. Проводяться інформаційні зустрічі в новоствореному інформаційно-консультаційному центрі Харківського обласного центру зайнятості з актуальних питань зайнятості молоді.

7 липня в медичному виші відбулося підписання договору про співробітництво між ХНМУ та КП «Комунальне некомерційне підприємство Шепетівський Центр первинної медико-санітарної допомоги». У рамках договору заплановано заходи щодо сприяння працевлаштуванню випускників вишу, проходження медичної практики на базі Шепетівського центру та проведення заходів післядипломної освіти для лікарів. Зі свого боку Центр запрошує випускників ХНМУ для проходження інтернатури з подальшим працевлаштуванням, де створені відповідні умови для надання первинної медичної допомоги, забезпечено матеріальне та нематеріальне стимулювання лікарів.

На сайті нашого університету розміщено інформацію щодо створеного сектора, техніки ефективного пошуку роботи та інформацію щодо вільних вакансій лікарів-спеціалістів у лікувальних установах та організаціях Харкова і Харківської області й інших регіонів України, а також відкрито вільний доступ до online ресурсу для пошуку роботи, який безкоштовно збирає вакансії з сайтів пошуку роботи 64 країн світу. В Україні цей ресурс налічує понад 500 000 вакансій і збирає всі пропозиції від роботодавців, які доступні в мережі інтернет.

З випускниками ХНМУ, які звертаються до ННІ ПО з питань працевлаштування, проводиться індивідуальна робота, пропонуються наявні вакантні лікарські посади в лікувальних установах Харківщини та інших областей, що надали відповідні пропозиції до нашого навчального закладу, формується база даних вакантних робочих місць. За результатами звернень лікарів-інтернів є позитивні результати отримання першого робочого місця після закінчення навчання в інтернатурі.

Продовжується робота з контролю за доїздом випускників Харківського національного медичного університету до інтернатури шляхом тісної співпраці ННІ ПО ХНМУ з державною службою зайнятості, лікувальними установами та ГУОЗ Харківської обласної державної адміністрації та робота з надання одноразової грошової допомоги.

Згідно з наказом МОЗ України від 28.05.2012 № 390 «Про затвердження Порядку надання одноразової адресної грошової допомоги випускникам вищих навчальних закладів, які здобули освіту за напрямками і спеціальностями медичного та фармацевтичного профілів», Навчально-науковий інститут післядипломної освіти ХНМУ проводить роботу з надання одноразової адресної грошової допомоги випускникам ХНМУ, які навчались за державним замовленням.

У 2019 р. одноразову адресну грошову допомогу отримали 40 лікарів: Харківська обл. – 25; Чернігівська обл. – 1; Полтавська обл. – 6; Рівненська обл. – 1; Сумська обл. – 1; Херсонська обл. – 1; Волинська обл. – 1; Дніпропетровська обл. – 2; Житомирська обл. – 1; Луганська обл. – 1.

БІБЛІОТЕЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

У XXI ст. стрімко змінюються процеси, на основі яких традиційно базувалася бібліотечна діяльність: виробництво, накопичення, опрацювання, поширення інформації, інформаційні потреби і способи їх задоволення. Основний інформаційний ресурс бібліотеки стає цифровим, змінюється і споживач інформації – він стає віддаленим. Наукова бібліотека ХНМУ не залишається осторонь трансформаційних змін у вищій освіті і бібліотечній галузі, а докладає максимум зусиль, щоб залишитися затребуваною на перетині нових типів носіїв і нових типів споживачів інформації.

Діяльність Наукової бібліотеки спрямована на всебічне сприяння інтеграції університету у світовий науково-освітній простір, зміцненню його позицій як науково-дослідної установи через якісний інформаційний супровід, актуальні сервіси, сучасне комфортне середовище й віртуальний простір.

Викликом сьогодення бібліотеки в умовах соціального дистанціювання при COVID-19 стала необхідність ініціювання нових рішень у сфері функціонування стратегічних бібліотечних сервісів із пріоритетом віртуального обслуговування, опанування нових комунікацій, організація ефективної роботи значної частини співробітників у віддаленому режимі та посилення вимог до бібліотечних керівників усіх рівнів у прийнятті обґрунтованих управлінських рішень для забезпечення виконання поставлених завдань.

Наукова бібліотека разом з університетською спільнотою постійно працює над створенням належних умов для надання якісних науково-освітніх послуг. Розташована у двох корпусах: корпусі «Б» та учбово-лабораторному корпусі (УЛК). На кінець 2019–2020 н. р. до її структури входили 8 відділів, 10 секторів та розгалужена мережа пунктів обслуговування з автоматизованою книговидачею: 5 абонементів, 15 читальних залів та залів для самостійної підготовки на 680 робочих місць, є бібліотечні пункти на кафедрах. Для всебічного обслуговування користувачів працює служба між-бібліотечного абонементу, у співпраці з бібліотеками Харкова здійснюється електронна доставка документів.

відділених повнотекстових ресурсів, надаються посилання на корпоративні сторінки бібліотеки в соціальних мережах тощо.

Електронний каталог (ЕК) на кінець першого півріччя 2020 р. обсяг ЕК та бази даних нараховують 282,5 тис. записів, серед яких 7 803 – з посиланнями на повні тексти, в т. ч. понад 4 200 – книги всесвітнього видавництва Springer, доступ до яких передплатено МОН України в 2020 р. Щорічна кількість результативних пошуків вже понад п'ять років тримається на рівні 3–4 млн. Практично вдвічі зросла кількість звернень до повних текстів порівняно з минулим роком: 105 423 за 6 міс 2020 р. (за весь 2019 р. – 123 881), що, вочевидь, пов'язано зі збільшенням повнотекстових ресурсів і переходом на дистанційне навчання у зв'язку з пандемією COVID-19.

З метою підтримки належного науково-освітнього рівня університету бібліотека не тільки постійно розвиває власні, але й популяризує світові ресурси. Перш за все, загальнодоступні ресурси наукової медичної інформації, серед яких PubMed (Medline), Cochrane Library, DOAJ та ін., а також окремі авторитетні бази даних за тріал-доступом, серед яких AccessMedicine від McGraw-Hill (США) на 2 міс під час карантину.

Репозитарій ХНМУ (ISSN 2310-8363). Наукова бібліотека популяризує ідеї відкритого доступу, збереження і просування інтелектуальних здобутків науковців, викладачів, співробітників та студентів університету шляхом формування інституційного репозитарію. Репозитарій ХНМУ працює з 2011 р. як електронний архів і є потенційною складовою Національного репозитарію академічних текстів. На початку 2020 р. програмне забезпечення репозитарію оновлено до 6 версії DSpace – більш функціональною, технологічною щодо пошукових можливостей, індексації пошуковими системами та відображення у міжнародних реєстрах. На кінець першого півріччя 2020 р. у відкритому доступі знаходиться 25 633 документи. Лише за 6 міс 2020 р. кількість їх завантажень склала 5,6 млн, а за весь період функціонування – перевищила 42 млн. Суттєво збільшилась кількість відвідувань, що за півроку 2020 р. вже перевищила 2 млн.

Для поліпшення інформаційного супроводу освітнього і науково-дослідного процесів університету Наукова бібліотека розпочала роботу з формування веб-навігатора фахово-орієнтованого контенту інституційних репозитаріїв ЗВО та наукових установ України – здійснює систематизацію і аналітико-синтетичну обробку інформації про книжкові видання навчального і наукового характеру та упорядкування посилань на їх електронні версії.

З метою сприяння підготовці до Міжнародного іспиту з основ медицини (IFOM) та Іспиту з англійської мови професійного спрямування ХНМУ використовував програму USMLE-Rx компанії MediQ Learning (США, Каліфорнія), яка дає можливість набути навичок для проходження тестів Step-1 і Step-2, наближених до системи оцінювання IFOM. У 2019 р. передплатено 25 кодів-доступів, з яких 7 встановлено в бібліотеці, 17 – на кафедрах. Доступ надано за IP-адресою університету. Протягом року було

zareestrovano понад 40 тис заходів до бази тестів, половина з яких – у Науковій бібліотеці. ХНМУ продовжено передплату доступу до програми USMLE-Rx у 2020 р. на 24 коди-доступи: 11 – на кафедрах, 13 – у Науковій бібліотеці, до початку карантину всі активно використовувалися в навчальному процесі та при самопідготовці студентів.

Інформаційно-аналітична діяльність. Сьогодні університетська бібліотека активно залучена до системи інформаційно-аналітичної підтримки наукових досліджень та супроводу науково-публікаційної діяльності ХНМУ, отже, підвищується роль бібліотечних фахівців у науковій комунікації та інтерпретації наукометричної аналітики.

Наукова бібліотека є посередником у процесі публікації наукових праць учених ХНМУ. Бібліотекарі як експерти в поширенні результатів досліджень проводять консультативну роботу щодо публікацій учених, інформують, що необхідно зробити, щоб привернути до них увагу, підвищити їх затребуваність тощо. Бібліотека забезпечує подальше життя публікацій: просування, правильне зберігання даних, правильні метадані, привласнення DOI, інтеграція з ORCID, коректна прив'язка в Scopus, Web of Science (WoS).

У червні 2019 р. МОН України за кошти держбюджету України ХНМУ надано доступ до міжнародних наукометричних баз **WoS** та **Scopus** за IP-адресами університету для кафедр, Наукової бібліотеки, НДІ гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ, Університетського стоматологічного центру ХНМУ, Українського інституту клінічної генетики ХНМУ з можливістю персоналізованої реєстрації для віддаленого доступу з будь-якого місця поза межами університету.

Бази WoS та Scopus є найкращими інструментами для проведення оперативного моніторингу наукових публікацій, відстеження міжнародних наукових досліджень та наукового цитування, отримання актуальної та якісної інформації з певної тематики, співпраці з іноземними партнерами. Протягом звітного періоду Наукова бібліотека провела роботу щодо виявлення в базі WoS усіх варіантів назви нашого вишу, що не відповідають унормованій назві – Харківський національний медичний університет. Знайдено 22 розбіжності, які були опрацьовані, відправлено листа до служби підтримки WoS щодо їх об'єднання. Таким чином, після об'єднання всіх варіантів назв університету під афіліацією ХНМУ кількість публікацій склала – 1 150 джерел (до об'єднання – 469), індекс Гірша – 23 (до об'єднання – 16), сумарна кількість цитувань – 1 976 (без самоцитування – 1 864) (до об'єднання: сумарна кількість цитувань – 916, без самоцитування – 882), тобто показники збільшилися вдвічі й більше. У базі Scopus об'єднання різних варіантів назви ХНМУ проведено раніше, на наступний рік запланована перевірка. Загальна кількість публікацій в БД SCOPUS склала 770, сумарна кількість цитувань – 2 852 (без самоцитування – 1 761), індекс Гірша – 30.

На державному рівні результативність наукової діяльності установ та окремих вчених відстежує система «Бібліометрика української науки» (НБУ ім. В.І. Вернадського), яка робить експертні висновки на підставі низки

товариства студентів, аспірантів та факультетських рад, майстер-класи та інтелектуальні ігри, наукові конференції, вебіари тощо. Протягом 2019–2020 н. р. тут відбулося 379 заходів за участю 6 049 осіб. У 1-му півріччі 2020 р. в бібліотеці проходили лекційні заняття та онлайн-іспити, що було обумовлено пандемією коронавірусу.

Незмінною місією бібліотеки залишається створення сучасного користувач-орієнтованого середовища, тому бібліотека швидко та адекватно реагує на запити користувачів, їх потреби та очікування. Вона спрямовує свою діяльність на задоволення інформаційних потреб усіх учасників навчально-виховного та науково-освітнього процесів університету, випробовуючи дію нових комунікаційних технологій в наданні послуг та розвитку віртуального простору, забезпечуючи дистанційний доступ до традиційного й цифрового контенту.

Впровадження дистанційної форми навчання в університеті обумовлює зміни в роботі усіх структурних підрозділів, у тому числі й Наукової бібліотеки. Дистанційна робота, з одного боку, змінює та розширює форми й методи роботи, з іншого – обмежує можливості надання широкого спектра послуг, які повинні відповідати основним функціям Наукової бібліотеки ХНМУ. Тож у разі подовження чи навіть посилення карантинних обмежень та мінімізації переміщень є певний ризик щодо організації діяльності бібліотеки в обмеженому форматі як в плані напрямів роботи, так і в плані контингенту задіяних співробітників.

Наукова бібліотека продемонструвала спроможність здійснювати якісний інформаційний супровід освітньої та науково-дослідної діяльності ХНМУ як в звичайних умовах, так і в умовах невизначеної реальності у зв'язку з пандемією коронавірусу. Співробітники бібліотеки готові оперативно змінювати форми й методи роботи, мотивовані до постійного самонавчання та підвищення загального рівня цифрової грамотності, в тому числі з метою можливості організації дистанційної роботи в разі потреби.

Ураховуючи ключові тренди й прогнози розвитку бібліотечних технологій, Наукова бібліотека орієнтується на користувачів і роботу на випередження. Коригування звичних функцій бібліотеки, у тому числі на основі інноваційних технологій, впровадження нових видів послуг, залучення сучасного обладнання, телекомунікаційних та електронних засобів, кваліфікованого персоналу є певними критеріями готовності задовольняти потреби користувачів й оцінкою якості та ефективності результатів діяльності бібліотеки.

Здатність миттєво реагувати на соціальні виклики, що виникли у зв'язку з пандемією COVID-19, оперативний перехід на дистанційну форму обслуговування показали, що Наукова бібліотека сьогодні – це користувач-орієнтований інтелектуальний, комунікаційний, інноваційний центр академічної спільноти, який гнучко реагує на потреби та очікування користувачів.

РОБОТА ПРИЙМАЛЬНОЇ КОМІСІЇ ХНМУ

Прийом студентів на навчання до Харківського національного медичного університету у 2019 р. здійснювався згідно з чинним законодавством, Положенням про Приймальну комісію ХНМУ, Правилами прийому на навчання до Харківського національного медичного університету у 2019 р., затвердженими рішенням Вченої радою університету.

Перебіг Вступної компанії в 2019 р. визначався наступними особливостями:

- змінено перелік конкурсних предметів для вступу на ОС «Магістр» медичного спрямування: 1-й – українська мова та література, 2-й – біологія або хімія, 3-й – математика або фізика) при вступі на бюджет;

- започатковано прийом вступників на небюджетні пропозиції за спеціальностями «Медицина», «Педіатрія» та «Стоматологія» за переліком ЗНО минулого року;

- збереглися вимоги до рівня ЗНО – не менше 150 балів для 2-го та 3-го предметів (біологія, хімія, математика або фізика) при вступу на спеціальності «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія»;

- скорочено терміни прийому заяв до 12 днів (з 10 по 22 липня 2019 р.);

- вступ на навчання в 2019 р. відбувався за результатами ЗНО 2017, 2018 та 2019 рр. (ЗНО з іноземної мови тільки за 2018 та 2019 рр.);

- проведено спільний широкий конкурс розподілу державного замовлення для закладів вищої освіти МОЗ та МОН підпорядкування;

- впроваджено першочерговий коефіцієнт (1,05) для осіб, які уклали угоду про відпрацювання не менше трьох років у сільській місцевості після завершення ЗВО;

- пільги для учасників бойових дій поширювалися не тільки на учасників АТО/ООС, але й на всіх вступників цієї категорії;

- визначалася стабільна робота систем електронного вступу та ЄДЕБО.

З метою забезпечення набору студентів на навчання до ХНМУ, в тому числі на місця навчання за рахунок фізичних та юридичних осіб Приймальною комісією розроблено та затверджено план Профорієнтаційної роботи на засіданні Приймальної комісії ХНМУ (протокол № 1 від 08.01.2019), що передбачав заходи, у межах яких протягом року велася активна і цілеспрямована профорієнтаційна робота з майбутніми вступниками. Докладна інформація для вступників про університет та спеціальності, Правила прийому на навчання до ХНМУ у 2019 р., перелік спеціальностей, за якими оголошено набір на навчання, перелік конкурсних предметів та мінімальна кількість балів, необхідна для допуску до участі у конкурсі, формула розрахунку конкурсного балу, порядок подання електронних заяв, програми вступних випробувань, вартість навчання та інше було розміщено на офіційному web-сайті ХНМУ, на інформаційних стендах Приймальної комісії університету, на освітніх Інтернет ресурсах, таких, як «Вступ.освіта.ua» (vstup.osvita.ua), vstup.edbo.gov.ua, «Освітній портал» (www.osvita.org.ua),

«Вища освіта» (<http://vnz.org.ua>), «Образование в Украине» (www.education.ua), на сторінці Facebook, на сайті «Освіта в Україні» (www.osvitavukraini.com, м. Мелітополь, Запорізької області) та у республіканських і регіональних виданнях, зокрема у «Довіднику вищих та професійних навчальних закладів України» на 2018–2019 рр., видавництва «Торба» (м. Калуш Івано-Франківської області). Крім того, профорієнтаційну інформацію та оголошення про набір студентів на навчання до ХНМУ було опубліковано в газетах «Слобідський край» в № 56 від 11 липня 2019 р., у рухомому рядку ТБ «Simon» та у вагонах Харківського метрополітену. Правила прийому розміщені та верифіковані в ЄДЕБО МОН України.

З метою підвищення інформованості майбутніх вступників про спеціальності, за якими ведеться підготовка студентів у ХНМУ, двічі впродовж року було проведено «День відкритих дверей» (08.12.2018 та 18.05.2019 – Medical Science show). Близько 600 вступників та їхніх батьків мали можливість ознайомитися з університетом та його підрозділами. Під час заходу було організовано зустрічі з членами ректорату та Приймальної комісії, провідними вченими та спеціалістами; екскурсії по університету з відвідуванням музеїв і кафедр ХНМУ, класів комп'ютерних та фантомних технологій навчання, демонстрацією аудиторій, лабораторій, наукової бібліотеки, а також святковий концерт за участю студентів. Вступникам були надані інформаційно-оглядові буклети про історію, сучасне життя університету, факультети, кафедри та напрями підготовки фахівців.

Упродовж року в ХНМУ активно видавалася довідкова література, книги, рекламні проспекти, кольорові інформаційні плакати, фотоальбоми, в яких розповідається про історію ХНМУ, його випускників і провідних вчених, які працювали в університеті. Щорічно виходить спеціальний випуск газети «Медичний університет», який містить пояснення до Правил прийому на навчання до ХНМУ. Протягом усього року плакати, буклети, медична газета університету з рубриками і розділами професійної орієнтації, з Правилами прийому на навчання до ХНМУ в 2019 р. зі змінами розповсюджувалися серед учнів середніх шкіл, училищ, коледжів міста і області. Університет активно брав участь у профорієнтаційних заходах м. Харкова та Харківської області: 4 листопада 2018 р. в Палаці студентів НТУ «ХПІ» м. Харків відбувся освітній форум «Успішний 11-класник». На форумі були представлені заклади вищої освіти м. Харкова. Випускники шкіл та їх батьки мали можливість зустрітися та поспілкуватися з представниками навчальних закладів та дізнатися про особливості навчання. У форумі брав участь і Харківський національний медичний університет.

ХНМУ брав участь у чотирнадцятій міжнародній виставці освітніх закладів «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном – 2018», яка проходила з 8 по 11 листопада 2018 р. в приміщенні Палацу спорту м. Харкова. Це найбільший освітнянський виставковий захід Лівобережної України.

Університет активно співпрацював із ЗОШ щодо проведення профорієнтаційної роботи. Неодноразово протягом року було організовано

профорієнтаційні зустрічі з майбутніми випускниками шкіл не лише Харкова та Харківської області, а й інших регіонів України: 19 жовтня 2018 р. проведено профорієнтаційну зустріч з учнями ЗОШ № 44 м. Кам'янське, Дніпропетровської області. 2 квітня 2019 р. та 3 квітня 2019 р. Приймальна комісія організовувала профорієнтаційну зустріч з учнями ЗОШ № 22 та ЗОШ № 31 м. Краматорська. Майбутні вступники мали можливість відвідати Музей історії ХНМУ та кафедру патологічної анатомії, а також класи асимуляційних технологій навчання. У Приймальній комісії вони були ознайомлені з Правилами прийому на навчання на 2019 р. та отримали інформаційні листівки і буклети.

ХНМУ брав участь у 15-й міжнародній виставці освітніх закладів «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном», яка відбулася з 4 по 6 квітня 2019 р. в приміщенні Палацу спорту м. Харкова. Мета виставки – презентувати для широких кіл населення міста та області досягнення закладів Харківщини, інших регіонів України та Європи, допомогти вступникам зробити свідомий вибір навчального закладу, представити здобутки науково-педагогічних колективів, сприяти встановленню взаємовигідних партнерських зв'язків, забезпечити обмін досвідом використання інформаційних технологій, ознайомити відвідувачів із можливостями культурно-освітніх закладів країни та зарубіжжя.

24 квітня 2019 р. ХНМУ взяв участь у профорієнтаційному заході «Медичний STEM» до Дня науки, організованому Харківським міським центром занятості. ХНМУ було представлено кафедрами медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії, екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології, які організували для майбутніх вступників майстер-класи з наданням невідкладної медичної допомоги та профілактики стоматологічних захворювань. Студенти II медичного факультету провели воркшопи та взяли участь у Інклюзивному коворкінгу «Доступна зайнятість – для доступного життя» для учнів з інвалідністю.

22 травня 2019 р. відбулася зустріч з учнями Лебединського медичного училища. Учні мали можливість відвідати провідні кафедри та музеї університету, познайомитися з історією та сучасним життям університету, отримати розгорнуті відповіді на всі питання щодо професійної діяльності лікаря та особливостей навчання в ХНМУ, познайомитися з Правилами проведення Вступної кампанії 2019 р.

Про ефективність профорієнтаційної роботи Харківського національного медичного університету у 2019 р. свідчить високий конкурс, що склався при вступі на навчання за ступенем освіти «Бакалавр» на місця навчання за кошти фізичних або юридичних осіб за спеціальностями «Технології медичної діагностики та лікування», «Фізична терапія, ерготерапія» та «Медсестринство».

У звітному році прийом заяв від вступників на участь у конкурсі при вступі до ХНМУ відбувся з 10 по 22 липня. Вступники брали участь у кон-

курсів на підставі результатів зовнішнього незалежного оцінювання з конкурсних предметів, серед яких українська мова та література, біологія або хімія (за вибором вступника), фізика або математика (за вибором вступника) – на відкриту бюджетну пропозицію та українська мова та література, біологія, хімія або математика (за вибором вступника) на небюджетну пропозицію.

Відповідно до Правил прийому до ХНМУ в 2019 р. мінімальний бал сертифікату ЗНО 2017, 2018, 2019 рр. з української мови та літератури, необхідний для допуску до участі у конкурсі при вступі на навчання за спеціальністю «Медицина», складав 130 балів і вище та 150 балів і вище для інших конкурсних предметів при вступі на навчання до ХНМУ за більшістю спеціальностей.

У 2019 р. до Приймальної комісії ХНМУ надійшло 4 104 заяви, що на 5,7 % менше показників минулого року. Така ситуація обумовлена низкою причин, серед яких зміна переліку ЗНО та підвищення вимог до результатів ЗНО при вступі на медичні спеціальності, а також зменшення кількості заяв, які можуть реєструвати вступники до 7 заяв у цьому році проти 15 в 2016 р. Для більшості вступників подати заяву на вступ було можливо лише в електронному вигляді. До ХНМУ надійшло 3 902 електронних заяв, що складає більше 95 % від загальної кількості поданих заяв. Традиційно найбільшу кількість заяв (2 182) було зареєстровано на спеціальність «Медицина», 752 заяви подано на спеціальність «Стоматологія», 359 – на спеціальність «Педіатрія». Значним попитом користувалися спеціальності бакалавратного ступеня «Технології медичної діагностики та лікування» та «Фізична терапія, ерготерапія», на які було надано 616 заяв.

Про ефективність профорієнтаційної роботи Харківського національного медичного університету у 2019 р. свідчила висока конкурсна ситуація, що склалася на місця державного замовлення. Конкурс на місця держзамовлення за спеціальністю «Медицина» становив 4,1, «Стоматологія» – 83,0. Крім того, слід зазначити, що понад 77 % заяв, які надійшли до ХНМУ щодо участі у конкурсі на місця навчання за державним замовленням, отримали рекомендацію до зарахування за першим пріоритетом, що свідчить про високу рейтингову позицію ХНМУ серед вступників України.

Прийом вітчизняних студентів здійснювався на місця державного замовлення і на місця фінансування за кошти фізичних або юридичних осіб відповідно до плану прийому в рамках ліцензійного обсягу підготовки.

Зарахування на навчання на місця державного замовлення відбувалося в автоматичному режимі системою ЄДЕБО в рамках широкого конкурсу за відкритими пропозиціями «Медицина», «Педіатрія» та «Стоматологія» за конкурсним балом з урахуванням пріоритету в один етап та за закритою пропозицією «Медсестринство» згідно з рейтинговим списком. На 1-й курс на місця навчання за державним замовленням було рекомендовано 429 вступників (93,5 % від передбаченого максимального обсягу держав-

ного замовлення ХНМУ): за ступенем освіти «Магістр» за спеціальностями: «Медицина» – 400, «Педіатрія» – 25, «Стоматологія» – 4; за фіксованою пропозицією «Медсестринство» за ступенем освіти «Бакалавр» рекомендовано 5 осіб.

Слід зазначити, що частина вступників, рекомендованих до зарахування на місця навчання за державним замовленням на спеціальності «Медицина» до ХНМУ, відмовилася від них із метою продовження участі у конкурсі на місця навчання за кошти фізичних та юридичних осіб на більш привабливій спеціальності. Частина вступників вирішила залишитися на навчання за контрактом у ЗВО за місцем свого проживання, будучи рекомендованими до зарахування за державним замовленням. Деякі вступники (з числа рекомендованих) обрали навчання за кордоном.

Враховуючи зазначене вище, з числа рекомендованих до зарахування на навчання до ХНМУ за державним замовленням у 2019 р. виконали вимоги для зарахування 389 студентів (89,6 % від загальної кількості рекомендованих на місця навчання за державним замовленням): за ступенем освіти «Магістр» за спеціальностями «Медицина» – 355, «Педіатрія» – 25, «Стоматологія» – 4, за ступенем освіти «Бакалавр» за спеціальністю «Медсестринство» – 5 осіб.

На виконання положень умов прийому переведено на вакантні місця 1 студентку (за її згодою), батько якої є шахтарем та має стаж підземної роботи не менш ніж 15 років із повним робочим днем.

Таким чином, ХНМУ зарахував на 1-й курс на місця навчання за державним замовленням 390 студентів, а саме: на спеціальність «Медсестринство» за ступенем освіти «Бакалавр» зараховано 5 студентів, за ступенем освіти «Магістр» на спеціальність «Стоматологія» – 4, за ступенем освіти «Магістр» на спеціальність «Педіатрія» – 25 та на спеціальність «Медицина» за ступенем освіти «Магістр» – 356 студентів. У звітному році в загальній конкурсній групі прохідний бал на місця навчання за державним замовленням склав: на спеціальність «Медицина» – 170,544, «Педіатрія» – 154,53, «Стоматологія» – 198,594 та «Медсестринство» – 325 балів.

На 1-й курс на місця навчання за кошти фізичних та юридичних осіб у 2019 р. всього зарахований 371 студент, при цьому за спеціальністю «Медицина» зараховано 58 студентів, на спеціальність «Стоматологія» прийнято на навчання 83 студенти.

До складу студентів за освітніми програмами бакалаврату на місця за кошти фізичних або юридичних осіб зараховано 76 вступників.

Крім того, за ступенем освіти «Бакалавр» проводився вступ на бази диплома молодшого спеціаліста за спеціальностями «Медсестринство» та «Технології медичної діагностики та лікування» за скороченою програмою підготовки. На спеціальність «Медсестринство» денна та вечірня форми здобуття освіти за контрактом у 2019 р. зараховано 55 студентів. На 2-й (3-й) курс із нормативним терміном навчання за спеціальністю «Технології медичної діагностики та лікування» зараховано 7 студентів.

У поточному році за ступенем освіти «Магістр» на основі повної та базової вищої освіти за спеціальностями «Медсестринство», «Технології медичної діагностики та лікування», «Публічне управління та адміністрування», «Фізична терапія, ерготерапія» та «Освітні, педагогічні науки» зараховано 88 студентів.

ХНМУ продовжує розширювати перелік спеціальностей, за якими проводить підготовку фахівців. З 2019 р. відкрито нову спеціальність освітнього рівня «Магістр» «Громадське здоров'я». Основною метою освітньої програми «Громадське здоров'я» є підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері розбудови національної системи громадського здоров'я.

У цілому за результатами вступної кампанії 2019 р. до Харківського національного медичного університету на навчання зарахований 761 вітчизняний студент, у тому числі за державним замовленням – 390 осіб та на місця за кошти фізичних та юридичних осіб – 371.

У цьому році залишається досить висока кількість студентів, які зараховані на загальних умовах та показали високий рівень знань з конкурсних предметів. Проаналізувавши результати зовнішнього незалежного тестування вступників університету в цьому році, слід відмітити, що більше 26 % студентів 1-го курсу цього року мають високі результати ЗНО хоча б з одного конкурсного предмету. Результат ЗНО 190 балів і більш з біології мають 92 особи, з хімії – 22, з української мови і літератури – 92, з математики – 15. Найкращі результати ЗНО продемонстрували вступники цього року з біології та хімії. При цьому слід зауважити, що серед зарахованих на 1-й курс студентів у цьому році найнижчий показник ЗНО з біології склав 151 бал. Середній показник результатів сертифікатів ЗНО студентів, зарахованих у поточному році, з біології дорівнює 180,0 балів, з української мови та літератури – 162,5, з математики – 168,17 та з хімії – 186,1 балів.

Серед зарахованих на місця навчання за держзамовленням студентів з числа осіб, які досягли визначних успіхів у вивченні профільних предметів, було 3 особи. Майже 35 % студентів є медалістами або отримали диплом із відзнакою після закінчення ЗВО І–ІІ рівня акредитації.

Відповідно до Правил прийому до ХНМУ в 2019 р. виділено 10 % від обсягу державного замовлення для осіб, які мають право на зарахування в межах встановлених квот. У поточному році від категорій вступників, які мали право вступу на квотовані місця державного замовлення, надійшло лише 2 заяви з числа пільговиків. Зараховано за квотою-1 на навчання до ХНМУ за спеціальність «Медицина» 1 особа – Лісконог Вікторія Олександрівна, 10.03.2001 р. н. (18 років), яка має статус особи з числа дітей, позбавлених батьківського піклування.

З категорії осіб, які мають особливі умови на здобуття вищої освіти зарахування, з числа дітей-інвалідів та інвалідів II–III гр., дітей шахтарів, дітей учасників бойових дій із числа осіб, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та брали безпосередню участь

в антитерористичній операції, осіб, які є внутрішньо переміщеними особами до ХНМУ до складу студентів 1-го курсу Харківського національного медичного університету було зараховано 45 осіб, з них 5 дітей з інвалідністю та інвалідів II–III гр., 7 дітей шахтарів, згідно із Законом України «Про підвищення престижності шахтарської праці», 12 дітей учасників бойових дій із числа осіб, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, 21 особа, що є внутрішньо переміщеною, відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

Вступна кампанія 2019 р. була доступною, зрозумілою та всебічно висвітленою. Відкритість і гласність було забезпечено розміщенням детальної інформації на стендах Приймальної комісії про хід прийому документів, конкурс, результати зарахування; телефони «гарячої лінії» МОН і МОЗ України, Департаменту освіти і науки та Департаменту охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації. Поряд зі стендами Приймальної комісії встановлено скриньку для повідомлень і звернень громадян. Постійно працював консультативний телефон та телефон довіри ХНМУ.

Таким чином, робота Приймальної комісії з прийому на навчання до ХНМУ у 2019 р. проводилася відповідно до чинного законодавства, нормативних та інструктивних матеріалів МОН, МОЗ України, Правил прийому до ХНМУ в 2019 р., Положення про Приймальну комісію ХНМУ у 2019 р. У цілому «Вступна кампанія – 2019» в Харківському національному медичному університеті пройшла успішно.

У 2019–2020 н. р. продовжуються традиції проведення профорієнтаційної роботи Приймальної комісії під керівництвом ректорату університету серед населення з числа майбутніх вступників. Університет активно бере участь у профорієнтаційних заходах м. Харкова та Харківської області, в рамках яких майбутні вступники 2020 р. мають можливість познайомитися з університетом, провідними кафедрами та музеями ХНМУ. 21 вересня 2019 р. Приймальна комісія брала участь у проведенні в ХНМУ заходу «Ніч науки».

19 жовтня 2019 р. участь у Всеукраїнському форумі «Успішний 11-класник» організований компанією ZNOUA. Форум відвідало понад 500 вступників із Харкова та інших регіонів. Вступники мали змогу дізнатися про особливості навчання, вступну кампанію, відвідати та прослухати лекції щодо вступу, ЗНО та освіти за кордоном.

21 жовтня 2019 р. Приймальною комісією було проведено профорієнтаційну зустріч з вихованцями гуртка «Екологічне краєзнавство» з м. Краматорська Донецької області. Майбутні вступники мали змогу дізнатися про особливості навчання, вступну кампанію. Для вступників були проведені екскурсії на кафедри анатомії людини та патологічної анатомії.

29 жовтня 2019 р. відбулася зустріч з майбутніми вступниками – учнями 10 класу КЗО «Дніпропетровський обласний медичний ліцей-інтернат

«Дніпро». Учні цікавили інформація щодо вступу на навчання до ХНМУ (ЗНО, мінімальний бал на основні спеціальності, а саме «Медицина», «педіатрія», «Стоматологія», вартість навчання) та спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія». Також у учнів були побажання відвідати кафедри патологічної анатомії, анатомії людини та музеї історії ХНМУ.

2 листопада 2019 р. в приміщенні АРТ-завод «Механіка» Приймальна комісія, співробітники кафедр медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії, екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології та Студентське наукове товариство брали участь у «Тест-драйві «Професія – за покликанням».

Мета заходу – спонукати вступників до альтернативного уявлення щодо вибору майбутньої професії, усвідомлення власних цінностей, інтересів і здібностей. Формат заходу передбачав розробку практичних завдань для тест-драйву, креативну подачу особливостей спеціальностей, можливість у неформальній творчій атмосфері ознайомити вступників із закладами вищої освіти.

7–9 листопада 2019 р. ХНМУ було запрошено взяти участь у міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном – 2019». Мета виставки – презентувати для широких кіл населення міста та області досягнення закладів освіти Харківщини, інших регіонів України та Європи, допомогти вступникам зробити свідомий вибір навчального закладу, представити здобутки науково-педагогічних колективів. У виставці взяли участь навчальні заклади Ізраїлю, Литви, Польщі, Словаччини, Словенії та Чехії.

14 грудня 2019 р. відбувся День відкритих дверей для вступників 2020 р. Мета заходу – познайомити вступників та їх батьків з інформацією щодо вступу у 2020 р. Для вступників були організовані екскурсії на провідні кафедри та музеї університету.

Для презентації спеціальностей «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія», «Фізична терапія, ерготерапія», «Технології медичної діагностики та лікування» та «Соціальна робота» кафедрами внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. академіка Л.Т. Малої, мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова, медичної та біоорганічної хімії, неврології № 2, патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна, терапевтичної стоматології, стоматології дитячого віку та імплантології, пропедевтики педіатрії № 2, педіатрії № 1 та неонатології, фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я, клінічної лабораторної діагностики та Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ХНМУ були організувати виставкові стенди.

20 лютого 2020 р. з метою профорієнтаційного заходу було організовано зустріч та екскурсію на кафедру анатомії людини для студентів Харківського обласного медичного коледжу.

5 березня 2020 р. в журналі «Сучасна освіта» № 3 в рубриці «Вища освіта» було розміщено інформацію щодо вступу на навчання до ХНМУ у 2020 р. Вступники матимуть можливість отримати інформацію про ХНМУ, спеціальності, необхідні ЗНО та мінімальні бали для вступу, вартість навчання. Інформація щодо вступу у 2020 р. розміщена на сайті «Освіта в Україні» та Education.ua.

11 березня 2020 р. Харківська обласна громадська організація «МИР» запросили ХНМУ взяти участь у виставці «Перспективні напрями освіти Харківщини». Профорієнтаційна виставка відбулася на базі культурно-освітнього центру «ДК ХТЗ». Метою цього заходу було презентувати нові та популярні освітні програми провідних закладів освіти Харкова й ознайомити учнів ЗОШ та їх батьків з умовами вступу та особливостями навчання 2020 р.

У зв'язку з карантином із метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, 19 травня 2020 р. День відкритих дверей в університеті вперше проведено онлайн. Цей захід користувався попитом серед майбутніх вступників, що обумовлено, перш за все, затвердженням змін до Правил прийому до ХНМУ стосовно термінів проведення вступної кампанії 2020 р. та визначенням процедури зарахування у зв'язку з карантином, а також затвердженням основних положень проведення майбутньої вступної кампанії та виникненням у вступників необхідності отримання якомога більше інформації про ВНЗ та спеціальності, за якими проводиться підготовка.

В інтерактивному заході, який проходив у режимі реального часу на платформах Zoom та Youtube, зареєструвалося більше, ніж 200 майбутніх вступників. Серед зареєстрованих, які відвідали День відкритих дверей онлайн, більше 60 % складають учні 11 класів загальноосвітніх шкіл, більшою мірою з м. Харкова та Харківської області, проте до ХНМУ завітали і мешканці інших областей, а саме Сумської, Полтавської, Дніпропетровської, Кіровоградської, Одеської, Херсонської, Чернігівської, Запорізької, Миколаївської, Львівської, Луганської та Донецької. Крім того, День відкритих дверей ХНМУ привернув увагу близько 40 студентів медичних коледжів.

У ході онлайн-зустрічі майбутні вступники та їх батьки мали змогу ознайомитися з особливостями вступної кампанії ХНМУ у 2020 р., поспілкуватися з керівництвом, викладачами і студентами та розпитати їх про особливості навчання в університеті, а також розібратися з алгоритмом реєстрації електронного кабінету та отримати відповіді на будь-які інші запитання.

Організація та особливості вступної кампанії в Медичному фаховому коледжі ХНМУ. Освітня діяльність у Медичному фаховому коледжі Харківського національного медичного університету (далі – МФК ХНМУ) здійснюється відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.11.2019 р. № 982-л «Про ліцензування освітньої діяльності» (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/pravodiyalnosti/2019/11/27/natsionmedichniyuniversitetfakhovaperedv58.pdf>). Правила прийому до МФК ХНМУ (далі – Правила прийому) розроблені Приймальною комісією МФК

ХНМУ (далі – Приймальна комісія) відповідно до Умов прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти в 2020 році (далі – Умов прийому), затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 11.10.2019 р. № 1285 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 17.01.2020 р. за № 49/34332.

На навчання до МФК ХНМУ приймаються особи, які здобули базову загальну середню освіту для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра за денною формою здобуття освіти одночасно з виконанням освітньої програми профільної середньої освіти професійного спрямування; особи, які здобули повну загальну середню освіту. Прийом на навчання проводиться за спеціальністю 223 Медсестринство, спеціалізаціями «Сестринська справа», «Лікувальна справа», «Акушерська справа» відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. Прийом вступників на навчання проводиться на конкурсній пропозиції: «Сестринська справа», «Лікувальна справа», «Акушерська справа», які формує МФК ХНМУ, що здійснює підготовку за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра відповідно до ліцензії МФК ХНМУ. Прийом на навчання до МК ХНМУ здійснюється в межах ліцензованого обсягу за кожною спеціалізацією: «Сестринська справа» – 120 осіб; «Лікувальна справа» – 30; «Акушерська справа» – 30. Вступники на основі базової загальної середньої освіти подають заяви в паперовій формі особисто до Приймальної комісії закладу освіти або на електронну пошту коледжу. Факт подання кожної заяви в паперовому вигляді та роздруковану, подану електронною поштою, реєструється уповноваженою особою Приймальної комісії в Єдиній базі в день прийняття заяви. Заява в електронній формі подається вступником шляхом заповнення електронної форми в режимі онлайн та розглядається Приймальною комісією згідно з Порядком подання та розгляду заяв в електронній формі на участь у конкурсному відборі до закладів вищої освіти України в 2020 р. Конкурсний відбір на навчання до МФК ХНМУ здійснюється за результатами вступних випробувань для вступу на основі базової загальної середньої освіти – у формі вступних іспитів або співбесіди в передбачених Правилами прийому випадках; для вступу на основі повної загальної середньої освіти – у формі зовнішнього незалежного оцінювання або вступних іспитів на власний розсуд у будь-яких комбінаціях, співбесіди в передбачених Правилами прийому. У 2020 р. приймаються сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання 2017, 2018, 2019 та 2020 рр.

Організація профорієнтаційної роботи у Медичному фаховому коледжі ХНМУ. Для успішного проведення профорієнтаційної роботи в Медичному фаховому коледжі ХНМУ створено профорієнтаційну комісію, до складу якої входять відповідальний секретар Приймальної комісії, найбільш досвідчені викладачі коледжу. Робота профорієнтаційної комісії у 2019–2020 н. р. проводилася згідно з планом, затвердженим директором

Медичного фахового коледжу ХНМУ. Традиційними формами і методами профорієнтаційної роботи стали наступні:

- День відкритих дверей, який проводився три рази (жовтень, грудень, лютий);
- створення агітаційної бригади з числа студентів коледжу, яка брала участь у загальноміських та районних профорієнтаційних заходах;
- відвідування викладачами та співробітниками коледжу загально-освітніх шкіл міста та області;
- проведення бесід зі старшокласниками м. Харкова;
- участь у ярмарках професій, організованих Харківським обласним та міським центром зайнятості, участь у проведенні десятої міжнародної виставки «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном – 2020», організованої за підтримки Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації та Департаменту освіти Харківської міської ради;
- проведення професійно орієнтованих консультацій із медичними працівниками, студентами під час проходження виробничої та переддипломної практики;
- розміщення інформації про умови вступу та навчання на офіційному сайті Медичного фахового коледжу ХНМУ, на сайті ХНМУ, на сайті 057.

У минулому навчальному році приймальна кампанія у Медичному фаховому коледжі пройшла успішно та без зауважень.

У першій частині звіту було розглянуто питання навчально-методичної діяльності, а саме: матеріали щодо результатів навчальної діяльності й оцінювання знань наших студентів та випускників в умовах дистанційної форми навчання під час карантинних заходів; розвиток дистанційних та інших нових форм навчання, результати незалежного оцінювання знань у вигляді ЛЛП «Крок» на випусковому курсі; навчально-методичне забезпечення освіти в університеті; навчально-методичну роботу, що проводять Медичний фаховий коледж, Навчально-науковий інститут якості освіти, Навчально-науковий інститут післядипломної освіти та Навчально-науковий інститут підготовки іноземних громадян; інформаційно-бібліотечного забезпечення навчального процесу; підсумки видавничої діяльності та приймальної кампанії в нашому університеті.

Одним із найбільш помітних заходів минулого року став, без сумніву, активний розвиток альтернативних, у т. ч. дистанційних, форм надання освітніх послуг, модернізація технологічної та інформаційної складової навчального процесу в університеті; розвиток дистанційних форм і систем управління навчальним закладом. Своєчасно сплановані та впроваджені ректором заходи з модернізації та переведення навчального процесу в дистанційно-інформаційний простір, оновлення матеріально-технічної складової, активна участь у впровадженні цих заходів всього навчально-педагогічного персоналу та всіх підрозділів університету дозволили успішно закінчити навчальний рік і провести підсумкову атестацію на всіх рівнях навчання.

РОЗДІЛ II

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Продумана кадрова політика державних інституцій є важливою складовою ефективності впливання влади на вирішення політичних, економічних, соціальних та інших завдань, що повстають перед українським суспільством. Ці ж вимоги стосуються і суб'єктів господарчої діяльності, де належним чином організована та виважена кадрова політика є запорукою їх успішної та ефективної діяльності на ринку праці. До кадрової політики закладу вищої освіти ці вимоги є ще більш вимогливими. Кадрова політика ЗВО перш за все направлена на підбір, розстановку та безперервний професійний ріст навчально-наукового та професорського-викладацького складу відповідно до нових стандартів якості освіти. Внаслідок вживання комплексу цих заходів на прикінцевому етапі ЗВО надає на ринок праці молодого фахівця, здатного успішно конкурувати на ринку послуг своєї країни та зарубіжжя. Особлива увага потрібна приділятися підготовці ЗВО майбутніх медичних спеціалістів, якості отриманих ними знань для подальшого надання професійних медичних послуг.

У 2019–2020 н. р. робота з підбору і розстановки кадрів, створення та забезпечення якісного та постійного резерву науково-педагогічних кадрів була організована у ХНМУ відповідно до вимог чинного законодавства України, розпорядчих документів МОЗ та МОН України. Вжиті заходи стали запорукою функціонування та успішного розвитку не тільки університету, а й подальшого розвитку медичної науки в цілому.

З метою впорядкування процедури заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у ХНМУ, відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність», Статуту університету та на підставі рішення Вченої ради ХНМУ в університеті затверджено «Порядок заміщення вакантних посад науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників у Харківському національному медичному університеті» та склад Конкурсної комісії.

За підсумками проведеної у ХНМУ у минулому 2018–2019 н. р. кадрової роботи, мають місце певні досягнення. Успішними виявилися заходи з продовження роботи щодо підвищення освітньо-кваліфікаційного рівня науково-педагогічного персоналу та омолодження кадрової ланки професорсько-викладацького складу.

Станом на 01.07.2020 р. навчально-виховний процес в університеті забезпечують 987 викладачів, у тому числі 148 (15 %) докторів наук, 587 (59 %) кандидатів наук. Частка викладачів із науковими ступенями та вченими званнями становить 74 %. Не мають наукового ступеня 252 особи (26 %).

За сумісництвом в університеті працює 118 викладачів, у тому числі 22 (18,7 %) докторів наук, 64 (54,2 %) кандидатів наук. Не мають наукового ступеня 32 особи (27,1 %).

Беручи до уваги динаміку кадрових змін у ХНМУ (табл. II.1), слід відзначити, що 202 особи серед професорсько-викладацького складу досягли пенсійного віку, або 20,5 % від загальної кількості професорсько-викладацького складу (987 осіб).

Таблиця II.1. Кадрові ресурси. Професорсько-викладацький склад Харківського національного медичного університету (вікова структура, фізичні особи) станом на 01.07.2020 року

Категорії співробітників	Кількість	Вікові групи						Пенсійний вік (%)
		До 30	31–40	41–50	51–60	61–65	>65	
Завідувачі кафедр	70	0	3 (4,3 %)	9 (12,9 %)	27 (38,6 %)	15 (21,4 %)	16 (22,8 %)	34 (48,6 %)
Професори	84	0	11 (13,1 %)	18 (21,4 %)	19 (22,7 %)	9 (10,7 %)	27 (32,1 %)	39 (46,4 %)
Доценти	362	1 (0,3 %)	96 (26,5 %)	102 (28,2 %)	98 (27 %)	22 (6,1 %)	43 (11,9 %)	81 (22,4 %)
Старші викладачі	49	2 (4,1 %)	13 (26,5 %)	17 (34,7 %)	8 (16,3 %)	4 (8,2 %)	5 (10,2 %)	11 (22,4 %)
Асистенти та викладачі	422	57 (13,5 %)	203 (48,1 %)	101 (24 %)	29 (6,8 %)	14 (3,3 %)	18 (4,3 %)	37 (8,8 %)
Всього	987	60 (6,1 %)	326 (33,1 %)	247 (25 %)	181 (18,3 %)	64 (6,5 %)	109 (11 %)	202 (20,5 %)
У т. ч. без наукового ступеня	252	32 (12,7 %)	101 (40 %)	60 (23,8 %)	29 (11,5 %)	15 (6 %)	15 (6 %)	35 (13,9 %)

Динаміка змін кадрового потенціалу університету порівняно з попереднім роком наведена у табл. II.2.

Таблиця II.2 – Кадрові ресурси. Науково-педагогічний склад Харківського національного медичного університету (станом на 01.07.2020 р.)

Показники	Навчальні роки		Динаміка абс., %
	2019–2020	2018–2019	
Загальна кількість науково-педагогічних кадрів, у т. ч.	1002	999	3 (0,3 %)
– чоловіків	343 (34,2 %)	345 (34,5 %)	-2 (0,2%)
– жінок	659 (65,8 %)	654 (65,5 %)	5 (0,7 %)
– професорсько-викладацького складу	987 (98,5 %)	987 (98,8 %)	0
– наукових співробітників	15 (1,5 %)	12 (1,2 %)	3 (20 %)
– докторів наук	150 (15 %)	146 (14,6 %)	4 (2,7 %)
– професорів /вчене звання/	134 (13,4 %)	130 (13 %)	4 (3 %)
– кандидатів наук	591 (59 %)	588 (58,9 %)	3 (0,5 %)
– доцентів /вчене звання/	311 (31 %)	301 (30,1 %)	10 (3,2 %)
– старших викладачів, асистентів, викладачів	471 (47,7 %)	490 (49 %)	-19 (4 %)
– не мають наукового ступеня	261 (26 %)	265 (26,5 %)	-4 (1,5 %)

Серед співробітників університету – 1 дійсний член (академік) НАМН України О.М. Біловол, 5 членів-кореспондентів НАМН України (О.Я. Гречаніна, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов, М.І. Пилипенко, В.В. Бойко), 9 лауреатів Державної премії України (В.В. Бойко, О.М. Біловол, О.Я. Гречаніна, А.Г. Істомін, І.А. Криворучко, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов, В.О. Сипливий, Ж.Д. Семидоцька), 14 заслужених діячів науки і техніки України (О.Я. Бабак, О.М. Біловол, В.В. Бойко, М.П. Воронцов, О.Я. Гречаніна, О.М. Ковальова, І.Ф. Костюк, П.Г. Кравчун, В.І. Лупальцов, М.І. Пилипенко, Ж.Д. Семидоцька, С.І. Шевченко, І.А. Григорова, В.В. М'ясоєдов), 2 заслужені працівники освіти України (Ю.О. Садовниченко, В.А. Капустник), 18 заслужених лікарів України (В.М. Лісовий, А.М. Дашук, О.М. Біловол, М.І. Березка, І.А. Гарагатий, Н.М. Адон'єва, К.М. Сокол, Ю.В. Одинець, Д.Ю. Дончак, Г.Р. Муратов, І.В. Летік, К.Ю. Пархоменко, В.І. Савенков, О.М. Пісоцький, В.М. Чеверда, В.О. Прасол, В.О. Клапоух, В.В. Кучерявченко), 1 заслужений працівник фармації України (Т.І. Єрмоленко), 1 заслужений працівник охорони здоров'я України (В.Т. Поліщук).

В університеті здійснюється поступова, цілеспрямована робота щодо залучення до викладання учбових дисциплін студентам англійською мовою.

Станом на 01.07.2020 р. в університеті 566 викладачів пройшли перевірку рівня володіння англійською мовою та отримали достатній результат і допущені до викладання дисциплін англійською мовою в університеті. З них 305 викладачів мають міжнародні сертифікати не нижче рівня B2.

Відповідно до наказу ХНМУ від 26.12.2016 р. № 441 «Про встановлення надбавки за складність, напруженість у роботі та за виконання особливо важливої роботи викладачам, які здійснюють викладання англійською мовою» викладачам університету, які здійснюють викладання англійською мовою, встановлюється надбавка за складність, напруженість у роботі та за виконання особливо важливої роботи (на строк її виконання), у таких відсотках від посадового окладу:

- мінімальний розмір надбавки – 25 %;
- викладачам зі стажем викладання англійською мовою понад 3 роки – 30 %;
- викладачам, у яких є міжнародний сертифікат не нижче рівня B2, – 50 %;
- викладачам, у яких є міжнародний сертифікат не нижче рівня B2 і стаж викладання англійською мовою понад 5 років, – 60 %;
- викладачам, у яких є міжнародний сертифікат не нижче рівня B2, за кожні додаткові 3 роки (понад 5 років) викладання англійською мовою додавати по 10 % до встановленого розміру надбавки, але не більше 100 % від посадового окладу (надбавка за складність, напруженість у роботі – до 50 % і надбавка за виконання особливо важливої роботи (на строк її виконання) – до 50 %).

У зв'язку з розповсюдженням коронавірусної інфекції, з огляду на зменшення контингенту осіб, які навчаються в університеті за кошти фізичних та юридичних осіб, та відповідно до фінансового стану спеціального фонду університету, з метою раціонального використання коштів, з 01.04.2020 р. було запроваджено вимушені заходи та тимчасово зменшено розмір нарахування та виплати надбавки за складність та напруженість у роботі до рівня 10 % посадового окладу і тимчасово припинено нарахування та виплату надбавки за виконання особливо важливої роботи (на строк її виконання).

Робота з персоналом складається не лише з наведених сухих цифр у звітних документах, зростання чи зниження динаміки в управлінні трудовими ресурсами. За кожною такою цифрою стоїть окрема людина, її досягнення і прорахунки у роботі не залишаються поза увагою ректорату та Вченої ради університету. Працівники відділу кадрів забезпечують належну організацію цієї роботи.

За багаторічну сумлінну працю, з нагоди ювілеїв від дня народження та з нагоди Дня медичного працівника України Почесними грамотами ХНМУ нагороджено 31 працівника, Грамотами ХНМУ – 55 працівників, Подяками ректора ХНМУ – 119.

У звітному періоді 7 співробітникам присвоєно вчене звання «професора», 23 – вчене звання «доцента», 6 співробітникам – звання «професор Харківського національного медичного університету», 7 співробітниками здобуто науковий ступінь «доктора наук» та 22 – науковий ступінь «кандидата наук».

На кадровий підрозділ покладено роботу не тільки зі стимулювання морального заохочення працівників, а також організація та контроль за додержанням трудової дисципліни. За фактами допущених працівниками університету порушень трудового законодавства працівниками відділу кадрів проводяться перевірки, винні особи притягуються до дисциплінарної відповідальності. Так, у звітному періоді за порушення трудової дисципліни до дисциплінарної відповідальності притягнуто 3 співробітники університету.

Проте існує і низка питань, що заважають розвитку кадрового потенціалу університету. Однією з таких проблем залишається стійка тенденція у зниженні кількості викладачів університету, які успішно здобувають наукові ступені та вчені звання. Передусім ми бачимо цю проблему у недостатній мотивації молодих викладачів до свого професійного росту. При звільненні на пенсію кадрового професійного ядра викладачів «старої школи» не забезпечується спадкоємність традицій вищої медичної школи у науково-педагогічних колективах, у тому числі щодо постійного професійного росту та самонавчання.

Збереження й покращення кадрового потенціалу повинно реалізовуватися через здійснення комплексу відповідних заходів. Одним із шляхів вирішення проблеми кадрового потенціалу є якісний підбір та подальше професійне зростання талановитої молоді з активних студентів уні-

верситету, яких під час навчання було залучено до роботи у наукових гуртках, а також які працюють у Раді молодих вчених. Також одним зі шляхів вирішення цього питання є реалізація Програми підтримки здобувачів наукового ступеня та вченого звання в Харківському національному медичному університеті.

Характеристика кадрового складу педагогів Медичного фахового коледжу ХНМУ. У коледжі проводиться кадрова політика щодо забезпечення високого рівня розвитку та підвищення кадрового потенціалу з дотриманням вимог чинного законодавства України.

При прийнятті на роботу до педагогічних працівників висуваються вимоги: відповідність фахової освіти, наявність педагогічної освіти, високий рівень мовленнєвої культури, вільне володіння комп'ютером тощо. Організація атестації педагогічних працівників як важливого фактора підвищення рівня якісного складу викладачів відбувається відповідно до Закону України «Про освіту», Типового положення про атестацію педагогічних працівників України. У коледжі постійно ведеться робота щодо підвищення кваліфікації згідно з планом. Викладачі беруть участь у міжнародних, всеукраїнських та обласних науково-практичних конференціях.

Станом на 01.07.2020 р. колектив педагогічних працівників Медичного фахового коледжу ХНМУ складає 28 осіб, у тому числі 4 кандидати педагогічних наук, 18 осіб мають педагогічне звання «викладач-методист», 20 осіб – «спеціаліст вищої категорії», 4 особи – «спеціаліст першої категорії», 2 особи – «спеціаліст другої категорії» та 1 особа – «спеціаліст». Характеристика кадрового складу педагогічного колективу Медичного коледжу ХНМУ наведена у *табл. II.3*.

**Таблиця II.3 – Кадрове забезпечення.
Педагогічний склад Медичного фахового коледжу ХНМУ
(вікова структура, фізичні особи станом на 01.07.2020 р.)**

Категорії викладачів	Кількість	Вікові групи				Пенсійний вік
		До 30	31–40	41–50	51–60	
Всього педагогічних працівників	28	–	6	5	13	4
У т. ч.:						
канд. пед. наук	4	–	–	3	–	1
«викладач-методист»	18	–	–	5	9	4
«спеціаліст вищої категорії»	20	–	–	5	11	4
«спеціаліст першої категорії»	4	–	4	–	–	–
«спеціаліст другої категорії»	2	–	1	–	1	–
«спеціаліст»	2	–	1	–	1	–

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ХНМУ В 2019–2020 н. р.

Наукова діяльність є підґрунтям статусності й розвитку викладача, університету, регіону й країни, і розуміння того, що науці в країні має приділятися підвищена увага, проявляється високою активністю на державному рівні у спробах реформувати науку до європейських стандартів.

Свідченням такої активності є велика кількість нормативних документів, які є ключовими у визначенні напрямів і темпів руху:

- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» від 18 грудня 2019 р.;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 639 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок у закладах вищої освіти»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 607 «Питання державних ключових лабораторій»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 776 «Про затвердження Порядку надання грантової підтримки наукової і науково-технічної діяльності за рахунок коштів державного бюджету»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 20.11.2019 № 943 «Про внесення змін до Порядку присудження наукових ступенів»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1007 «Про затвердження Порядку формування та використання коштів Національного фонду досліджень України»;

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.02.2019 № 95-р «Про схвалення Стратегії розвитку медичної освіти в Україні»;

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 526-р «Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року»;

- Наказ МОЗ України від 22.2.2019 р. «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів».

У розділі будуть наведені здобутки й проблеми звітного навчального року, а також наведені тенденції через призму наукової роботи.

Фінансове забезпечення наукової діяльності. У 2019 р. для виконання 12 НДР, фінансованих МОЗ України, університет отримав бюджетне фінансування в обсязі 6 143 тис. грн, у 2020 р. – 5 700 тис. грн (*рис. II.1*). У 2019 р. кількість НДР з вересня стала дорівнювати 11 і у 2020 р. залишилася незмінною. Тобто рівень бюджетного фінансування останні два роки був достатньо високим, у тому числі завдяки реалізації Міністерством охорони здоров'я принципу «Гроші йдуть за дослідженням». Відповідно до цього принципу більше фінансування надається проектам, керівники і виконавці яких мають міжнародне наукове визнання, цитовані публікації у наукометричних базах, високий індекс Гірша й перспективи міжнародної співпраці.

Оцінка тенденцій фінансування показує, що у 2015 р. відбувся перехрест, коли позабюджетні надходження перевищили бюджетні кошти, виділені Міністерством охорони здоров'я. У 2019 р. відбувся зворотний перехрест – бюджетні кошти перевищили позабюджетні завдяки виділенню Міністерством охорони здоров'я понад 6 млн грн. З одного боку, це добре,

що коштів надійшло майже на 55 % більше, ніж у 2018 р. З іншого боку, це кошти, надходження яких не є стабільним і прогнозованим. Тому зосереджуватися варто на шляхах отримання позабюджетних коштів.

2019 р. характеризувався певним збільшенням обсягів позабюджетних надходжень (2 923 тис. грн проти 2 524 у 2018 р.).

За 6 міс 2020 р. обсяг позабюджетних надходжень склав 1 286,88 тис. грн (станом на 26.06.2020 р.).

Серед підрозділів, які забезпечують найбільші позабюджетні надходження за наукову діяльність – НДІ гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ; Науково-практичний центр клінічних та доклінічних досліджень ХНМУ; ЦНДЛ.

У 2019 р. НДР за рахунок загального фонду держбюджету виконували колективи під керівництвом чл.-кор. НАМН України, проф. В.М. Лісового (кафедра урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза), проф. І.І. Князькової (кафедра клінічної фармакології та внутрішньої медицини), проф. Г.М. Кожини (кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи), проф. В.О. Коробчанського (НДІ ГП та ПЗ ХНМУ, кафедра гігієни та екології № 1), проф. В.О. П'ятикопа (кафедра нейрохірургії), проф. Т.О. Чумаченко (кафедра епідеміології), проф. М.Г. Щербаня (ЦНДЛ), проф. І.В. Завгороднього (кафедра гігієни та екології № 2), проф. Н.І. Макєєвої та проф. М.М. Мішиної (кафедри: педіатрії № 2; мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова).

Рис. II.1. Фінансування НДР у ХНМУ (тис. грн)

У 2019 р. було завершено чотири НДР, які фінансувалися за рахунок коштів держбюджету: «Оптимізація діагностики і лікування коморбідної патології (гіпертонічної хвороби та цукрового діабету 2-го типу) на підставі оцінки кардіогемодинаміки, метаболізму і фармакогенетичного аналізу» (керівник теми – проф. І.І. Князькова); «Обґрунтування методич-

них підходів до психофізіологічного відбору працівників на роботи з підвищеною небезпекою» (керівник теми – проф. В.О. Коробчанський); «Наукове обґрунтування медико-соціальної клінічної концепції з охорони громадського здоров'я населення індустріального мегаполісу від екологічної патології хімічного генезу» (керівник теми – проф. М.Г. Щербань); «Розробити технології отримання тканинних трансплантатів з мезенхімальних стовбурових клітин і їх похідних з використанням 3D-принтингу для подальшого лікування хворих з тяжкою поєднаною травмою» (керівник теми – проф. В.О. П'ятикоп).

За результатами виконаних у 2019 р. бюджетних НДР видано 9 інформаційних листів, 4 монографії, 112 статей у фахових наукових журналах; 31 статтю у виданнях, що індексуються наукометричними базами Web of Science та/або Scopus, та 154 тези, подано 11 заявок до Переліку наукової продукції.

НДР, які виконувались в університеті за рахунок коштів загального фонду держбюджету в 2020 році, наведено в *табл. II.4*.

Таблиця II.4 – Наукова діяльність.

Науково-дослідні роботи ХНМУ, що фінансуються за рахунок коштів загального фонду держбюджету в 2020 р.

№ пор.	Назва НДР	Термін виконання	Обсяг фінансування
1	Розробити науково обґрунтовану стратегію профілактики формування антибіотикорезистентності у збудників інфекцій, пов'язаних із наданням медичної допомоги в лікувально-профілактичних закладах. Керівник теми – проф. Т.О. Чумаченко (кафедра епідеміології)	2018–2020	799,0
2	Наукове обґрунтування комплексу заходів щодо профілактики захворювань, пов'язаних з харчуванням, у дітей шкільного віку в Україні. Керівник теми – проф. В.А. Клименко (кафедри: пропедевтики педіатрії № 2, епідеміології)	2018–2020	444,4
3	Розробити науково обґрунтовану систему епідеміолого-епізootичного нагляду за інфекціями, спільними для людей і тварин, на прикладі сальмонельозу у контексті стратегії «Єдине здоров'я». Керівник теми – проф. К.В. Юрко (кафедри інфекційних хвороб, епідеміології)	2018–2020	682,48
4	Розробити систему психосоціальної реабілітації психічно хворих із використанням психоосвітніх програм на первинному рівні надання медичної допомоги Керівник теми – проф. Г.М. Кожина (кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи)	2018–2020	222,0
5	Встановити ранні критерії діагностики професійного вигорання у робітників соціально значущих професій. Керівник теми – проф. І.В. Завгородній (кафедра гігієни та екології № 2)	2018–2020	513,055

№	Назва НДР	Термін	Обсяг
6	Оптимізація діагностики і профілактики хронізації мікробно-запальних захворювань сечовивідної системи та прогресування нефропатій у дітей керуванням взаємодією макро- та мікроорганізмів. Керівник теми: проф. Н.І. Макєєва (кафедра педіатрії № 2), проф. М.М. Мішина (кафедра мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова)	2018–2020	527,8
7	Дослідження впливу тазових венозних аномалій на чоловіче здоров'я та їх корекція задля відновлення статевої та репродуктивної функції. Керівник теми – чл.-кор. НАМН України В.М. Лісовий (кафедра урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза)	2019–2021	377,2
8	Розробити систему профілактики неспсихотичних психічних розладів та реабілітації осіб, які постраждали від бойових дій. Керівник теми – доц. К.О. Зеленська (кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи)	2019–2021	270,8
9	Розробка методів ранньої діагностики і медикаментозної профілактики фіброзуючих процесів у хворих на поєднану патологію (гіпертонічна хвороба та цукровий діабет 2-го типу) на підставі оцінки кардіогемодинаміки та функції нирок. Керівник теми – проф. І.І. Князькова (кафедра клінічної фармакології та внутрішньої медицини)	2020–2022	557,278
10	Розробити стратегію профілактики і лікування токсичного ураження печінки у хворих із мультирезистентним туберкульозом при хіміотерапії та тютюнопалінні. Керівник теми – проф. Д.О. Бутов (кафедра фтизіатрії та пульмонології)	2020–2022	718,55
11	Оптимізація ранньої діагностики, профілактики та лікування захворювань тканин порожнини рота у дітей з адикцією паління. Керівник теми – проф. Р.С. Назарян (кафедри: стоматології дитячого віку та імплантології, патологічної анатомії)	2020–2022	612,578

Науковцям університету необхідно враховувати, що найближчим часом головною інституцією країни з грантової підтримки наукових досліджень стане **Національний фонд досліджень України**, який на конкурсній основі виділятиме кошти юридичним особам незалежно від форми власності, фізичним особам (грантоотримувачам) для:

- забезпечення виконання наукових досліджень і розробок;
- забезпечення розвитку матеріально-технічної бази наукових досліджень і розробок високого рівня;
- розвитку наукової співпраці, у тому числі наукової мобільності, організації, проведення та участі у конференціях, симпозіумах, спільних дослідженнях університетів та наукових установ;
- наукового стажування наукових працівників, аспірантів і докторантів, зокрема за кордоном;
- створення, функціонування та розвиток дослідницької інфраструктури;
- трансферу знань та їх поширення;
- підтримки проєктів молодих вчених;

- підтримки діяльності, спрямованої на залучення учнівської молоді до наукової і науково-технічної діяльності;
- популяризації науки;
- інших напрямів, погоджених з наглядовою радою Фонду.

У 2020 р. проєктні заявки до **Національного фонду** подали **дослідницькі групи** під керівництвом професорів І.В. Завгороднього, І.І. Князькової, В.О. Коробчанського, В.О. П'ятикопа, Т.О. Чумаченко, А.С. Шалімової. Дякуємо і зичимо нашим колегам успіхів.

Характеристика кадрового складу науковців університету. Тренд змін кадрового складу виконавців НДР характеризується поступовим збільшенням докторів і кандидатів наук, тим не менш, майже чверть виконавців НДР залишається без наукового ступеня.

У 2019 р. у виконанні НДР брали участь 151 доктор наук (15,2 % від усіх виконавців НДР) та 589 (59,5 %) кандидатів наук (*рис. II.2*).

Рис. II.2. Кількість докторів і кандидатів наук – виконавців науково-дослідних робіт

Серед виконавців науково-дослідних робіт університету дійсний член (академік) НАМН України О.М. Біловол, 5 членів-кореспондентів НАМН України (О.Я. Гречаніна, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов, М.І. Пилипенко, В.В. Бойко), 9 лауреатів Державної премії України (В.В. Бойко, О.М. Біловол, О.Я. Гречаніна, А.Г. Істомін, І.А. Криворучко, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов, В.О. Сипливій, Ж.Д. Семидоцька), 14 заслужених діячів науки і техніки України (О.Я. Бабак, О.М. Біловол, В.В. Бойко, М.П. Воронцов, О.Я. Гречаніна, О.М. Ковальова, І.Ф. Костюк, П.Г. Кравчун, В.І. Лупальцов, М.І. Пилипенко, Ж.Д. Семидоцька, С.І. Шевченко, І.А. Григорова, В.В. М'ясоєдов), 2 заслужені працівники освіти України (В.А. Капустник, Ю.О. Садовниченко), 18 заслужених лікарів України (В.М. Лісовий, А.М. Дашук, О.М. Біловол, М.І. Березка, І.А. Гарагатий, Н.М. Андон'єва, К.М. Сокол, Ю.В. Одинець, Д.Ю. Дончак, Г.Р. Муратов, І.В. Летік, К.Ю. Пархоменко, В.І. Савенков, О.М. Пісоцький, В.М. Чеверда, В.О. Прасол, В.О. Клапоух, В.В. Кучерявченко), 1 заслужений працівник фармації України (Т.І. Єрмоленко), 1 заслужений працівник охорони здоров'я України (В.Т. Поліщук).

Науковці нашого університету були відзначені на державному й регіональному рівнях. У звітному році професору кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини академіку НАМН України О.М. Біловолу присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки 2019 р. у складі колективу авторів.

Премію Президента України для молодих вчених отримала професорка кафедри внутрішньої медицини №1 д-р мед. наук А.С. Шалімова.

Обласну стипендію ім. І.І. Мечникова в номінації «провідний науковець» призначено в.о. завідувача кафедри внутрішніх та професійних хвороб, д-ру мед. наук, проф. І.Ф. Костюк.

Стипендію Л.Т. Малої в номінації «обдарований молодий науковець» призначено доцентці кафедри внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. академіка Л.Т. Малої, д-ру мед. наук О.І. Кадикувій.

Матеріально-технічне забезпечення наукової діяльності. Наразі матеріально-технічне забезпечення стає одним із головних чинників конкурентоспроможності й розвитку наукової діяльності.

У звітному році молодими науковцями кафедри біохімії, патофізіології напрацьовувалася методологія роботи з проточним цитометром BD FACSCantoII фірми Becton Dickinson (США).

Доступними стали такі дослідження, як:

1. Оцінка активності апоптозу лейкоцитів (гранулоцитів, лімфоцитів, моноцитів) визначенням вмісту активної каспази-3 в клітинах з можливістю додаткового визначення панлейкоцитарного маркера CD45. Матеріал для дослідження: кров людини, щура, миші.

2. Оцінка інтенсивності апоптозу/некрозу лейкоцитів (гранулоцитів, лімфоцитів, моноцитів) за допомогою аннексину V й 7-аміноактиноміцину D (7-AAD) з можливістю додаткового визначення панлейкоцитарного маркера CD45.

Метод дозволяє ідентифікувати 4 види клітин:

А) Аннексин V⁻, 7-AAD⁻ – клітини – життєздатні лейкоцити; Б) Аннексин V⁺, 7-AAD⁻ – клітини – рання стадія апоптозу; В) Аннексин V⁺, 7-AAD⁺ – клітини – пізній апоптоз/некроз; Г) Аннексин V⁻, 7-AAD⁺ – клітини – мертві некротичні лейкоцити.

Матеріал для дослідження: кров людини, щура, миші.

3. Визначення кількості лейкоцитів (гранулоцитів, лімфоцитів, моноцитів), що експресують антиапоптотичний білок bcl-2, а також рівень його експресії з можливістю додаткового визначення панлейкоцитарного маркера CD45.

Матеріал для дослідження: кров людини, щура, миші.

4. Визначення відсотка CD3⁺ або CD4⁺ лімфоцитів із наступним аналізом активності їхнього апоптозу (каспаза-3).

Матеріал для дослідження: кров людини, щура, миші.

5. Визначення безпосередньої генерації активних форм кисню (АФК) лейкоцитами за допомогою дигідродихлорфлуоресцеїндіацетату (H2DCFDA).

Матеріал для дослідження: кров людини, щура.

Також у звітному році у переліку придбаного обладнання: мікроскоп Primo Star HD (Carl Zeiss), міні-центрифуга високошвидкісна, 3D-міні-шейкер, цифрова водяна баня, холодильники.

Все це обладнання придбано в контексті створення Науково-дослідного інституту експериментальної та клінічної медицини ХНМУ, рішення про що було прийнято Вченою радою у червні 2020 р.

Цей інститут має за мету розвиток проривних технологій. Завдання НДІ:

1. Забезпечити новий конкурентоспроможний рівень фундаментальних та прикладних наукових досліджень, виконуваних у ХНМУ.

2. Забезпечити інтеграцію елементів наукової та освітньої діяльності в університеті.

3. Забезпечити участь університету у розв'язанні актуальних завдань медичної науки і практики.

4. Розширити перелік платних послуг, які можуть надаватися університетом (виконання наукових, лабораторно-діагностичних досліджень, реалізація освітньо-наукових проєктів, грантів на базі НДІ тощо).

Сподіваємося, що мета і завдання будуть реалізовані в найкоротші терміни.

Основні показники наукової діяльності університету. У табл. II.5 наведено показники наукової діяльності університету за 2016–2020 рр.

Таблиця II.5 – Наукова діяльність.
Показники наукової діяльності ХНМУ в 2016–2020 рр.

№ пор.	Назва показника	2016	2017	2018	2019	2020 (6 міс)
1	Кількість НДР, у т. ч. – фінансованих МОЗ України – за державними програмами – ініціативно-пошукових	60 13 – 47	53 9 – 44	58 14 – 44	57 12 – 45	57 11 – 46
2	Прикладні НДР, тис. грн	2665,7	2654,1	3952,4	6143,8	5017,69
3	Фундаментальні НДР, тис. грн	0,0	0,0	0,0	0,0	718,55
4	Проведено на базі та за участю ХНМУ з'їздів, конференцій	64	58	52	46	11
5	Зроблено доповідей на наукових форумах: – України; – країн СНД; – країн дальнього зарубіжжя;	856 161 311	671 47 191	955 53 254	1376 – 261	391 – 52
6	Публікації: – монографії; – методичні рекомендації щодо впровадження результатів НДР; – інформаційні листи; – статті у наукових виданнях, у т. ч. у країнах дальнього зарубіжжя; – тез доповідей	56 3 30 1952 216 3618	44 8 51 1820 311 3512	49 – 48 1684 260 2612	38 – 34 1574 387 2864	20 – 14 514 153 1032
7	Подано пропозицій до «Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я»	58	80	85	45	23

У 2019 р. видано 34 інформаційні листи кафедрами психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 5; інфекційних хвороб – 4; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 4; стоматології дитячого віку та імплантології – 4; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. академіка Л.Т. Малої – 3; дерматології, венерології і СНІДу – 3; педіатрії № 1 та неонатології – 3; фармакології та медичної рецептури – 3; внутрішньої медицини № 1 – 2; медичної та біоорганічної хімії – 2; травматології та ортопедії – 1.

За 6 міс 2020 р. видано 14 інформаційних листів кафедрами стоматології дитячого віку та імплантології – 5; психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 4; акушерства та гінекології № 1 – 2; дерматології, венерології і СНІДу – 1; внутрішньої медицини № 1 – 1; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 1. До Укрмедпатентінформу направлено 18 інформаційних листів кафедрами: стоматології дитячого віку та імплантології – 5; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. академіка Л.Т. Малої – 5; акушерства та гінекології № 1 – 2; ортопедичної стоматології – 1; пропедевтики педіатрії № 2 – 1; внутрішньої медицини № 1 – 1; фармакології та медичної рецептури – 1; дерматології, венерології і СНІДу – 1; травматології та ортопедії – 1.

Кількість виданих інформаційних листів зменшується, бо зростає вартість їхнього видання, яка наразі становить понад 3 300 грн.

У 2019 р. для включення до Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я підготовлено 45 пропозицій від кафедр: психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 7; дитячих інфекційних хвороб – 4; хірургії № 2 – 4; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 3; акушерства та гінекології № 1 – 3; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 3; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; інфекційних хвороб – 2; внутрішньої медицини № 1 – 2; фтизіатрії та пульмонології – 2; педіатрії № 2 – 2; дерматології, венерології і СНІДу – 2; патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна – 2; медичної та біоорганічної хімії – 2; гігієни та екології № 2 – 1; травматології та ортопедії – 1; гістології, цитології та ембріології – 1, пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки – 1; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 1.

За 6 міс 2020 р. для включення до **«Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я»** підготовлено 23 заявки від кафедр: психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 6; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 5; інфекційних хвороб – 3; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. академіка Л.Т. Малої – 2; дитячої хірургії та дитячої анестезіології – 2; патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна – 2; гістології, цитології та ембріології – 1; травматології та ортопедії – 1; медичної та біоорганічної хімії – 1.

Після максимальних 85 наданих до Переліку пропозицій у 2018 р. ми штучно обмежили їхню кількість (45 пропозицій), бо вартість одного нововведення наразі становить 654 грн, а за наявності патентованого засобу в пропозиції – 954 грн. Таким чином, ми маємо обирати пріоритети, за якими насамперед оцінюватимуть діяльність університету, й зіставляти з економічною доцільністю і можливістю.

Винахідницька діяльність – один із іміджевих показників окремого науковця й установи в цілому (табл. II.6).

Таблиця II.6 – Наукова діяльність.
Показники патентно-ліцензійної роботи у 2016–2020 рр.

Показник	2016	2017	2018	2019	2020 (6 міс)
Отримано патентів	65, у т. ч. патентів на винаходи – 18	100, у т. ч. патентів на винаходи – 16	101, у т. ч. патентів на винаходи – 26	110, у т. ч. патентів на винаходи – 26	37, у т. ч. патентів на винаходи – 3
Направлено заявок	103, у т. ч. заявок на винаходи – 39	106, у т. ч. заявок на винаходи – 26	110, у т. ч. заявок на винаходи – 19	85, у т. ч. заявок на винаходи – 11	38, у т. ч. заявок на винаходи – 6

Кількість отриманих патентів у нас поступово зростає й збільшується кількість отриманих патентів на винаходи. Проте кількість направлених заявок за роками демонструє тенденцію до зменшення.

У 2019 р. отримано 110 патентів (26 патентів на винаходи та 84 патенти на корисні моделі) кафедрами інфекційних хвороб – 12, із них 5 на винахід; психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 12, із них 3 на винахід; акушерства, гінекології та дитячої гінекології – 6; внутрішньої медицини № 1 – 6; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. академіка Л.Т. Малої – 6, із них 3 на винахід; гістології, цитології та ембріології – 6, із них 2 на винахід; анатомії людини – 6; внутрішніх та професійних хвороб – 4, із них 1 на винахід; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 4; хірургії № 2 – 4; дитячих інфекційних хвороб – 4; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 3, із них 1 на винахід; педіатрії № 2 – 3, із них 1 на винахід; акушерства та гінекології № 1 – 2; акушерства та гінекології № 2 – 2; біологічної хімії – 2; дерматології, венерології і СНІДу – 2, із них 2 на винахід; дитячої хірургії та дитячої анестезіології – 2, із них 1 на винахід; епідеміології – 2, із них 1 на винахід; медичної та біоорганічної хімії – 2, із них 1 на винахід; педіатрії № 1 та неонатології – 2; травматології та ортопедії – 2; фтизіатрії та пульмонології – 2.

По одному патенту отримано: на винахід – кафедрами загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб; патологічної анатомії; патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна; пропедевтики педіатрії № 2; стоматології дитячого віку та імплантології; на корисні моделі – кафедрами екстреної та невідкладної медичної допомоги; ортопедії та травматології; гігієни та екології № 2; мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова; ортопедичної стоматології; онкології; пропедевтики внут-

рішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки; судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса; хірургії № 1; ЦНДІ.

У 2019 р. до Укрпатенту було направлено 85 заявок (11 – на винаходи та 74 – на корисні моделі) кафедрами психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 8, із них 1 на винахід, інфекційних хвороб – 7; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 7; акушерства, гінекології та дитячої гінекології – 6, із них 1 на винахід; анатомії людини – 4; акушерства та гінекології № 2 – 4; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. академіка Л.Т. Малої – 4, із них 1 на винахід; дитячих інфекційних хвороб – 4; хірургії № 2 – 4; внутрішньої медицини № 1 – 3; гігієни та екології № 2 – 3, із них 2 на винахід; медичної та біоорганічної хімії – 3, із них 2 на винахід; хірургії № 1 – 3; акушерства та гінекології № 1 – 2; дерматології, венерології і СНІДу – 2, із них на винахід; епідеміології – 2; фтизіатрії та пульмонології – 2; офтальмології – 2.

По одній заявці направлено на винахід кафедрами біологічної хімії; пропедевтики педіатрії № 2; на корисні моделі кафедрами медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії; дерматології, венерології і медичної косметології; дитячої хірургії та дитячої анестезіології; мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова; неврології № 1; онкології, ортопедичної стоматології, патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна; педіатрії № 1 та неонатології; педіатрії № 2; пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки; пропедевтики педіатрії № 1; хірургії № 3.

За 6 міс 2020 р. отримано 37 патентів (3 – на винаходи та 34 – на корисні моделі) кафедрами інфекційних хвороб – 4; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 4; психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 3; акушерства та гінекології № 2 – 3; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. академіка Л.Т. Малої – 2; гістології, цитології та ембріології – 2, із них 1 на винахід; офтальмології – 2; хірургії № 1 – 2. По одному патенту отримано: на винахід – кафедрами біологічної хімії, медичної та біоорганічної хімії; на корисні моделі – кафедрами акушерства та гінекології № 1; анатомії людини; дерматології, венерології і медичної косметології; дитячих інфекційних хвороб; епідеміології; неврології № 1; патологічної фізіології імені Д.О. Альперна; пропедевтики внутрішньої медицини № 1; основ біоетики та біобезпеки; пропедевтики педіатрії № 1; фтизіатрії та пульмонології; хірургії № 2; хірургії № 3, внутрішньої медицини № 3 та ендокринології.

За 6 міс 2020 р. до Укрпатенту направлено 38 заявок (6 – на винаходи та 32 – на корисні моделі) кафедрами інфекційних хвороб – 7, із них 3 на винахід; психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 6, із них 1 на винахід; хірургії № 2 – 3; акушерства та гінекології № 2 – 2; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 2; стоматології – 2. По одній заявці направлено: на винахід – кафедрами медичної та біоорганічної хімії; дерматології, венерології і СНІДу; на корисні моделі – кафедрами акушерства

та гінекології № 1; внутрішньої медицини № 1, внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. академіка Л.Т. Малої; гістології, цитології та ембріології; екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології; епідеміології; мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова; неврології № 2; патологічної анатомії, педіатрії № 1 та неонатології; судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, терапевтичної стоматології.

За 6 міс 2020 р. найбільшу кількість патентів отримали кафедри інфекційних хвороб – 4, клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 4; психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 3. За цей же період найбільшу кількість заявок до Укрпатенту направлено кафедрами: інфекційних хвороб – 7, із них 3 на винахід; психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 6, із них 1 на винахід; хірургії № 2 – 3.

Присмню відзначити, що асистентка кафедри гістології, цитології та ембріології В.В. Алексеева отримала нагороду в щорічному конкурсі «Молодий новатор Харківщини» у номінації «Кращий винахід в галузі медицини».

У 2019 р. отримано авторські свідоцтва кафедрами епідеміології – 7; громадського здоров'я та управління охороною здоров'я спільно з ЦНДЛ та кафедрою пропедевтики педіатрії № 1 – 3; загальної хірургії № 2 – 3; фізіології спільно з кафедрою громадського здоров'я та управління охороною здоров'я – 3; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; ортопедичної стоматології – 2; дерматології, венерології і СНІДу – 2; педіатрії № 2 – 1; гістології, цитології та ембріології – 1; гігієни та екології № 2 – 1; стоматології дитячого віку та імплантології – 1; педіатрії № 1 та неонатології – 1.

За 6 міс 2020 р. отримано 8 авторських свідоцтв кафедрами ортопедичної стоматології – 2; педіатрії № 1 та неонатології – 2; педіатрії № 2 – 1; гігієни та екології № 2 – 1; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 1; стоматології – 1. До Державної служби інтелектуальної власності України для реєстрації авторського права направлено 16 заяв кафедрами: педіатрії № 1 та неонатології – 6; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; епідеміології – 2; ортопедичної стоматології – 2; педіатрії № 2 – 1; гігієни та екології № 2 – 1; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 1; стоматології – 1.

За інформацією Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та ДП «Український інститут інтелектуальної власності», упродовж 9 міс 2019 р. найбільш активними серед національних заявників-юридичних осіб були організації, які працюють у галузі «Освіта» й «Наукові дослідження та розробки» (90,8 % заявок), і лише 9,2 % заявок припадає на інші галузі. Кількість заявок на винаходи і корисні моделі від юридичних осіб у галузі «Освіта» зросла на 5,4 %, кількість заявок у галузі «Наукові дослідження та розробки» зменшилася на 4,5 % порівняно з відповідним періодом попереднього року .

Найактивнішими упродовж цього часу були організації, підпорядковані МОН України, МОЗ України, НАН України, НАМН України, академії аграрних наук України (рис. II.3).

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
4	Науково-практичний симпозиум «Профілактика і чинники ризику неврологічних, психічних та наркотичних розладів»	3–4 жовтня 2019 р.	ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського ХНМУ
5	Харківський колоквіум «Наукове відкриття як етап пізнання»	23 жовтня 2019 р.	Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна ХНМУ
6	II науково-практична конференція з міжнародною участю «Громадське здоров'я в Україні: проблеми та способи їх вирішення»	24 жовтня 2019 р.	ХНМУ, кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я
7	Науково-практична конференція з нагоди 145-річчя з дня народження В.О. Углова «Еколого-гігієнічні проблеми життєдіяльності людини»	24 жовтня 2019 р.	ХНМУ, кафедра гігієни та екології № 1
8	Науковий брейн-ринг для студентів та молодих вчених, приурочений до Всесвітнього дня науки	6 листопада 2019 р.	ХНМУ
9	IV Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи»	7–8 листопада 2019 р.	Люблінський Католицький Університет імені Іоанна Павла II (Республіка Польща) Гуманітарно-технічна академія (м. Бельсько-Бяла, Польща) Білоруський державний медичний університет Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика Львівський національний університет ім. Івана Франка ХНМУ
10	П'ята міжвузівська науково-практична конференція для молодих вчених, студентів та лікарів-інтернів «Сучасні питання лабораторної медицини»	13 листопада 2019 р.	ХНМУ, кафедра клінічної лабораторної діагностики

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
11	Конференція студентів та молодих вчених «Актуальні питання фізичної терапії та ерготерапії»	13 листопада 2019 р.	ХНМУ, кафедра фізичної реабілітації з курсом фізичного виховання та здоров'я
12	IX з'їзд ендокринологів України (до 100-річчя ДУ «Інститут проблем ендокринної патології» ім. В.Я. Данилевського НАМН України)*	19–22 листопада 2019 р.	ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України» Харківська медична академія після-дипломної освіти ХНМУ
13	Студентська науково-практична конференція «Антибіотикорезистентність: виклики та шляхи розв'язання проблеми в сучасному світі»	18 листопада 2019 р.	ХНМУ, кафедра епідеміології
14	Міжкафедральна науково-навчальна конференція, присвячена 100-річчю Міжнародної організації праці «Клінічна медицина навколишнього середовища. Виробниче середовище як здоров'я-формуючий чинник»	26 листопада 2019 р.	ХНМУ, кафедра гігієни та екології № 2
15	XII Міжнародна науково-методична інтернет-конференція «Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах»**	5–6 грудня 2019 р.	ХНМУ, кафедри: української мови, основ психології та педагогіки; медичної біології
16	Науково-практична конференція, присвячена пам'яті академіка Л.Т. Малої з нагоди 101-ї річниці з дня народження	14 січня 2020 р.	ХНМУ, кафедра внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої
17	Наукова сесія ХНМУ та Фестиваль молодіжної науки Міжвузівська конференція молодих вчених та студентів «Медицина третього тисячоліття»	21–22 січня 2020 р.	ХНМУ
18	Обласна конференція в рамках Дня спеціаліста дитячого гінеколога «Актуальні питання акушерства, гінекології та дитячої гінекології»	29 січня 2020 р.	ХНМУ, кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології
19	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Досягнення та перспективи експериментальної і клінічної ендокринології»* (Дев'ятнадцяті Данилевські читання)	27–28 лютого 2020 р.	ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України» ХНМУ

Перш ніж навести рейтинг кафедр за результатами бальної оцінки наукової діяльності у 2019 р., хотів би звернути увагу на рейтинг українських університетів «Топ-200 Україна 2020» (<http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=6556&fbclid=IwAR312NYyKyNrZ9ZEceO41PGPL3BO7736IXUJXIIIFvjDq363Rrc8U27oJkkc>). «При складанні цього річного рейтингу експерти брали до уваги сучасні тенденції розвитку університетів, узагальнені міжнародною Конференцією IREG (IREG 2019 Conference, Bologna, Italy, 8–10 травня 2019 р.), та Берлінські принципи, затверджені учасниками другої наради IREG (Берлін, Німеччина, 18–20 травня 2006 р.)».

У табл. II.20 наведено показники оцінювання діяльності університетів.

Таблиця II.20 – Наукова діяльність. Показники оцінювання діяльності університетів у рейтингу «ТОП-200 Україна 2020»

№ пор.	Показник	Вага показника	Оцінювання виду діяльності
1	QS World University Rankings	0.135	Академічна діяльність
2	Scopus	0.135	Науково-видавнича діяльність
3	Webometrics	0.135	Оцінка науково-дослідницьких досягнень університетів через порівняння їх Інтернет-сайтів
4	Участь у програмах Erasmus+ Європейського Союзу	0.135	Міжнародна діяльність
5	Google Scholar Citations	0.135	Цитованість наукових праць вчених університету
6	UniRank	0.10	Якість представлення та популярність ЗВО у Інтернет-просторі на основі незалежних вебметричних показників
7	Результати Всеукраїнських студентських олімпіад і конкурсів наукових робіт 2018–2019 (за сумою балів)	0.065	Якість підготовки
8	Стипендії Президента України та Кабінету Міністрів України для молодих вчених	0.065	Навчально-наукова робота
9	Кількість отриманих патентів вченими університету в 2019 р.	0.065	Винахідницька діяльність
10	Середнє зважене значення для рейтингів ЗВО за кількістю поданих заяв абітурієнтами та середнім конкурсним балом в 2019 році	0.03	Привабливість університету для абітурієнтів

У рейтингу наш університет посів 53-ю позицію, тоді як Національний фармацевтичний університет – 15, Львівський національний медичний університет – 17, Тернопільський національний медичний університет – 25, Вінницький національний медичний університет – 27, Буковинський державний медичний університет – 32, Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця – 33, Українська медична стоматологічна академія – 44, Дніпропетровська медична академія – 46.

Показники, які ми можемо й маємо покращити у цьому рейтингу і взагалі у будь-яких рейтингах, це такі:

- Webometrics;
- Участь у програмах Erasmus+ Європейського Союзу;
- Google Scholar Citations;
- UniRank;
- Результати Всеукраїнських студентських олімпіад і конкурсів наукових робіт;
- Кількість отриманих патентів.

Традиційно на завершення розділу наведемо рейтинг кафедр за результатами бальної оцінки наукової діяльності у 2019 р. (табл. II.21).

Таблиця II.21 – Наукова діяльність. Показник наукової діяльності кафедр за бальною шкалою (питома вага наукової активності 1 науковця) у грудні 2019 р.

Місце	Кафедра	Показник	Місце в рейтингу 2018 р.
1	Психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи	18991,88	2
2	Клінічної фармакології та внутрішньої медицини	27975,8	1
3	Внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої	14273,15	4
4	Пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки	10028,4	8
5	Інфекційних хвороб	12373,81	5
6	Педіатрії № 2	7078,23	15
7	Внутрішньої медицини № 1	14546,67	3
8	Педіатрії № 1 та неонатології	8945,63	7
9	Епідеміології	33547,68	26
10	Акушерства, гінекології та дитячої гінекології	12454,81	16
11	Дерматології, венерології та медичної косметології	15724,71	21
12	Внутрішньої медицини № 3 та ендокринології	6754,64	23
13	Фтизіатрії та пульмонології	10746,64	10
14	Хірургії № 2	6325,22	9
15	Загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб	7366,32	14
16	Патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна	6299,81	19
17	Внутрішніх та професійних хвороб	7225,96	13
18	Патологічної анатомії	8370,4	18
19	Урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза	7482,03	12
20	Медичної генетики	12764,8	11
21	Біологічної хімії	6158,27	22
22	Загальної хірургії № 2	5611,35	34
23	Громадського здоров'я та управління охороною здоров'я	8887,56	24
24	Травматології та ортопедії	6919,41	48
25	Пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства	6783,88	32
26	Стоматології дитячого віку та імплантології	5492,18	42
27	Гігієни та екології № 2	5345,85	45

проводила дистанційні курси з партнерами ХНМУ з Азербайджану, Казахстану та Узбекистану.

Фахівці відділу міжнародних зв'язків продовжували активну рекламно-іміджеву діяльність. Широко розповсюджувалася інформація про відділ та міжнародні можливості університету. Значна увага приділялася розвитку соціальних медіа (було створено канал у мобільному додатку Telegram; групи у таких мобільних додатках як Viber, Facebook та Instagram).

У вересні 2019 р. відділ міжнародних зв'язків презентував для викладачів, науковців, аспірантів, співробітників та студентів університету захід під назвою «IRO.INFO DAYS 2019». У рамках цього заходу з презентаціями були запрошені: дослідник Fulbright *Кирило Пиршев*, який стажувався у медичній школі ім. МакГоверна Техаського університету (м. Х'юстон, США), також розповів про дослідницькі стипендії Програми ім. Фулбрайта, критерії оцінювання конкурсних робіт у фулбрайтівських конкурсах; лектор DAAD в Україні (Німецька служба академічних обмінів) *пані Аманда Жиліч* виступила з презентацією щодо стипендій DAAD; амбасадор програми «EducationUSA Ambassador» *Тарас Живокоренцев* поділився досвідом участі у програмі обміну Global UGRAD (2017), де мав можливість спробувати на собі американську систему освіти. Також під час проведення заходу співробітники відділу міжнародних зв'язків представили презентацію для викладачів, науковців, аспірантів, співробітників щодо іноземних партнерів ХНМУ, договорів про співпрацю, викладання за кордоном; обговорили питання оформлення закордонних відряджень, запрошення та прийом іноземних делегацій.

Університет продовжував активну участь у міжнародних конкурсах, програмах з отримання грантів на наукові, освітні та інші програми. У 2019–2020 н. р. Харківський національний медичний університет взяв участь у конкурсі ЄС Erasmus+ з 2 проєктами. Разом із Вроцлавським медичним університетом було подано та виграно заявку за напрямом KA 107 International Credit Mobility ICM (Міжнародна академічна мобільність для закладів вищої освіти). Також ХНМУ увійшов до консорціуму університетів за програмою KA 211: Розвиток потенціалу вищої освіти (CBHE).

Харківський національний медичний університет реалізував міжнародний проєкт Німецької служби старших експертів SES в Україні. У рамках проєкту в університеті перебував старший експерт зазначеної вище служби пан Едгар Валіш (м. Бонн, Федеративна Республіка Німеччина).

Було отримано грант Національних інститутів здоров'я США. Проєкт щодо дослідження та вивчення туберкульозу (керівник – проф. Бутів Д.О., кафедра фтизіатрії та пульмонології ХНМУ).

ХНМУ долучився до проєкту Інституту мікробіології Бундесверу (Німеччина) і Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ). Німецька програма з біологічної безпеки як в Україні, так і у світі (керівник – проф. Юрко К.В., кафедра інфекційних хвороб ХНМУ).

Міжнародний Комітет Червоного Хреста. Проведення освітніх курсів для лікарів та медсестер, що працюють у місцях позбавлення волі, щодо

управління первинною медичною допомогою пацієнтів із загальними та хронічними захворюваннями у в'язницях. ННІ ПО ХНМУ було проведено 2 потоки.

Шведський інститут і Балтійська мережа зі стримування антибіотикорезистентності. Проєкти «Взаємодія у контролі інфекцій для подолання антибіотикорезистентності та інфекційних хвороб у лікарні» і «Розширення мережі та поліпшення лабораторного потенціалу для покращення контролю антибіотикорезистентності» (керівник – проф. Чумаченко Т.А., кафедра епідеміології ХНМУ).

Перспективи розвитку міжнародної діяльності університету в наступному навчальному році відповідно до Стратегії інтернаціоналізації є такі:

- розширити існуючу мобільність студентів за спеціальностями «Медицина»; «Стоматологія»; «Фізична реабілітація»; «Фізична терапія та ерготерапія»; «Медсестринство»; «Технології медичної діагностики та лікування»; «Соціальна робота»; «Громадське здоров'я»; «Публічне управління та адміністрування»;

- налагодити більш тісну взаємодію з кафедральними колективами, підрозділами шляхом ще більш інтенсивної інформаційної роботи, допомоги у міжнародних прагненнях колективів;

- розширити коло партнерів з особливим акцентом на пошук ЗВО-партнерів ЄС;

- залучити нових іноземних викладачів для викладання за контрактом у ХНМУ;

- налагодити командну роботу керівництва, служб університету – юридичної, фінансової тощо та ЗВО медичного спрямування у проєктній діяльності (подання проєктних заявок, узгодження проєктної документації).

Міжнародне наукове співробітництво. У 2019–2020 н. р. співробітники університету брали участь у виконанні 14 міжнародних проєктів, 121 співробітник стажувався за кордоном. Науковцями університету в поточному році зроблено 261 доповідь на міжнародних конгресах, з'їздах, конференціях та симпозіумах (246 науковців взяли участь у 283 міжнародних наукових форумах), 287 співробітників університету є членами 226 іноземних наукових та медичних організацій.

Найактивнішу участь у міжнародному співробітництві брали такі кафедри: клінічної фармакології та внутрішньої медицини; урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза; внутрішніх та професійних хвороб; психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи; ПВМ № 1, основ біоетики та біобезпеки, епідеміології.

РОЗДІЛ IV

НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА РОБОТА

Навчально-виховний процес в університеті відбувається відповідно до діючої Концепції виховної роботи в ХНМУ, що ґрунтується на концептуальних положеннях Конституції України, Закону України «Про освіту», Державної національної програми «Освіта» («Україна ХХІ століття»). Тому проведені протягом звітного періоду інформаційно-просвітницькі, спортивні та творчі заходи, що є відповіддю на виклики сучасного світу, сприяли виробленню активної життєвої позиції молоді людини, становленню її як особистості.

До березня 2020 р. у навчально-виховній роботі використовувалися переважно традиційні форми та методи: розповіді, бесіди, свята, конкурси, змагання, зустрічі з видатними особистостями, екскурсії, участь у конференціях тощо. Пандемія COVID-19 змінила наше звичне життя. У період карантину, запровадженого з приводу поширення загрози захворювання на коронавірус, не лише було забезпечено неперервність освітнього процесу, а й відбувалося вдосконалення і розширення виховного простору для студентів. Для цього використовувався режим дистанційної підтримки – платформи Zoom, Moodle, спілкування в освітніх спільнотах, зокрема у Facebook.

Національно-патріотичне виховання. Реалізація основних завдань і принципів Національної доктрини виховання здійснювалася в ряді пріоритетних напрямків роботи колективів усіх кафедр університету, Наукової бібліотеки, музею історії, ГО «Студентське самоврядування», профспілкової організації та Молодіжного центру університету відбувалася відповідно до Розпорядження КМУ від 18.10.2017 № 743-р «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2017–2020 рр.».

У межах вивчення історичного минулого українського народу кафедрою суспільних наук (завідувач кафедри проф. Робак І.Ю.) проведено:

- з метою популяризації державних символів України, виховання поваги до них у суспільстві 23 та 24 серпня – інформаційно-просвітницькі заходи до Дня прапора та Дня Незалежності України;

- на честь 76-ї річниці визволення м. Харкова від гітлерівських загарбників – покладання квітів до пам'ятника Воїну-Визволителю;

- у навчальному курсі «Історія України та української культури» висвітлення тем, присвячених 75-м роковинам депортації українців з Лемківщини, Надсяння, Холмщини, Південного Підляшшя, Любачівщини, Західної Бойківщини у 1945–1951 рр. (вересень 2019 р.), увічненню пам'яті борця за незалежність України – Героя України Левка Лук'яненка (жовтень 2019 р.), черговій річниці трагедії Голодомору в Україні 1932–33 рр. (листопад, 2019 р.) і тем щодо висвітлення подій II світової війни та визволення України від гітлерівців;

– на базі Центру медичного краєзнавства ім. проф. В.Д. Отамановського – навчально-меморіальні сесії, присвячені річниці Акту злуки Української народної республіки і Західноукраїнської народної республіки (22.01.2020), бою під Крутами (29.01.2020). До цих подій викладачами кафедри були організовані відвідування експозицій Харківського історичного музею ім. М.Ф. Сумцова, покладання квітів до пам'ятника Т.Г. Шевченку та до могили В.Д. Отамановського – проф. Харківського медичного інституту, учасника бою під Крутами і одного із засновників Української Центральної Ради;

– меморіальний захід, присвячений річниці з дня народження проф. В.Д. Отамановського, в рамках державного проекту «Місія пам'яті української революції 1917–1921 рр.» спільно з північно-східним територіальним відділом Українського інституту національної пам'яті та Харківським обласним об'єднанням Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка (26.02.2020).

З нагоди відзначення Дня пам'яті та примирення, Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні та 76-ї річниці вигнання нацистів з України було організовано традиційну акцію привітання ветерана – співробітника університету О.І. Харченка у його домівці зі врученням адресної матеріальної допомоги.

Використання онлайн-ресурсів кафедр стало дуже доречним у карантинний період. Так, до відзначення Дня Європи в Україні кафедрами суспільних наук і медицини катастроф та військової медицини було розміщено інформацію щодо розкриття культурної та історичної спадщини України, що мають значення в загальноєвропейському контексті, та роль Євросоюзу у стабілізації воєнного протистояння в Україні (травень 2020 р.).

Вихованню поваги та любові до рідної мови як коду нації сприяла робота кафедри української мови, основ психології та педагогіки (зав. кафедри – доц. Фоміна Л.В.):

– з нагоди Дня української писемності студенти долучилися до написання диктанту національної єдності та проведено тематичні лекції і студентську конференцію «Мова – духовний скарб нації» (09.11. 2018), до Дня рідної мови – наукові читання: «Мова єднає народи», круглий стіл: «Мова – інтелектуальний портрет народу, його душа» для вітчизняних студентів та тематичні заняття з використанням презентації для іноземних студентів: «Language is DNA of national»;

– традиційно було проведено I етап Міжнародного конкурсу знавців української мови ім. Петра Яцика, у якому взяли участь 215 осіб; переможцями конкурсу стали студенти 1-го курсу: Дар'я Холод (I мед. ф-т), Май Доан Хоай Тху (стомат. ф-т), Владислав Почапський (I мед. ф-т); у I етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Т. Шевченка взяли участь 145 студентів 1-го курсу; переможцями конкурсу стали Катерина Ліннік (III мед. ф-т), Аделіна Видренко, Микита Чугунов – студенти I мед. ф-ту; За результатами мовного змагання Катерина Ліннік посіла 3-є місце у II етапі конкурсу ім. Т. Шевченка та 2-е місце за результатами фінального етапу конкурсу.

До вшанування визначних діячів в історії української культури було проведено:

- на 206 роковини від дня народження Т.Г. Шевченка була підготовлена та проведена низка заходів таких як: науково-практична конференція для студентів «Будеш, батьку, панувати...», тематичне заняття «Невідомий Шевченко» та для англomовних студентів «Taras Shevchenko as an artist», флешмоб «Шевченків «Заповіт» мовами світу», творчий конкурс: «Шевченко очима сучасної молоді», конкурс «Ім'я Шевченка на Google mapі світу», створено тематичну сторінку «Профіль Великого Кобзаря в Instagram, Facebook та інших соціальних мережах»;

- літературно-музичні вечори, круглі столи, студентські конференції, книжкові виставки, присвячені 250-річчю від дня народження І.П. Котляревського, 125-річчю від дня народження О.П. Довженка, 155-річчю від дня народження П.А. Грабовського, 155-річчю від дня народження М.М. Коцюбинського, 90-річчю від дня народження Д.В. Павличка, 110-річчю від дня народження Богдана-Ігоря Антоновича, 130-річчю з дня народження О. Вишні (П.М. Губенка), 180-й річниці від дня народження М.Л. Кропивницького та 85-й річниці з дня народження В. Симоненка. Відзначені річниці від дня народження Ю.І. Андруховича, Л.В. Костенко, М.Т. Рильського, В.І. Голобородька, Г.М. Тютюнника, Д.Г. Білоуса; на навчальній платформі Moodle розміщені відповідні тематичні матеріали;

- до Дня матері був організований флешмоб у Фейсбуці: «День матері». День вишиванки відзначений годинами спілкування: «День вишиванки – день України у світі».

Кафедра медицини катастроф та військової медицини (зав. кафедри Дем'яник С.Г.) наполегливо працювала у напрямку формування у студентів прагнення до оволодіння військовими знаннями, підвищувала престиж військової служби, розвивала мотивацію, спрямовану на підготовку до захисту Української держави й службу у Збройних силах України. Протягом навчального року проводилася робота щодо роз'яснення Указів Президента України, Законів, прийнятих Верховною Радою України, постанов Уряду і Наказів Міністра охорони здоров'я України та Міністра оборони України. Тематичні бесіди та круглі столи залишаються одними з найбільш поширених форматів, що збагачує національно-політичний світогляд студентів. Так, були проведені: круглий стіл на тему: «Засоби масової інформації про співробітництво України з НАТО. Проблеми і шляхи вирішення», бесіди за темами: «Збройні Сили України – гарант цілісності», «Історія Українського війська» (згідно з графіком) тощо. Відбувся показ військової техніки та озброєння на базі Харківського гвардійського факультету військової підготовки ім. Верховної Ради України НТУ (ХП).

Таким чином, національно-патріотичне виховання в університеті підтверджує спрямованість усіх аспектів виховної діяльності на формування у студентів любові до єдиної країни – України, прагнення її розбудувати, формувати імідж Батьківщини як європейської держави. Форми і методи виховання спиралися на народні традиції, кращі надбання національної та світової педагогіки і психології.

Філософсько-світоглядне виховання спрямоване на формування цінностей та ціннісних професійних орієнтацій у студентської молоді. Кафедральні колективи приділяють багато уваги проведенню заходів, що сприяють розвитку навчальних та професійних стосунків відповідно до «Кодексу лікарської етики ХНМУ». Тому традиційна перша лекція у 2019–2020 н. р. для студентів-першокурсників була присвячена саме темі формування ціннісних орієнтацій в обраній професії: «Студент-медик і кодекс лікарської етики».

Виховання морально-духовного розвитку особистості студента є пріоритетним напрямком роботи на кафедрі філософії (зав. кафедри Карпенко К.І.). Протягом звітного періоду обговорювались теми щодо вдосконалення професійних якостей лікаря при вивченні курсів «Філософія», «Філософія сім'ї та кар'єри лікаря», «Релігієзнавство та релігійна етика», «Етика соціальної роботи» та у позанавчальний час були проведені бесіди етико-філософської та морально-виховної спрямованості, згідно із затвердженням планом. Студенти університету були залучені до участі:

- у традиційних філософських Сковородинівських читаннях (08.11.2019);
- у XIII Всеукраїнських Шевченківських читаннях на базі Харківського юридичного університету (11 березня 2020);
- у круглому столі кафедри філософії Харківського національного технічного університету (ХПТ) на тему: «Філософська проблема існування людини та сенс її буття» (08.11. 2019).

Формуванню власної соціальної активності студентів, спрямованої на утвердження у суспільстві толерантного ставлення до оточуючих, паритетності відносин, подолання гендерної асиметрії й нерівноваги, розвиток гендерної культури особистості, була присвячена програма діяльності Центру гендерної освіти ХНМУ. Волонтери університету – активні учасники у реалізації політики гендерної рівності, запобігання насиллю в сім'ї, гендерному насиллю, воєнним конфліктам та інших відповідних тематичних заходах (1–14.12.2019, 1–12.03. 2020). Аль Акхрас Дана (1-й курс, VI ф-т з підготовки іноземних студентів ННППГ) та Лаврова Анастасія (5-й курс, II мед. ф-т) з науковою роботою «Гендерні стереотипи в медицині» посіли 2-е місце у XIV регіональному науковому конкурсі молодих вчених «Гендерна політика очима української молоді» (05.2020).

У карантинний період викладачами кафедри було проведено інтерактивний полілог на тему «Архаїчні корені ненависті: стереотипи та звідки вони ростуть» для широкого кола слухачів, в т. ч. студентства ХНМУ (23.04.2020).

Дійовим виховним засобом є організація екскурсій, що мають на меті ознайомлення студентів, у тому числі й іноземних, з православними святами та виховання толерантності, поваги до культури, історії та традицій українського народу. У першому семестрі 2019–2020 н. р., коли ще не було обмеження на масові зібрання, організовано та проведено тематичні екскурсії до Народного музею ХНМУ, Історичного музею Харкова, археологіч-

ного музею ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Національного літературно-меморіального музею Г.С. Сковороди, музею кафедри судової медицини ім. М.С. Бокаріуса, Харківського художнього музею та інших визначних історичних пам'яток та мистецьких закладів м. Харкова.

Народний музей історії ХНМУ (директор Ж.М. Перцева). Музей історії ХНМУ діє за річним планом відповідно до його розділів, серед яких організаційна, науково-дослідна, фондова й пошукова, екскурсійна, методична і просвітницька робота. На жаль, карантин з приводу коронавірусу вніс свої корективи в його діяльність, що перш за все торкнулося екскурсійної діяльності. За звітний період працівниками музею було проведено лише 38 екскурсій, під час яких музей прийняв 552 відвідувачі. Однак, крім студентів ХНМУ, музей відвідали представники інших вищих навчальних закладів, гості університету, делегати різних форумів, учасники наукових конференцій, студентських олімпіад із різних галузей медицини, учні загальноосвітніх шкіл. Музей ХНМУ надав матеріали та взяв участь у зйомках документального фільму «Харків – маршрут історичний», присвяченого історії доби дореволюційного Харкова, що був знятий представниками ЗМІ за грантом місцевих органів влади.

Продовжувалася наукова та дослідницька робота. За звітний період працівниками музею було підготовлено і передано до друку статті, присвячені діяльності видатних учених-медиків: «Иван Лазаревич – один из основателей научного отечественного акушерства и гинекологии», «Педагогическое мастерство клинициста Петра Шатилова», «Видатний учений, хірург і педагог» (до ювілею М.П. Трінклера), для збірки «Актуальні питання громадського здоров'я та екологічної безпеки України» (Київ); «Родоначалник харківської наукової акушерської школи І.П. Лазаревич» для збірки «Матеріали II з'їзду істориків медицини України» тощо.

У зв'язку зі святкуванням у 2019 р. 215-ї річниці від заснування Харківського національного медичного університету співробітники Музею історії та Наукової бібліотеки університету очолили підготовку до друку чотирьох ювілейних видань: «Харківський національний медичний університет: 215-річчю Харківської вищої медичної школи присвячується», «Вірні клятві Гіппократа», «Історія Харківської вищої медичної школи в експозиціях музею історії ХНМУ», «Керівники вищої медичної школи: Харківський національний медичний університет».

Наукова бібліотека ХНМУ. Інформаційно-бібліотечний комплекс університетської бібліотеки – справжній центр студентського життя, протягом звітного періоду відбулося 411 заходів, у яких взяли участь 7 732 особи.

Різноплановому вихованню студентської молоді сприяє виставкова діяльність бібліотеки. Віртуальні й традиційні виставки були створені до ювілеїв знаних учених-медиків та вихованців ХНМУ, до ювілейних дат громадських діячів, видатних історичних подій та державних свят, загалом 64.

У своїй просвітницько-виховній роботі співробітники Наукової бібліотеки велику увагу приділяють взаємодії з кафедральними колективами та студентськими самоврядними організаціями. Так, сьогодні нагальним є

питання щодо впровадження академічної доброчесності як індикатора забезпечення якості освіти. На базі та за підтримки Наукової бібліотеки, ННІ ЯО ХНМУ, кафедри філософії та ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» з метою виховання відповідної культури, запобігання проявам шахрайства, плагіату, корупції у сфері освіти та науки було проведено: круглий стіл «Академічна доброчесність у світогляді студентства» (05.10.2019). Дистанційно були організовані лекції: «Академічна доброчесність», «Культура та етика наукових публікацій» і «Академічне письмо: правила цитування та оформлення списку літератури». Таким чином був ініційований проєкт, який може змінити ставлення студентів до навчання та спрямований на підтримку real Learning (справжнє, чесне навчання).

Наукова бібліотека надає свій простір та можливості студентам для самовираження, проявів організаційних якостей, реалізації творчих проєктів, підтримує молодіжні ініціативи. У своїй культурно-просвітницькій та виховній роботі бібліотекою було проведено:

- комплексний захід «День відкритих дверей» до Всеукраїнського дня бібліотек, призваний активно популяризувати Наукову бібліотеку та бібліотечні послуги серед читацької аудиторії (30.09.2019);

- літературні вечорниці з циклу «Вишукана словесність ХНМУ»: «Кружляє листопад» (06.11.2019), «Слово поета не має кордонів» (22.02.2020), «Стояла я і слухала весну» (12.04.2020) тощо;

- надання допомоги студентам-волонтерам у реалізації методик арт-терапії, бібліотерапії для психологічної допомоги дітям та їх батькам;

- презентації творчих робіт співробітників університету: книги «Осмысление» проф. Володимира Коробчанського, директора НДІ гігієни праці та профзахворювань ХНМУ (30.10.2019), книги «Романа Олентьева Антисоветчик» (05.11.2019), монографії «Кафедра хімії очима сучасників (історичний нарис)», присвячена 65-річчю сучасного етапу кафедри медичної та біоорганічної хімії ХНМУ (26.01.2020).

Інформаційні ресурси ХНМУ. Інформаційне забезпечення та висвітлювання навчально-виховного процесу в університеті досягалися за допомогою веб-сайту університету та газети «Медичний університет» (головний редактор Захаревич В.М.). Додаткове розміщення службою інформаційного забезпечення повідомлень в Instagram, на сторінці Facebook та в Youtube сприяло поширенню аудиторії споживачів відповідного контенту.

Задіяні інформаційні ресурси з метою поширення нормативно-правового забезпечення навчально-виховного процесу в університеті щодо запобігання корупційним проявам, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, питань гендерного насильства та забезпечення рівних прав жінок і чоловіків, а також протидії булінгу та мобінгу в освітньому середовищі.

Попередженню та подоланню таких негативних соціально-психолого-педагогічних явищ, як булінг та мобінг були присвячені зустрічі студентів університету з представниками відділу взаємодії з суб'єктами дер-

жавної реєстрації та підвищення кваліфікації державних реєстраторів Управління державної реєстрації Головного територіального управління юстиції Харківської області. Ці бесіди стали дуже корисними, бо розкрили сутнісні ознаки, основні причини, форми прояву цього явища, визначили основні риси боулінгу та мобінгу, були проаналізовані основні механізми їх розвитку, описано рольову структуру боулінгу та мобінгу й висвітлено наслідки для всіх учасників цього явища.

Діяльність органів студентського самоврядування. Студентське самоврядування сьогодні є найбільш діючим фактором впливу на навчально-виховний процес в університеті. Серед основних напрямків діяльності ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» є волонтерський рух. Волонтерство в університеті має багаторічний досвід роботи. Напрями волонтерського руху в ХНМУ формуються відповідно до сучасності: паліативна й хоспісна допомога, реалізація програми «Медичний волонтер», боротьба з актуальними захворюваннями, шефська робота, некрополевлення.

Одним із найважливіших векторів роботи волонтерів є боротьба з актуальними захворюваннями. Студенти щорічно проводять широкомасштабні акції до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом, зі СНІДом, Всесвітнього дня боротьби з раком молочної залози. Активну участь у проведенні цих акцій брали представники факультетів із підготовки іноземних студентів ННІПГ. З 28 жовтня по 5 листопада 2019 р. в університеті було організовано проведення Дня донора. Цього року 238 осіб здали кров, яку було передано до фонду КЗОЗ Харківської міської клінічної дитячої лікарні № 16.

У період карантину ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» активізувало свою роботу щодо протистояння розповсюдженню COVID-19 та соціальної допомоги нужденним. Виявили бажання допомагати у закладах охорони здоров'я з випадками COVID-19 або підозрами на коронавірус та відправили відповідні анкети в МОЗ України 30 студентів вишу. Також з 18 березня 2020 р. волонтери ХНМУ активно долучилися до студентської молоді Харківської області у проведенні акції, що була організована за спільної ініціативи голови Ради ректорів вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації Харківського регіону, президента Харківського університетського консорціуму та голови Харківської обласної студентської ради при ХОДА, задля посилення ефективності боротьби з розповсюдженням інфекції на Харківщині. 20 осіб – представників ХНМУ поповнили волонтерський загін студентів Харківської області, що загалом складав 75 осіб. Вони забезпечували харчовими продуктами, засобами гігієни та лікарськими засобами осіб, що знаходяться у зоні ризику інфікування SARS-CoV-2, а також підтримували тісний взаємозв'язок із Харківським антикризовим штабом, з численними благодійними фондами та громадськими об'єднаннями, що допомагали у розв'язанні проблеми. Понад ще 30 осіб-волонтерів нашого вишу знаходилися у стані резерву.

Протягом звітнього періоду тривав зв'язок із вихованцями загальноосвітньої школи-інтернату для розумово відсталих дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування у м. Куп'янську Харківської області.

Продовжено реалізацію благодійного проєкту «Світ у дитячих долоньках», мета якого – надання допомоги в організації дозвілля дітей, які потребують особливої уваги, в першу чергу, пацієнтів онковідділень 1-ї та 16-ї дитячих лікарень, педіатричного відділення ХМКБЛ № 17, КЗОЗ ОДКЛ № 1 дитячого будинку № 3. На жаль, у зв'язку з поширенням коронавірусної інфекції шефський напрямок діяльності волонтерів був виконаний не у повному обсязі.

Виховна робота з іноземними студентами. Питання щодо вдосконалення виховної роботи серед студентів 5-го, 6-го та 7-го факультетів з підготовки іноземних студентів ННІПГ знаходяться у колі постійної уваги з боку ректорату, кафедральних колективів та відповідних структурних підрозділів. Згідно з концепцією навчально-виховної роботи процес виховання іноземних студентів побудовано, насамперед, з метою формування дружньо налаштованих, толерантних до України та інших націй та рас громадян різних країн.

З метою адаптації іноземних студентів у полікультурному просторі було проведено заходи, що знайомлять з українським менталітетом, культурою та історією Слобожанщини: навчальні екскурсії до музею історії та Наукової бібліотеки ХНМУ, тематичні заняття на тему: «Мій перший рік навчання в медичному університеті», «Я та моя родина», «Україна очима іноземних студентів», «Харків – місто, в якому я навчаюсь».

З метою вирішення питань щодо безпеки перебування студентської молоді, зокрема студентів-іноземців діє план заходів із забезпечення громадської безпеки у навчальному процесі та життєдіяльності ХНМУ, згідно з яким були заплановані й неухильно виконувалися низка заходів для підтримки громадського порядку та належних умов навчально-виховного процесу в університеті головного корпусу та гуртожитках. У звітному періоді велика увага приділялася попередженню правопорушень, роз'ясненню основних положень Закону України «Про правовий статус іноземців», в якому зазначені основні права, свободи та обов'язки іноземних громадян, а також інших актів і постанов. Постійно проводились бесіди з роз'яснення правил внутрішнього розпорядку в ХНМУ та у громадських місцях. Виховна робота у гуртожитках була також спрямована на підтримання безпечного та комфортного перебування іноземних студентів, для цього планово було забезпечено чергування, з посиленням режимом у святкові дні. Щомісячно здійснювалися рейди разом із комендантами гуртожитків та членами ради студентського самоврядування. З початком карантину було докладено багато зусиль для забезпечення максимальної безпеки учасників освітнього процесу. Починаючи з 12 березня 2020 р., декани факультетів та відповідальні особи ННІПГ у співпраці з директором студмістечка, Студентською радою гуртожитків згідно з графіком чергувань щодня відвідували гуртожиток та моніторили епідемічну ситуацію в гуртожитку, здійснювали інформування про заходи щодо запобігання поширенню коронавірусу, повідомляли про реальні статистичні дані, дії адміністрації університету та компаній-партнерів, спрямовані на протидію пандемії. Інформування здійснювалось на всіх доступних інформаційних ресурсах: сайтах, сторінках та каналах у соціальних мережах.

Активною була волонтерська діяльність іноземних студентів щодо створення та діяльності Медичного Call-центру для іноземних студентів для надання консультативної допомоги.

Протягом першого семестру 2019–2020 н. р. студенти-іноземці були залучені до художньої творчості: заняття літературною діяльністю, фольклором, живописом, до участі у гуртках художньої самодіяльності та у творчих заходах університету «Міс університету» та «Містер університету». Посилювало інтернаціональні узи дружби проведення Міжнародних творчих фестивалів «Звуки та барви світу».

Фізкультурно-оздоровча діяльність в університеті. Під керівництвом викладачів кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я (зав. каф. проф. Істомін А.Г.) проводиться наполеглива робота щодо вирішення основних завдань спортивно-оздоровчої діяльності в університеті.

Відбувалася подальша спеціалізація та індивідуалізація навчально-тренувального процесу студентів-спортсменів для їх підготовки щодо участі у спортивних змаганнях місцевого, загальнонаціонального та міжнародного рівнів із певного виду спорту. У спорті вищих досягнень показники наступні:

На **міжнародному** рівні призером став Руслан Слищенко, що посів І місце у Світовій лізі з шахів (20.10.2019 р., м. Харків).

На **державному** рівні посіли призові місця 8 разів:

Олена Корчевська – ст. викл. – І місце у змаганнях з драйленду (12.10. 2019 р., м. Ірпінь);

Максим Солоха – студент 1-го курсу IV мед. ф-ту – 2-е місце у Чемпіонаті ГО ФСТ «Спартак» з вільної боротьби серед юніорів (13–14.09. 2019 р., м. Скадовськ) та 2-е місце у XVII першості Всеукраїнського відкритого турніру «Студентські ігри Слобожанщини» з вільної боротьби (11–12.12.2019 р., м. Харків);

Наталія Шехадех – студентка 1-го курсу IV мед. ф-ту – 3-є місце у Чемпіонаті України з карате (16–17.11.2019 р.);

Анастасія Краснікова – студентка 1-го курсу IV мед. ф-ту – 2-е місце у Всеукраїнському турнірі з дзюдо (20–21.12.2019 р., м. Дніпро);

Сергій Чуприн – студент 1-го курсу III мед. ф-ту – 2-е місце у Відкритому кубку України з карате JKS;

Михайло Сіобко – студент 1-го курсу IV мед. ф-ту – 3-є місце у Чемпіонаті України серед ДЮСШ та спортивних клубів (11–13.10.2019 р., м. Бахмут);

Олег Благий – студент 1-го курсу IV мед. ф-ту – 3-є місце у Чемпіонаті України з карате WKF (15.11.2019 р.).

На **обласному** рівні викладачі та студенти вишу посідали призові місця 26 разів.

Також представники нашого університету – активні учасники різноманітних спортивних заходів: відкритого кубку НЮУ ім. Ярослава Мудрого з настільного тенісу (3-є місце), Харківського Міжнародного марафону. Викладачі кафедри з метою формування здорового способу життя та

широкого залучення студентської молоді до регулярних занять фізичною культурою та спортом, підвищення рухової активності та зміцнення здоров'я, популяризації та подальшого розвитку студентського спорту в Україні 13–20 вересня 2019 р. організували проведення Всеукраїнського спортивно-масового заходу у рамках Всеукраїнського олімпійського тижня: змагання з гирьового спорту (ст. викл. Галашко М.М., Поручіков В.В.) настільного тенісу (викл. Куций Д.В., Якименко О.С.), армспорту (ст. викл. Галашко М.М., викл. Якименко О.С.); флешмобу з «Jump Squats» (ст. викл. Стратій Н.В., Білик О.А., Кудімова О.В., Поліщук Т.В., викл. Почерніна М.Г.).

З нагоди Міжнародного дня спорту відбувся захід «Спорт на благо розвитку та миру». В умовах карантину студенти університету дистанційно долучилися до акції, сфотографувавшись з білими картками (06.04.2020).

**Таблиця IV.1 – Виховна робота.
Спортивні досконалості за 2019–2020 рр.**

Показник	2019–2020 н. р
Кількість спортивних секцій університету (кількість/види спорту)	18/16
Міжнародні спортивні змагання, у яких взяли участь студенти та викладачі університету	1
Державні та обласні спортивні змагання, в яких взяли участь студенти та викладачі університету	12+13
– Призери міжнародних спортивних змагань (чемпіони Світу/ Європи)	1/–
– Призери державних спортивних змагань (чемпіони України/2-е та 3-є місця)	4/8
– Призери обласних та місцевих спортивних змагань (1-е місце/2-е та 3-є місця)	9/4
Кількість спортивних змагань, проведених в університеті	18

Естетичне виховання та творча активність студентів. Розширенню горизонту свідомості молодих фахівців і розвитку їх креативних здібностей сприяє активне заняття студентів університету різними видами художньої творчості у Молодіжному центрі ХНМУ, що нараховує 28 творчих гуртків та клубів за інтересами із загальною кількістю учасників 530 осіб. Досягнення художніх колективів центру були відмічені: у міжнародному конкурсі «Чорноморська перлина – 2019» (м. Одеса), у Всеукраїнському фестивалі-конкурсі танцювальних шоу «МОТОР–ФЕСТ X-Dance – 2019» (м. Харків), у щорічному Всеукраїнському фестивалі-конкурсі мистецтв студентів-медиків та працівників медичних закладів України «Ліра Гіппократа – 2019», у Міжнародному фестивалі-конкурсі «ARTRAVE» (м. Львів). Незважаючи на погіршення світової ситуації і поширення епідемії коронавірусу, студентське творче життя тривало й творчі колективи Молодіжного центру стали переможцями та лауреатами у Міжнародних дистанційний фестивалях-конкурсах: «MARINE FANTASY» (м. Чорноморець, Болгарія). «Нова ера талантів – 2020» (м. Львів), «Самоцвіти – країна безмежних можливостей», «Таланти світу – 2020» (м. Львів), 1-му районному етапі міського онлайн фестивалю-конкурсу «Місто талантів».

Стан виховної роботи в Медичному фаховому коледжі ХНМУ.

Організація виховної та позааудиторної роботи зі студентами Медичного фахового коледжу ХНМУ проводиться згідно із затвердженим Комплексним річним планом виховної роботи складеним із врахуванням вікових і професійних особливостей студентів, планами завідувачів відділень, керівників академічних груп.

Загальна мета виховання конкретизується через систему виховних завдань, що об'єднані в напрями: національно-патріотичне, правове, моральне, художньо-естетичне, трудове, екологічне, фізичне виховання.

Формування інтелектуального та світоглядного розвитку студентів здійснюється за допомогою таких засобів:

- виховні заходи під час навчального процесу;
- виховні заходи в позааудиторний час;
- виховання студентів власною поведінкою викладачів і співробітників.

Беручи до уваги важливість та необхідність фізичного розвитку студентської молоді, фізичне виховання в коледжі забезпечує повноцінний фізичний розвиток студентів, фізичне, духовне та психічне загартування, відповідальне ставлення до власного здоров'я, профілактику захворювань, ведення здорового способу життя створює умови для активного відпочинку студентів, протидіє негативним звичкам. З метою реалізації даного напрямку традиційно у вересні проводиться День здоров'я для студентів-першокурсників; протягом року згідно з планом виховної роботи викладачами фізичного виховання проводились змагання з футболу, волейболу, баскетболу, тенісу, шахів та шашок. Викладачами, керівниками груп систематично проводились бесіди з профілактики наркоманії, пияцтва та паління.

Концепція виховної роботи спрямована на формування особистості, яка усвідомлює свою належність до українського народу, зберігає і продовжує українські культурно-історичні традиції, шанобливо ставитися до рідних святинь, української мови, своєї історії. Згідно з цією метою у коледжі проводились заходи до Дня української писемності та мови, до Дня Соборності України. Цьому також сприяла організація та проведення в коледжі Всеукраїнського конкурсу знавців української мови ім. Петра Яцика, Всеукраїнського мовно-літературного конкурсу ім. Т.Г. Шевченка, участь студентів-переможців в обласних етапах конкурсів. У коледжі проводились заходи зі вшанування річниці трагедії Голодомору 1932–1933 рр., до Дня пам'яті героїв Крут, Дня пам'яті Голокосту, Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни.

Щомісяця керівниками груп проводились бесіди зі студентами, схильними до правопорушень. Проводились зустрічі з представниками «Фонду рятування дітей та підлітків України від наркотиків».

Протягом навчального року у коледжі організовано і проведено традиційні свята з нагоди:

- першого дзвоника;
- дня вчителя;
- дня студентів;
- міжнародного жіночого дня;
- свята «Козацькі розваги».

Студенти коледжу протягом року відвідували Харківський театр для дітей та юнацтва.

Можна зробити висновок, що згідно з Концепцією виховної роботи, розробленій в університеті, успішно діють всі без винятку напрямки. У певний час був переглянутий звичний порядок і усі перейшли на дистанційний режим роботи. Таким чином, ми вже набули певний досвід проведення виховних заходів у режимі online, що має високий потенціал у перспективі. Особливо це стає актуальним у зв'язку з поширенням тьюторської моделі виховання, що наразі знаходиться на стадії становлення у вищих навчальних закладах України, в тому числі і в нашому університеті.

РОЗДІЛ V

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КЛІНІЧНИХ КАФЕДР ТА ПІДРОЗДІЛІВ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Лікувально-консультативна діяльність разом із навчальною, науковою та виховною роботою у 2019–2020 н. р. була спрямована, перш за все, на координацію взаємодії між клінічними кафедрами університету та закладами охорони здоров'я як міського, так і обласного рівнів підпорядкованості.

Розпочата у 2019 р. підготовка до реформування діяльності лікувальних закладів не передбачала жодних змін щодо покращення умов для можливості укладання нових договорів про співпрацю з медичними закладами, налагодження спільної роботи між клінічними кафедрами університету та клінічними базами. Тому одним з основних завдань було збереження кількості існуючих клінічних баз з метою забезпечення практичної складової освітнього процесу з підготовки лікарських кадрів, подальший розвиток і удосконалення співробітництва з органами практичної охорони здоров'я.

У своїй роботі фахівці клінічних кафедр університету керуються цілою низкою нормативних документів: Законом України «Про вищу освіту», постановою Кабінету Міністрів України від 11.09.2013 № 679 «Про здійснення протягом бюджетного періоду видатків на утримання деяких бюджетних установ одночасно з різних бюджетів», наказом Міністерства охорони здоров'я України від 05.06.1997 р. № 174 (зі змінами) «Положення про клінічний заклад охорони здоров'я», наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28.05.1993 р. № 121 (зі змінами) «Про клінічні кафедри та курси», наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікаря», наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12.05.2020 р. № 1106 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України», законом України «Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги», законом України «Про екстрену медичну допомогу», Національним планом заходів з імплементації та реалізації засад європейської політики «Здоров'я – 2020: основи Європейської політики в підтримку дій держави і суспільства в інтересах здоров'я і благополуччя щодо неінфекційних захворювань на період до 2020 р.».

Лікувально-консультативна робота та клінічна підготовка студентів, лікарів-інтернів здійснюється в університеті на 48 клінічних кафедрах, які розміщуються на 127 клінічних базах у 78 закладах охорони здоров'я і спеціалізованих медичних закладах Харківської області і міста Харкова та у 3 науково-практичних медичних центрах університету. Укладено 127 договорів про співпрацю з базовими закладами охорони здоров'я, в яких відображені закріплені за клінічними кафедрами приміщення та їх площа (табл. V.1).

**Таблиця V.1 – Лікувально-профілактична діяльність.
Розташування клінічних кафедр ХНМУ**

Лікувально-профілактичні заклади	Кількість закладів	Кількість договорів	Кількість клінічних кафедр	Ліжковий фонд відділень, який використовується в навчальному процесі	Загальна площа, яку займають клінічні кафедри (м ²)
Лікувальні заклади обласного підпорядкування	24	48	30	3 877	8 016,15
Лікувальні заклади міського підпорядкування	23	35	25	2 307	3 058,89
Інститути НАМН України	7	12	10	1 062	556,16
Відомчі лікувальні заклади	3	9	8	355	210,0
Приватні медичні центри	21	24	23	52	665,9
Всього:	78	127	48	7 653	12 507,1
Науково-практичні медичні центри університету (університетські клініки)	3	–	16	270	4477,6

З 01.04.2020 р. не продовжено дію лише одного договору: між кафедрою внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої та КНП «Міська клінічна лікарня № 27» ХМР.

На базах клінічних кафедр та університетських клінік лікувальну роботу виконують 696 співробітників клінічних кафедр та 98 лікарів університетських клінік. Потужний потенціал професорсько-викладацького складу клінічних кафедр складають 104 професори, 240 доцентів та 245 асистентів (табл. V.2).

**Таблиця V.2 – Лікувально-профілактична діяльність.
Кількість співробітників університету,
причетних до лікувальної справи та його характеристика**

Кількість співробітників клінічних кафедр та університетських клінік, причетних до лікувальної роботи	794
Професорсько-викладацький склад клінічних кафедр:	
професори	104
доценти	240
асистенти	245
аспіранти, клінічні ординатори, магістри	107
Лікарі університетських клінік	98
Кількість осіб з числа професорсько-викладацького складу, які мають певні кваліфікаційні категорії:	
всього	624
у т. ч. вищу	391
першу	95
другу	65
без категорії	76

Відповідно до затвердженого плану організації підвищення кваліфікації та перепідготовки спеціалістів університету на 2019–2020 н. р. курси з підвищення кваліфікації пройшли 279 співробітників університету, з яких пройшли фахову спеціалізацію 39 співробітників; підтвердили сертифікат лікаря спеціаліста – 37; підвищили кваліфікацію на циклах тематичного вдосконалення – 203.

Усі викладачі клінічних кафедр мають сертифікати лікаря-спеціаліста або посвідчення з присвоєнням кваліфікаційної категорії з відповідних профільних спеціальностей. На 01.06.2020 р. мають кваліфікаційну категорію: вищу – 391 співробітник клінічних кафедр, що складає 62,7 %, першу – 92 співробітники, що складає 14,7 %, другу – 65 співробітників, що складає 10,4 %, сертифікат лікаря-спеціаліста мають 76 співробітників, що складає 12,2 % від загальної кількості працівників.

З 1 січня 2020 р. обов'язковий облік балів за проходження безперервного професійного розвитку (мінімум 50 балів), відповідно до наказу МОЗ України від 22.02.2019 № 446.

Проводячи аналіз звітів із лікувально-профілактичної діяльності клінічних кафедр і університетських клінік, можна відзначити, що у 2019–2020 н. р. провідні фахівці університету надавали вагому допомогу практичній охороні здоров'я – організаційну, консультативну, оперативну як в плановому, так і в екстреному режимі. Затребуваність клініцистів університету вищої кваліфікації для практичної охорони здоров'я підтверджується тим, що 24 фахівці університету включені до складу групи експертів Департаменту охорони здоров'я Харківської ОДА.

Спільна робота кафедральних колективів та органів практичної охорони здоров'я сприяла як підвищенню кваліфікації лікарів первинної ланки охорони здоров'я, так і підвищенню якості надання кваліфікованої медичної допомоги населенню міста та області.

Професорами та доцентами згідно з графіком проводилися клінічні обходи хворих, консультативні прийоми та огляди хворих у стаціонарних відділеннях клінічних баз. Виконувався значний обсяг організаційно-методичної роботи: рецензії історій хвороб, робота в експертних та атестаційних комісіях, проведення конференцій та ін. Значна лікувально-профілактична робота здійснювалася викладачами клінічних кафедр під час літньої виробничої практики. За рік проведено 429 науково-практичних конференцій, зроблено 773 доповіді на «Дні спеціаліста» та 558 – на засіданнях асоціацій за фахом (*табл. V.3*).

Клініцистами університету була проведена достатня інформаційно-просвітницька робота, спрямована на підвищення обізнаності та компетентності громадян щодо діяльності системи охорони громадського здоров'я на центральному та місцевому рівнях. Зокрема, проводилась роз'яснювальна робота з питань профілактики захворювань, пропаганди здорового способу життя, планування сім'ї тощо.

**Таблиця V.3 – Лікувально-профілактична діяльність.
Консультативна та організаційно-методична робота співробітників
клінічних кафедр ХНМУ у 2018–2019/2019–2020 н. р.**

Перелік форм роботи	Навчальні роки	
	2018–2019	2019–2020
Показові обходи	2324	2362
Показові операції	966	840
Виклики по санітарній авіації	129	100
Участь у «днях спеціаліста»	689	773
Участь у роботі обласних асоціацій (за фахом)	577	558
Клінічні конференції	997	938
Клініко-патологоанатомічні конференції	299	276
Реферативні конференції	591	564
Науково-практичні конференції	438	429
Лекції для лікарів	813	974

Виходячи з основних завдань, які поставлені перед клініцистами університету, лікувальна робота клінічних кафедр університету у 2019–2020 н. р., перш за все, була спрямована на розробку, сумісно з лікарями клінічних баз, нових і удосконалення існуючих методів та засобів профілактики, діагностики і лікування найпоширеніших, а також соціально значущих захворювань.

У 2019 р. для включення до Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я, підготовлено 40 пропозицій від клінічних кафедр: психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 7; дитячих інфекційних хвороб – 4; хірургії № 2 – 4; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 3; кафедра акушерства та гінекології № 1 – 3; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 3; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; інфекційних хвороб – 2; внутрішньої медицини № 1 – 2; фтизіатрії та пульмонології – 2; педіатрії № 2 – 2; дерматології, венерології і СНІДу – 2; травматології та ортопедії – 1; гістології, цитології та ембріології – 1, пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки – 1; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 1.

За 6 міс 2020 р. для включення до «Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я», підготовлено 19 заявок від клінічних кафедр: психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 6; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 5; інфекційних хвороб – 3; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 2; дитячої хірургії та дитячої анестезіології – 2; травматології та ортопедії – 1.

Взагалі перелік результатів наукової продукції в практику охорони здоров'я включає 85 пропозицій до Переліку галузевих нововведень, підготовлено 48 інформаційних листів.

**Таблиця V.4 – Лікувально-профілактична діяльність. Динаміка
високоєфективних форм впровадження у 2017–2018/2019–2020 н. р.**

Форми впровадження	Навчальні роки		
	2017–2018	2018–2019	2019–2020
Інформаційні листи	51	48	48
Нововведення (Перелік галузевих нововведень)	80	85	78

Співробітниками університету у 2019 р. отримано 110 патентів (26 – на винаходи та 84 – на корисні моделі), з них 92 патенти науково-педагогічними працівниками клінічних кафедр: інфекційних хвороб – 12, із них 5 на винахід; психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 12, із них 3 на винахід; акушерства, гінекології та дитячої гінекології – 6; внутрішньої медицини № 1 – 6; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 6, із них 3 на винахід; внутрішніх та професійних хвороб – 4, із них 1 на винахід; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 4; хірургії № 2 – 4; дитячих інфекційних хвороб – 4; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 3, із них 1 на винахід; педіатрії № 2 – 3, із них 1 на винахід; акушерства та гінекології № 1 – 2; акушерства та гінекології № 2 – 2; дерматології, венерології і СНІДу – 2, із них 2 на винахід; дитячої хірургії та дитячої анестезіології – 2, із них 1 на винахід; педіатрії № 1 та неонатології – 2; травматології та ортопедії – 2; фтизіатрії та пульмонології – 2.

По одному патенту отримано: на винахід – кафедрами загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб; пропедевтики педіатрії № 2; стоматології дитячого віку та імплантології; на корисні моделі – кафедрами екстреної та невідкладної медичної допомоги; ортопедії та травматології; ортопедичної стоматології; онкології; пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки; судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса; хірургії № 1.

За 6 міс 2020 р. отримано 30 патентів клінічними кафедрами: інфекційних хвороб – 4; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 4; психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 3; акушерства та гінекології № 2 – 3; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 2; офтальмології – 2; хірургії № 1 – 2. По одному патенту отримано на корисні моделі кафедрами акушерства та гінекології № 1; дерматології, венерології і медичної косметології; дитячих інфекційних хвороб; неврології № 1; пропедевтики внутрішньої медицини № 1; основ біоетики та біобезпеки; пропедевтики педіатрії № 1; фтизіатрії та пульмонології; хірургії № 2; хірургії № 3, внутрішньої медицини № 3 та ендокринології.

Науково-практичні медичні центри, як навчальні бази Університету, проводять роботу, спрямовану на надання спеціалізованої, високоспеціалізованої медичної допомоги та створення оптимальних умов для підготовки студентів, інтернів, магістрів, клінічних ординаторів, аспірантів, докторантів, підвищення кваліфікації лікарів.

Робота клінічних підрозділів університету

Навчально-науковий медичний комплекс «Університетська клініка» Харківського національного медичного університету є відокремленим підрозділом для виконання лікувально-діагностичної, навчальної та науково-дослідної роботи.

На базі ННМК «УК» ХНМУ наукову, учбову та лікувальну роботу проводять співробітники 12 клінічних кафедр університету: загальної практики – сімейної медицини; хірургії № 1; хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії; радіології та радіаційної медицини; онкології; урології, нефрології та андрології; неврології № 2; психіатрії, наркології та медичної психології; фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання; отоларингології; клінічної лабораторної діагностики; клінічної фармакології Національного фармацевтичного університету; фармакотерапії Національного фармацевтичного університету. ННМК «УК» ХНМУ є базою проходження інтернатури за спеціальностями хірургія, урологія, ортопедія та травматологія, неврологія, внутрішня медицина, радіологія, лабораторна діагностика.

ННМК «УК» ХНМУ має потужну клінічну базу. Стаціонар на 190 ліжок (60 – неврологічного профілю, 30 – терапевтичного профілю, 24 – ендокринологічного профілю (метаболічних розладів), 25 – ортопедично-травматологічного профілю, 20 – відділення малоінвазивної хірургії, 25 – відділення кардіохірургії та кардіореанімації, 6 – анестезіології інтенсивної терапії) і діагностично-консультативну поліклініку.

За 2019–2020 н. р. у Навчально-наукового медичного комплексу «Університетська клініка» ХНМУ такі показники діяльності: проліковано хворих за рік – 28 323, кількість пролікованих в середньому одним лікарем за рік – 708, виконано чергувань по стаціонару за рік – 320. Кількість проведених діагностично-лікувальних маніпуляцій та досліджень – 9 728. Проконсультовано – 92 982, кількість проконсультованих хворих на одного консультанта – 2 325. Виконано у клінічній лабораторії – 222 776 досліджень, з них клінічних – 55 207, біохімічних – 44 610, імунологічних – 10 799. Проведено оперативних втручань: амбулаторних – 0, стаціонарних – 564, з них високоспеціалізованих (високотехнологічних) – 564, кількість операцій на одного оперуючого – 40.

Продовжено розвиток матеріальної та **клінічної баз комплексу**. Завершені роботи з капітального ремонту, реконструкції та введення в експлуатацію приміщень приймального відділення (1-й поверх приміщення стаціонару); проведено капітальний ремонт приміщення лівого крила 1-го поверху поліклініки (10 кабінетів та коридор); проведено ремонт приміщення запасних сходів стаціонару; виконана повна заміна системи опалення на більш економічну в приміщенні стаціонару (8 поверхів); на території клініки обладнана парковка площею 930 м²; придбані та впроваджені 17 робочих місць медичної інформаційної системи (10 – за бюджетні кошти та 7 – за позабюджетні) «SimplexMed»; технічні можливості інформаційної

системи клініки розширені придбанням 8 персональних комп'ютерів та 8 принтерів; приміщення стаціонару повністю обладнане технічними засобами доступу до інтернету. Лікувально-діагностичні можливості клініки розширилися завдяки придбаним у 2020 р. відеоендоскопічній системі, відеоколоноскопу, відеогастроскопу, діагностичній ультразвуковій системі, напівавтоматичному біохімічному аналізатору, моніторам пацієнтів та апаратам штучної вентиляції легень.

До найбільш вагомих досягнень клініки можна віднести розпочату 2019 р. у стаціонарному корпусі Університетської клініки роботу оновленого відділення малоінвазивної хірургії, а також ультрасучасного операційного блоку з двома операційними залами та 6 ліжками інтенсивної терапії. Новий операційний блок, побудований відповідно до світових стандартів, дозволяє виконувати одночасно складні хірургічні втручання на органах черевної порожнини, сечостатевої системи, а також реконструктивні операції опорно-рухової системи з використанням новітніх технологій. Оснащення сучасним операційним обладнанням дає можливість не тільки лікувати пацієнтів зі складною патологією, а і використовувати його в навчальному процесі шляхом проведення online трансляцій оперативних втручань в учбові кімнати та будь-які конференційні зали. Збільшилася кількість складних високотехнологічних хірургічних втручань: ультрамініперкутання літотрипсія нирок; симультанні лапароскопічні втручання; встановлення вертебральної коригувальної конструкції, що росте; одномоментне білатеральне протезування колінних суглобів нижніх кінцівок; остеотомія хребта; декомпресійні та стабілізуючі хірургічні втручання при пухлинах хребта; первинне та ревізійне ендопротезування великих суглобів у хворих з супутньою патологією сполучної тканини та серцево-судинної системи; метод нейромоніторингу під час вертебральних оперативних втручань з використанням пристрою для картування нервів.

Були впроваджені високотехнологічні рентгенодіагностичні методи: спіральна комп'ютерна мієлографія – контрастну речовину вводять інтра-текально, після чого проводиться дослідження; ангіографія судин головного мозку – введення в/в болюсно контрастної речовини для контрастування судин головного мозку і виведення в 3D вимірному зображенні. Розширений перелік діагностичних та лікувальних маніпуляцій внаслідок впровадження дерматоскопії, дерматокоагуляції, фотометрії, авторефрактокератометрії. Впроваджені в клінічну практику нові лабораторні тести: тест на наявність фекального антигена H. Pylori, тест кальпротектин-лактоферин.

У роботі Центру лікування болю впроваджене мультимодальне лікування хронічного болю мультидисциплінарною бригадою. В роботі Центру психосоматики та психологічної реабілітації впроваджене мультидисциплінарне лікування пацієнтів із коморбідними соматичними та психічними розладами. Впроваджені індивідуальна та групова психотерапія, арт-терапія, психоосвітні заняття.

Розпочалися освітні програми для лікарів: «Школа психофармакології», «Пропедевтика психіатрії», «Навчальний курс хірургії хребта» з включенням в програму онлайн трансляцій та елементів дистанційного навчання.

Розпочате у 2019 р. впровадження єдиної медичної інформаційної системи «SimplexMed» продовжувалося у звітний період: придбані та впроваджені 17 робочих місць, з них частина в стаціонарі, частина в діагностично-консультативній поліклініці. Ще на 10 робочих місцях проводиться навчання співробітників у тестовому режимі, до появи можливості придбання. Впровадження медичної інформаційної системи відкриває можливості для створення навчальних центрів медичної інформатики та телемедицини.

На базі клініки проведено 5 науково-практичних конференцій та майстер-класів з відеотрансляцією показових високотехнологічних оперативних втручань у виконанні спеціалістами клініки за участі міжнародних експертів. Заключено 2 договори про науково-практичне співробітництво, з них 1 – із закордонними партнерами. Комплекс відвідали 5 закордонних делегацій, а співробітники клініки взяли участь у 5 міжнародних наукових форумах, 6 міжнародних конференціях, 19 конференціях різного рівня.

Наукова та лікувальна діяльність Науково-дослідного інституту гігієни праці та профзахворювань ХНМУ (Інститут). У звітному періоді діяльність Інституту була спрямована на реалізацію наступних планових напрямків: 1) інтеграція Інституту у науково-освітній простір ХНМУ за умов сумісного виконання пріоритетних завдань із забезпечення навчального процесу в його теоретичній та клінічній складових; 2) розробка і впровадження у практику інноваційної теорії медицини граничних станів; 3) надання лікувально-профілактичної та реабілітаційної допомоги хворим на професійні захворювання (клініка Інституту); 4) виконання прикладних досліджень з атестації робочих місць (санітарна лабораторія Інституту); 5) професійні медичні огляди та психофізіологічна експертиза певних категорій працюючих (лабораторія клінічної профпатології та психофізіологічної експертизи Інституту).

До складу НДІ входять наступні підрозділи: лабораторія клінічної профпатології та психофізіологічної експертизи; санітарна лабораторія; клініка професійних захворювань.

За звітний період виконання плану клініки Інституту з ліжко-днів склав від 91,6 до 100 %. У клініці впроваджене та працює 16 одиниць нового обладнання: гематологічний аналізатор «LabAnalyt 2900»; напівавтоматичний біохімічний аналізатор «LabAnalyt SA»; сучасний бінокулярний мікроскоп «Granum L 2002»; клінічна центрифуга «LabAnalyt DM 0412»; «Вібротестер МБН»; апарат капіляроскоп «Бі-Оптик А-400»; 4-канальний прилад «Нейро-МВП»; ехоenceфалограф «Сономед- 315-В»; компресорні інгалятори «Delphin F1000» та «Boreal F400»; Прилад "АЛИМП-1»; «Корона-С+У»; УЗТ-3-01Г; апарат ультразвуковий скануючий ULTIMA PA; ультрафіолетовий опромінювач УФІТ-СМ; ЄМС-30-3 «Стимул-1»; аудіометр «Auditus – А1» автономний програмно-апаратний комплекс.

Найбільшими досягненнями Інституту за 2019–2020 н. р. стало: подаліше міжнародне визнання інноваційного наукового напрямку – «Медицина граничних станів»: П'ятий міжнародний конгрес Польської асоціації громадського здоров'я «Громадське здоров'я – це інвестиції, а не поточні витрати» (м. Вроцлав, 2019); Міжнародна конференція «Громадське здоров'я в Україні – сучасні виклики і перспективи розвитку» (м. Суми, 2020); виконання НДР з гранту пріоритетного фінансування МОЗ України на тему «Обґрунтування методичних підходів до психофізіологічного відбору працівників на роботи з підвищеною небезпекою» (2018–2020) (науковий керівник проф. В.О. Коробчанський, відповідальний виконавець О.В. Григорян).

Також було успішно реалізовано право Інституту на профілактичне і клінічне обслуговування 5 областей України (Харківська, Полтавська, Сумська, Миколаївська, Херсонська; підконтрольні державні зони Донецької та Луганської). На базі клініки Інституту гігієни праці та професійних захворювань була продовжена робота з надання високоспеціалізованої допомоги з діагностики, лікування, вирішення експертних питань, які пов'язані зі встановленням зв'язку захворювання з умовами праці у осіб, які працюють у шкідливих умовах, а також як навчальної бази для підвищення кваліфікації лікарів відповідного профілю і підготовки студентів Університету. У клініці проліковано за рік – 1 239 хворих, проконсультовано – 9 263, в т. ч. з інших областей – 510.

Виконання госпрозрахункових науково-дослідних робіт у галузі гігієни праці та професійної патології на підставі реалізації 144 тематичних договорів із підприємствами, організаціями та установами Харківської, Полтавської, Сумської, Дніпропетровської та Донецької областей (на загальну суму – 1 168 052 грн). Розроблено та впроваджено Патент на корисну модель, зареєстрований у Державному реєстрі патентів України на корисні моделі.

Діяльність Університетського стоматологічного центру. У стоматологічних відділеннях центру та на профільних стоматологічних кафедрах продовжена робота з використанням сучасних технологій діагностики, лікування, протезування та відновно-реконструктивних втручань. У 2019 р. кількість відвідувань склала 25 188, зареєстровано 12 944 первинних відвідувань (в т. ч. на дитячому прийомі – 1 020), оглянуто в порядку санації та сановано 5 627 осіб.

У 2020 р. склалась напружена ситуація стосовно проведення лікувально-діагностичної роботи науково-педагогічними працівниками та подальшого знаходження клінічних кафедр закладів вищої (післядипломної) медичної освіти на клінічних базах, особливо в закладах охорони здоров'я комунальної власності територіальних громад – комунальних некомерційних підприємствах, які з 1 квітня цього року перейшли на фінансування, за надані медичні послуги, з Національної служби здоров'я України.

Усі заклади охорони здоров'я, які є клінічними базами університету, окрім академічних установ та відомчих закладів, враховуючі повну відсутність нормативно-правової бази на законодавчому рівні щодо залучення

клініцистів університету до виконання лікувально-діагностичної роботи, за програмою державних медичних гарантій, на усі встановлені законодавством види медичної допомоги, провели підготовчі заходи до роботи з НСЗУ, фактично без залучення фахівців клінічних кафедр, які не були внесені до Реєстру медичних працівників електронної системи охорони здоров'я (e-Health).

Ці питання є системними, вони притаманні всім медичним університетам країни і не могли бути вирішені без внесення змін до чинного законодавства. У зв'язку із цим наш університет сумісно з представниками двадцяти закладів вищої медичної освіти України взяв участь в обговоренні та підготовці ряду проєктів документів із пропозиціями про внесення змін до чинного законодавства України в галузі охорони здоров'я, які були направлені до вищих органів державної влади з метою негайного вирішення розглянутих проблем на найвищому державному рівні.

Результатом таких звернень стало прийняття 3 липня 2020 р. Закону України № 3671 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань організації освітнього процесу в сфері охорони здоров'я», який створює законодавчі підстави для забезпечення освітнього процесу з підготовки кадрів у сфері охорони здоров'я шляхом визначення на рівні закону права надання медичної допомоги пацієнтам закладів охорони здоров'я науково-педагогічним працівникам закладів вищої (післядипломної) освіти.

Тому необхідно зазначити, що основним пріоритетом у роботі кафедральних колективів у 2020–2021 н. р. стане подальше впровадження високотехнологічних методів діагностики і лікування, що приносять клінічний і економічний ефекти, визначення чітких пріоритетів у наданні високоспеціалізованої допомоги населенню регіону за умови вдосконалення організаційної структури системи управління якістю медичної допомоги на клінічних базах кафедр.

Окремо необхідно відзначити плідну та самовіддану роботу науково-педагогічних працівників кафедри інфекційних хвороб під керівництвом д-ра мед. наук, проф. Юрко Є.В. та дитячих інфекційних хвороб під керівництвом д-ра мед. наук, проф. Кузнєцова С.В., які беруть безпосередню участь у наданні медичної допомоги пацієнтам із підозрою та хворим на COVID-19. Університет може пишатися, що до складу його науково-педагогічних працівників входять такі самовіддані лікарі.

РОЗДІЛ VI

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

Адміністративно-господарськими службами університету постійно проводиться робота щодо забезпечення життєдіяльності університету та його підрозділів, яка включає проведення капітальних, поточних, планово-попереджувальних робіт. Також здійснюється забезпечення університету матеріально-технічними ресурсами та усіма видами комунальних послуг, поліпшення побутових умов для навчання і проживання студентів і роботи співробітників університету. Всі заходи, що плануються до виконання, попередньо обговорюються та проходять затвердження на засіданнях ректорату та Вченої ради університету.

Свою діяльність у цьому напрямку університет здійснює на підставі перспективного плану розвитку матеріальної бази, який було затверджено у 2016 р. Основною метою стратегічного планування університету є підвищення його конкурентоспроможності на освітньому, медичному і науковому просторі країни та зарубіжжя, зростання престижу та просування його лідерства у зазначених галузях. Ця мета може бути реалізована за рахунок забезпечення навчального та лікувального процесів в університеті найсучаснішими інноваційними технологіями та обладнанням, а також впровадження заходів щодо енергозбереження. Господарська діяльність університету базується на Господарському кодексі України.

Університет має на балансі 9 навчальних корпусів, загальна площа яких становить 61 106,4 м², а саме:

- головний навчальний корпус (пр. Науки, 4) – 15 618,9 м²;
- корпус «А» (пр. Науки, 4) – 5 028 м²;
- корпус «Б» (пр. Науки, 4) – 4 400 м²;
- учбово-лабораторний корпус (пр. Науки, 4) – 10 031,5 м²;
- анатомічний корпус (вул. Сумська, 39) – 3 165 м²;
- корпус кафедри медицини катастроф та військової медицини (вул. Трінклера, 12) – 2 972,0 м²;
- корпус каф. епідеміології (вул. Трінклера, 12) – 3 195 м²;
- НДІ гігієни праці та професійних захворювань (вул. Трінклера, 6) – 10 205,5 м²;
- Університетський стоматологічний центр (пр. Перемоги, 51) – 6 490,3 м².
- Медичний коледж ХНМУ (вул. Ігоря Муратова, 11) – 2 416,1 м².

У т. ч. відокремлений структурний підрозділ Навчально-науковий медичний центр «Університетська клініка» (вул. Текстильна, 4) – 13 910,5 м².

Крім того, у власності університету 6 студентських гуртожитків загальною площею 33 022,7 м² (житловою площею 14 861,1 м²), кількістю ліжкомісць у гуртожитках – 2 076 та міжвузівський сімейний гуртожиток площею 1 176,5 м², житловою площею 550 м². Гуртожитки університету повністю забезпечені твердим та м'яким інвентарем, який постійно оновлюється.

Також на балансі університету знаходяться житлові приміщення по вул. Плеханівській, 57 – площею 683,5 м² та по вул. 23 Серпня, 2 – площею 187,5 м².

Також на балансі університету знаходиться Спортивно-оздоровчий табір «Медик» площею 891,0 м².

Дві будівлі університету є пам'ятками архітектури місцевого значення, а саме:

– Науково-дослідний інститут гігієни праці та професійних захворювань (вул. Трінклера, 6) – охоронний № 42 «Списку пам'яток архітектури», затверджений рішенням Харківського облвиконкому від 30.04.1980 р. № 334;

– головний навчальний корпус (пр. Науки, 4) – охоронний № 37 «Списку пам'яток архітектури», затверджений рішенням Харківського облвиконкому від 30.04.1980 р. № 334.

Учебний та науковий процес забезпечується усім необхідним. Книжковий фонд бібліотеки проходить постійне оновлення.

У 2019–2020 н. р. з метою створення сучасного навчального простору в університеті було заплановано, проведено і розпочато реконструкцію та виконано роботи за категорією «капітальний ремонт» кафедр, навчальних та клінічних приміщень на загальну суму 24 млн 800 тис. грн (табл. VI.1).

Таблиця VI.1 – Господарське забезпечення. **Перелік приміщень університету, де проводився капітальний ремонт у 2019–2020 н. р.**

№ пор.	Перелік приміщень
1	Учебний корпус – віварій ХНМУ (продовження реконструкції та введення в експлуатацію)
2	Роботи (реконструкція), пов'язані зі влаштуванням посадочних місць учбових аудиторій і перегородок санітарно-технічних приміщень після реконструкції учбового корпусу – віварію за адресою: м. Харків, вул. Трінклера, 6
3	Капітальний ремонт приміщень головного учбового корпусу ХНМУ за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
4	Капітальний ремонт приміщень 5-го поверху кафедри гігієни та екології № 2 учбового корпусу «А» ХНМУ за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
5	Капітальний ремонт приміщень будівлі учбового корпусу «Б» за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
6	Капітальний ремонт балкону 4-го поверху Навчально-наукового інституту якості освіти та покрівлі учбово-лабораторного корпусу ХНМУ за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
7	Капітальний ремонт приміщень у будівлі ННМК «Університетська клініка» ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. О. Шпейера, 4
8	Капітальний ремонт учбових приміщень (7 навчальних кімнат) та електромонтажні роботи частини коридору цокольного та 2-го та 3-го поверхів у будівлі учбового корпусу анатомії людини ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Сумська, 39
9	Капітальний ремонт 21-го учбового приміщення та місць загального використання 3-го поверху будівлі ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Трінклера, 6
10	Капітальний ремонт головного входу та маршевого сходу будівлі медичного коледжу ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. І. Муратова, 11
11	Капітальний ремонт місць загального використання 4-го, 5-го поверхів гуртожитку № 2 ХНМУ за адресою: м. Харків, пр. Перемоги, 51
12	Капітальний ремонт фасаду у вісях 11/В-Ж та 12-9/Ж із заміною віконних блоків гуртожитку № 5 ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Ціліноградська, 50а
13	Капітальний ремонт приміщень гуртожитку № 6 за адресою: м. Харків, пр. Л. Свободи, 53а

У 2018 р. були виконані наступні роботи з поточного ремонту на загальну суму більш 1,1 млн. грн, найбільш значні ремонти проводились у наступних приміщеннях навчальних корпусів та гуртожитків (табл. VI.2):

Таблиця VI.2 – Господарське забезпечення. Перелік приміщень університету, де проводився поточний ремонт у 2019–2020 н. р.

Об'єкти, де проводився ремонт
Поточний ремонт приміщень 1-го поверху головного учбового корпусу за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Поточний ремонт учбового корпусу «А» ХНМУ за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Поточний ремонт місць загального використання 4-го поверху Навчально-наукового інституту якості освіти учбово-лабораторного корпусу ХНМУ за адресою: м. Харків, пр. Науки, 4
Поточний ремонт припливно-витяжної вентиляції в приміщеннях цокольного поверху будівлі учбового корпусу анатомії людини за адресою: м. Харків, вул. Сумська, 39
Поточний ремонт холу 1-го поверху у будівлі медичного коледжу ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. І. Муратова, 11
Поточний ремонт приміщень гуртожитку № 5 ХНМУ за адресою: м. Харків, вул. Ціліноградська, 50а

Протягом останнього часу посилена робота щодо оснащення учбових аудиторій сучасною інтерактивною апаратурою, що дозволяє значно поліпшити учбовий процес та проводити навчання та інші освітні та наукові заходи навіть у режимі відео-конференцій. До початку нового навчального року усі аудиторії університету оснащені новітніми інтерактивними мультимедійними засобами навчання. Постійно оновлюється комп'ютерна техніка, медичне обладнання та меблі як для навчального процесу, так і для гуртожитків.

Також, враховуючи останні тенденції та напрями, за якими розвивається сучасна медична освіта, та за планами розвитку навчальної бази університету, продовжується придбання сучасних фантомів, симуляційного обладнання та тренажерів для ННІ ЯО і кафедр університету. У минулому навчальному році на це було витрачено майже 11 млн грн. З найбільш значних придбань можемо виділити віртуальний симулятор пацієнта, гібридний симулятор для аускультації (у кількості 5 одиниць); біонічний гібридний симулятор; тренажер для практики внутрішньом'язових ін'єкцій з можливістю контролю проведення маніпуляції, кардіологічний симулятор пацієнта, тренажер для аускультації дитини.

Університет постійно проводить роботу із забезпечення режимів максимальної економії енергоресурсів. Для обліку паливно-енергетичних ресурсів об'єкти університету укомплектовано приладами обліку, а саме:

- теплової енергії – 14 од;
- гарячої води – 5 од;
- холодної води – 14 од;
- газу – 11 од;
- електричної енергії – 35 од (облікові).

Також встановлено електролічильники в гуртожитках у житлових кімнатах (розрахункові):

- гуртожиток № 3 – 97 од;
- гуртожиток № 4 – 153 од;
- гуртожиток № 5 – 195 од;
- гуртожиток № 6 – 64 од.

При виконанні ремонтних робіт на системах опалення та приборах обігріву об'єктів університету обов'язково встановлюються регулятори температури.

У планах адміністративно-господарської служби університету подальший розвиток та оновлення майна університету, його матеріально-технічного забезпечення та приведення до його до сучасного якісного стану.

Також дуже велика робота була проведена всіма службами АГЧ при переведенні всіх навчальних та інших потреб університету на дистанційну форму роботи. Це стосувалось і придбання необхідних технічних та інших засобів, у т. ч. як зв'язку, так і підтримки на високому рівні якості операційних систем і комунікативних засобів університету.

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Університет проводить цілеспрямовану роботу з планування фінансово-господарської діяльності відповідно до затверджених МОЗ України кошторисів та керуючись законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Бюджетним кодексом України, Статутом Харківського національного медичного університету та іншими нормативно-правовими актами.

Кошториси надходжень і видатків університету розробляються та виконуються відповідно до постанови КМУ № 228 від 28.02.2002 р. «Про порядок складання, розгляду, затвердження та основних вимог до використання кошторисів бюджетних установ». Результати фінансово-господарської діяльності університету обговорюються на засіданнях ректорату, Вченої ради та на конференціях трудового колективу. Дохідна частина загального фонду – це виділені державою асигнування на підготовку кадрів, лікувальну та наукову діяльність. Спеціальний фонд наповнюється за рахунок надходжень структурних підрозділів університету, отриманих від надання освітніх, наукових та інших послуг.

Незважаючи на непросту соціально-політичну та економічну ситуацію в країні, наявність нормативної бази щодо заходів з економного і раціонального використання державних коштів, недофінансування основних видатків за рахунок загального фонду бюджету програми і плани, що приймалися на цей рік, було виконано.

Із загального фонду Державного бюджету України на утримання університету за програмою 2301070 «Підготовка і підвищення кваліфікації кадрів у сфері охорони здоров'я, підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів закладами фахової передвищої та вищої освіти» у 2019–2020 н. р. надійшло 96 081,9 тис. грн (96,1 млн. грн), що порівняно з попе-

РОЗДІЛ VII

ЗОВНІШНЄ ОЦІНЮВАННЯ ТА МОНІТОРИНГ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

Щорічно на загальних зборах нашого колективу ми ретельно аналізуємо позиції нашого університету та його досягнення за критеріями світових та вітчизняних рейтингів.

Перш за все, вважаю за потрібне звернути увагу на результати роботи науково-педагогічного колективу університету, які відображено в інтегральному рейтингу **«Топ 200 Україна» 2020**.

У рейтингу **«Топ 200 Україна»** у 2020 р. наш університет посідає 53-є загальне місце та 9-е місце серед ЗВО, підпорядкованих МОЗ, тобто перед нами в рейтингу 8 медичних ЗВО (*табл. VII.1*). У 2019 р. ХНМУ у **«Топ 200 Україна»** займав загальну 33-ю позицію та 4-у позицію серед ЗВО МОЗ, і нас випереджувало лише 3 медичні ЗВО. Різниця в рейтингу складає 5 втрачених позицій, що не на користь статусу нашого університету.

Проте слід зауважити, що в попередні роки рейтинг ЗВО України ЮНЕСКО **«Топ 200»** розподіляв місця за наступними критеріями:

- Оцінка якості науково-педагогічного потенціалу, Інп;
- Оцінка якості навчання, Ін;
- Оцінка міжнародного визнання, Імв;
- Оцінка інтегрального показника діяльності ЗВО, Із.

У цьому році цей рейтинг включає значно більше інших оцінок, тому пряме порівняння показників за цей рік із показниками за попередні роки є не зовсім коректними. Рейтинг українських університетів цього року розраховувався за десятьма показниками, шість з яких є міжнародними, чотири – національними (*табл. VII.1*).

Першим рейтингом у **«Топ 200 Україна» 2020**, за яким оцінювали успішність українських ЗВО, є світовий рейтинг **QS World University Rankings**. Жоден із медичних ЗВО України в цьому рейтингу не освітлюється, лише 6 ЗВО України увійшли в цей рейтинг. Тому нашому університету, як і іншим ЗВО МОЗ, присуджено 7-й почесний ранг (*табл. VII.1, VII.2*). Оцінювання ЗВО за цим рейтингом відбувається за наступними критеріями:

- академічна репутація (Academic peer review), що складається на основі внутрішнього глобального академічного опитування – 40 %;
- репутація роботодавця або репутація серед роботодавців (Employer reputation), що складається на підставі опитування роботодавців випускників – 10 %;
- співвідношення викладачів і студентів (Faculty / Student ratio), вимірювання прихильності викладання – 20 %;
- співвідношення міжнародних співробітників (International staff ratio), вимірювання різноманітності академічного персоналу – 5 %;
- співвідношення іноземних студентів (International student ratio), вимірювання різноманітності студентської спільноти – 5 %;
- цитування на факультет або індекс цитування на одного викладача (Citations per faculty), вимірювання дослідного впливу – 20 %.

Щодо рейтингу ХНМУ в базі Scopus, ХНМУ займає загальну 24-у позицію та 5-е місце серед ЗВО МОЗ, як і в 2019 р.

За результатами рейтингу **Webometrics Ranking** (табл. VII.1, VII.4), у цьому році університет посідає 7-е місце серед ЗВО, підпорядкованих МОЗ (10-е місце у 2019 р.). Порівняно з попереднім роком позиція загального рангового місця університету серед закладів вищої освіти України також покращилась – з 97-го рангового місця перейшли на 69-е. Критерії **Webometrics Ranking** за ними оцінюються ЗВО:

- присутність (Presence) – кількість сторінок у домені установи (враховуються всі піддомени та типи файлів, у тому числі й у форматі PDF) відповідно до даних Google (5 %);

- вплив (Visibility) – кількість зовнішніх джерел, які містять зворотні посилання на веб-сторінки університету, яка розраховується за допомогою сервісу аналізу зовнішніх посилань Ahrefs.com та системи аналізу посилань для пошукової оптимізації та маркетингу в Інтернеті Majestic (50 %);

- відкритість, або прозорість (Transparency or Openness) – кількість цитат топ-авторів установи за Google Scholar Citations (10 %);

- якість, або науковість (Excellence (or Scholar) – кількість статей науковців, які працюють в університеті, що входять до кращих 10 % найбільш цитованих у 26 дисциплінах за розрахунками Scimago (35 %).

У рейтингу переможців **Erasmus+** Європейського Союзу наш університет посідає загальне 20-е місце та 5-е рангове місце серед ЗВО МОЗ (табл. VII.1). За офіційними даними, наш університет за 2019 р. має лише один проєкт, в той час коли лідируючі медичні ЗВО мають до чотирьох проєктів (табл. VII.5).

У рейтингу **Google Scholar Citations** (табл. VII.1) нам присвоєно 68-й ранг (7-й серед медичних ЗВО). На жаль, у цьому рейтингу (табл. VII.6) не наводяться дані щодо нашого університету, що значно знижує наші позиції у загальному рейтингу.

У рейтингу **uniRank** наш університет займає загальну 112-у позицію та 13-у позицію серед медичних ЗВО (табл. VII.1, VII.7). При складанні цього рейтингу враховуються такі вимоги до ЗВО: бути зафрахтованим, ліцензованим або акредитованим відповідною українською організацією, пов'язаною з вищою освітою; пропонувати як мінімум чотирирічні ступені бакалавра (ступені бакалавра) або ступені магістра (ступінь магістра або доктора); проведення курсів переважно в традиційному форматі дистанційного навчання.

Цей рейтинг будується на незалежних джерелах веб-аналітики, досліджує якість представлення та популярність університетів світу у веб-просторі. При побудові рейтингу використовується саме цитованість та відвідуваність офіційних веб-представництв закладу і враховуються такі показники, як оцінка ранжування домену сайту пошуковими системами, рівень відвідуваності, кількість і якість активних посилань та доменів-джерел посилань, кількість унікальних відвідувачів і переглядів сторінок сайту закладу вищої освіти.

Рейтинг 2020	97	145	191
Місце серед медичних ЗВО	13	14	15
ЗВО	Одеський національний медичний університет	Луганський державний медичний університет	Київський медичний університет
Σ ІНДЕКСІВ УНІВЕРСИТЕТУ	60,16	75,55	90,07
ІНДЕКС для Заяв Усього та СКБ	1,31	3,15	2,73
Середнє арифметичне рейтингових місць за Заявами вступників та СКБ	43,5	105	91
Рейтинг СКБ 2019	15	23	33
Рейтинг Заяв Усього 2019	72	187	149
ІНДЕКС для отриманих патентів	1,3	4,03	4,03
Рейтинг за кількістю отриманих патентів	20	62	62
Разом кількість отриманих патентів	54	0	0
ІНДЕКС для Стипендії для молодих вчених	0,65	0,65	0,65
Рейтинг Стипендії для молодих вчених	10	10	10
Стипендії для молодих вчених	0	0	0
ІНДЕКС для переможців студентських олімпіад, конкурсів наукових робіт за сумою БАЛІВ місць	4,1	5,14	5,07
Рейтинг переможців студентських олімпіад, конкурсів наукових робіт за сумою БАЛІВ місць	63	79	78
Разом переможці студентських олімпіад, конкурсів наукових робіт (кількість балів)	20	3	4
ІНДЕКС для UniRank	9,2	15,6	16,3
Рейтинг UniRank	92	156	163
UniRank	94	162	
ІНДЕКС для Google Scholar Citations	9,18	9,18	9,18
Рейтинг Google Scholar Citations	68	68	68
Google Scholar Citations			
ІНДЕКС для Erasmus+	2,84	2,84	2,7
Рейтинг переможців за сумою Erasmus+	21	21	20
Erasmus+	0	0	1
ІНДЕКС для Webometrics	21,74	25,92	27,68
Рейтинг Webometrics	161	192	205
Webometrics	175	217	234
ІНДЕКС для Scopus	8,91	8,1	20,79
Рейтинг Scopus	66	60	154
Scopus	69	62	161
ІНДЕКС для QS	0,95	0,95	0,95
Рейтинг QS	7	7	7
QS World University Rankings			

Таблиця VII.2 – QS World University Rankings

Ранг	ВНЗ	Загальна оцінка	Академічна репутація	Репутація роботодавця	Факультет/студент	Співвідношення міжнародних співробітників	Співвідношення іноземних студентів	Цитування на факультет
477	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна	24,8	11,2	15,9	72,9	1,4	70,9	1,9
601–650	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка			28,8	42,1			
651–700	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»				67,9			
701–750	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»			26,1	41,1			
701–750	Сумський державний університет				55,7		52,5	
801–1000	Національний університет «Львівська політехніка»				48,6			

Таблиця VII.3 – Рейтинг ЗВО України за даними наукометричної бази даних SciVerse Scopus

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2020 р.	ЗВО	Кількість публікацій	Кількість цитувань	Індекс Грша 2020	Індекс Грша 2019	Різниця (2020–2019)
2018	2019	2020							
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	1		Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	18844	114254	93	89	4
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	2		Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна	10110	61988	73	70	3
Львівський національний університет ім. Івана Франка	Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича	3 (+1)		Львівський національний університет ім. Івана Франка	7272	44141	64	60	4
7	7	7	1	Донецький національний медичний університет	1363	8970	48	46	2
11 (+1)	11	12 (-1)	2	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	1042	8024	45	41	4
23 (-2)	15 (+8)	16 (-1)	3	Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України	353	8457	39	35	4
19 (-4)	18 (+1)	18	4	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	884	5148	36	33	3

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2020 р.	ЗВО	Кількість публікацій	Кількість цитувань	Індекс Гірша 2020	Індекс Гірша 2019	Різниця (2020–2019)
2018	2019	2020							
25 (+1)	24 (+1)	24	5	Харківський національний медичний університет	722	2686	30	27	3
31 (+21)	33 (-2)	35 (-2)	6	Національний фармацевтичний університет	1109	2894	21	19	2
38 (+9)	38	39 (-1)	7	Буковинський державний медичний університет	849	1474	21	18	3
43 (+12)	45 (-2)	47 (-2)	8	Івано-Франківський національний медичний університет	289	1650	19	16	3
55 (+28)	48 (+7)	50 (-2)	9	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	792	1684	18	15	3
45 (+12)	63 (-18)	62 (+1)	10	Луганський державний медичний університет	110	666	16	14	2
50 (-4)	73 (-23)	68 (+5)	11	Запорізький державний медичний університет	259	920	15	12	3
39 (-5)	52 (-13)	69 (-17)	12	Одеський національний медичний університет	344	913	15	15	0
72 (+6)	82 (-10)	73 (+9)	13	Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	797	1377	14	11	3
90 (-5)	83 (7)	77 (+6)	14	Українська медична стоматологічна академія	585	872	14	11	3
–	–	161 (-14)	15	Київський медичний університет УАНМ	71	50	3	3	0

Таблиця VII.4 – Рейтинг ЗВО України у Webometrics Ranking

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2020 р.	ЗВО	Ранжування		
2018	2019	2020			присутності	впливу	відкритості
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	1		Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	728	1802	1152
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	2		Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»	403	1098	1281
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	Сумський державний університет	3		Сумський державний університет	1109	2494	1553
30	15	13	1	Львівський національний медичний університет	7509	8062	1860
38	57	16	2	Національний фармацевтичний університет	1889	3545	2120
21	33	27	3	Тернопільський національний медичний університет	1749	3858	2550
140	94	35	4	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	4790	4997	2496
36	30	42	5	Буковинський державний медичний університет	3735	5013	7356
52	49	43	6	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	5012	10299	7356
							4164

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2020 р.	ЗВО	Ранжування			
2018	2019	2020			присутності	впливу	відкритості	високої якості
161	97	69	7	Харківський національний медичний університет	3206	9841	7356	5178
70	87	75	8	Українська медична стоматологічна академія	3927	11798	2417	6084
63	78	76	9	Дніпропетровська медична академія	7465	11407	2638	6084
77	96	90	10	Івано-Франківський національний медичний університет	5429	11443	4771	6084
129	140	104	11	Запорізький державний медичний університет	4194	10716	7356	5624
48	304	136	12	Донецький національний медичний університет ім. М. Горького	15646	16271	7356	5178
203	204	175	13	Одеський національний медичний університет	7465	15778	6795	6084
176	185	217	14	Луганський державний медичний університет	21509	16163	7356	6084
-	-	234	15	Київський медичний університет УАНМ	17001	18338	7356	6084

Таблиця VII.5 – Участь у програмах Erasmus+ Європейського Союзу (2015–2019 рр.)

Ukrainian HEIs as Partner Country	Application Year	Programme Country	Programme Countries HEIs	
Bukovinian State Medical University	1	2	3	4
	2015	IT	Universita' Di Foggia	
		Greece	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis	
		SK	School Of Economics And Management Of Public Administration In Bratislava	
	2016	FR	Universite Paul Sabatier Toulouse Iii	
		Greece	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis	
	2017	IT	Universita Degli Studi Di Foggia	
		Greece	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis	
		LT	Lietuvos Sveikatos Mokslu Universitetas	
		RO	Universitatea Stefan Cel Mare Din Suceava	
	2018	IT	Universita Degli Studi Di Foggia	
		Greece	Aristotelio Panepistimio of Thessalonikis	
		LT	Lietuvos Sveikatos Mokslu Universitetas	
	2019	RO	Universitatea de Medicina si Farmacie din Craiova	
		Spain	Universidad de Santiago de Compostela	
		Romania	Universitatea de Medicina si Farmacie din Craiova	
	Bogomolets National Medical University	2015	TR	Middle East Technical University
2016		Greece	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis	
		SE	Karolinska Institutet	
2017		Greece	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis	
		ES	Universidad De Valladolid	
2018		SE	Karolinska Institutet	
		Greece	Aristotelio Panepistimio of Thessalonikis	
		ES	Universidad de Valladolid	
2019		IT	Universita degli Studi di Roma La Sapienza	
		Greece	Aristotelio Panepistimio of Thessalonikis	
	Spain	Universidad de Valladolid		

Ukrainian HEIs as Partner Country	Application Year	Programme Country	Programme Countries HEIs
1	2	3	4
National University of Pharmacy	2016	BG	Medical University Of Varna
		LT	Lietuvos Sveikatos Mokslu Universitetas
	2017	Greece	Technological Educational Institute Of Piraeus
		LT	Lietuvos Sveikatos Mokslu Universitetas
	2018	BG	Medical University Of Varna
		LT	Lietuvos sveikatos mokslu universitetas
		BG	Medical University Of Varna
	2019	Greece	Panepistimio Dytikis Attikis
		PL	Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
		PL	Uniwersytet Medyczny im. Piastow Slaskich we Wroclawiu
Ukrainian Medical Stomatological Academy	2015	Greece	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
	2016	FR	Universite Paul Sabatier Toulouse Iii
		Greece	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
	2017	Greece	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
	2018	Greece	Aristotelio Panepistimio of Thessalonikis
	2019	Greece	Aristotelio Panepistimio of Thessalonikis
		Spain	Universidad de Santiago de Compostela
	2015	EE	Tallinna Tervishoiu Kõrgkool
	2016	LT	Utenos Kolegija
	2017	LT	Utenos Kolegija
Zaporizhzhia State Medical University	2018	EE	Tallinna Tervishoiu Kõrgkool
		TR	Ondokuz Mayis Universitesi
	2019	PL	Uniwersytet Medyczny im. Piastow Slaskich we Wroclawiu
	2015	HU	Debreceni Egyetem
	2017	LT	Lietuvos Sveikatos Mokslu Universitetas
		ES	Universidad De Valladolid
	2018	ES	Universidad De Valladolid
	2019	PL	Slaski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
		Spain	Universidad De Valladolid
Ivano-Frankivsk National Medical University			

Ukrainian HEIs as Partner Country	Application Year	Programme Country	Programme Countries HEIs
1	2	3	4
I. Horbachevsky Ternopil State Medical University Of The Ministry Of Public Health Of Ukraine	2016	FR	Universite Paul Sabatier Toulouse Iii
	2017	Greece	Aristotelio Panepistimio of Thessalonikis
	2018	Greece	Aristotelio Panepistimio of Thessalonikis
		Greece	Aristotelio Panepistimio of Thessalonikis
	2019	PL	Panstwowa Szkola Wyzsza im. Papieza Jana Pawla Ii w Bialej Podlaskiej
		PL	Uniwersytet Medyczny im. Piastow Slaskich we Wroclawiu
Lvivskiyi Nacionalnyi Medychnyi Uniwersytet im. Danyla Halytskoho		Spain	Universidad de Santiago de Compostela
		NL	Erasmus Universiteit Rotterdam
	2019	PL	Uniwersytet Medyczny im. Piastow Slaskich we Wroclawiu
		PL	Wyzsza Szkola Biznesu i Przedsiębiorczosci
Kharkiv National Medical University	2015	IS	University Of Iceland
	2019	PL	Uniwersytet Medyczny im. Piastow Slaskich we Wroclawiu
	2018	LT	Lietuvos sveikatos mokslu universitetas
Kyiv Medical University of UA FM	2019	PL	Wyzsza Szkola Techniczna w Katowicach

Таблиця VII.6 – Google Scholar Citations

Місце серед медичних ЗВО	ЗВО	Цитати
	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	93167
	Національний технічний університет України Київський політехнічний інститут	75466
	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»	58120
1	Львівський національний медичний університет	30847
2	Національний фармацевтичний університет	21923
3	Українська медична стоматологічна академія	15295
4	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	13712
5	Тернопільський національний медичний університет	13024
6	Дніпропетровська медична академія	11671
7	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	–
7	Харківський національний медичний університет	–
7	Донецький національний медичний університет	–
7	Буковинський державний медичний університет	–
7	Івано-Франківський національний медичний університет	–
7	Луганський державний медичний університет	–
7	Запорізький державний медичний університет	–
7	Одеський національний медичний університет	–
7	Київський медичний університет УАНМ	–

Таблиця VII.7 – uniRank

Місце серед медичних ЗВО	Ранг	Університет
	1	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»
	2	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка
	3	Львівський національний університет ім. Івана Франка
1	10	Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського
2	17	Національний фармацевтичний університет
3	28	Буковинський державний медичний університет
4	39	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова
5	52	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця
6	59	Запорізький державний медичний університет
7	72	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького
8	89	Українська медична стоматологічна академія
9	94	Одеський національний медичний університет
10	98	Донецький національний медичний університет
11	105	Івано-Франківський національний медичний університет
12	112	Дніпропетровська медична академія
13	114	Харківський національний медичний університет
14	162	Луганський державний медичний університет
15	–	Київський медичний університет УАНМ

Таблиця VII.8 – Підсумки Всеукраїнської студентської олімпіади 2018–2019 н. р.
(II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальних дисциплін у 2018–2019 н. р.)

	ранг	1	2	3	4	5	5	6	6	6	7	8	9	10	10	11
	ЗВО	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет ім. І.Р. Горбачевського МОЗ України»	Українська медична стоматологічна академія	ВДНЗУ «Буковинський державний медичний університет»	ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України	Національний фармацевтичний університет	Івано-Франківський національний медичний університет	Запорізький державний медичний університет	Одеський національний медичний університет	Харківський національний медичний університет	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	Львівський національний медичний університет ім. Д. Галицького	ДЗ «Луганський державний медичний університет»	Донецький національний медичний університет	Київський медичний університет УАНМ
		всього	23	16	14	12	10	8	8	8	7	5	4	2	1	0
		2	3	4	5	6	7	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	спеціальності	І							1				1			
		II	1													
		III														
	Англійська мова (місце, кіл-ть учасників)	І	1													
		II	1													
		III														
	Німецька мова (місце, кіл-ть учасників)	І														
		II														
		III														
	Хімія (місце, кіл-ть учасників)	І														
		II				1										
		III														

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Основи охорони праці (місце, кл-ть учасників)	I															
	II															
	III	1														
Психіатрія та наркологія (місце, кл-ть учасників)	I								1							
	II	1														
	III		1	1												
Медична психологія (місце, кл-ть учасників)	I															
	II															
	III										1					
Латинська мова та медична термінологія (місце, кл-ть учасників)	I			2			1	1								
	II		1		2											
	III			1							1					
Педіатрія (місце, кл-ть учасників)	I	1														
	II	1														
	III		1													
Терапія (внутрішня медицина) (місце, кл-ть учасників)	I	1														
	II				1											
	III					1										
Гігієна (місце, кл-ть учасників)	I											1				
	II	1														
	III															
Медична генетика (місце, кл-ть учасників)	I	1														
	II				1											
	III															
Медична біологія (місце, кл-ть учасників)	I				1											
	II	1								1						
	III			1							1		1			
Медична хімія (місце, кл-ть учасників)	I	1														
	II							1								
	III		1													

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Фармацевтична хімія (місце, кл-ть учасників)	I						1		1							
	II															
	III		1						1							
Інфекційні хвороби (місце, кл-ть учасників)	I									1						
	II	1	1													
	III			1		1		1								
Фармакологія (місце, кл-ть учасників)	I						1					1				
	II	1					1									
	III			1		1			1	1						
Соціальна медицина та організація охорони здоров'я (місце, кл-ть учасників)	I															
	II					1										
	III	1														
Медицина надзвичайних ситуацій. Домедична допомога при екстремальних ситуаціях (місце, кл-ть учасників)	I											1				
	II															
	III														1	
Гістологія, цитологія та ембріологія (місце, кл-ть учасників)	I			1												
	II	1	1													
	III							1		1						
Анатомія людини (місце, кл-ть учасників)	I		1													
	II	1														
	III			1	1											
Патоморфологія (місце, кл-ть учасників)	I		1													
	II			1		1										
	III	1							1		1		1			
Патологічна фізіологія (місце, кл-ть учасників)	I			1												
	II															
	III								1		1			1		

Продовження табл. VII.8

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Офтальмологія (місце, кіп-ть учасників)	I									1						
	II			1												
	III															
Косметологія (місце, кіп-ть учасників)	I									1						
	II						1									
	III					1	1									
Оперативна хірургія та топографічна анатомія (місце, кіп-ть учасників)	I											1				
	II			1	1											
	III		1			1										
Ботаніка (місце, кіп-ть учасників)	I						1									
	II						1									
	III	1	1								1					
Фізіологія (місце, кіп-ть учасників)	I															
	II		1			1										
	III			1	1								1			
Лабораторна діагностика (місце, кіп-ть учасників)	I						2									
	II							1								
	III								2							
Ендокринологія (місце, кіп-ть учасників)	I		1													
	II							1								
	III	1			1	1										
Онкологія (місце, кіп-ть учасників)	I															
	II							1								
	III	1	1													
Клінічна імунологія та алергологія (місце, кіп-ть учасників)	I									1						
	II	1			1	1					1					
	III		1		1			1								
Хірургія (місце, кіп-ть учасників)	I	1														
	II													1		
	III															

Таблиця VII.9 – Підсумки Всеукраїнської студентської олімпіади 2018–2019 н. р.
(II етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальностей у 2018–2019 н. р.)

Ранг	ЗВО	всього	Акушерство і гінекологія (місце, кіль-ть учасників)			Стоматологія (місце, кіль-ть учасників)			Фармація (місце, кіль-ть учасників)			Фізична терапія, ерготерапія (місце, кіль-ть учасників)		
			I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
1	ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України»	3			1			1						1
1	Українська медична стоматологічна академія	3			1			1						
2	Івано-Франківський національний медичний університет	2	1								1			
2	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	2		1				1						
2	Запорізький державний медичний університет	2		1							1			
2	Національний фармацевтичний університет	2							1	1				
3	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	1												
3	Харківський національний медичний університет	1									1			
3	Буковинський державний медичний університет	1									1			
4	Дніпропетровська медична академія	0												
4	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	0												
4	Донецький національний медичний університет	0												
4	Київський Медичний Університет УАНМ	0												
4	Луганський державний медичний університет	0												
4	Одеський національний медичний університет	0												

Продовження табл. VII.10

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34		
	3	Українська медична стоматологічна академія	6								1		1		1							1				3										
	3	ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»	6											1					2						1		2									
	4	ПВНЗ «Київський медичний університет»	4								1														1	1		1			1					
	5	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	3					1													1		1		1											
	5	Національний фармацевтичний університет	3	1											1																			1		
	6	Харківський національний медичний університет	2								1															1										
	7	Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	2												2																					
	8	Одеський національний медичний університет	1						1																											
	9	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	0																																	
	9	Івано-Франківський національний медичний університет	0																																	
	9	Донецький національний медичний університет	0																																	
	9	Луганський державний медичний університет	0																																	

Таблиця VII.11 – Стипендії Президента України та Кабінету Міністрів України для молодих вчених

Ранг	Міністерство охорони здоров'я України. ЗВО	Кількість стипендіатів
1	ВДНЗУ «Буковинський державний медичний університет»	Гараздюк Марта Славіана Грозав Аліна Миколаївна
1	Харківський національний медичний університет	Савельєва Наталія Миколаївна Шарлай Катерина Юріївна
1	Українська медична стоматологічна академія	Мороховець Галина Юріївна Акімов Олег Євгенович
2	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	Сліпецький Роман Ростиславович
2	Запорізький державний медичний університет	Ясінський Роман Миколайович
2	Донецький національний медичний університет	Лівенцова Катерина Валентинівна
3	Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України	-
3	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	-
3	Національний фармацевтичний університет	-
3	Івано-Франківський національний медичний університет	-
3	Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова	-
3	Луганський державний медичний університет	-
3	Одеський національний медичний університет	-
3	Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	-
3	Київський медичний університет УАНМ	-

Таблиця VII.12 – Кількість отриманих патентів вченими університету в 2019 р.

Місце серед медичних ЗВО	Назва ЗВО	Разом	Винаходи	Корисні моделі	Промислові зразки
1	Національний університет харчових технологій	298	76	222	0
	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	228	4	224	0
2	Таврійський державний агротехнологічний університет	204	1	203	0
	Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	202	2	200	0
3	Буковинський державний медичний університет	108	0	108	0
4	Харківський національний медичний університет	98	25	73	0
5	Українська медична стоматологічна академія	84	1	83	0
6	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	57	5	52	0
7	Одеський національний медичний університет	54	21	33	0
8	Національний фармацевтичний університет	47	11	36	0
9	Запорізький державний медичний університет	38	4	34	0
10	Донецький національний медичний університет	27	0	27	0
11	Івано-Франківський національний медичний університет	16	1	15	0
12	Дніпропетровська медична академія	12	1	11	0
13	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	7	2	5	0
14	Київський медичний університет УАНМ	0	0	0	0

Таблиця VII.13 – Середнє зважене значення для рейтингів ЗВО
за кількістю поданих заяв абітурієнтами та середнім конкурсним балом у 2019 р.

ОС	ФН	Назва закладу	Усього подано заяв	Допущено до конкурсу	Суперобсяг	Фіксований обсяг	Усього рекомендовано	Рекомендовано за широким конкурсом	Мін. бал (ШК)	Сер. бал (ШК)	Рекомендовано (інші)	Мін. бал (інші)	Сер. бал (інші)
(222) МЕДИЦИНА													
М	Д	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	3 409	2 719	4 207		760	759	158.900	185.750			
М	Д	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	2 416	1 936	4 207		400	400	177.276	186.508			
М	Д	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	2 328	1 921	4 207		440	439	173.400	186.145			
М	Д	Харківський національний медичний університет	2 182	1 435	4 207		400	400	170.544	183.557			
М	Д	Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України	2 042	1 133	4 207		242	242	154.785	177.902			
М	Д	Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет»	1 892	1 158	4 207		225	225	160.344	177.693			

ОС	ФН	Назва закладу	Усього подано заяв	Допущено до конкурсу	Суперобсяг	Фіксований обсяг	Усього рекомендовано	Рекомендовано за широким конкурсом	Min. бал (ШК)	Сер. бал (ШК)	Рекомендовано (інші)	Min. бал (інші)	Сер. бал (інші)
М	Д	Івано-Франківський національний медичний університет	1 826	1 187	4 207		270	270	153.918	179.166			
М	Д	Запорізький державний медичний університет	1 334	770	4 207		228	228	154.530	177.299			
М	Д	Державний заклад «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України»	1 246	833	4 207		231	231	157.366	178.127			
М	Д	Українська медична стоматологічна академія	1 106	592	4 207		160	160	154.122	177.689			
М	Д	Донецький національний медичний університет	400	280		170	121				121	151.944	175.753
(221) СТОМАТОЛОГІЯ													
М	Д	Українська медична стоматологічна академія	1 125	344	92		10	10	196.299	197.627			
М	Д	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	967	442	92		8	7	196.656	198.143			
М	Д	Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України	754	158	92		5	5	194.948	197.666			

ОС	ФН	Назва закладу	Усього подано заяв	Допущено до конкурсу	Суперобсяг	Фіксований обсяг	Усього рекомендовано	Рекомендовано за широким конкурсом	Min. бал (ШК)	Сер. бал (ШК)	Рекомендовано (інші)	Min. бал (інші)	Сер. бал (інші)
М	Д	Харківський національний медичний університет	752	220	92		4	4	198.594	199.507			
М	Д	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	657	319	92		10	10	196.962	198.771			
М	Д	Івано-Франківський національний медичний університет	654	218	92		10	10	191.097	193.447			
М	Д	Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет»	581	137	92		5	5	192.729	194.783			
М	Д	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	546	239	92		5	5	197.880	198.882			
М	Д	Запорізький державний медичний університет	463	111	92		4	4	194.667	197.969			
М	Д	Донецький національний медичний університет	134	68		8	8				8	186.472	190.950
М	Д	Державний заклад «Луганський державний медичний університет»	78	32		4	4				4	179.816	183.515

ОС	ФН	Назва закладу	Усього подано заяв	Допущено до конкурсу	Суперобсяг	Фіксований обсяг	Усього рекомендовано	Рекомендовано за широким конкурсом	Min. бал (ШК)	Сер. бал (ШК)	Рекомендовано (інші)	Min. бал (інші)	Сер. бал (інші)
(226) ФАРМАЦІЯ, ПРОМІСЛОВА ФАРМАЦІЯ													
М	Д	Національний фармацевтичний університет	1 454	397	59		10	10	191.199	194.217			
М	Д	Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України	946	361	59		10	10	184.161	189.566			
М	Д	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	902	547	59		10	10	187.068	193.784			
М	Д	Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет»	743	306	59		5	5	182.172	185.403			
М	Д	Донецький національний медичний університет	162	107		5	5				5	177.944	179.733

Таблиця VII.14 – Рейтинг вишів за показником «Середній бал ЗНО на контракт»

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2019 р.	Форма власності	Назва закладу освіти	Середній бал ЗНО на контракт	Середній бал свідчення	Зараховано на контракт
2017	2018	2019						
Вищий навчальний заклад «Український католицький університет»	Український католицький університет	1		Приватна	Український католицький університет	183,72	10,42	337
Національний університет «Києво-Могилянська академія»	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	2		Державна	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	173,99	10,08	559
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	Українська медична стоматологічна академія	3	1	Державна	Українська медична стоматологічна академія	168,24	9,68	177
17	15	5	2	Державна	Одеський національний медичний університет	163,22	9,62	289
16	11	6	3	Державна	Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України	162,21	9,58	76
29	7	7	4	Державна	Харківський національний медичний університет	162,12	9,31	218
22	13	8	5	Державна	Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	162,08	9,54	330
8	5	9	6	Державна	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	161,99	9,68	526

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2019 р.	Форма власності	Назва закладу освіти	Середній бал ЗНО на контракт	Середній бал свідцтва	Зараховано на контракт
2017	2018	2019						
-	-	10	7	Приватна	Київський медичний університет	161,34	9,53	185
20	20	12	8	Державна	Івано-Франківський національний медичний університет	161,03	9,65	267
21	6	13	9	Державна	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	160,9	9,44	203
19	26	17	10	Державна	Буковинський державний медичний університет	159,97	9,79	220
31	25	26	11	Державна	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	155,64	9,32	298
45	39	28	12	Державна	Запорізький державний медичний університет	154,33	9,21	368
102	29	35	13	Державна	Донецький національний медичний університет	151,81	9,11	40
34	33	37	14	Державна	Національний фармацевтичний університет	151	9,07	310
127	109	38	15	Державна	Луганський державний медичний університет	150,9	8,57	52

нційному режимі з метою визначення подальших напрямків розвитку та підвищення ефективності дистанційного навчання.

Відповідальні: в.о. проректора з науково-педагогічної роботи доц. І.В. Лещина, проректор з науково-педагогічної роботи проф. В.Д. Марковський, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, директор ННІ ППГ, декани факультетів, завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом навчального року.

6. Розробити підходи до впровадження ключових показників діяльності (КРІ) університету; об'єктивізувати рейтингове оцінювання роботи кафедральних колективів та підрозділів виключно на підставі критеріїв провідних світових рейтингів та оцінювань.

Відповідальні: в.о. проректора з науково-педагогічної роботи доц. І.В. Лещина, проректор з науково-педагогічної роботи проф. В.Д. Марковський, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, директор ННІ ППГ, декани факультетів, завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом навчального року.

7. Зосередити зусилля наукової спільноти університету на розвитку проривних ідей та технологій, наукових технологій сталого розвитку; продовжити розвиток міжнародного партнерства та інтернаціоналізації медичної освіти; успішно реалізувати вимоги міжнародної інституціональної акредитації.

Відповідальні: проректор з наукової роботи проф. В.В. М'ясоєдов, директор ННІ ППГ, директор ННІ ЯО, директор ННІ ПО, керівник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів, завідувачі кафедр.

Термін виконання: протягом навчального року.

8. Визначити перспективні заходи для сталого фінансового забезпечення та розвитку університету, забезпечити ефективне використання коштів у сучасних соціально-економічних реаліях.

Відповідальні: проректор з наукової роботи проф. В.В. М'ясоєдов, в.о. проректора з науково-педагогічної роботи доц. І.В. Лещина, проректори з науково-педагогічної роботи проф. В.Д. Марковський, проф. Ю.К. Резуненко, проф. І.В. Летік, проректор з АГР Б.А. Залевський, головний бухгалтер, начальник планово-фінансового відділу.

Термін виконання: протягом навчального року.

9. Спрямувати необхідні кадрові та фінансово-матеріальні ресурси на подальший розвиток університетських клінік, створення університетського клініко-діагностичного центру.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи проф. Ю.К. Резуненко, проректор з АГР Б.А. Залевський, головний бухгалтер, начальник планово-фінансового відділу, начальник відділу кадрів, директори університетських клінік.

Термін виконання: протягом навчального року.

10. Розширити напрямки виховної роботи, модернізувати інфраструктуру фізичного виховання і спорту; сприяти подальшому розвитку системи студентського самоуправління та залученню студентського акти-

ву до участі у розбудові внутрішньоуніверситетської системи забезпечення якості освіти та управлінських структур університету.

Відповідальні: проректор з науково-педагогічної роботи проф. І.В. Лєтїк, директор ННІ ПО, директор ННІ ППГ, декани факультетів, представники органів студентського самоврядування.

Термін виконання: протягом навчального року.

11. Затвердити Комплексний план роботи Харківського національного медичного університету на 2020–2021 н. р.

12. Контроль за виконанням рішення Вченої ради покласти на ректора університету проф. В.А. Капустника.

КОМПЛЕКСНИЙ ПЛАН
роботи Харківського національного медичного університету на 2020–2021 н. р.

№ пор.	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
I	Удосконалення системи управління якістю вищої медичної освіти, наукового, кадрового та матеріально-технічного потенціалу університету		Ректор університету
I.1	Організовувати роботу університету на засадах автономії та відповідальності при прийнятті рішень щодо удосконалення внутрішньо-університетської системи забезпечення якості освітньої діяльності, організації освітнього процесу, наукових досліджень, системи внутрішнього управління, розвитку академічних свобод, кадрової політики, фінансово-економічного розвитку та іншої діяльності відповідно до вимог Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту»	Протягом навчального року	Ректор університету
I.2	Удосконалювати внутрішньоуніверситетську систему забезпечення якості освіти відповідно до рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, МОН України, Європейських стандартів і рекомендацій; постійно проводити моніторинг та перегляд освітніх програм; здійснювати заходи з самооцінювання та акредитації освітніх програм	Протягом навчального року	Ректор університету
I.3	Посилити контроль за виконанням управлінських рішень, запровадити елементи системи аналітичного супроводу стану розроблення та виконання рішень загальних зборів, конференцій, ректорату, Вченої ради університету. Розширити права та повноваження інститутів, факультетів, інших структурних підрозділів університету	Протягом навчального року	Ректор університету
I.4	Забезпечити своєчасне інформування членів трудового колективу університету та здобувачів освіти про зміни у нормативно-розпорядчих документах загальнодержавного, галузевого та територіального рівнів, які визначають правові підстави діяльності університету за всіма напрямками	Постійно	Ректор університету

1.5	Поліпшити інформування та залучення університетської спільноти щодо прийнятих рішень загальних зборів, конференцій, ректорату, Вченої ради університету з питань навчально-методичної та науково-дослідної роботи, кадрової політики, розвитку матеріальної та фінансової бази університету; посилити заходи, спрямовані на соціальний захист співробітників та здобувачів освіти	Постійно	Ректор університету
1.6	Своєчасно реагувати на виклики, на ринку праці, відслідковувати потреби ринку надання медичних послуг з урахуванням напрямів реформи медичної галузі; забезпечити розроблення, затвердження та впровадження змін та доповнень до «Стратегії розвитку Харківського національного медичного університету»	Постійно	Ректор університету
1.7	Реалізувати комплекс заходів: перехід до освітньої моделі, орієнтованої на студента; забезпечити остаточну зміну парадигми організації навчального процесу у бік студентоцентрованого навчання	Постійно	Ректор університету
1.8	Продовжити розвиток системи післядипломної освіти, запровадити комплекс заходів з підвищення її конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг завдяки ліцензуванню нових напрямів діяльності, запровадженню інтерактивних методів навчання в інтернатурі, розвитку дистанційних форм організації заходів безперервного професійного розвитку лікарів, посиленню ефективності міжнародної співпраці та участі у грантових проєктах	Постійно	Ректор університету
1.9	Внести адекватні зміни до обсягів та переліку спеціальностей для підготовки здобувачів освіти відповідно до потреб ринку праці та практичної охорони здоров'я; продовжувати активну співпрацю з регіональними центрами зайнятості, лікувально-профілактичними закладами міста й області різної підпорядкованості, роботодавцями з метою корегування обсягів підготовки медичних кадрів відповідно до потреб галузі	Постійно	Ректор університету

II.27	Вжити дієвих заходів щодо підготовки проведення процедури міжнародної інституціональної акредитації згідно зі стандартами та інструкціями з міжнародної акредитації медичних установ освіти НААР за кордоном (на основі WFME/AMSE)	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.28	Забезпечити відповідно до потреб медичної галузі регіону проведення необхідних обсягів післядипломного підвищення кваліфікації лікарів за акредитованими спеціальностями «Медицина», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», «Стоматологія», з використанням сучасної бази навчально-науково-виробничих об'єднань, науково-дослідних інститутів та профільних кафедр університету	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО, завідувачі відповідних кафедр
II.29	Продовжувати надання освітніх послуг зі спеціальностей «Публічне управління та адміністрування», «Освітні, педагогічні науки». Провести організаційні заходи щодо відкриття на базі ННІ ПО курсів підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників, медичних сестер закладів охорони здоров'я	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО, завідувачі відповідних кафедр
II.30	Продовжувати роботу зі сприяння працевлаштуванню та контролю за доїздом випускників Харківського національного медичного університету до інтернатури шляхом тісної співпраці ННІПО ХНМУ з державною службою зайнятості, лікувальними установами та ДОЗ Харківської обласної державної адміністрації, роботу з надання одноразової грошової допомоги	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО, завідувачі відповідних кафедр
II.31	Забезпечити контроль за викладанням військово-медичної та військово-спеціальної підготовки на післядипломному етапі навчання фахівців з питань надання домедичної допомоги та першої невідкладної медичної допомоги при надзвичайних станах, у особливий період для волонтерів, окремих категорій немедичних працівників, військово-службовців	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО, завідувачі відповідних кафедр

II. 32	Продовжувати роботу з розширення напрямів післядипломної освіти, у тому числі в межах міжнародної діяльності шляхом підвищення кваліфікації і стажування	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО, керівники відповідних підрозділів та завідувачі кафедр
II. 33	Створити дистанційну платформу безперервного професійного розвитку лікарів на базі освітньо-інформаційного порталу «Дистанційне навчання ХНМУ»		Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО
II. 34	З метою створення сучасної навчально-методичної літератури (посібників та підручників, зокрема англійською мовою) впроваджувати заходи зі стимулювання створення авторських колективів, зокрема міжкафедральних. Розробити та запровадити систему підтримки та заохочення авторських колективів, у тому числі індивідуально-рейтингову	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, декани
II. 35	Продовжувати моніторинг забезпечення навчальних дисциплін сучасними підручниками й посібниками, придбання сучасних вітчизняних й світових видань наукового та навчального характеру згідно з ліцензійними вимогами, поповнення фонду сучасною літературою соціально-економічного та художнього змісту	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, директор Наукової бібліотеки, завідувачі кафедр
II. 36	Навчально-методичному кабінету та головам методичних комісій продовжити консультативну роботу з питань видання навчально-методичної літератури на кафедрах і в структурних підрозділах університету. Разом з Науковою бібліотекою здійснювати контроль за станом наповнення Репозитарію новою навчально-методичною літературою. Завершити впровадження у діяльність структурних підрозділів університету модуля АСУ «Шлях книги». З метою подальшої координації роботи створити робочу групу з представників структурних підрозділів університету, відповідальних за проходження певних етапів затвердження видань в модулі «Шлях книги»	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, директор Наукової бібліотеки, декани факультетів, голови профільних методичних комісій, завідувачі кафедр

II.37	Провести упорядкування структури Наукової бібліотеки з урахуванням оновленого інформаційно-бібліотечного комплексу в НЛК та реорганізації в бібліотечних приміщеннях в корпусі «Б». Впровадити заходи зі збільшення автоматизованих робочих місць для користувачів в корпусі «Б», створення відповідних умов для їх обслуговування	Протягом навчального року	Директор Наукової бібліотеки
II.38	<p>Науковій бібліотеці продовжити роботу зі створення сучасного та оптимального інформаційного середовища університету, зосередивши увагу на питаннях:</p> <ul style="list-style-type: none"> – постійного моніторингу забезпечення навчальних дисциплін сучасними підручниками й посібниками; – реорганізації відповідних напрямів роботи з урахуванням впровадження змішаного навчання в університеті; – інформаційно-аналітичної підтримки наукових досліджень та супроводу науково-публікаційної діяльності ХНМУ; – організації навчання й консультацій науковців університету щодо роботи з наукометричними та бібліометричними базами; – удосконалення мовної підготовки бібліотечних працівників відповідно до міжнародних стандартів надання освітніх послуг у зв'язку з розширенням міжнародної діяльності університету та збільшенням контингенту англомовних студентів; – оновлення інтерфейсу сайту Наукової бібліотеки й створення його мобільної версії; – підготовки та проведення Міжнародної науково-практичної конференції медичних бібліотек 	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, директор Наукової бібліотеки
III	Наукова діяльність		Проректор з наукової роботи
III.1	<p>Пріоритетними напрямками наукової роботи у 2020–2021 н. р. вважати такі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – модернізацію матеріально-технічної бази наукових досліджень; 	Постійно	Проректор з наукової роботи

	<ul style="list-style-type: none"> – проведення інноваційних наукових досліджень; – якісну підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів; – підвищення ефективності наукової роботи студентів та молодих учених; – академічну доброчесність 		
III.2	<p>При організації та проведенні наукових досліджень зосередити зусилля на таких завданнях:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розвиток проривних наукових досліджень, орієнтованих на вирішення актуальних проблем фундаментальної медичної науки та охорони здоров'я; – подальше збільшення питомої ваги власних витрат і залучення коштів замовників на проведення НДР; – подальший розвиток наукових шкіл університету; – підтримка талановитої молоді серед студентів, аспірантів та молодих науковців; – модернізація матеріально-технічної бази наукових досліджень через розвиток Науково-дослідного інституту експериментальної та клінічної медицини ХНМУ; – модернізація та розвиток наукової інформаційної бази; – сприяння розвитку інноваційної діяльності в університеті; – популяризація наукових досягнень та результатів досліджень співробітників університету; – розширення міжнародних наукових зв'язків і подальша участь у міжнародних наукових проєктах; – сприяння співробітництву з науковими установами, іншими ЗВО і органами державної та місцевої влади з питань виконання наукових досліджень й оптимізації організації наукової діяльності; – проведення політики відкритості, прозорості та колегіальності прийняття рішень щодо науково-дослідної роботи; – дотримання принципів академічної доброчесності; 	Постійно	<p>Проректор з наукової роботи, керівники НДР, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – участь у конкурсах на здобуття грантів на підтримку та проведення науково-дослідних робіт, наукових проєктів, наукових та освітніх стажувань і стипендій; – інтенсифікація патентно-ліцензійної роботи і забезпечення підтримки чинних охоронних документів (насамперед, патентів на винахід); – проведення комплексу заходів із включення наукових видань університету до провідних міжнародних наукометричних баз; – поліпшення показників наукової діяльності університету як критеріїв рейтингового оцінювання університетів 		
III.3	<p>Вважати обов'язковими критеріями ефективної наукової діяльності кафедри (підрозділу) протягом звітного року такі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – наявність не менше 2 публікацій у закордонних наукових виданнях бази WebOfScience або Scopus; – отримання патенту на винахід; – підготовку пропозиції з лікувально-діагностичної та профілактичної роботи, включеного до Переліку науково-технічної продукції МОЗ України 	Постійно	Проректор з наукової роботи, керівники НДР, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів
III.4	<p>Продовжити впровадження засад концепції «навчання через дослідження», спрямувавши зусилля на:</p> <ul style="list-style-type: none"> – організацію методичного, наукового, матеріально-технічного супроводу; – максимальне залучення студентів до наукової діяльності на кафедрах; – забезпечення обов'язкової участі студентів у складі наукових груп з виконання навчально-дослідницької роботи з дорученням їм конкретної частки роботи, публікації матеріалів досліджень; – висвітлення результатів НДР на Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт; 	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, керівники університетських клінік, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, Рада наукового товариства

	– активізацію роботи кафедральних колективів зі студентами з груп поглибленого вивчення дисциплін у напрямку їх індивідуальної підготовки до участі у студентських міжнародних та державних предметних олімпіадах, міжвузівських конференціях		студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених
III.5	Запровадити систему розширення заходів щодо преміювання наукових, науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти за досягнення високих результатів при проведенні наукових досліджень, сприяння зростанню якості результатів НДР. Розширити програму підтримки молодих учених	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр, Рада наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених
III.6	Забезпечити ефективну підготовку докторів філософії за спеціальностями «Медицина», «Стоматологія», «Технології медичної діагностики та лікування», «Педіатрія»	Постійно	Проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр, Рада наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених
III.7	Ліцензувати програми підготовки докторів філософії за спеціальностями «Громадське здоров'я», «Медсестринство», «Медична психологія»	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр
III.8	Створити сприятливі умови для опублікування співробітниками університету результатів досліджень у провідних наукових виданнях баз Scopus та Web of Science, удосконалити систему виходу друком і розповсюдження монографій, підручників і навчальних посібників працівників університету	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр, Рада наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, редакційно-видавничий відділ
III.9	Продовжити заходи щодо викорінювання плагіату, фальсифікації, фабрикації та інших форм академічної недобросовісності в університеті	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр, Рада наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених

III.10	Інтенсифікувати роботу з розширення міжнародних зв'язків університету, зокрема: – участі у виконанні проєктів програми «Горизонт-2020»; – практики стажування молодих науковців за кордоном; – запрошення до ХНМУ провідних іноземних науковців для читання лекцій і виконання наукових досліджень; – розширення тематики університетських олімпіад з міжнародною участю	Постійно	Проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, Рада наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених
III.11	Збільшувати кількість Інтернет-конференцій, онлайн-конференцій, вебінарів, заходів з популяризації медичної науки тощо	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, керівники НДР, Рада наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених
III.12	Координувати роботу лікувального та наукового відділів з підготовки пропозицій для включення до Переліку науково-технічної продукції МОЗ України, інформаційних листів з лікувально-діагностичної роботи. Координувати роботу клінічних кафедр щодо активізації науково-дослідницької і винахідницької роботи для збільшення кількості впроваджень у медичну практику нових та удосконалення раніше розроблених методів діагностики, лікування та профілактики	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, керівники НДР
IV	Міжнародна діяльність		
IV.1	Розширювати напрями післядипломної освіти в межах міжнародної діяльності шляхом підвищення кваліфікації, стажування; з організації та розвитку дистанційних форм навчання з метою забезпечення безперервного професійного розвитку лікарів. Посилити впровадження програм вдосконалення кваліфікації науково-педагогічних працівників. Розширити можливості для навчання і стажування науково-	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО, завідувачі кафедр, начальник відділу міжнародних зв'язків

	<p>педагогічних працівників у закордонних навчальних закладах. Удосконалити використання Інтернет-ресурсів, розширити можливість доступу лікарів до високоякісної післядипломної освіти</p>		
IV.2	<p>Продовжити роботу з популяризації міжнародної діяльності з метою підвищення активності всіх кафедральних колективів у розвиненні цього напрямку діяльності університету. Продовжити розширення контактів та співпраці з міжнародними організаціями, закордонними навчальними закладами з метою розширення та збільшення програм академічної мобільності, а також отримання грантів для студентів, викладачів та співробітників структурних підрозділів університету. Вдосконалити систему ефективної взаємодії з вітчизняними випускниками, які працюють в іноземних установах та випускниками іноземцями</p>	Постійно	Проректор з наукової роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів
IV.3	<p>З метою підвищення активності підрозділів та кафедр університету щодо участі в міжнародних освітніх проєктах та освітянських виставках, поширення практики формування програм двостороннього та багатостороннього міжнародного обміну, активізації роботи підрозділів із пошуку нових партнерів серед закордонних вищих навчальних, наукових та медичних закладів, задля налагодження та поглиблення співпраці за чинними міжнародними договорами та пошуку міжнародних проєктів, що надають можливість підготовки спільних конкурсних заявок разом з університетами та навчальними закладами медичного та немедичного профілю, а також для підвищення інтересу студентів щодо участі у програмах міжнародної академічної мобільності, студентських наукових конференціях, форумах тощо закріпити в практиці проведення заходів з інформування про міжнародні можливості в сфері освіти та науки (Інформаційний тиждень відділу міжнародних зв'язків) для професорсько-викладацького складу, співробітників структурних підрозділів та студентів ХНМУ. Підвищити ефективність командної роботи керівництва, служб університету – юридичної, фінансової тощо та відділу міжнародних зв'язків у проєктній</p>	Постійно	Проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів

	діяльності (подання проектних заявок, узгодження проектної документації). Поліпшити фінансову підтримку участі представників університету у міжнародних заходах		
IV.4	Продовжити розширення контактів та різних форм співпраці з міжнародними організаціями, зарубіжними навчальними та науково-практичними закладами, у тому числі для отримання ґрантів на участь студентів і викладачів у міжнародних проектах і програмах, інтенсифікувати методи пошуку та розповсюдження відповідної інформації серед кафедральних колективів, надавати їм допомогу при підготовці проектних заявок та реалізації міжнародних проектів. Вдосконалити роботу з підготовки проектних заявок та участі в пошуку можливостей отримання ґрантів для участі студентів і науково-педагогічних працівників у міжнародних освітніх програмах. Продовжити пошук фінансування, партнерських організацій для проходження навчання, вивчення іноземних мов, участі в міжнародних конференціях. Посилити роль кафедральних колективів у формуванні конкурсних заявок проєктів Європейського союзу (Еразмус+, Жан Моне, Горизонт 2020), DAAD, USAID тощо. Запроваджувати практику двомовного пакету навчальних планів бакалаврських та магістерських програм	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів
IV.5	Продовжувати роботу із пошуку закордонних ЗВО-партнерів для розроблення і впровадження у навчальний процес напрямів підготовки для отримання подвійних дипломів про вищу освіту, а також програм підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів. З метою підвищення рівня викладання дисциплін англійською мовою закріпити в практиці запрошення зарубіжних фахівців для читання лекцій та проведення майстер-класів на постійній основі. Збільшити кількість іноземних викладачів, сприяти залученню до навчального процесу провідних лекторів та професорів за програмами «Visiting professor» з університетів-партнерів	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів

IV.6	<p>3 метою формування позитивного іміджу університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> – активізувати суспільно-іміджеву складову педагогічної, наукової та лікувально-профілактичної роботи вчених та фахівців університету; – інтенсифікувати рекламно-іміджеву діяльність за рахунок участі у міжнародних освітніх форумах і виставках за кордоном, відвідання іноземних закладів для розповсюдження інформації про університет; – поліпшити систему використання медійних ресурсів університету: офіційний сайт, сторінки кафедр тощо з метою популяризації у світі різних напрямів діяльності університету; – продовжити реорганізацію системи комунікацій шляхом модернізації газети ХНМУ, офіційного сайту університету, інших електронних ресурсів, з урахуванням потреб формування позитивного іміджу університету на міжнародному рівні 	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів
IV.7	Закріпити в практиці проведення заходів із забезпечення якісного відбору громадян іноземних країн, які бажають навчатися в університеті, особливо з організації перевірки рівня їх початкових знань, у тому числі щодо підготовки до складання іспитів (проходження співбесіди) з української та англійської мов. Поліпшення якості підготовки іноземних студентів, розроблення університетської Програми підтримки іноземного студента. Продовжити практику залучення студентів-іноземців до участі в реалізації програм академічної мобільності	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, декани факультетів з підготовки іноземних студентів, начальник відділу з набору іноземних громадян та паспортно-візової роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків
V	Навчально-виховна робота, робота з соціологічного та психолого-педагогічного супроводу навчального процесу		
V.1	Продовжити роботу з національно-патріотичного, філософсько-світоглядного та громадсько-правового виховання студентів. Всебічно розвивати студентське самоврядування з метою забезпечення виконання студентами своїх обов'язків та захисту їхніх прав, у тому числі серед іноземних студентів. Посилити роботу в гуртожитках щодо вирішення соціально-побутових питань та забезпечення безпеки життєдіяльності студентів	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, декани факультетів, Студентська рада ХНМУ

V.2	Продовжити активний розвиток та підтримку векторних напрямів діяльності волонтерського руху університету: за програмою «Медичний волонтер», палативно-хоспісна допомога, боротьба з актуальними захворюваннями, шефський напрямок, некрополевлення. Запущати студентів Медичного фахового коледжу ХНМУ до участі у волонтерському русі, благодійних акціях, співпраці з Товариством Червоного Хреста та інших акціях волонтерського руху	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО, директор МФК ХНМУ
V.3	Створювати умови для соціального становлення студентів та інших здобувачів освіти з метою сприяння їх гармонічного розвитку та самореалізації в організаційній, мистецькій, спортивній та інших сферах діяльності	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР, декани факультетів, завідувачі кафедр та керівники підрозділів
V.4	Організовувати заходи та постійно розвивати роботу для забезпечення громадської безпеки у навчальному процесі та життєдіяльності університету, зокрема для студентів-іноземців. Поширити спектр форматів проведення інформаційно-просвітницьких заходів, які сприятимуть культурній адаптації студентів-іноземців	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР, директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр та керівники підрозділів
V.5	Продовжити активну роботу з підтримки здорового способу життя серед студентів, викладачів та співробітників університету. Активізувати роботу щодо залучення студентів та співробітників до масових фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів. Посилити інформаційну складову заходів із формування здорового способу життя та попередження шкідливих звичок, проведення профілактичної і просвітницької роботи з питань попередження захворювань на СНІД, туберкульоз, запобігання наркотичній, алкогольній та тютюновій залежності, у тому числі серед іноземних студентів	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр та керівники підрозділів

V.6	Постійно розвивати фахову спрямованість колективу кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я, її тренерського складу при підготовці студентів університету до участі у спортивних змаганнях різного рівня. Зосередити увагу на вирішенні питань розвитку спорту вищих досягнень	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, завідувач кафедри, декани факультетів
V.7	Продовжувати активну роботу щодо участі молоді університету в міжнародних фестивалях студентської творчості. Творчим та мистецьким підрозділам університету проводити роботу серед найбільш креативної молоді для цільової підготовки її до участі у конкурсах та змаганнях міського та обласного рівнів, у тому числі серед іноземних студентів	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, декани факультетів, Молодіжний центр ХНМУ
V.8	Продовжувати університетські традиції щодо проведення різноманітних святкових заходів, розробити календар проведення загальноуніверситетських заходів, присвячених знаменним подіям, з урахуванням традицій університету, здобутків провідних учених, історичних постатей у науці та педагогіці	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, декани факультетів, Молодіжний центр ХНМУ
V.9	Активізувати роботу Асоціації випускників університету. Зміцнювати зв'язки структурних підрозділів університету з лікувальними закладами, підприємствами, компаніями, фірмами, центрами, де працюють випускники університету. Розробити та створити на сайті університету «Сторінку випускника»	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, декани факультетів, Молодіжний центр ХНМУ, директор музею історії ХНМУ
V.10	Розробити різноманітні тьюторські практики та запровадити дистанційні технології навчально-виховного процесу, адаптовані до специфіки університету	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, декани факультетів
VI	Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу та наукової діяльності		
VI.1	Проводити ефективну кадрову політику, яка б задовольняла потреби університету у кваліфікованих науково-педагогічних кадрах, з можливістю навчання і стажування у закордонних закладах з метою професійного та педагогічного зростання	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, начальник відділу кадрів

V1.2	Проводити заходи з оптимізації підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. На кафедрах Університету, особливо тих, які очолюють особи пенсійного та передпенсійного віку, продовжити впровадження ефективних інструментів контролю за формуванням дієвого кадрового резерву	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, начальник відділу кадрів
V1.3	Забезпечити виконання законодавчих та нормативних вимог щодо організації конкурсів на посади професорсько-викладацького складу, здійснювати контроль за дотриманням конкурсного відбору претендентів	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, начальник відділу кадрів
V1.4	Продовжити координацію кадрової роботи кафедральних колективів, наукового відділу, міжнародну освітню та мовну роботу відділу міжнародних зв'язків щодо виконання сучасних кваліфікаційних вимог потенційними здобувачами вчених звань. Посилити вимоги до деканів факультетів, керівників підрозділів та завідувачів кафедр за якістю підготовки власних кадрів, резерву керівного складу, а також із питань підвищення кваліфікації співробітників за педагогічною та лікувальною складовою	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, начальник відділу кадрів, начальник відділу міжнародних зв'язків, завідувачі кафедр
V1.5	Перевіряти та контролювати дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку і вимог законодавства про працю, у тому числі тих, хто працює у дистанційному режимі	Постійно	Начальник відділу кадрів
V1.6	Організувати проведення перевірки міжнародних сертифікатів не нижче рівня B2, поданих викладачами, які здійснюють викладання англійською мовою, до відділу кадрів. Матеріально заохочувати викладачів, які проводять навчальні заняття іноземними мовами, шляхом преміювання згідно з підготовленими наказами	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО ХНМУ, начальник відділу кадрів, начальник планово-фінансового відділу

VI.7	Вживати заходів щодо розвитку здобувачів наукового ступеня та вченого звання, науково-педагогічних працівників, які активно виконують науково-дослідну, міжнародну та методичну роботу в Харківському національному медичному університеті	Протягом року	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, начальник відділу кадрів, начальник відділу міжнародних зв'язків, завідувачі кафедр
VI.8	Долучатися до організації участі в навчальному процесі, наукових дослідженнях провідних учених України та зарубіжжя. Активно залучати до науково-педагогічної роботи талановитих випускників університету та інших закладів вищої освіти	Протягом року	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, начальник відділу кадрів, декани факультетів, завідувачі кафедр, керівники підрозділів
VII	Лікувально-профілактична робота кафедр та інститутів університету		
VII.1	Розробляти нові підходи для підвищення якості та ефективності спільної роботи клінічних кафедр університету та закладів охорони здоров'я в умовах реформування вторинної і третинної ланки медичної допомоги, зміни системи фінансування за надані медичні послуги з Національної служби здоров'я України	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, завідувачі кафедр
VII.2	Забезпечити подальший розвиток клінічних баз університету. Спрямувати роботу клінічних кафедр та клінічних підрозділів університету на подальше підвищення якості медичної освіти та вузівської медицини, поетапну реалізацію положень, визначених основними напрямами державної політики в галузі охорони здоров'я	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, керівники університетських клінік, завідувачі кафедр

VII.3	Встановити дієвий контроль за організацією, удосконаленням та виконанням лікувально-діагностичної роботи науково-педагогічними працівниками на клінічних базах кафедр, проведенням оцінки ефективності діяльності персонально кожного співробітника кафедри	Постійно	Проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, керівники університетських клінік, завідувачі клінічних кафедр
VII.4	Забезпечити поліпшення якості та наукової обґрунтованості всіх видів медичної допомоги, впровадження сучасних медичних технологій в університетських клініках. Продовжити роботу з їх оснащення сучасним медичним діагностичним та лікувальним обладнанням	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, проректор з наукової роботи, проректор з адміністративно-господарської роботи, керівники університетських клінік
VII.5	Контролювати стан підвищення фахової професійної діяльності співробітників клінічних кафедр та університетських клінік; продовжити впровадження заходів з організації для співробітників клінічних кафедр коротко- та довгострокових циклів стажування у закордонних клініках, установах НАМН України з метою підвищення їх лікарської кваліфікації та опанування найбільш передовими лікарськими технологіями	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, завідувачі клінічних кафедр, керівники університетських клінік
VIII	Фінансово-господарське забезпечення діяльності університету		
VIII.1	Зосередити увагу на вирішенні нагальних питань пріоритетного матеріально-технічного, фінансового забезпечення новітніх освітніх технологій та послуг в навчальний процес на всіх напрямках та рівнях надання освітніх послуг; поступово збільшувати оснащення на кафедр університету спеціальним медичним обладнанням	Постійно	Начальник планово-фінансового відділу, головний бухгалтер

VIII.2	Підвищити вимоги до цільового та економічного використання асигнувань, встановлених кошторисами на відповідний бюджетний період, особливо в частині бюджетних асигнувань. Розглянути можливість поліпшення фінансової підтримки участі представників університету у наукових заходах, у тому числі закордонних	Постійно	Начальник планово-фінансового відділу, головний бухгалтер
VIII.3	Забезпечити спрямування коштів загального та спеціального фондів на подальше поліпшення соціального захисту студентів та працівників, підготовку університету до роботи в осінньо-зимовий період	Постійно	Проректор з АГР, начальник планово-фінансового відділу, головний бухгалтер
VIII.4	Контролювати дотримання нормативних вимог у господарсько-фінансовій роботі, проводити своєчасне та достовірне складання фінансової звітності, здійснювати постійний контроль за станом розрахункової діяльності	Постійно	Проректор з АГР, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО
VIII.5	Продовжити фінансову підтримку діяльності органів студентського самоврядування; забезпечувати підтримку незахищених категорій студентської молоді (сиріт, інвалідів, учасників АТО та їх дітей)	Протягом навчального року	Проректор з АГР, начальник планово-фінансового відділу, головний бухгалтер
VIII.6	Посилити вимогливість до процедури внутрішнього аудиту окремих аспектів фінансової та господарської діяльності підрозділів університету та у разі виявлення порушень, вживати відповідні заходи, згідно з чинними законодавчими актами	Протягом навчального року	Проректор з АГР, начальник планово-фінансового відділу, головний бухгалтер
VIII.7	Продовжити розвиток матеріально-технічної бази навчального процесу та наукових досліджень, забезпечення навчальних та наукових лабораторій, оснащення їх сучасною навчальною, демонстраційною та інтерактивною технікою. Продовжити роботу з оснащення симуляційних тренінгових класів ННІ ЯО та Університетського стоматологічного центру для розширення можливості оволодіння студентами та лікарями-інтернами необхідними практичними навичками та методиками	Відповідно до планів розвитку	Проректор з наукової роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР, директор ННІ ЯО

VIII.8	Продовжити розширення аудиторного фонду, зокрема за рахунок ремонту та переобладнання існуючих аудиторій, реконструкції їх матеріально-технічної частини до сучасних вимог, створення нового аудиторного фонду за рахунок реконструкції приміщень, що належать університету	Відповідно до планів розвитку	Проректори з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР
VIII.9	Продовжити проведення капітального та поточного ремонту кафедр, санітарно-технічних та електричних мереж навчальних корпусів і гуртожитків, проведення благоустрою підлеглих територій університету відповідно до санітарних норм; активно залучати до питань упорядкування студентських гуртожитків та навчальних корпусів університету органи студентського самоврядування	Відповідно до планів АГЧ	Проректор з АГР, проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, органи студентського самоврядування університету
VIII.10	Забезпечити належне функціонування соціально-побутової сфери університету в осінньо-зимовий період 2019–2020 н. р.; зосередити зусилля на подальше впровадження в університеті інноваційних енергоощадних технологій	Відповідно до планів розвитку	Проректори з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР
VIII.11	Продовжити розвинення соціальної інфраструктури університету, зокрема поліпшення умов відпочинку працівників та студентів, а також їх родин (модернізація спортивно-оздоровчого літнього табору), оснащення тренажерних та спортивних залів сучасним спортивним обладнанням	Відповідно до планів АГЧ	Проректор з АГР, проректори з науково-педагогічної роботи, органи студентського самоврядування університету

Проект комплексного плану підготували: ректор ХНМУ проф. В. А. Капустник, в.о. проректора з науково-педагогічної роботи доц. І.В. Лещина, проректор з науково-педагогічної роботи, проф. В. Д. Марковський, проректор з наукової роботи проф. В. В. М'ясоєдов, проректори з науково-педагогічної роботи: проф. І. В. Лєтєк, проф. Ю. К. Резуєнко, проректор з АГР Б. А. Залєвський, директор ННІ ЯО проф. І. В. Загородній, директор ННІ ПО доц. В. В. В'юн, директор ННІ ППГ проф. Д. І. Маракушин, директор Наукової бібліотеки І.В. Киричок, директор Медичного коледжу ХНМУ канд. пед. наук Т.М. Лебединець, начальник відділу кадрів Р.В. Олєнєв, начальник планово-фінансового відділу О. М. Толстікова, головний бухгалтер Л. М. Міловідова, начальник відділу міжнародних зв'язків А. Ю. Сташак.

**ЗДОБУТКИ УНІВЕРСИТЕТУ
У 2019–2020 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ**

**СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ, ЯКІ ОТРИМАЛИ НАГОРОДИ,
ПОЧЕСНІ ЗВАННЯ ТА ВІДЗНАКИ ЗА ДОСЯГНЕННЯ В ГАЛУЗІ**

**НАГОРОДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК
ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ**

МЕДАЛЬ ім. СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА

Лісовий Володимир Миколайович – д-р мед. наук, професор, чл.-кор. НАМН України, заслужений лікар України, зав. кафедри урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза, голова Вченої ради ХНМУ.

МЕДАЛЬ ім. О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

Завгородній Ігор Володимирович – д-р мед. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ.

МЕДАЛЬ ім. МИКОЛИ ІВАНОВИЧА ДУБИНИ

Коробчанський Володимир Олексійович – д-р мед. наук, професор, директор Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ.

**ПОЧЕСНА ГРАМОТА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК
ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ**

Лісовий Володимир Миколайович – д-р мед. наук, професор, чл.-кор. НАМН України, заслужений лікар України, зав. кафедри урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза, голова Вченої ради ХНМУ.

Бойко Валерій Володимирович – д-р мед. наук, професор, чл.-кор. НАМН України, зав. кафедри хірургії № 1.

Диплом лауреата **I премії** в конкурсі «**Краще видання року**» за працю «Хірургічне лікування підшлункової залози та періампулярної зони (стратегічні та тактичні питання)» у номінації «**Монографія**»:

Бойко Валерій Володимирович – д-р мед. наук, професор, чл.-кор. НАМН України, зав. кафедри хірургії № 1;

Криворучко Ігор Андрійович – д-р мед. наук, професор, зав. кафедри хірургії № 2;

Смачило Ростислав Михайлович – д-р мед. наук, професор кафедри хірургії № 1.

Диплом лауреата **I премії** в конкурсі «**Краще видання року**» за патент на винахід № 118515 «Спосіб лікування хворих на рекурентні депресивні розлади, що супроводжуються безсонням» у номінації «**Патенти на корисну модель**»:

Кожина Ганна Миколаївна – д-р мед. наук, професор, зав. кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи;

Терьошина І.Ф. – доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи;
Зеленська К.О. – доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи.

Диплом лауреата **I премії** в конкурсі «**Краще видання року**» за патент на корисну модель № 132848 «Спосіб медико-психологічної корекції стану дезадаптації внаслідок бойової психічної травми у учасників локальних бойових дій» в номінації «**Патенти на корисну модель**»:

Кожина Ганна Миколаївна – д-р мед. наук, професор, зав. кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи;

Зеленська К.О. – доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи та ін.

Диплом лауреата **I премії** в конкурсі «**Краще видання року**» за працю «Психіатрія та наркологія в загальній медичній практиці» в номінації «**Навчальні посібники**»:

Кожина Ганна Миколаївна – д-р мед. наук, професор, зав. кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи та ін.

ДИПЛОМИ АКАДЕМІКА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

По відділенню медицини:

Андон'сва Ніна Михайлівна – д-р мед. наук, професор кафедри урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза;

Тучкіна Ірина Олексіївна – д-р мед. наук, професор, зав. кафедри акушерства, гінекології та дитячої гінекології;

Назарян Розана Степанівна – д-р мед. наук, професор, зав. кафедри стоматології дитячого віку та імплантології.

По відділенню хімії, хімічної технології та фармації:

Сирова Ганна Олегівна – д-р фарм. наук, професор, зав. кафедри медичної та біоорганічної хімії.

ДИПЛОМИ ЧЛЕНА-КОРЕСПОНДЕНТА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

По відділенню медицини:

Ніконов Віктор Володимирович – канд. мед. наук, декан стоматологічного факультету;

Титова Ганна Юріївна – канд. мед. наук, доцент кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. академіка Л.Т. Малої.

По відділенню загальної педагогіки:

Краснікова Світлана Олександрівна – канд. філол. наук, декан V факультету з підготовки іноземних студентів навчально-наукового інституту з підготовки іноземних громадян ХНМУ;

Фоміна Людмила Володимирівна – канд. філол. наук, професор, зав. кафедри української мови, основ психології та педагогіки.

По відділенню з проблем психічного здоров'я:

Хаустов Максим Миколайович – канд. мед. наук, декан II медичного факультету.

**XXI ОБЛАСНИЙ КОНКУРС
«ВИЩА ШКОЛА ХАРКІВЩИНИ – КРАЩІ ІМЕНА»**

Переможець у номінації «Декан факультету»

Завгородній Ігор Володимирович – д-р мед. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ.

НАГОРОДИ ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Лауреат премії ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ за вагомий внесок у вирішення соціально-економічних питань та розвиток місцевого самоврядування в номінації **«Охорона здоров'я та соціальний захист»** – колектив кафедри суспільних наук.

**XXXIII МІЖНАРОДНА СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА
«ОСВІТА ТА КАР'ЄРА – ДЕНЬ СТУДЕНТА 2019»**

У рамках заходу Харківський національний медичний університет отримав почесне звання **«Лідер вищої освіти України»** та **Гран-прі** в номінації **«Розвиток студентської науково-дослідної роботи»**

МІЖНАРОДНИЙ НЕЙРОХІРУРГІЧНИЙ СИМПОЗІУМ

«Реваскуляризація головного мозку»

(Швейцарія, м. Цюріх, 8–10 січня 2020 р.)

Сертифікат за **I місце** в постерній акції отримав **КАЛЮЖКО Владислав Юрійович** – заступник голови ради наукового товариства студентів, аспірантів та молодих учених ХНМУ.

**СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ,
ЯКИМ БУЛО ПРИСВОЄНО ВЧЕНЕ ЗВАННЯ**

ПРОФЕСОРА

Бутов Дмитро Олександрович	Краснояружський Андрій Григорович
Григорова Аліна Олександрівна	Сушков Сергій Валентинович
Грома Василь Григорович	Шалімова Анна Сергіївна
Євтушенко Денис Олександрович	Шиян Денис Миколайович

ДОЦЕНТА

Александрова Аліна В'ячеславівна	Кадикова Ольга Ігорівна
Афанасьєва Оксана Олександрівна	Калашник Юлія Михайлівна
Бабій Леся Миколаївна	Крапівко Світлана Олександрівна
Грушка Ганна Василівна	Коцар Олена Василівна
Денисенко Світлана Андріївна	Кузнецов Роман Володимирович
Дьоміна Євгенія Вікторівна	Левашова Ольга Леонідівна
Дюдіна Ірина Леонідівна	Литовська Олександра Веніамінівна
Єрохіна Вікторія Валеріївна	Огнєва Олена Валентинівна
Ікрамов Володимир Борисович	Старусева Вікторія Вадимівна
Жаркова Тетяна Сергіївна	Циганенко Оксана Сергіївна
Журавльова Анна Костянтинівна	Чернуха Олександр Васильович
Зубкова Дар'я Олександрівна	Шмуніч Олеся Вадимівна

**СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ,
ЯКИМ БУЛО ПРИСУДЖЕНО НАУКОВИЙ СТУПІНЬ**

ДОКТОРА НАУК

Єрмоєнко Галина Володимирівна	Мирошніченко
Ємельянова Наталія Юріївна	Михайло Сергійович
Кадикова Ольга Ігорівна	Некрасова Наталія Олександрівна
Кнігавко Олександр Володимирович	Соханьт Антон Васильович

КАНДИДАТА НАУК

Авілова Ольга Володимирівна	Стеблянко Антон Олександрович
Безродна Анастасія Ігорівна	Сіренко Віктор Анатолійович
Бородіна Ольга Сергіївна	Сакал Ганна Олександрівна
Бодня Ігор Павлович	Сазонова Ольга Миколаївна
Ключка Євгенія Олександрівна	Малахов Станіслав Сергійович
Королевська Алла Юріївна	Некрашевич Тетяна Василівна
Мовчан Ольга Володимирівна	Тонкіх Дар'я Олександрівна
Меленевич Анастасія Ярославівна	Ющенко Павло Леонідович

НАГОРОДИ УНІВЕРСИТЕТУ

**СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ,
ЯКИМ БУЛО ПРИСВОЄНО ЗВАННЯ**

ПРОФЕСОР

ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Кожин Михайло Іванович	Ніколаєва Алла Олексіївна
Корнейко Ірина Василівна	Ткаченко Вікторія Леонідівна
Краснікова Світлана Олександрівна	Фоміна Людмила Володимирівна

ПОЧЕСНА ГРАМОТА ХНМУ

Алексєєва Наталія Павлівна	Козуб Світлана Миколаївна
Аркатов Андрій Валентинович	Костіна Світлана Арефіївна
Бобро Лілія Миколаївна	Кіктенко Галина Вікторівна
Габишева Людмила Степанівна	Кірсанова
Гончаренко Людмила Йосипівна	Олександра Володимирівна
Горбач Тетяна Вікторівна	Лупальцов Володимир Іванович
Гребенюк Інна Борисівна	Летік Іван Васильович
Григорова Ірина Анатоліївна	Овчаренко Ольга Борисівна
Григоров Сергій Миколайович	Пилипенко Микола Іванович
Гуйда Петро Павлович	Соломенник Ганна Олегівна
Гуляєва Ірина Володимирівна	Стрюкова Аліса Михайлівна
Гур'єва Тетяна Євгенівна	Татарников Віктор Петрович
Древаль Дмитро Тимофійович	Усенко Світлана Георгіївна
Єрмоленко Тамара Іванівна	Фролова Тетяна Володимирівна
Зінкевич Валентина Іванівна	Хижняк Володимир Володимирович
Ізмайлова Луїза Василівна	Юрченко Олександра Іванівна

ГРАМОТА ХНМУ

Абдуллаєва Тетяна Василівна	Кугаєвська Наталя Василівна
Аксаков Олександр Францевич	Леонов Володимир Васильович
Андруша Аліна Борисівна	Лесева Тетяна Володимирівна
Бондаренко Марина Анатоліївна	Логвінова Жанна Іванівна
Бондар Олександр Євгенович	Лук'янова Лариса Володимирівна
Борзова Олена Юріївна	Лях Григорій Дмитрович
Бусловський Сергій Федорович	Могиленець Олена Іванівна
Вашкене Наталія Миколаївна	Наконечна Оксана Анатоліївна
Вовк Тетяна Григорівна	Насонов Костянтин Олексійович
Власенко Андрій Володимирович	Ніколаєва Ірина Володимирівна
Власенко Олена Миколаївна	Непійпа Тетяна Євгенівна
Гаврилов Анатолій Вікторович	Овчаренко Людмила Іванівна
Данилова Вікторія Василівна	Омельченко Олена Володимирівна
Дмитрієва Алія Ануарбеківна	Погребних Юлія Михайлівна
Дунаєв Олександр Віталійович	П'ятикоп Володимир Олександрович
Заздравнов Андрій Анатолійович	Сивожелізов Андрій Володимирович
Зубов Віктор Михайлович	Сокольнікова Неля Володимирівна
Здиська Олена Петрівна	Соляник Сергій Володимирович
Зайченко Людмила Олександрівна	Соловйова Людмила Павлівна
Істомін Андрій Георгійович	Свірепо Павло Васильович
Калашник Юлія Михайлівна	Смирнова Вікторія Іванівна
Кривенко Олександр Іванович	Сирова Ганна Олегівна
Кузнецов Олександр Васильович	Табаченко Олена Сергіївна
Курська Наталія Андріївна	Тарасенко Володимир Олександрович
Кравчун Павло Григорович	Чернуха Олександр Васильович
Клименко Вікторія Анатоліївна	Штанько Світлана Григорівна
Криворучко Ігор Андрійович	Шмуліч Вадим Костянтинович
Кузьмінок Людмила Петрівна	

ПОДЯКА РЕКТОРА ХНМУ

Андрєєва Світлана Степанівна	Лук'янова Світлана Вальтерівна
Арджоманд Марина Вікторівна	Луценко Олена Володимирівна
Балак Олексій Кузьмич	Ляшенко Анна Ігорівна
Балясна Світлана Вікторівна	Ліщук Світлана Анатоліївна
Білуха В'ячеслав Анатолійович	Луговець Ірина Сергіївна
Безкоровайна Вікторія Миколаївна	Мальована Майя Петрівна
Богацова Ольга Сергіївна	Макаров Віталій Володимирович
Бодня Ігор Павлович	Марєєва Лідія Василівна
Бойченко Альона Дмитрівна	Марюха Юрій Володимирович
Бондаренко Юлія Миколаївна	Михайленко Ніна Миколаївна
Богунова Тетяна Петрівна	Молодан Людмила Володимирівна
Борзенкова Світлана Володимирівна	Маслова Євгенія Павлівна
Брежнєва Наталія Костянтинівна	Мішина Марина Митрофанівна
Булініна Оксана Дмитрівна	Михальченкова Ніна Іванівна

Волкова Юлія Вікторівна	Наливайко Наталія Анатоліївна
Войтенко Людмила Павлівна	Новікова Тетяна Анатоліївна
Велика Ніна Миколаївна	Ніколаєва Людмила Василівна
Ведмідь Михайло Володимирович	Обманкіна Наталія Володимирівна
Верещакіна Вікторія Вікторівна	Овсяннікова Ганна Валеріївна
Войтюк Віта Володимирівна	Осіпова Наталія Анатоліївна
Ганага Тетяна Миколаївна	Паламарюк Галина Іванівна
Ганцев Григорій Федорович	Поливянна Юлія Іванівна
Гарус Валентина Дмитрівна	Полікарпова Ганна Валеріївна
Герасимчук Ніна Миколаївна	Полякова Вікторія Євгеніївна
Говардовська Ольга Олександрівна	Помогайбо Катерина Георгіївна
Григор'єва Тетяна Георгіївна	Попова Людмила Михайлівна
Губарєва Світлана Анатоліївна	Приз Тетяна Іванівна
Голодько Марія Фомівна	Плахотна Ольга Миколаївна
Данченко Тетяна Іванівна	Райлян Марина Володимирівна
Докуніна Надія Іванівна	Резуненко Ольга Василівна
Духовська Олена В'ячеславівна	Савченко Віктор Михайлович
Дмитрієнко Наталія Федорівна	Самрук Марія Григорівна
Добржанська Євгенія Ігорівна	Сідорук Андрій Олександрович
Дорошенко Оксана Миколаївна	Сіворакша Володимир Вікторович
Дубовик Олена Сергіївна	Серікова Світлана Іванівна
Єгорова Антоніна Володимирівна	Стебліна Ніна Петрівна
Завада Оксана Олександрівна	Супрунова Світлана Василівна
Заговора Марина Вікторівна	Скалій Микола Миколайович
Загоруйко Юлія Володимирівна	Сокол Олена Миколаївна
Кальченко Галина Дмитрівна	Сушік Анна Василівна
Калюжка Аліна Андріївна	Тараповська Олена Володимирівна
Корнієнко Алла Олексіївна	Толмачова Валентина Іванівна
Ковальов Віктор Миколайович	Токарева Ірина Львівна
Коваленко Олексій Алімпійович	Трещова Наталія Карпівна
Криворотько Юрій Вадимович	Тарлева Альвіна Вільямівна
Кацапов Дмитро Володимирович	Тихонова Людмила Володимирівна
Кисиленко Катерина Володимирівна	Ткаченко Віталій Григорович
Кисіль Олег Володимирович	Трифоновна Наталія Сергіївна
Кисленко Олександр Васильович	Трофименко Аліса Павлівна
Кірієнко Олександр Миколайович	Тюпка Тетяна Іванівна
Колесник Яна Володимирівна	Філоненко Марина Вячеславівна
Колеснікова Валерія Анатоліївна	Хачапурідзе Валерія Ігорівна
Коляда Олег Миколайович	Цико Олена Володимирівна
Корабльова Марина Олександрівна	Черниш Інна Вікторівна
Косілова Ольга Юріївна	Черняк Ніна Григорівна
Кравченко Олена Вікторівна	Човпан Ганна Олексіївна
Крайненко Олена Володимирівна	Шаповал Ольга Миколаївна
Куц Ольга Володимирівна	Шульчевська Лідія Стефанівна
Кудрявцева Людмила Іванівна	Ярова Катерина Костянтинівна

**ПЕРЕМОЖЦІ МИСТЕЦЬКИХ ТА ТВОРЧИХ КОНКУРСІВ
У 2019–2020 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ**

Хореографічні колективи

Ансамбль народного танцю «Радість», художній керівник – Маргарита Мороз	
Всеукраїнський фестиваль-конкурс танцювальних шоу «Мотор фест Upgrade» (23–24.11.19, м. Харків)	IV вікова категорія, номінація «Народний танець» – 1-е місце
Всеукраїнський фестиваль-конкурс мистецтв студентів-медиків та працівників лікувальних установ України «Ліра Гіппократа – 2019» (07.12.19, м. Київ)	IV вікова категорія в номінації «Народний танець» – 1-е місце
Міжнародний дистанційний фестиваль-конкурс «Нова Ера Талантів 2020» (23–24.05.20, м. Львів)	IV вікова категорія, номінація «Народний танець» – Гран-прі фестивалю
Дистанційний міжнародний фестиваль-конкурс мистецтв «MARINE FANTASY» (15-21.06.20, June, Bulgaria)	Гран-Прі в номінації «Народний танець»
Районний етап міського онлайн фестивалю-конкурсу творчості «Місто талантів» (11–25.05.20, м. Харків)	IV вікова категорія в номінації «Народний танець» – диплом учасника
Обласний багатожанровий дистанційний конкурс «Я Артист – ОНЛАЙН» (1–15.06.20, м. Хмельницький)	IV вікова категорія в номінації «Народний танець»

Танцювальний колектив «Фесрія», художній керівник – Маргарита Мороз	
Всеукраїнський фестиваль-конкурс танцювальних шоу «Мотор фест Upgrade» (23–24.11.19, м. Харків)	IV вікова категорія в номінації «Стилізований танець» – Гран-прі та звання «Best dance show»
Районний етап міського онлайн фестивалю-конкурсу творчості «Місто талантів» (11-25.05.20, м. Харків)	IV вікова категорія в номінації «Стилізований танець» – диплом учасника
II Дистанційний Міжнародний Багатожанровий Інтернет фестиваль-конкурс «Самоцвіти – країна безмежних можливостей» (25–31.05.20, м. Львів)	IV вікова категорія в номінації «Стилізований танець» – 1-е місце
Міжнародний дистанційний фестиваль-конкурс «Таланти світу 2020» (6–7.06.20, м. Львів)	IV вікова категорія в номінації «Стилізований танець» – 1-е місце
Обласний багатожанровий дистанційний конкурс «Я Артист – ОНЛАЙН» (1–5.06.20, м. Хмельницький)	IV вікова категорія

Ансамбль бального танцю «Art-dance», художній керівник – Ксенія Посох	
Всеукраїнський фестиваль-конкурс танцювальних шоу «Мотор фест Upgrade» (23–24.11.19, м. Харків)	IV вікова категорія в номінації «Бальний танець» – 1-е місце
Всеукраїнський фестиваль-конкурс мистецтв студентів-медиків та працівників лікувальних установ України «Ліра Гіппократа – 2019» (07.12.19, м. Київ)	IV вікова категорія в номінації «Бальний танець» – 1-е місце
Районний етап міського онлайн фестивалю-конкурсу творчості «Місто талантів» (11–25.05.20, м. Харків)	IV вікова категорія в номінації «Бальний танець» – диплом учасника
Міжнародний дистанційний фестиваль-конкурс «Таланти світу 2020» (6–7.06.20, м. Львів)	IV вікова категорія в номінації «Бальний танець» – Гран-прі фестивалю

Ансамбль сучасного танцю «A-FAM», художні керівники – Кристина Осіташвілі та Олена Соловйова	
Всеукраїнський фестиваль-конкурс танцювальних шоу «Мотор фест Upgrade» (23–24.11.19, м. Харків)	IV вікова категорія в номінації «Сучасний танець» – 3-є місце
Міжнародний фестиваль-конкурс «ARTREVE» (25.01.20, м. Львів)	IV вікова категорія в номінації «Сучасний танець» – 3-є місце
Районний етап міського онлайн фестивалю-конкурсу творчості «Місто талантів» (11–25.05.20, м. Харків)	IV вікова категорія в номінації «Сучасний танець» – диплом учасника
Обласний багатожанровий дистанційний конкурс «Я Артист – ОНЛАЙН» (1–15.06.20, м. Хмельницький)	IV вікова категорія в номінації «Сучасний танець»

Ансамбль «Грация», художній керівник – Юлія Калініченко	
Міжнародний дистанційний фестиваль-конкурс «Нова Ера Талантів 2020» (23–24.05.20, м. Львів)	IV вікова категорія в номінації «Сучасний танець» – 1-е місце
Районний етап міського онлайн фестивалю-конкурсу творчості «Місто талантів» (11–25.05.20, м. Харків)	IV вікова категорія в номінації «Сучасний танець» – диплом учасника

Вокальні колективи «Зоряна» художній керівник – Ірина Вус	
Міжнародний мистецький конкурс «Чорноморська соната – 2019» (12–13.10.19, м. Одеса)	Лауреати I ступеня в номінації «Народний вокал»
Районний етап міського онлайн фестивалю-конкурсу творчості «Місто талантів» (11–25.05.20, м. Харків)	IV вікова категорія в номінації «Естрадний вокал» – диплом переможця
Міжнародний дистанційний фестиваль-конкурс «Нова Ера Талантів 2020» (23–24.05.20, м. Львів)	IV вікова категорія в номінації «Народний вокал» – лауреат III ступеня

«Зоряна» і «Меліса», художній керівник – Ірина Вус	
Всеукраїнський фестиваль-конкурс мистецтв студентів-медиків та працівників лікувальних установ України «Ліра Гіппократа – 2019» (07.12.19, м. Київ)	Лауреат II ступеня в номінації «Народний вокал» Лауреат II ступеня в номінації «Естрадний вокал»
Міжнародний дистанційний фестиваль-конкурс «Таланти світу 2020» (6–7.06.20, м. Львів)	Лауреат II ступеня в номінації «Естрадний вокал», IV вікова категорія

«Троянда» художній керівник – Ірина Вус	
Міжнародний фестиваль-конкурс «ARTREVE» (25.01.20, м. Львів)	Лауреат I ступеня в номінації «Естрадний вокал»

Вокально-інструментальний ансамбль «Атріум» художні керівники – Ірина Вус та Едуард Сидоренко	
Міжнародний фестиваль-конкурс «ARTREVE» (25.01.20, м. Львів)	Гран-прі фестивалю
Районний етап міського онлайн фестивалю-конкурсу творчості «Місто талантів» (11–25.05.20, м. Харків)	IV вікова категорія в номінації «Авторська пісня» – диплом переможця
Міжнародний дистанційний фестиваль-конкурс «Таланти світу 2020» (6–7.06.20, м. Львів)	Лауреат III ступеня в номінації «Вокально-інструментальне виконання», IV вікова категорія

Солісти-вокалісти

Анна Амеліна	Художній керівник – Ірина Вус	Міжнародний мистецький конкурс «Чорноморська соната – 2019» (12–13.10.19, м. Одеса)	Лауреати 2-ї премії в номінації «Естрадний вокал»
Єгор Полупан		Всеукраїнський фестиваль-конкурс мистецтв студентів-медиків та працівників лікувальних установ України «Ліра Гіппократа – 2019» (7.12.19, м. Київ)	Лауреати 1-ї премії в номінації «Естрадний вокал»
Ольга Федоренко			Лауреати 2-ї премії в номінації «Соло-вокал»
Ілона Крючкова			Лауреати 1-ї премії у номінації «Соло-вокал»

Руслан Блудов			Лауреати 1-ї премії в номінації «Соло-вокал»
Ілона Крючкова		Міжнародний дистанційний фестиваль-конкурс «Нова Ера Талантів 2020» (23–24.05.20, м. Львів)	Лауреати I ступеня в номінації «Естрадний вокал», IV вікова категорія
Руслан Блудов			Лауреати II ступеня в номінації «Естрадний вокал», IV вікова категорія
Ілона Крючкова Руслан Блудов		Районний етап міського онлайн фестивалю-конкурсу творчості «Місто талантів» (11–25.05.20, м. Харків)	IV вікова категорія в номінації «Естрадний вокал» – диплом учасника

**СПІВРОБІТНИКИ ТА СТУДЕНТИ, ЩО ПОСІЛИ ПРИЗОВІ МІСЦЯ
НА СПОРТИВНИХ ЗМАГАННЯХ МІЖНАРОДНОГО, ДЕРЖАВНОГО
ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНІВ**

ПРИЗЕРИ ЧЕМПІОНАТІВ, КУБКІВ СВІТУ, ЄВРОПИ ТА УКРАЇНИ

Світова ліга з шахів

(20.10.2019 р., м. Харків)

1-е місце – Руслан Слищенко

Чемпіонат ГО ФСТ «Спартак» з вільної боротьби серед юніорів

(13–14.09. 2019 р., м. Скадовськ)

2-е місце – Максим Солоха (1-й курс, IV мед. ф-т)

Всеукраїнський відкритий турнір

«Студентські ігри Слобожанщини» з вільної боротьби

(11–12.12.2019 р., м. Харків)

2-е місце – Максим Солоха (1-й курс, IV мед. ф-т)

Всеукраїнський турнір з дзюдо

(20–21.12.2019 р., м. Дніпро)

2-е місце – Анастасія Краснікова (1-й курс, IV мед. ф-т)

Відкритий кубок України з карате JKS

2-е місце – Сергій Чуприн (1-й курс, III мед. ф-т)

Чемпіонат України з карате

(16–17.11.2019 р.)

3-є місце – Наталія Шехадех (1-й курс, IV мед. ф-т)

Чемпіонат України серед ДЮСШ та спортивних клубів

(11–13.10.2019 р., м. Бахмут)

3-є місце – Михайло Сіобко (1-й курс, IV мед. ф-т)

Чемпіонат України з карате WKF

(15.11.2019 р.)

3-є місце – Олег Благий (1-й курс, IV мед. ф-т)

Чемпіонат України з драйленду

(12.10. 2019 р., м. Ірпінь)

1-е місце – Олена Геннадіївна Корчевська – ст. викладач кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я.

На **обласному** рівні викладачі та студенти вишу посідали призові місця **26 разів**. Також представники нашого університету – активні учасники різноманітних спортивних заходів: відкритого кубку НІУО ім. Ярослава Мудрого з настільного тенісу (3-є місце), Харківського Міжнародного марафону.

З метою формування здорового способу життя та широкого залучення студентської молоді до регулярних занять фізичною культурою та спортом, підвищення рухової активності та зміцнення здоров'я, популяризації та подальшого розвитку студентського спорту в Україні 13–20 вересня 2019 р. у ХНМУ кафедрою фізичної реабілітації, спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я було проведено спортивно-масові заходи в рамках Всеукраїнського олімпійського тижня: змагання з гирьового спорту (ст. викл. М.М. Галашко, В.В. Поручіков), настільного тенісу (викл. Д.В. Куций, О.С. Якименко), армспорту (ст. викл. М.М. Галашко, викл. О.С. Якименко); флешмобу з «Jump Squats» (ст. викл. Н.В. Стратій, О.А. Білик, О.В. Кудімова, Т.В. Поліщук, викл. М.Г. Почерніна).

З нагоди Міжнародного дня спорту 6 квітня 2020 р. відбувся захід «Спорт на благо розвитку та миру». В умовах карантину студенти університету дистанційно долучилися до акції, сфотографувавшись з білими картками.

Таблиця спортивної досконалості за 2019–2020 н. р.

Показник	2019–2020 н. р.
Кількість спортивних секцій університету (кількість/види спорту)	18/16
Міжнародні спортивні змагання, у яких взяли участь студенти та викладачі університету	1
Державні та обласні спортивні змагання, у яких взяли участь студенти та викладачі університету	12+13
Призери міжнародних спортивних змагань (чемпіони Світу/Європи)	-/-
Призери державних спортивних змагань (чемпіони України/2-е та 3-є місця)	4/8
Призери обласних та місцевих спортивних змагань (1-е/2-е та 3-є місця)	9/4
Кількість спортивних змагань, проведених в університеті	18

Календар знаменних дат на 2020/2021 н.р.

2020 рік

Брауде Ілля Рафаїлович	(31.10.1890–30.04.1958) – 130 років з дня народження відомого інфекціоніста, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри інфекційних хвороб ХМІ (1932–1958), одного з організаторів Українського інституту підвищення кваліфікації лікарів (1923, нині ХМАПО)
Жаботинський Василь Михайлович	(28.09.1895–21.12.1983) – 125 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри комунальної гігієни ХМІ (1943–1973)
Лашкевич Валеріан Григорович	(19.11.1835–17.06.1888) – 185 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри факультетської терапії медичного факультету Харківського університету (1869–1888)
Ліпшиць Реля Ушерівна	(02.09.1920–07.05.2010) – 100 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри патологічної фізіології ХМІ (1968–1987), беззмінного голови Харківського товариства патофізіологів (від 1968 р.). Її ім'я внесено до монументального біографічного видання «Great Minds of 21 st Century» з врученням відповідної медалі
Пахомов Володимир Іванович	(01.10.1930–08.04.2007) – 90 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри біофізики, інформатики та медичної апаратури ХМІ (1976–1996)
Пономарьов Михайло Дійович	(02.11.1845–1905) – 175 років з дня народження доктора медицини, заслуженого професора Харківського університету, засновника і завідувача кафедри дитячих хвороб медичного факультету Харківського університету (1892–1901)
Протопопов Віктор Павлович	(22.10.1880–29.11.1957) – 140 років з дня народження видатного психіатра, академіка АН УРСР (1945), заслуженого діяча науки УРСР (1934), засновника та першого завідувача кафедри психіатрії ХМІ (1923–1944), засновника і директора НДІ психіатрії і соціальної психогігієни (1926–1929)
Ситенко Михайло Іванович	(30.10.1885–13.01.1940) – 135 років з дня народження видатного ортопеда-травматолога, члена-кореспондента АН УРСР (1934), заслуженого діяча науки УРСР (1936), директора Українського науково-дослідного інституту ортопедії і травматології в Харкові (1926–1940)

Соколов Микола Андрійович	(13.09.1855–1909) – 165 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедр хірургічної патології (1900–1904) та госпітальної хірургії (1900–1909) медичного факультету Харківського університету
Татаренко Ніна Павлівна	(11.11.1900–25.02.1986) – 120 років з дня народження доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки УРСР (1962), депутата Верховної Ради УРСР (1951–1955), завідувача кафедри психіатрії Харківського медичного інституту (1951–1971)
Черненко Володимир Дмитрович	(03.10.1925–12.02.2010) – 95 років з дня народження доктора медичних наук, професора, ректора ХМІ (1975–1986), завідувача кафедри епідеміології ХМІ (1969–1991)
Штельмах Микола Іванович	(14.12.1920–01.12.1994) – 100 років з дня народження доктора медичних наук, професора, ветерана Другої світової війни, завідувача кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб № 1 ХМІ (1964–1991)
Якушевич Сергій Гаврилович	(20.10.1865–1932) – 155 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри госпітальної терапії ХМІ (1921–1930)

2021 рік

Бакшесв Микола Сергійович	(01.05.1911–03.10.1974) – 110 років з дня народження відомого акушера-гінеколога, доктора медичних наук, професора, члена-кореспондента АМН СРСР (1966), головного акушера-гінеколога МОЗ УРСР (1959–1974), асистента кафедри акушерства і гінекології ХМІ (1943–1948)
Бачериков Микола Єгорович	(06.05.1926–26.04.1995) – 95 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри психіатрії ХМІ (1970–1991)
Валяшко Микола Авксентійович	(20.03.1871–25.01.1955) – 150 років з дня народження доктора хімічних та фармацевтичних наук, професора, заслуженого діяча науки УРСР (1946), завідувача кафедри аналітичної хімії ХМІ (1910–1922), першого директора Харківського фармацевтичного інституту (1921–1922)
Воробйов Володимир Петрович	(15.07.1876–31.10.1937) – 145 років з дня народження видатного анатома, заслуженого професора СРСР (1924), академіка АН УРСР (1934), лауреата премії ім. В. І. Леніна (1927), завідувача кафедри нормальної анатомії медичного факультету

	Харківського університету (1918–1920), Харківської державної медичної академії, ХМІ (1920–1937), основоположника макро-мікроскопічної анатомії
Галічева Ніна Олександрівна	(22.07.1931–04.07.2017) – 100 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри соціальної гігієни, організації та охорони здоров'я ХМІ, ХДМУ (1978–2002)
Грицай Панас Карпович	(21.02.1901–18.02.1943) – 120 років з дня народження кандидата медичних наук, доцента кафедри епідеміології ХМІ (1940–1941), керівника епідеміологічного відділу в Українському протозойному інституті (1938–1941)
Доброгасва Ганна Федорівна	(29.01.1901–31.01.1978) – 120 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедр пропедевтичної педіатрії (1958–1960), пропедевтики і факультетської педіатрії (1960–1965), шпитальної педіатрії (1965–1972) ХМІ
Кошкін Мойсей Левович	(27.01.1896–06.02.1965) – 125 років з дня народження доктора медичних наук, професора, директора Новосибірського санітарно-бактеріологічного інституту (1942–1944), завідувача кафедри загальної гігієни 2-го ХМІ (1932–1941), завідувача кафедри гігієни Харківського стоматологічного інституту (1944–1948), завідувача кафедри загальної гігієни ХМІ (1945–1965)
Кривоносов Михайло Володимирович	(13.04.1941–04.07.2005) – 80 років з дня народження доктора медичних наук, професора, проєктора з навчальної роботи ХДМУ (1994–2005), декана санітарно-гігієнічного факультету (1975–1994), завідувача кафедри загальної гігієни та екології № 2 ХМІ, ХДМУ (1983–2005)
Кульчицький Микола Костянтинович	(16.01.1856–30.01.1925) – 165 років з дня народження відомого гістолога, доктора медицини, професора, декана медичного факультету Харківського університету (1897–1901), завідувача кафедри гістології медичного факультету Харківського університету (1890–1911)
Оболенцев Микола Іванович	(30.01.1921–25.07.2018) – 100 років з дня народження доктора медичних наук, професора, ветерана Другої світової війни, завідувача першого в Україні анестезіологічного відділення ХОКЛІ (1957–1963), завідувача кафедри анестезіології і реаніматології ХМІ (1977–1997)

Приходько Валентина Семенівна	(14.05.1926–22.10.2012) – 95 років з дня народження доктора медицини, професора, заслуженого діяча науки і техніки України (1991), завідувача кафедри педіатрії ХМІ, ХДМУ, ХНМУ (1965–2002)
Сергієнко Микола Григорович	(21.05.1941–26.09.1997) – 80 років з дня народження доктора медичних наук, професора, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки (1993), проректора ХМІ з наукової роботи (1988–1997), завідувача кафедри біохімії ХМІ, ХДМУ (1986–1997)
Соловійов Михайло Миколайович	(29.05.1886–28.03.1980) – 135 років з дня народження академіка АМН СРСР (1945), професора, заслуженого діяча науки УРСР (1946), засновника та завідувача кафедри епідеміології ХМІ (1930–1960), завідувача кафедри мікробіології Харківського фармацевтичного інституту (1932–1937), завідувача кафедри епідеміології Українського інституту удосконалення лікарів (1937–1941, 1944–1948)
Струков Анатолій Іванович	(06.04.1901–13.03.1988) – 120 років з дня народження академіка АМН СРСР (1966), професора, заслуженого діяча науки РРФСР (1965), завідувача кафедри патологічної анатомії 1-го ХМІ (1938–1944)
Татаренко Віктор Олександрович	(12.01.1926–12.12.2003) – 95 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри судової медицини та основ права ХМІ (1988–1998; 2000–2003)
Тихонова Тетяна Іванівна	(17.06.1911–21.09.1988) – 110 років з дня народження доктора медичних наук, професора, проректора з навчальної роботи ХМІ (1960–1962), декана лікувального факультету ХМІ (1959–1960), завідувача кафедр загальної хірургії (1958–1959, 1965–1975) та госпітальної хірургії (1959–1965) ХМІ
Троїцький Іван Віссаріонович	(23.05.1856–18.03.1923) – 165 років з дня народження видатного педіатра, доктора медицини, професора, завідувача кафедри дитячих хвороб медичного факультету Харківського університету (1908–1919), ініціатора заснування клініки дитячих хвороб у Харкові, автора перших вітчизняних посібників з педіатрії, ініціатора I Всеросійського з'їзду дитячих лікарів (1912)

Хижняк Анатолій Антонович	(30.04.1946–14.10.2019) – 75 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри медицини невідкладних станів і анестезіології ХДМУ (1999–2016)
Шантир Віктор Іларіонович	(03.04.1921–1987) – 100 років з дня народження доктора медицини, професора, директора Харківського НДІ медичної радіології МОЗ України, завідувача кафедри рентгенології та радіології ХМІ (1979–1980)
Штейнберг Соломон Якович	(11.04.1891–15.05.1968) – 130 років з дня народження доктора медичних наук, професора, директора Українського інституту експериментальної медицини (з 1937), завідувача кафедр пропедевтики внутрішніх хвороб (1938–1941), госпітальної терапії (1941–1947), факультетської терапії (1947–1966) ХМІ

Ювілеї кафедр у 2020 році

Кафедра дитячих інфекційних хвороб – 75 років
Кафедра епідеміології – 90 років
Кафедра медичної генетики – 20 років
Кафедра медичної та біоорганічної хімії – 165 років
Кафедра нейрохірургії – 30 років
Кафедра офтальмології – 150 років
Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії – 40 років

Ювілеї кафедр у 2021 р.

Кафедра хірургії № 2 – 150 років
Кафедра терапевтичної стоматології – 100 років
Кафедра латинської мови та медичної термінології – 80 років
Кафедра медичної біології – 95 років
Кафедра загальної практики –
сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 20 років
Кафедра травматології та ортопедії – 100 років
Кафедра стоматології дитячого віку та імплантології – 40 років
Центральна науково-дослідна лабораторія – 60 років
Кафедра патологічної фізіології – 150 років

Зміст

Розділ I

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА ДОДИПЛОМНОМУ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПАХ ОСВІТИ	3
--	---

Розділ II

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ	103
--	-----

Розділ III

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	141
--	-----

Розділ IV

НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА РОБОТА	145
--------------------------------	-----

Розділ V

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КЛІНІЧНИХ КАФЕДР ТА ПІДРОЗДІЛІВ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	157
---	-----

Розділ VI

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	167
--	-----

Розділ VII

ЗОВНІШНЄ ОЦІНЮВАННЯ ТА МОНІТОРИНГ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	175
--	-----

Рішення

ВЧЕНОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ НА ЗАСІДАННЯ, ЯКЕ БУЛО ПРИСВЯЧЕНО ПОЧАТКУ НОВОГО 2020–2021 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ	209
---	-----

Комплексний план

РОБОТИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ НА 2020–2021 НАВЧАЛЬНИЙ РІК	215
---	-----

Додаток 1	242
-----------------	-----

Додаток 2	248
-----------------	-----

Додаток 3	252
-----------------	-----

Додаток 4	254
-----------------	-----

ПІДСУМКИ РОБОТИ КОЛЕКТИВУ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
У 2019–2020 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ
ТА ЗАВДАННЯ НА НАСТУПНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Відповідальний за випуск В. Д. Марковський

Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Умов. друк. арк. 16,5. Зам. № 20-34053.

Редакційно-видавничий відділ
ХНМУ, пр. Науки, 4, м. Харків, 61022,

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавництв,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.